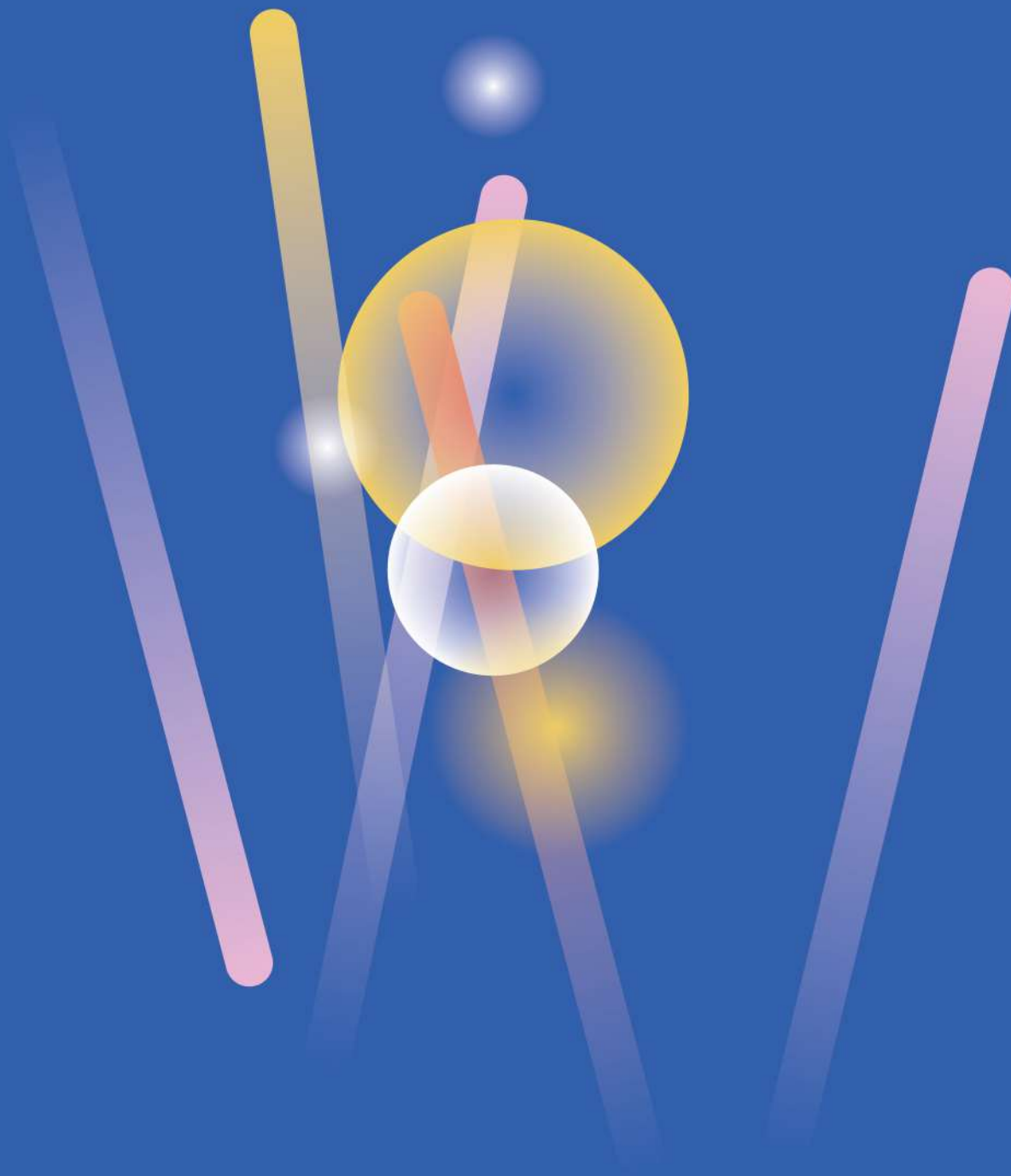

ESTUDI DE LES ACTIVITATS COMERCIALS A BARCELONA 2019

Ajuntament de
Barcelona

CRÈDITS

Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019

Coordinació:

Direcció de Comerç, Restauració i Consum

Assessoria a la Direcció de Comerç:

Connex Staff

Actualització del Cens 2019:

INFRAPLAN

Anàlisi i visualització de dades:

INFRAPLAN & 300.000 Km/s

Maquetació:

300.000 Km/s

Agraïments:

Oficina Municipal de Dades

Institut Municipal d'Informàtica

Departament d'Estudis de l'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica

Direcció de Turisme i Esdeveniments

Direcció de Serveis de Llicències

Direcció de Serveis d'Inspecció

Districte de Ciutat Vella

ÍNDEX

1. Introducció	2
2. Resultats	6
2.1. Una distribució territorial heterogènia	10
2.2. Una majoria d'establiments a eix de carrer complementada pels mercats municipals, els centres i les galeries comercials	18
2.3. Unes activitats sectoritzades en tres grans grups	19
2.3.1. Un comerç al detall especialitzat en comerç quotidià alimentari i equipament a les persones.	24
2.3.2. Un sector de serveis variat amb gran pes de la restauració i hoteleria.	28
2.3.3. Un grup divers d'altres activitats	32
2.4. Una planta baixa amb pocs locals buits	34
3. Indicadors bàsics	36
3.1. Una densitat comercial i de serveis elevada	36
3.2. Un teixit comercial ben optimitzat	42
3.3. Un comerç ocasional especialitzat	50
3.4. Un sector de la restauració destacat	56
4. Indicadors específics	62
4.1. Densitat	62
4.2. Rotació	62
4.3. Aprofitament	63
4.4. Diversitat	63
5. Caracterització del teixit comercial	73
6. Conclusions	76
7. Annex 1. Fitxes resum per districtes	78
8. Annex 2. Nota metodològica sobre la representativitat de la mostra i els mètodes de càlcul	148
9. Glossari	153
10. Divisions administratives	154

1. INTRODUCCIÓ

Aquest és l'estudi que acompanya el cens d'activitats econòmiques en planta baixa, elaborat per tercera vegada a la ciutat de Barcelona. En aquest document s'analitza el cens per descriure els trets més característics de l'activitat comercial de la ciutat. Aquest és, per tant, un document que vol aportar evidències a partir de la datificació de l'activitat comercial i s'emmarca en la necessitat de l'Administració d'abordar el coneixement que té de la mateixa ciutat des d'una perspectiva quantitativa.

2

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

El comerç i els serveis fan ciutat

Els censos d'activitats econòmiques són una eina de la qual es doten diverses ciutats al món, com París o Nova York, que sorgeix de la voluntat de transparentar i comprendre allò que ocorre a la planta baixa i que, en definitiva, significa entendre com es configura el comerç. En una ciutat compacta com Barcelona, el comerç és precisament motor de treball i econòmic, però també definidor de la fesomia dels barris ja sigui en forma d'eixos comercials, mercats, comerços emblemàtics o agrupacions de botigues especialitzades.

En aquest sentit, el comerç s'entén com un servei al ciutadà, és a dir, un equipament que aporta qualitat i vitalitat urbana, i és molt rellevant la seva salut i supervivència per garantir una bona prosperitat social, econòmica i del paisatge urbà. De la configuració, quantitat i dimensió dels establiments a la seva diversitat o especialització, en dependrà la qualitat de vida de la ciutadania. És per això que, més enllà d'una lectura en clau econòmica, conèixer el teixit comercial equival a saber quina és la qualitat de vida a la nostra ciutat.

Una planta baixa en transformació

Ara bé, els darrers anys, aquest comerç s'està transformant de manera accelerada fruit dels canvis en els hàbits de consum. Les noves tendències en el comerç urbà el reconfiguren a gran velocitat: el sorgiment d'oferta molt especialitzada en àrees molt reduïdes, la segmentació del comerç per cost o perfil de consumidor, el comerç electrònic, les botigues temporals i emergents, els nous formats de conveniència lligats a dinàmiques socials i de diversitat cultural, o bé els perfils i formats hiperespecialitzats per interessos i preferències (consum ecològic, celíacs, halal, caixers, LGTBI, talles especials, tribus urbanes, etcètera).

La velocitat a què es produeixen aquestes transformacions, així com la necessitat de generar coneixement i indicadors per planificar i executar les polítiques comercials, requereixen una eina que permeti conèixer en tot moment quin és l'estat de la planta baixa de la ciutat i quines són les característiques dels comerços i serveis existents i potencials.

En aquest sentit, el cens de locals que s'ha anat fent a escala de ciutat en diverses campanyes (2014, 2016 i 2019) és un instrument imprescindible per a la diagnosi, la sistematització d'indicadors, la presa de decisions i l'avaluació de polítiques. Cadascuna d'aquestes campanyes d'actualització censal s'ha acompanyat d'un informe que analitza la informació recollida i l'avalua en clau crítica.

Una planta baixa en transformació

Enguany, s'han implantat una sèrie de millores en el treball de camp i la posterior sistematització de la informació fruit de la incorporació de la tecnologia en tot el procés de la dada. Partint de la base de dades de l'últim cens, s'ha normalitzat la informació d'acord amb una nova classificació de les activitats comercials més segmentada per compilar-la en una plataforma en línia. Aquesta plataforma permet l'actualització de les dades sobre el terreny així com el seguiment posterior: durant el treball de camp, les activitats prèviament existents han estat revisades i posades al dia i s'han introduït nous establiments no censats anteriorment. Una altra novetat del cens 2019 és l'assignació d'un codi identificador d'adreça unívoca a cada local que ha de facilitar el seguiment dels tràmits que s'hi vinculen al llarg del seu cicle de vida.

Fruit d'aquest conjunt de millores, s'ha generat una infraestructura de dades i processos que ha de permetre un monitoratge continu del comerç en planta baixa a la ciutat de Barcelona, tot assegurant la coherència i millora de la informació recollida tant pel que fa a la qualitat com a la resolució territorial i comparabilitat de manera sostinguda en el temps.

Així, el cens de les activitats comercials en planta baixa es converteix en una eina clau per donar suport a la ciutadania, als comerciants i a l'Ajuntament en l'assoliment de tres objectius i àmbits principals:

3

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

L'estudi de les activitats comercials en planta baixa 2019

a) Poder analitzar constantment les tendències, conèixer moviments i noves fórmules interessants, innovacions, no tan sols a escala local, sinó en la lògica global en la qual la ciutat està immersa en la majoria d'àmbits.

b) Tenir elements i coneixement de qualitat per aconseguir un doble propòsit: d'una banda, que les institucions tinguin la millor informació per alimentar la presa de decisions i, de l'altra, perquè es pugui abordar el disseny de polítiques noves que permetin continuar millorant l'oferta comercial i la satisfacció de les necessitats de la ciutadania.

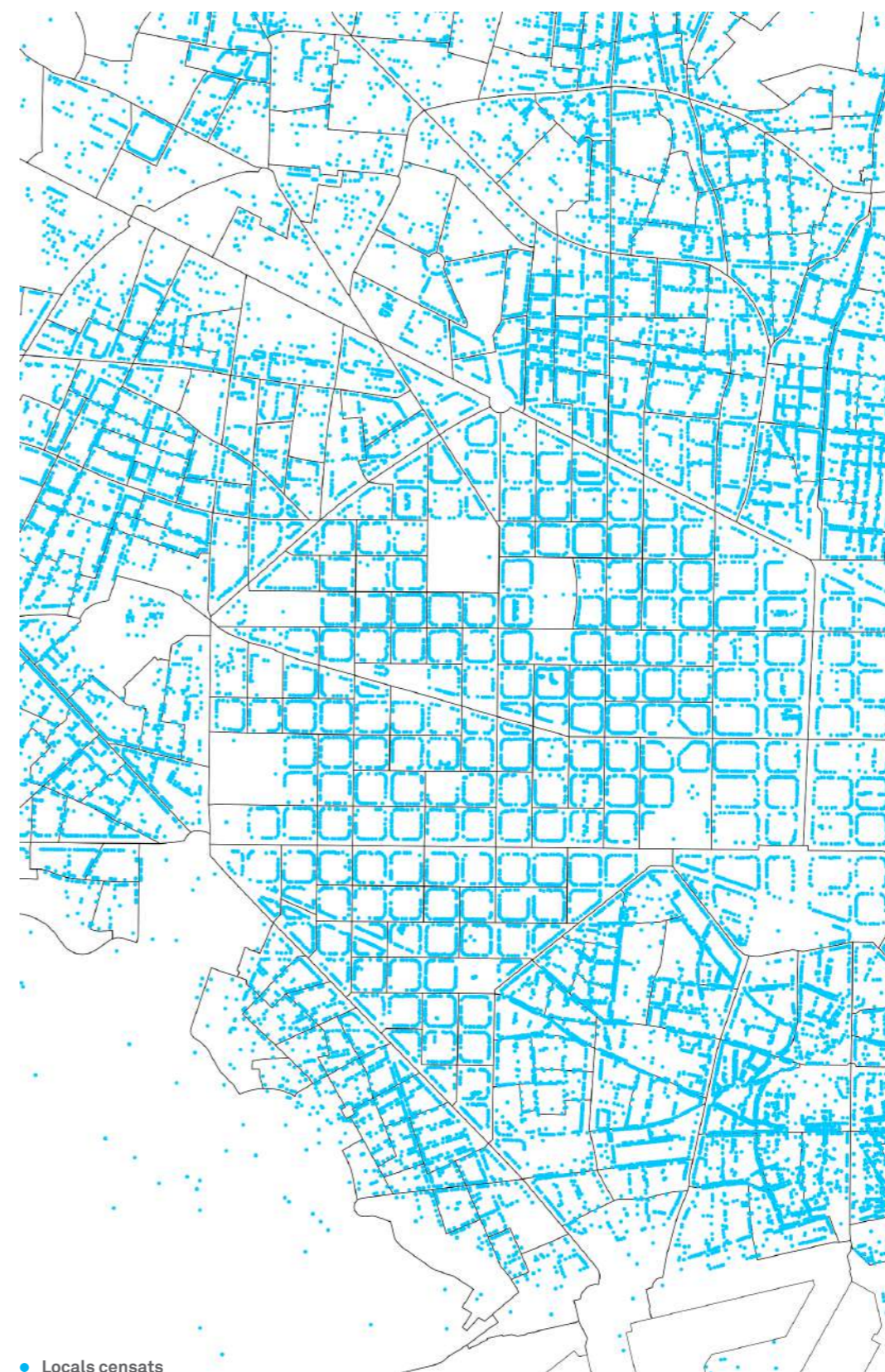
c) Poder oferir eines a tots els agents implicats en el comerç (comerciants, consumidors, altres sectors econòmics relacionats, ciutadania) que els permetin, també en l'àmbit individual, conèixer la realitat i donar suport al canvi.

Aquest document correspon a la tercera edició de l'estudi de les activitats comercials en planta baixa dut a terme a partir del cens de locals encarregat per l'Ajuntament de Barcelona i efectuat per l'empresa Infracan durant el segon i tercer semestre del 2019.

Al llarg del segon capítol, l'informe mostra l'estructura i l'evolució dels comerços i serveis a la ciutat a través de les grans xifres des del nombre d'establiments actius i buits fins al percentatge que representa cada sector, tot això des d'una òptica dels districtes i els barris. Posteriorment, es recullen indicadors bàsics per definir el comerç com són l'índex d'abastiment comercial, el nivell d'ocupació del teixit, el percentatge de comerç ocasional o de restauració, tots ells mostrats en edicions anteriors. També, en el quart capítol, s'han introduït nous paràmetres específics amb una resolució espacial més gran per avaluar la concentració, la variació, l'especialització i l'ocupació dels espais situats en planta baixa. Finalment, després de la caracterització de vuit tipus de teixits comercials a Barcelona proposada en el capítol 5, s'apunten un seguit de conclusions resultat de l'anàlisi de la situació actual.

Completen el document un primer annex sobre les metodologies emprades per al càlcul al llarg de l'informe i un segon annex on es desgranen els resultats per cada districte i els seus barris.

Gràfic 1.1. Comerços censats. Font: cens 2019.

2. RESULTATS

Més de 60.000 comerços actius en planta baixa

A Barcelona, entre l'abril i el setembre del 2019, s'han censat 61.558 establiments que tenen una activitat econòmica vigent en planta baixa, dels quals prop de 55.400 són comerços i serveis comercials (22.010 i 33.400, respectivament). La resta, 6.148, en destinen a altres usos administratius, industrials o d'equipament.

Més comerços i serveis censats

Enguany hi ha prop de 1.293 comerços i serveis actius més, és a dir, s'ha produït un augment del 2,15 % respecte de les dades equivalents el 2016.¹ Aquesta tendència a l'alça s'ha d'interpretar dins del marc de les millores introduïdes en el cens d'aquesta edició en pro de la cobertura general de tota la ciutat i la precisió més gran del treball de camp. Caldrà confirmar en un futur si aquest augment es consolida de manera permanent fruit del cens continu, l'evolució positiva del sector i de les polítiques implantades pel consistori.

La planta baixa també ofereix serveis

En termes generals, l'estructura del comerç barceloní es caracteritza, d'acord amb les dades obtingudes, pel fet de tenir gairebé un de cada tres establiments dedicat als serveis diversos (36,13 %) ja siguin financers, immobiliaris, culturals i recreatius, d'ensenyament o de reparació d'objectes.²

Els establiments s'orienten principalment cap a la restauració i el comerç no alimentari

Altres dos grups d'activitats estan a l'entorn del 20%: d'una banda, els establiments de comerç no alimentari (23%), entre els quals trobem farmàcies, drogueries i perfumeries, estancs, herbolaris, botigues de parament de la llar, equipament personal (vestir, calçat i joies), oci i cultura i automoció; de l'altra, els de serveis de restauració (18,1 %), sobretot restaurants, bars, gelateries i altres serveis d'allotjament com ara hotels o pensions.

Finalment, el comerç alimentari se situa al voltant del 12,8% i inclou els establiments especialistes de producte fresc, així com supermercats i plats preparats. La resta correspon a altres serveis que engloben equipaments esportius, religiosos i administratius, així com activitats de la construcció i altres usos industrials menors.

6

Observatori de Comerç

Ajuntament de Barcelona

Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019

Taula 2.2. Resultats globals 2016 i 2019.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

	2019	2016
Locals censats	80.553	78.033
Locals actius	61.558	60.265
Locals buits	2.602	4.745
Locals sense informació	16.393	13.023
Serveis	33.400	31.773
Comerç al detall	22.010	22.747
Altres	6.148	5.745
Locals actius totes tipologies comercials	61.558	60.265
Locals actius a peu de carrer	58.276	56.207

* Degut a una duplictat al moment de fer el recompte al cens, 85 establiments es varen computar dues vegades, en el còmput total de Mercats (2.148) i en el còmput de Locals a peu de carrer (58.276). Aquesta duplictat és deguda a que hi ha 85 establiments que pertanyen al directori de Mercats i s'hi accedeix a peu de carrer.

¹ Si en aquesta variació es tenen només en compte els locals a peu de carrer, a Barcelona hi ha 2.069 establiments actius més (un 3,50 %).

² Vegeu la taula de classificació de les activitats a l'annex 1.

7

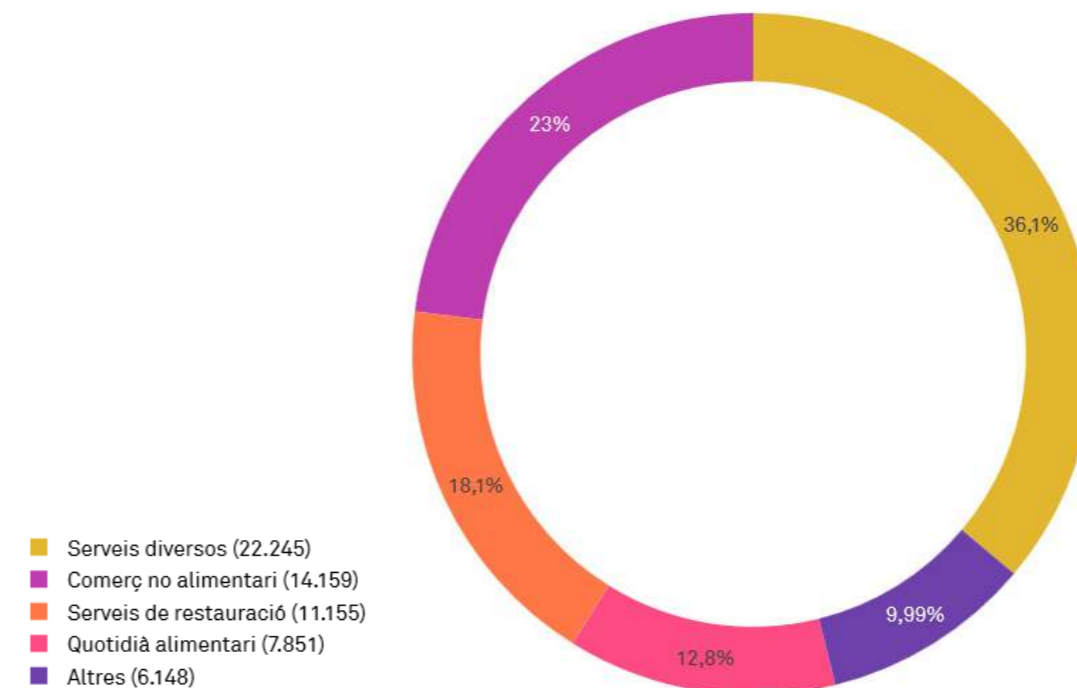
Observatori de Comerç

Ajuntament de Barcelona

Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019

Gràfic 2.1. Estructura del comerç i els serveis per grans categories.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Una distribució estable al llarg del temps

Respecte dels valors de referència comparables amb el 2016, aquestes cinc grans tipologies s'han mantingut estables en proporció amb lleugeres variacions percentuals que, dins de la tònica global de creixement del nombre absolut de locals, no es consideren significatives.

Aquesta estructura comercial, articulada a partir de cinc grans categories, és comparable dins del marc europeu amb altres observatoris de referència com, per exemple, el de la ciutat de París.

Una distribució diferenciada per districtes

Aquesta estructura anterior és la síntesi de situacions molt diverses que es donen de manera diferenciada als districtes. Per exemple, a Ciutat Vella la restauració i el comerç no alimentari tenen una presència més gran que a la resta de Barcelona, fruit de la seva centralitat urbana, l'existència de grans superfícies i espais comercials consolidats en convivència amb una oferta de petit format i de l'especialització cap a l'oci dels darrers anys. En altres districtes, com Sarrià - Sant Gervasi o les Corts, són els serveis els que tenen més pes relatiu, mentre que a Nou Barris el comerç alimentari destaca per sobre de la mitjana de la ciutat.

Taula 2.3. Nombre de comerços per categories i districtes.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

	Quotidià alimentari	Altres	Comerç no alimentari	Serveis de restauració	Serveis diversos
Barcelona	7.851	6.148	14.159	11.155	22.245
Ciutat Vella	901	470	2.104	1.645	1.443
Eixample	1.632	957	3.668	3.114	4.635
Sants-Montjuïc	771	756	1.036	1.043	2.169
Les Corts	294	360	564	513	1.247
Sarrià-Sant Gervasi	682	522	1.510	879	2.787
Gràcia	747	559	1.336	737	2.081
Horta-Guinardó	606	481	740	515	1.642
Nou Barris	726	484	846	598	1.618
Sant Andreu	539	632	959	671	1.648
Sant Martí	953	927	1.396	1.440	2.975

Gràfic 2.3. Estructura del comerç i els serveis per grans categories i per districtes.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Taula 2.4. Estructura del comerç i els serveis per grans categories 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

Categoria	Nombre d'establiments actius 2016	Nombre d'establiments actius 2019
Serveis diversos	21.434	22.245
Comerç no alimentari	14.593	14.159
Serveis de restauració	10.339	11.155
Quotidià alimentari	8.154	7.851
Altres	5.745	6.148
Total	60.265	61.558

2.1. Una distribució territorial heterogènia

Els comerços i serveis censats no estan distribuïts de manera uniforme arreu de la ciutat. Així, els districtes amb més activitat són l'Eixample, Sant Martí, Ciutat Vella i Sarrià - Sant Gervasi. Aquests quatre districtes representen el 56,2 % del total de la ciutat. Aquesta mateixa distribució territorial, en el cas dels districtes, es manté gairebé constant des del 2016 (amb petites variacions entre Sant Andreu, Horta-Guinardó i Nou Barris). La major part dels districtes presenta un augment pel que fa al nombre total d'establiments actius, excepte l'Eixample, Nou Barris i Horta-Guinardó.

Deu barris amb més comerços i serveis

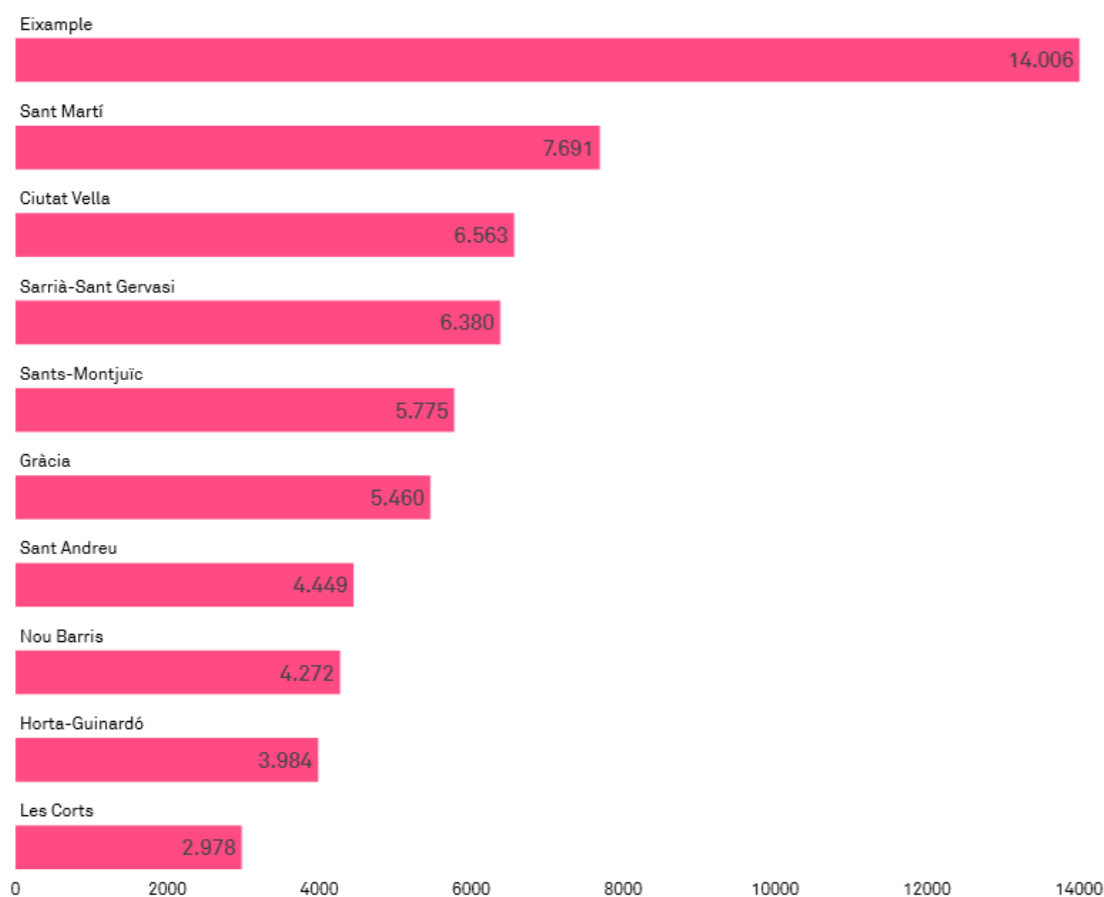
Si observem la mateixa informació per barri, quatre dels barris de l'Eixample (la Dreta i l'Antiga Esquerra de l'Eixample, la Sagrada Família, la Nova Esquerra de l'Eixample) i el Raval i el barri Gòtic a Ciutat Vella es troben dins dels deu barris amb més comerços i serveis, juntament amb Sant Andreu, les Corts i Sant Gervasi - la Bonanova.

Els barris de muntanya són aquells amb menys nombre absolut de comerços i serveis: la Clota i Sant Genís dels Agudells al districte d'Horta-Guinardó; Can Peguera, Vallbona, Torre Baró, Canyelles i la Trinitat Nova al districte de Nou Barris; Baró de Viver al districte de Sant Andreu; el Coll al districte de Gràcia, i Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes a Sarrià - Sant Gervasi.

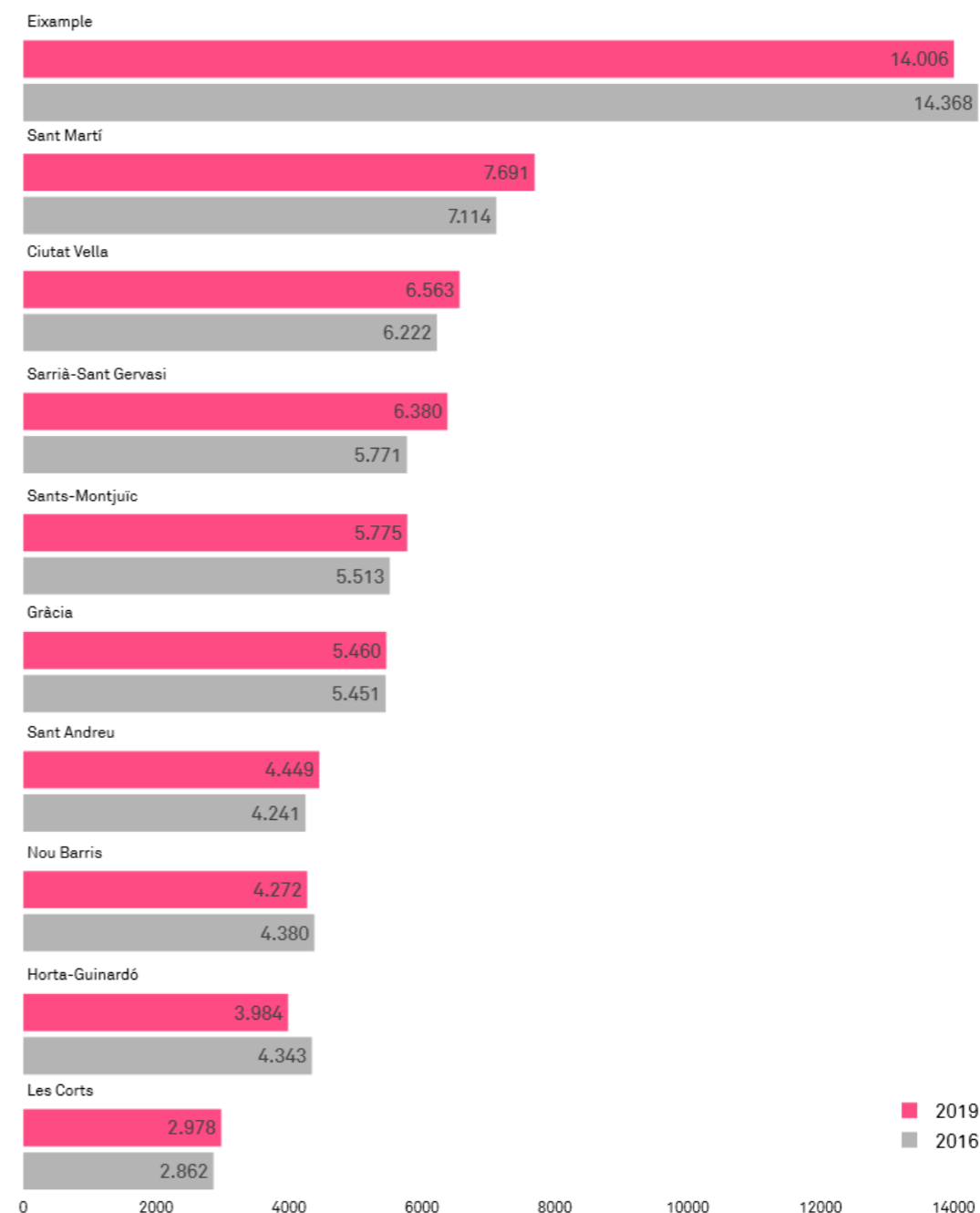
Pel que fa al 2016, la distribució territorial és similar tant en el cas dels deu barris un nombre més elevat com els que tenen un nombre més baix de comerços i serveis censats; es produeixen canvis menors com,

per exemple, el fet que Sant Gervasi - Galvany substitueix l'Antiga Esquerra de l'Eixample com a tercer barri amb més establiments o Vallbona i Torre Baró, que intercanvien posicions com a tercer i quart barri amb menys.

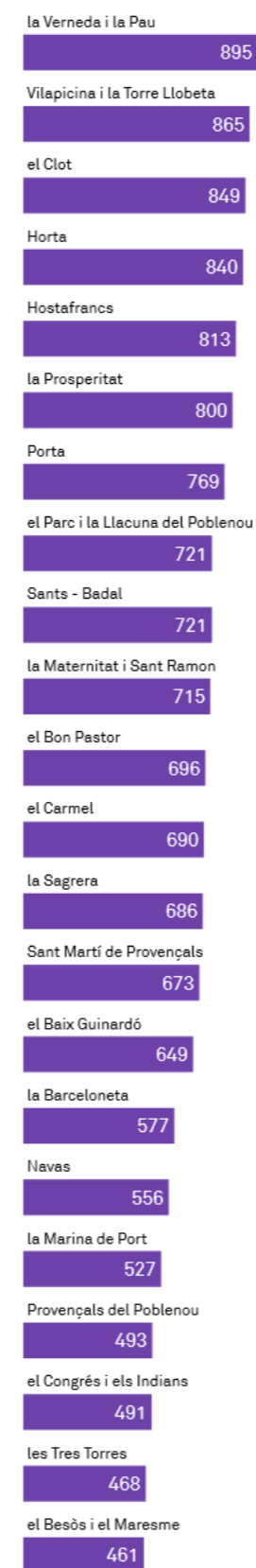
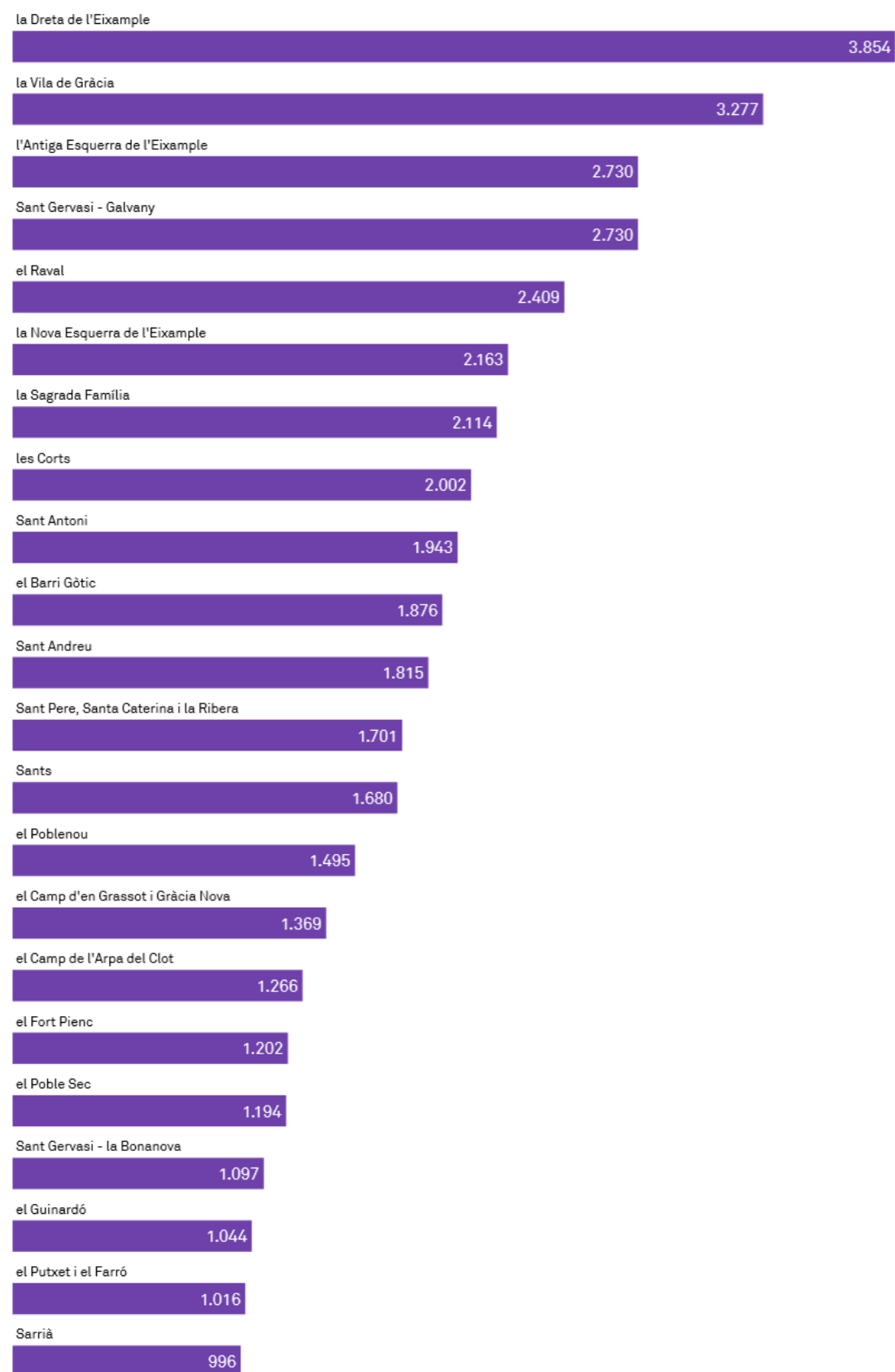
Gràfic 2.4. Nombre d'establiments actius per districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 2.5. Comparació del nombre d'establiments actius per districte 2019 i 2016.
Font: elaboració pròpia a partir de dades dels cens 2019 i 2016.

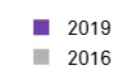
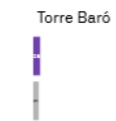
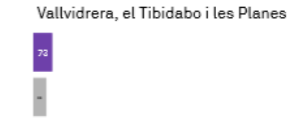
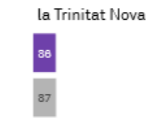
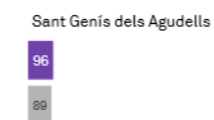
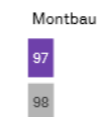
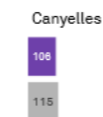
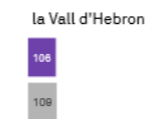
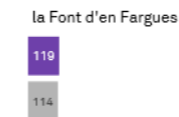
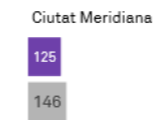
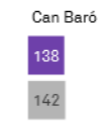
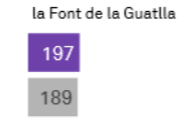
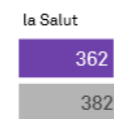
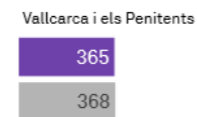
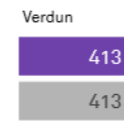
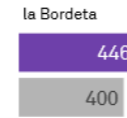
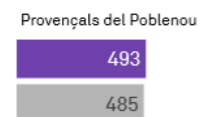
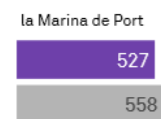
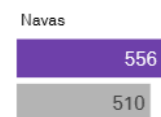
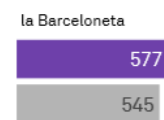
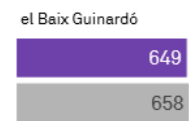
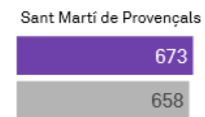
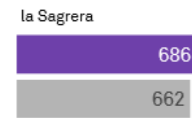
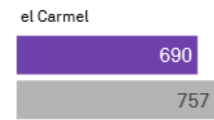

Gràfic 2.6. Nombre d'establiments actius per barri. Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Gràfic 2.7. Comparació del nombre d'establiments actius per districte 2019 i 2016.
Font: elaboració pròpia.

2.2. Una complementarietat dels formats comercials

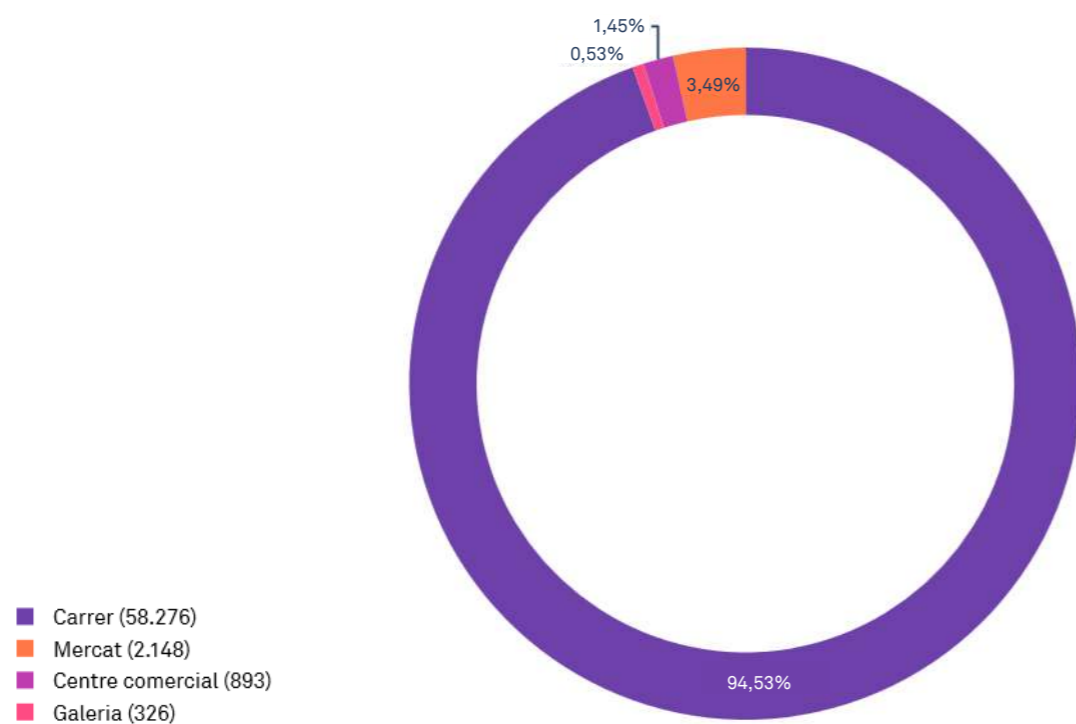
A Barcelona, el 94,53 % dels comerços i serveis es troben a eix de carrer. L'oferta restant està formada per mercats municipals (3,49 %), centres comercials (1,45 %) i galeries comercials (0,53 %).

D'acord amb les dades del cens 2019, els 40 mercats municipals concentren 2.148 establiments que, en la major part dels casos, són de comerç alimentari fresc, equipament personal, parament de la llar i quotidià no alimentari. El 2016 es van comptabilitzar 42 mercats amb un total de 2.916 establiments actius. Aquesta diferència en el nombre d'establiments coincideix amb un període de renovació de diversos mercats, associat a una optimització del nombre de parades.

Dins dels nou centres comercials de la ciutat (Arenas de Barcelona, El Triangle, El Centre de la Vila, L'Illa Diagonal, Maremàgnum, Glòries, Diagonal Mar, Som Multiespai i La Maquinista), hi ha actualment 893 establiments. Els darrers tres anys, malgrat que el nombre de comerços es manté estable (el 2016 n'hi havia 888), s'han produït processos de tancament (Pedralbes Centre) i actualització de les instal·lacions (Glòries).

Pel que fa a les deu galeries comercials de la ciutat (els centres comercials Gran Via i Encants Nous, el Bulevard dels Antiquaris i les galeries comercials Nou Boulevard, Mercadillo, Gralla Hall, Maldà, Sarrià, Argentina Center i Turó), s'han detectat 326 establiments, respecte dels 382 que es van censar el 2016.

Gràfic 2.8. Proporció d'establiments actius per tipus de format comercial.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

2.3. Unes activitats sectoritzades en tres grans grups

Dels 61.558 establiments censats amb una activitat econòmica vigent en planta baixa, de mitjana a Barcelona més de la meitat (54,26 %) es dediquen al sector de serveis, mentre que el comerç al detall en representa aproximadament un terç (35,75 %); el percentatge restant correspon a altres usos administratius, industrials o d'equipament (9,99 %).

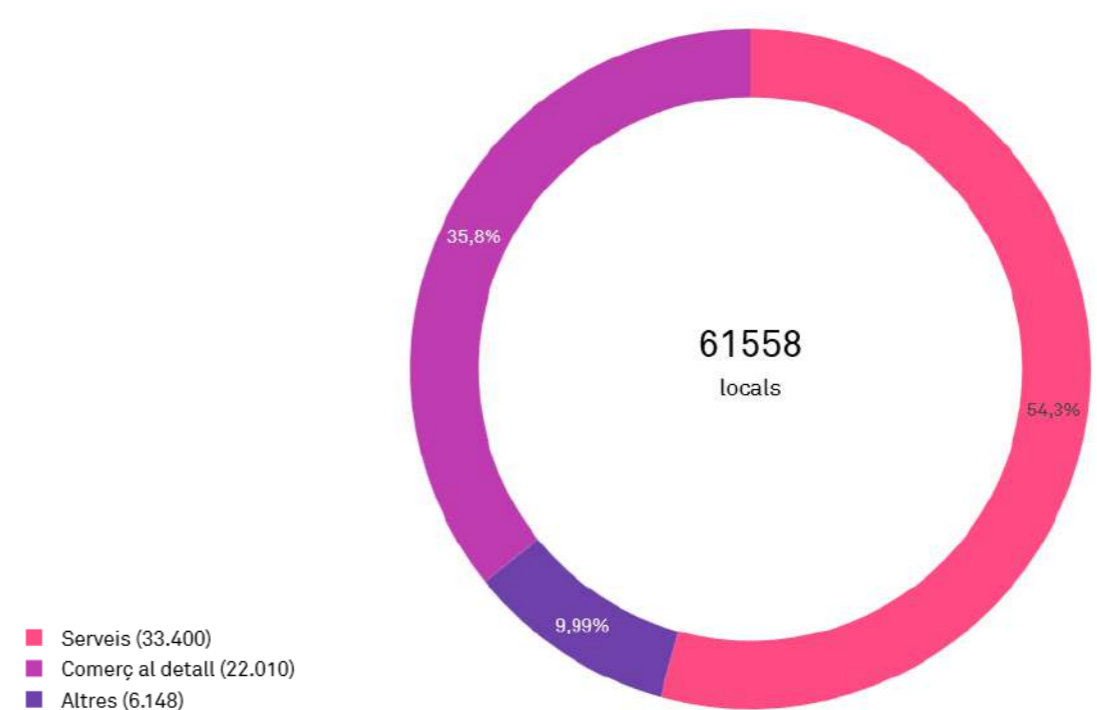
Respecte de la mostra comparable amb el cens del 2016, i tenint en compte l'augment global del nombre de locals censats, l'equilibri entre el comerç al detall, serveis i altres es manté gairebé

igual en percentatge. Si el 2016 el percentatge de comerç al detall era del 37,74 %, els serveis representaven un 55,72 % i les altres activitats un 9,54 %, enguany la proporció respectiva és del 35,75 %, 54,26 % i 9,99 %.

Per districtes, les Corts, Sarrià - Sant Gervasi, Sant Martí, Sants-Montjuïc i l'Eixample se situen per sobre de la mitjana de la ciutat quant al percentatge de serveis, mentre que Ciutat Vella, Gràcia, l'Eixample i Nou Barris tenen un percentatge superior de comerç al detall.

³ Es consideren només els centres comercials extrets del directori de comerç de l'Ajuntament de Barcelona (https://ajuntament.barcelona.cat/comerc/es/directori-comerc/mercats-i-centres-comercials?cerca=&ad=&ini=&fi=&districtstr=*&pg=search&nr=12&code1=0040102007000). En aquest sentit, es considera que pot haver-hi un biaix en les dades, ja que no es tenen en compte altres grans magatzems de la ciutat.

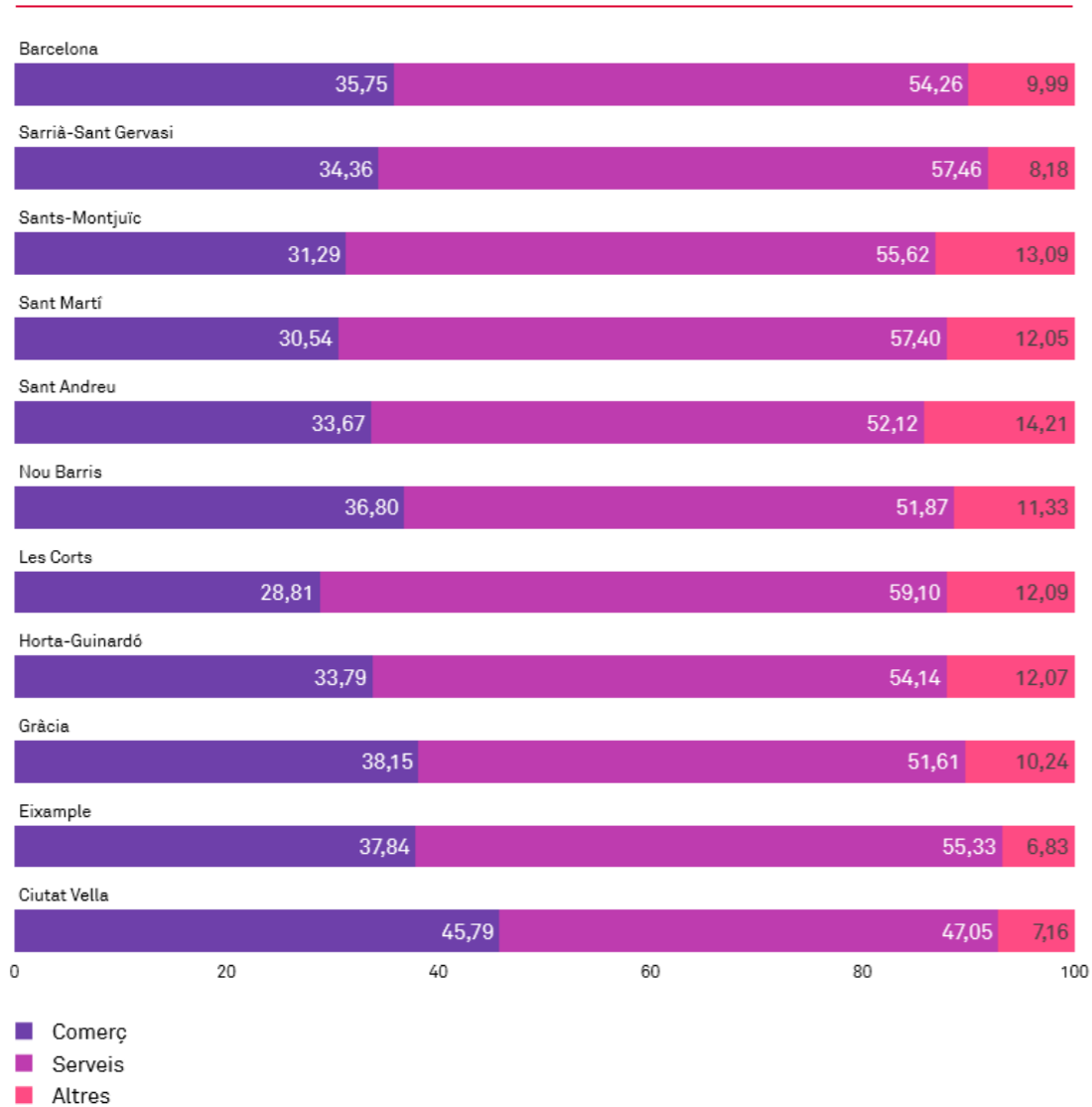
Gràfic 2.9. Proporció d'establiments actius segons el sector d'activitat.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Gràfic 2.10. Taula de dades comparativa segons el sector d'activitat.
Font: elaboració pròpia, cens 2019 i 2016.

	2016		2019	
	Nombre	%	Nombre	%
Comerç al detall	22.747	37,74	22.010	35,75
Serveis	31.773	52,72	33.400	54,26
Altres	5.745	9,54	6.148	9,99
Total	60.265	100	61.558	100

Gràfic 2.11. Proporció de comerç al detall, serveis i altres per districte.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Una taxonomia normalitzada i segmentada per sectors, grups i activitats

Dins de la classificació del comerç al detall, s'han inclòs tots aquells establiments de venda de productes directes al client final, des de la venda d'aliments fins als productes quotidians no alimentaris passant pels comerços d'equipament de la llar i de la persona, l'oci i la cultura, l'automoció o altres comerços diversos.

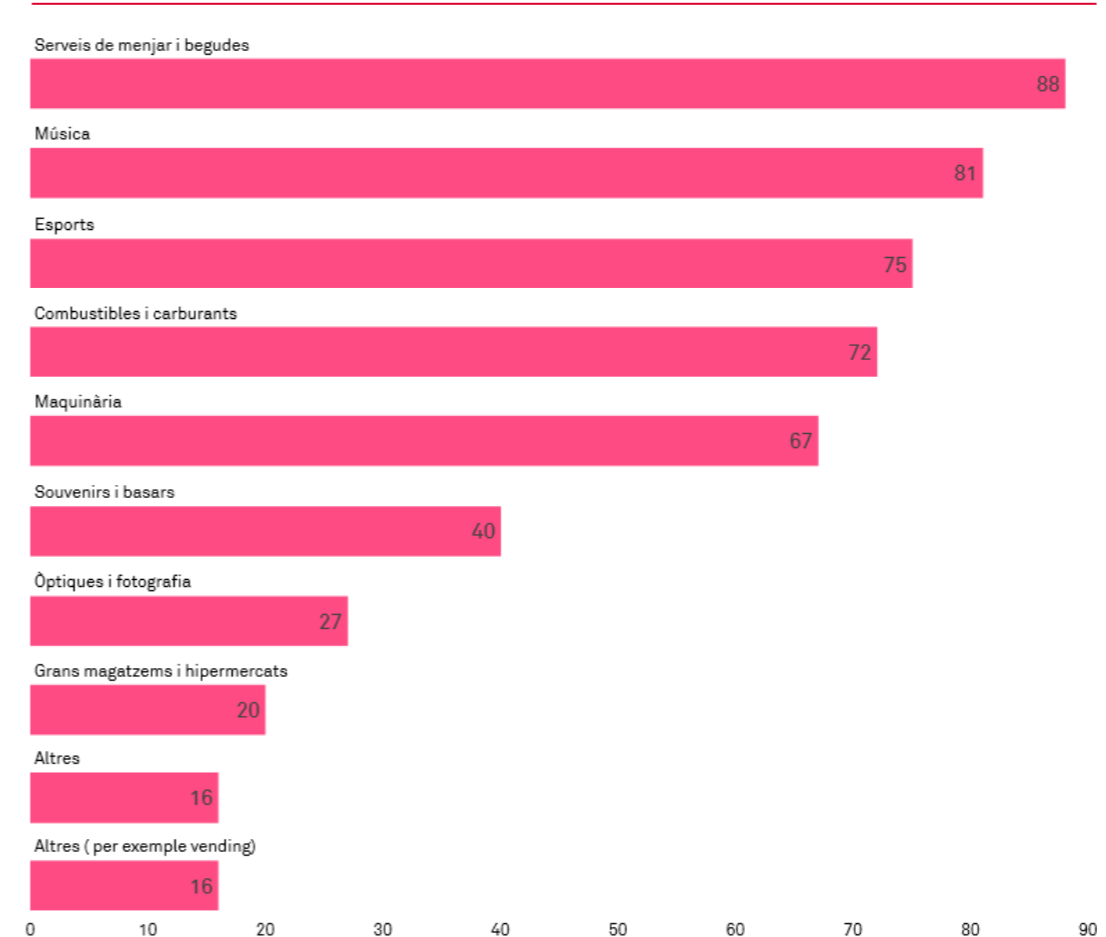
Pel que fa a les activitats de serveis, hi ha diferents categories d'establiments que ofereixen, d'una banda, serveis en l'àmbit immobiliari i de les finances i assegurances; de l'altra, equipaments d'ensenyament, culturals i recreatius i serveis sanitaris i d'assistència. També s'inclouen restaurants, bars i hotels (inclosos hostals, pensions i fondes) i

altres establiments de manteniment, neteja i producció i reparacions d'electrodomèstics i automòbils.

Finalment, en la categoria d'altres activitats, hi ha l'Administració, les associacions, els esports, els equipaments religiosos, les activitats industrials i de la construcció, les arts gràfiques, el tèxtil i altres activitats.

Les cinc activitats que, individualment, tenen un pes més destacat dins de la ciutat són els restaurants (5.597) seguits dels serveis a les empreses i les oficines (3.464), els bars (3.290), els establiments destinats al comerç del vestit (3.158) i les perruqueries (2.659).

Taula 2.12. Primeres deu activitats de comerç al detall, serveis i altres amb un nombre més elevat d'establiments censats. Font: elaboració pròpia, cens 2019.

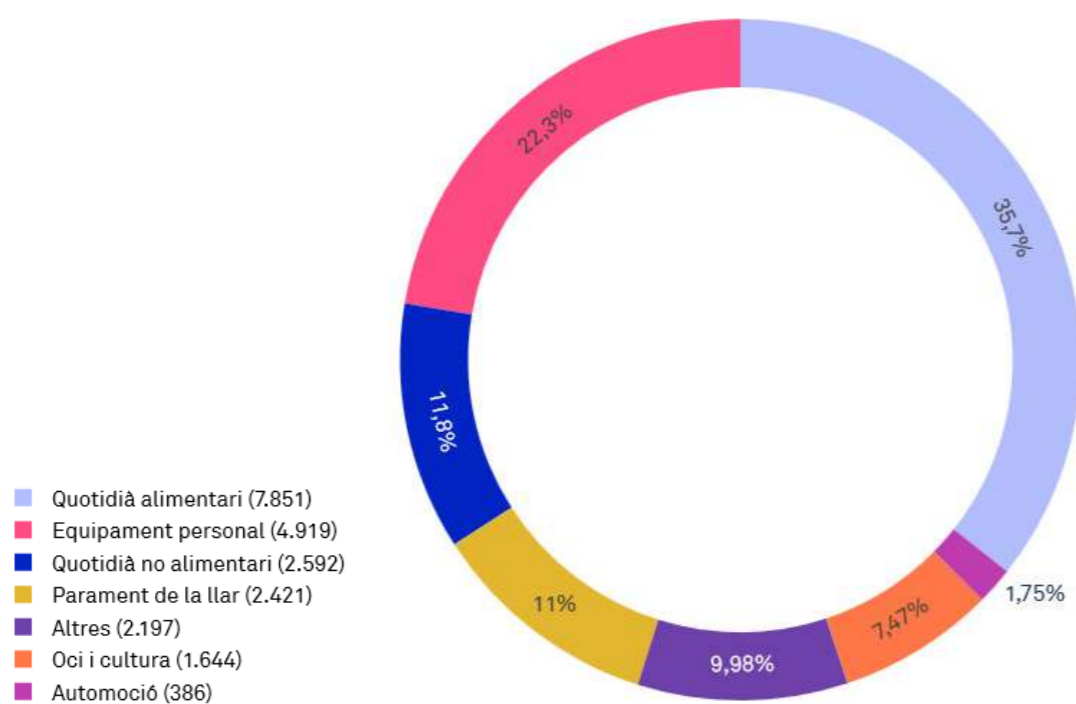
Taula 2.13. Classificació de les activitats (establiments actius).
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

22	Observatori de Comerç Ajuntament de Barcelona Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019	Comerç al detall	Quotidià alimentari	Plats preparats (no degustació)	Serveis	Activitats immobiliàries	Activitats immobiliàries	23	Observatori de Comerç Ajuntament de Barcelona Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019
				Autoservei / supermercat		Ensenyament	Ensenyament		
				Altres		Equipaments culturals i recreatius	Equipaments culturals i recreatius		
				Begudes		Finances i assegurances	Finances i assegurances		
				Carn i porc		Manteniment, neteja i producció	Manteniment, neteja i producció		
				Fruïtes i verdures		Reparacions (electrodomèstics i automòbils)	Reparacions (electrodomèstics i automòbils)		
				Ous i aus			Serveis de menjar i begudes		
				Pa, pastisseria i làctics			Bars / cibercafè		
				Peix i marisc			Restaurants		
							Serveis de menjar per emportar, menjar ràpid		
		Comerç al detall	Quotidià no alimentari	Tabac i articles de fumadors	Restaurants, bars i hotels (inclòs hostals, pensions i fondes)	Bars especials amb actuació / bars musicals / discoteques / pub			
				Combustibles i carburants		Xocolateries / Geladeries / Degustació			
				Drogueria i perfumeria		Altres (per exemple <i>vending</i>)			
				Farmàcies i parafarmàcies		Serveis d'allotjament			
				Herbolaris, dietètica i nutrició		Altres			
		Comerç al detall	Parament de la llar	Aparells domèstics	Sanitat i assistència	Sanitat i assistència			
				Floristeries		Pàrquings i garatges			
				Material d'equipament per a la llar		Activitats de transport i emmagatzematge			
				Mobles i articles de fusta i metall		Activitats de transport			
				Parament de ferreteria		Activitats d'emmagatzematge			
		Comerç al detall	Equipament personal	Segells, monedes i antiguitats	Altres	Serveis de telecomunicacions			
				Calçat i pell		Locutoris			
Joieria, rellotgeria i bijuteria	Serveis a les empreses i oficines								
Merceria	Agències de viatge								
Vestir	Perruqueries								
Comerç al detall	Oci i cultura	Informàtica	Altres	Centres d'estètica					
		Joguines i esports		Tintorereries					
		Llibres, diaris i revistes		Veterinaris / animals de companyia					
		Música		Arranjaments					
				Serveis socials					
Comerç al detall	Automoció	Vehicles	Altres	Altres					
		Grans magatzems i hipermercats		Administració					
		Maquinària		Associacions					
		Òptiques i fotografia		Esports					
		Òptiques		Gimnàs / fitnes					
		Fotografia		Altres equipaments esportius					
		Souvenirs i basars		Equipaments religiosos					
		Souvenirs		Activitats industrials					
		Basars		Arts gràfiques					
		Altres		Fabricació tèxtil					

2.3.1 Un comerç al detall especialitzat

Dins del sector del comerç al detall, gairebé el 60 % dels establiments (exactament 12.770) correspon a comerç quotidià alimentari i botigues d'equipament personal, amb un percentatge del 35,67 % i el 22,35 % respectivament. Aproximadament un altre 20 % està format per activitats de comerç quotidià no alimentari (2.592 establiments) i parament de la llar (2.421 establiments). La resta de categories, com l'oci i la cultura i l'automoció, tenen una representativitat més baixa. Existeix una bossa d'altres comerços al detall que conté activitats diverses i, per tant, difícils d'agrupar de manera homogènia, com ara grans magatzems i hipermercats, maquinària, òptica i fotografia, records (*souvenirs*) i basars.

Gràfic 2.14. Proporció dels diferents grups de comerç al detall (establiments actius).
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Una estabilitat del comerç al detall, especialitzat en cinc districtes

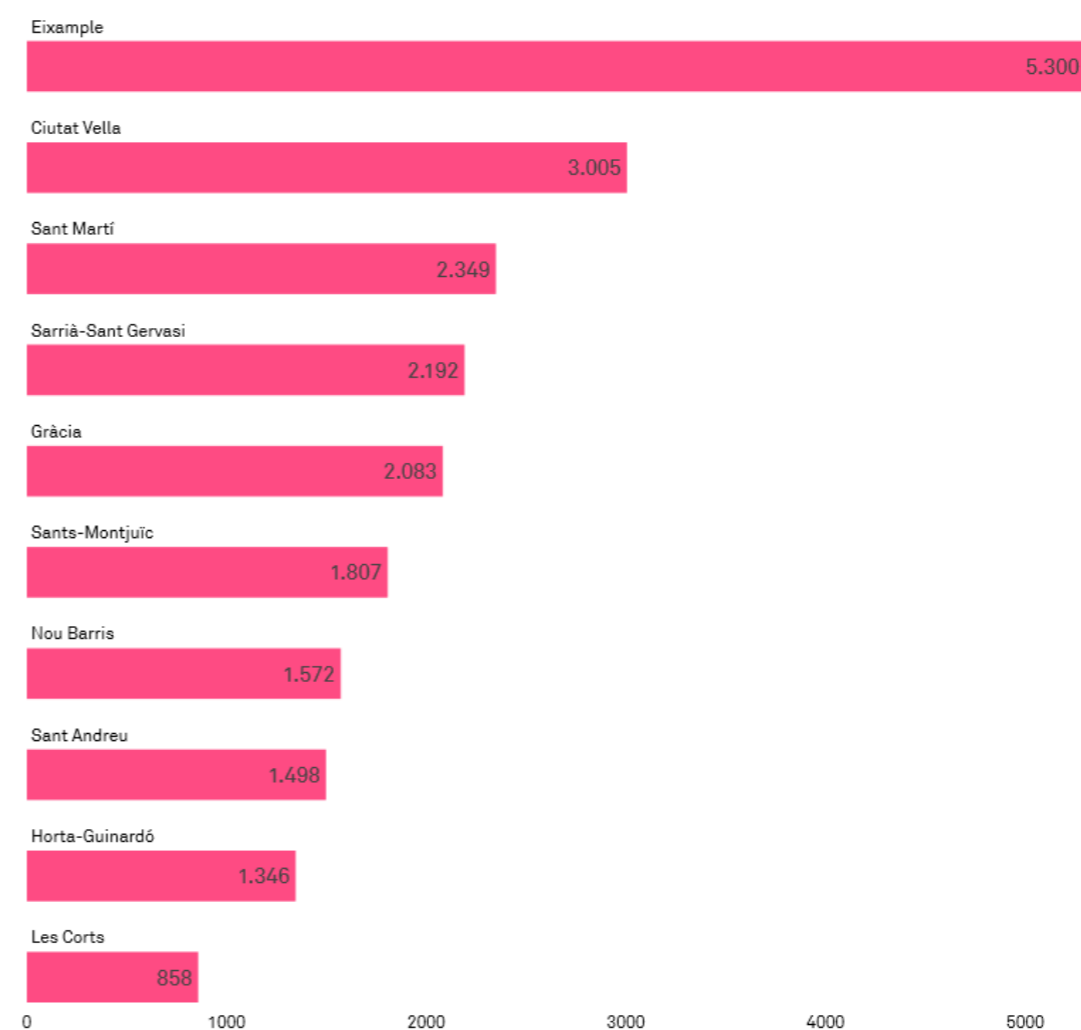
El comerç al detall es concentra principalment en cinc districtes (l'Eixample, Ciutat Vella, Sant Martí, Sarrià - Sant Gervasi i Gràcia), que acumulen el 67 % dels establiments de la ciutat d'aquest sector com ja passava el 2016, amb exactament la mateixa proporció.

Concretament, els districtes amb un nombre absolut més alt de comerços alimentaris són l'Eixample (1.632), Sant Martí (953) i Ciutat Vella (901), si bé són els districtes de Nou Barris, Horta-Guinardó i Sants-Montjuïc aquells on aquest tipus d'oferta (fruita i verdura, carn, peix i marisc, ous, pa i pastisseria, begudes, etcètera) té un pes més elevat amb el 46,18 %, el 45,02 % i el 42,67 % dels establiments.

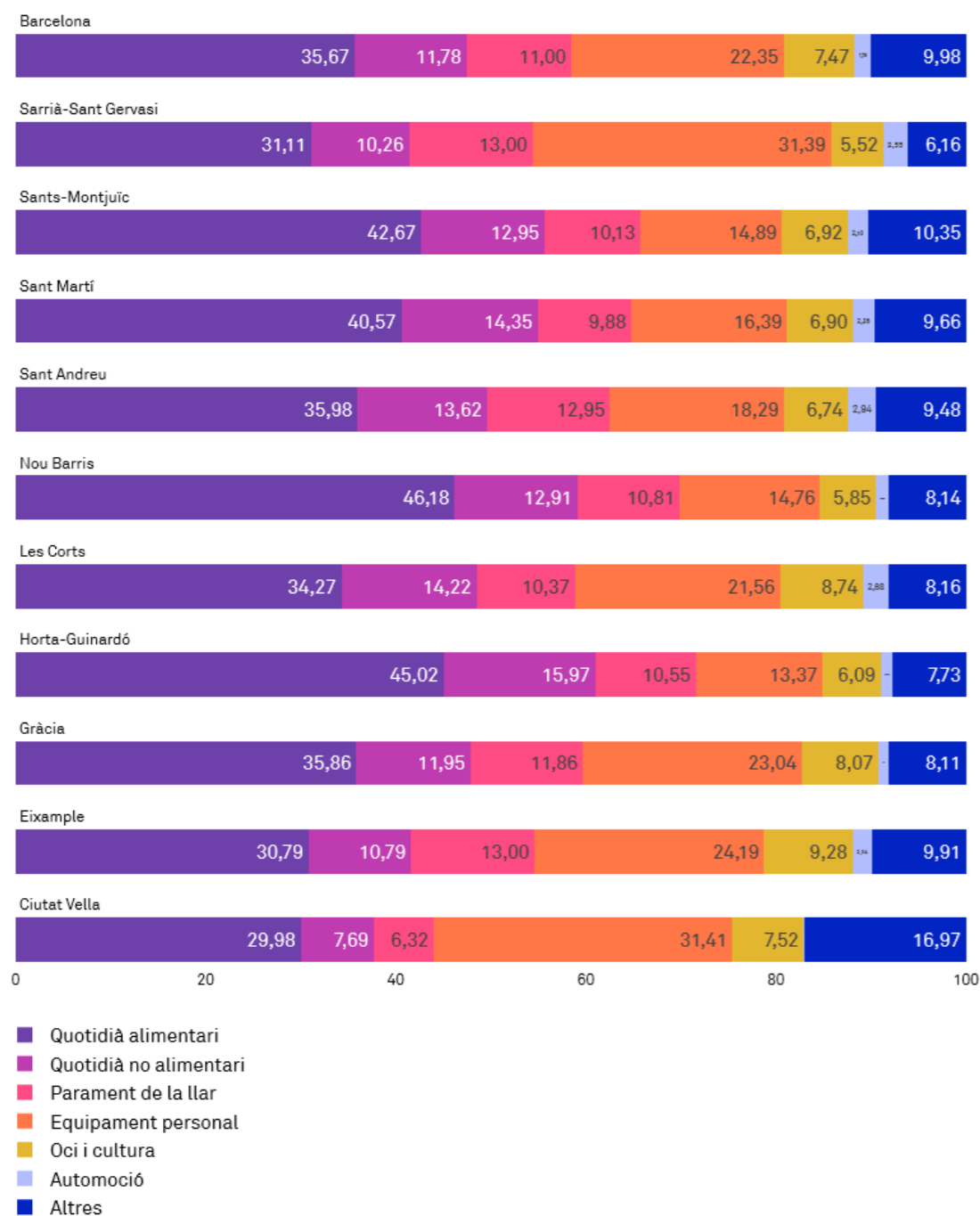
De manera semblant es produeix amb el comerç no alimentari, en què els mateixos tres districtes destaquen en nombre d'establiments, si bé són Horta-Guinardó (15,97 %), Sant Martí (14,34 %) i les Corts (14,21 %) aquells en què els estancs, les drogueries, les farmàcies, les botigues de dietètica i nutrició o els negocis de carburant i combustibles tenen un pes relatiu més alt dins del total del comerç al detall.

El mateix patró amb variants es repeteix per als locals d'equipament personal i parament de la llar. Novament, l'Eixample i Ciutat Vella juntament amb Sarrià (amb 1.282, 944 i 688 establiments, respectivament) concentren l'oferta de botigues de vestits, les merceries, les joieries i el calçat. Ara bé, en aquest cas, són Ciutat Vella i Sarrià - Sant Gervasi aquells que tenen el pes relatiu més gran respecte del total de comerços al detall, un 31% en ambdós casos. D'altra banda, els establiments d'electrodomèstics, mobles, parament de la llar i ferreteria

Gràfic 2.15. Nombre d'establiments de comerç al detall actius per districte.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Gràfic 2.16 Proporció dels diversos grups d'establiments de comerç al detall actius per districte.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

o de monedes i antiguitats proliferen en nombre absolut a l'Eixample (689), Sarrià - Sant Gervasi (285) i Gràcia (247), i els dos primers amb Sant Andreu són els que encapçalen el pes relatiu a l'entorn del 13% (tal com s'observa en el gràfic).

Quant a l'oci i la cultura (informàtica, joguines, esports, diaris, música, etcètera), l'Eixample és el districte que

té el nombre d'establiments més elevat (492) i també el tant per cent més alt en relació amb la resta de comerç al detall. Finalment, els districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i l'Eixample són els que representen un percentatge més alt en la classificació d'altres comerços, ja siguin grans magatzems, maquinària, segells, òptiques i fotografia i records (*souvenirs*) i basars.

Taula 2.17. Nombre de comerços al detall actius per districte i tipologia.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

	Quotidià alimentari		Quotidià no alimentari		Parament de la llar		Equipament personal	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Barcelona	8.154	7.851	2.563	2.592	2.101	2.421	5.175	4.919
Ciutat Vella	1.049	901	197	231	210	190	1.001	944
Eixample	1.669	1.632	568	572	543	689	1.309	1.282
Sants-Montjuïc	758	771	242	234	160	183	260	269
Les Corts	294	294	132	122	85	89	218	185
Sarrià-Sant Gervasi	656	682	234	225	279	285	699	688
Gràcia	782	747	237	249	188	247	506	480
Horta-Guinardó	682	606	207	215	107	142	202	180
Nou Barris	737	726	198	203	142	170	278	232
Sant Andreu	557	539	209	204	170	194	320	274
Sant Martí	970	953	339	337	217	232	382	385

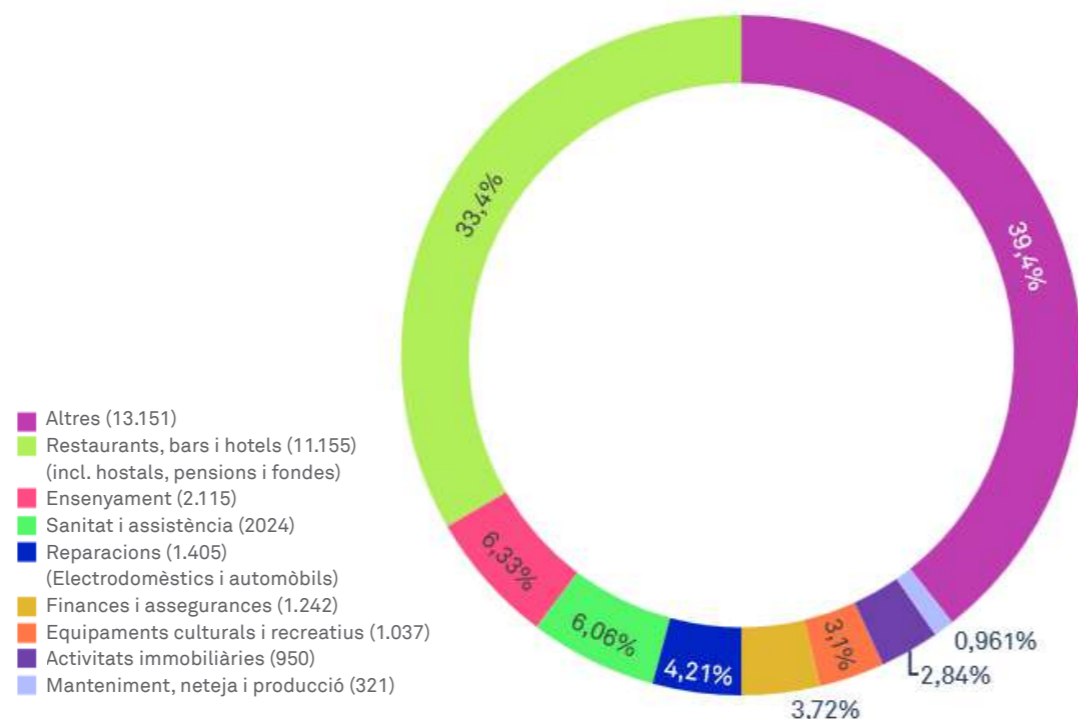
	Oci i cultura		Automoció		Altres		Total	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Barcelona	1.801	1.644	273	386	2.680	2.197	22.747	22.010
Ciutat Vella	223	226	2	3	468	510	3.150	3.005
Eixample	595	492	68	108	709	525	5.461	5.300
Sants-Montjuïc	145	125	21	38	252	187	1.838	1.807
Les Corts	67	75	24	23	85	70	905	858
Sarrià-Sant Gervasi	133	121	36	56	147	135	2.184	2.192
Gràcia	167	168	17	23	250	169	2.147	2.083
Horta-Guinardó	81	82	11	17	145	104	1.435	1.346
Nou Barris	102	92	14	21	169	128	1.640	1.572
Sant Andreu	112	101	33	44	163	142	1.564	1.498
Sant Martí	176	162	47	53	292	227	2.423	2.349

2.3.2 Un sector serveis variat amb gran pes de la restauració i l'hoteleria

Pel que fa al sector dels serveis, un grup divers representa gairebé el 40% dels establiments de serveis actius, en el qual s'inclouen aparcaments, serveis de transport, emmagatzematge, telecomunicacions, locutoris, serveis a les empreses i oficines, agències de viatge, perruqueries i centres d'estètica, tintoreries i arranjaments, veterinaris i animals de companyia i serveis socials. La restauració també té un pes destacat, ja que restaurants, bars i serveis d'hoteleria sumen un 33,40 %.

Els serveis relacionats amb l'ensenyament, la sanitat i la cultura/oci assoleixen aproximadament el 15% restant, mentre que els serveis financers i immobiliaris (amb un 3,72 % i un 2,84% respectivament) acumulen gairebé un altre 6,50%. Finalment, el 5 % restant són establiments destinats a reparacions i manteniment, neteja i producció.

Gràfic 2.18 Proporció dels diferents grups de serveis (establiments actius).
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Una distribució dels serveis estable concentrada en tres districtes

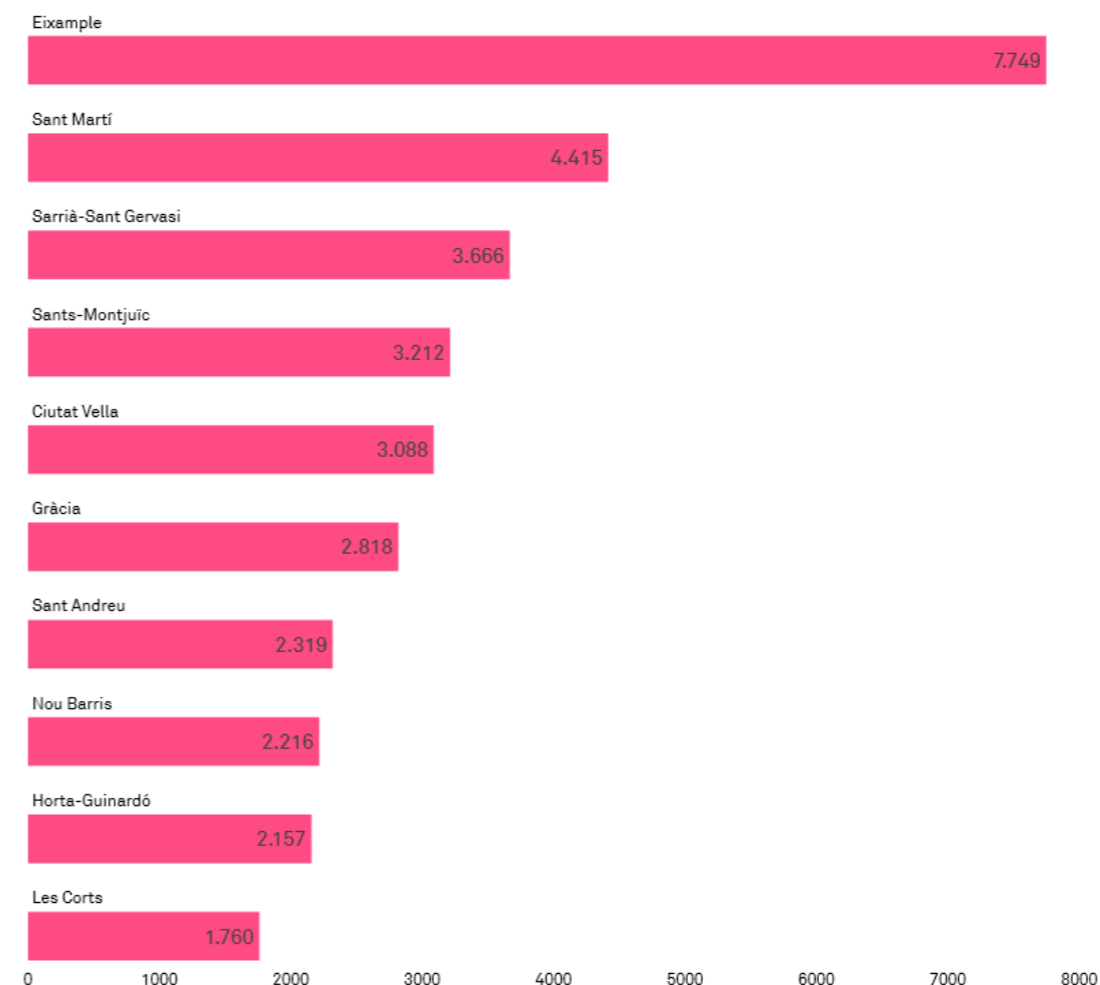
De la mateixa manera que ocorre amb el comerç al detall, hi ha una gran concentració d'establiments al districte de l'Eixample (7.749) que, juntament amb Sant Martí i Sarrià - Sant Gervasi, acumulen gairebé el 50% dels serveis de la ciutat (concretament, a l'entorn del 47 %) i, amb Sants-Montjuïc i Ciutat Vella, arriben a superar el 66% del total. La resta de districtes, tot i tenir un volum d'establiments significatiu, se situen en nivells més baixos. Aquesta concentració de serveis és similar a la del 2016, si bé als quatre primers districtes hi ha una tendència a l'alça del nombre d'establiments que queda compensada per la disminució de Ciutat Vella.

La restauració destaca sobretot a Ciutat Vella, que és el districte on els bars, restaurants i serveis d'hoteleria tenen un pes específic més alt respecte

de la resta de serveis (53,27 %), tot i que és el districte de l'Eixample el que té un nombre d'establiments més alt (3.114, que representen el 27,91 % del total). Aquest mateix patró es repeteix en els serveis de cultura i oci: Ciutat Vella té el percentatge relatiu més alt (6,15 %) i és l'Eixample el primer districte en nombre d'establiments (248).

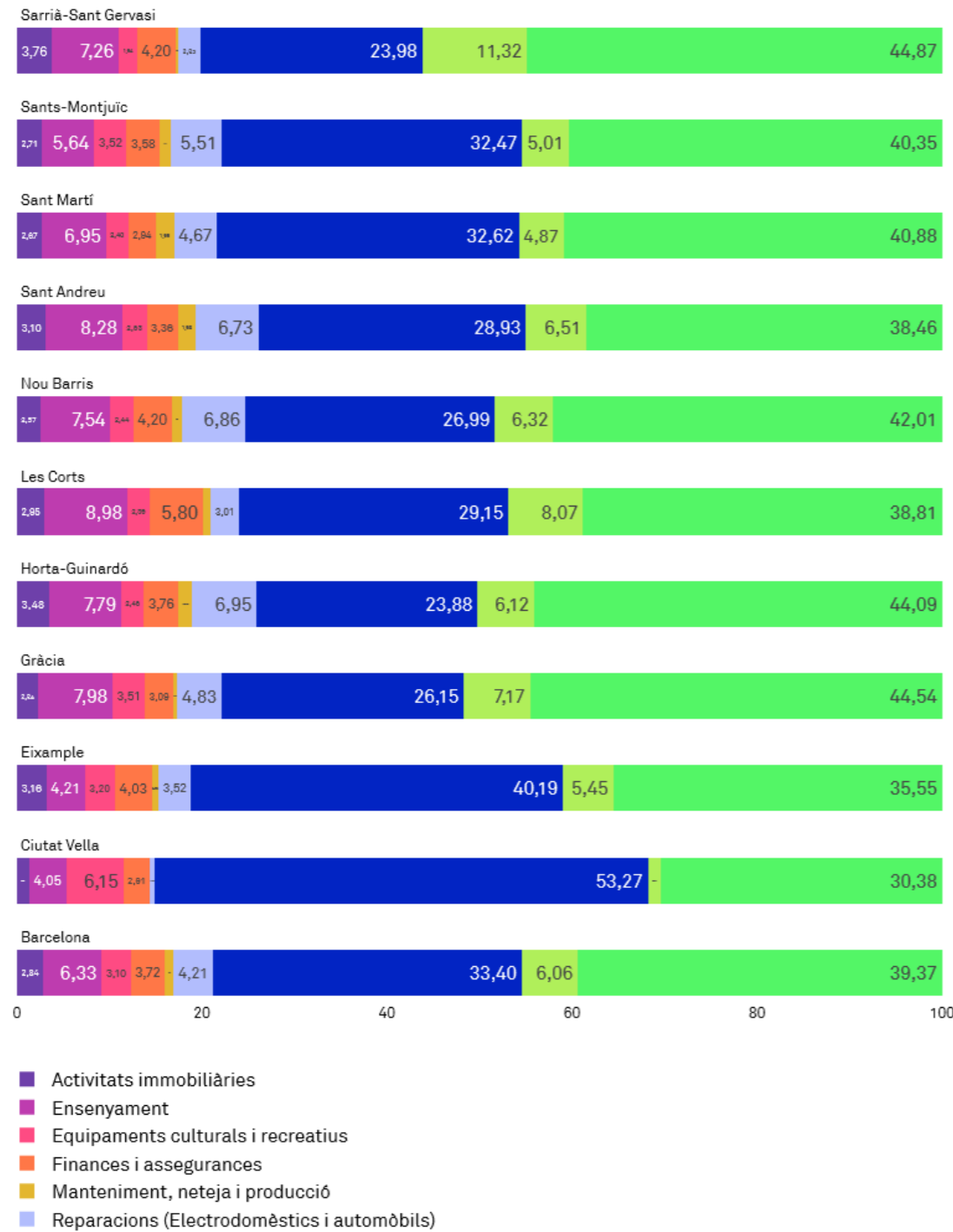
En canvi, els equipaments sanitaris tenen una representativitat més alta als districtes de Sarrià - Sant Gervasi i les Corts (amb un 11 i un 8 %, respectivament) i els educatius a Sant Andreu (8,90 %) i també a les Corts (8,20%).

Gràfic 2.19 Nombre d'establiments de serveis actius per districte.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Finalment, pel que fa als serveis immobiliaris i financers, n'hi ha una presència més gran als districtes de l'Eixample, Sarrià - Sant Gervasi i Sant Martí, si bé la representativitat més alta correspon als districtes de Sarrià - Sant Gervasi (37,65 %), Horta-Guinardó (34,70 %) i l'Eixample (31,60 %) quan es tracta de serveis immobiliaris i pel que fa a serveis financers, destaquen Sarrià - Sant Gervasi (57 %) i Nou Barris i les Corts, aquests dos darrers amb 42 %.

Gràfic 2.20. Proporció dels diversos grups d'establiments de serveis actius per districte.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Taula 2.21. Nombre de serveis actius per districte i tipologia.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

	Activ. immobiliàries		Ensenyament		Equipaments culturals i recreatius		Finances i assegurances		Manteniment neteja i producció	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Barcelona	805	950	1.907	2.115	1.236	1.037	1.511	1.242	324	321
Ciutat Vella	33	40	120	125	170	190	103	90	0	0
Eixample	225	245	320	326	330	248	377	312	58	54
Sants-Montjuïc	79	87	147	181	121	113	137	115	44	39
Les Corts	39	52	152	158	58	42	117	102	16	15
Sarrià-Sant Gervasi	99	138	259	266	77	71	179	154	13	12
Gràcia	58	66	185	225	169	99	106	87	10	11
Horta-Guinardó	72	75	154	168	72	53	96	81	37	32
Nou Barris	46	57	156	167	62	54	122	93	25	24
Sant Andreu	51	72	169	192	60	61	98	78	34	46
Sant Martí	103	118	245	307	117	106	176	130	87	88

	Reparacions		Restauració i hoteleria		Sanitat i assistència		Altres		Total	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Barcelona	1.511	1.405	10.339	11.155	1.698	2.024	12.442	13.151	31.773	33.400
Ciutat Vella	22	16	1.453	1.645	31	44	696	938	2.628	3.088
Eixample	302	273	2.791	3.114	399	422	2.918	2.755	7.720	7.749
Sants-Montjuïc	194	177	1.007	1.043	133	161	1.161	1.296	3.023	3.212
Les Corts	53	53	511	513	118	142	640	683	1.704	1.760
Sarrià-Sant Gervasi	101	86	802	879	302	415	1.339	1.645	3.171	3.666
Gràcia	168	136	693	737	178	202	1.167	1.255	2.734	2.818
Horta-Guinardó	147	150	520	515	123	132	1.202	951	2.423	2.157
Nou Barris	171	152	607	598	125	140	924	931	2.238	2.216
Sant Andreu	149	156	619	671	122	151	799	892	2.101	2.319
Sant Martí	204	206	1.336	1.440	167	215	1.596	1.805	4.031	4.415

2.3.3 Un grup divers d'altres activitats

En el cas de les activitats no classificables com a comerç o serveis, identificades amb la denominació genèrica *d'altres activitats*, engloben, tal com ja s'ha esmentat anteriorment, establiments d'associacions, Administració, equipaments religiosos, activitats industrials i del sector de la construcció, etcètera. A continuació, es presenta la seva distribució, on predominen sobretot les activitats de la construcció i les associacions.

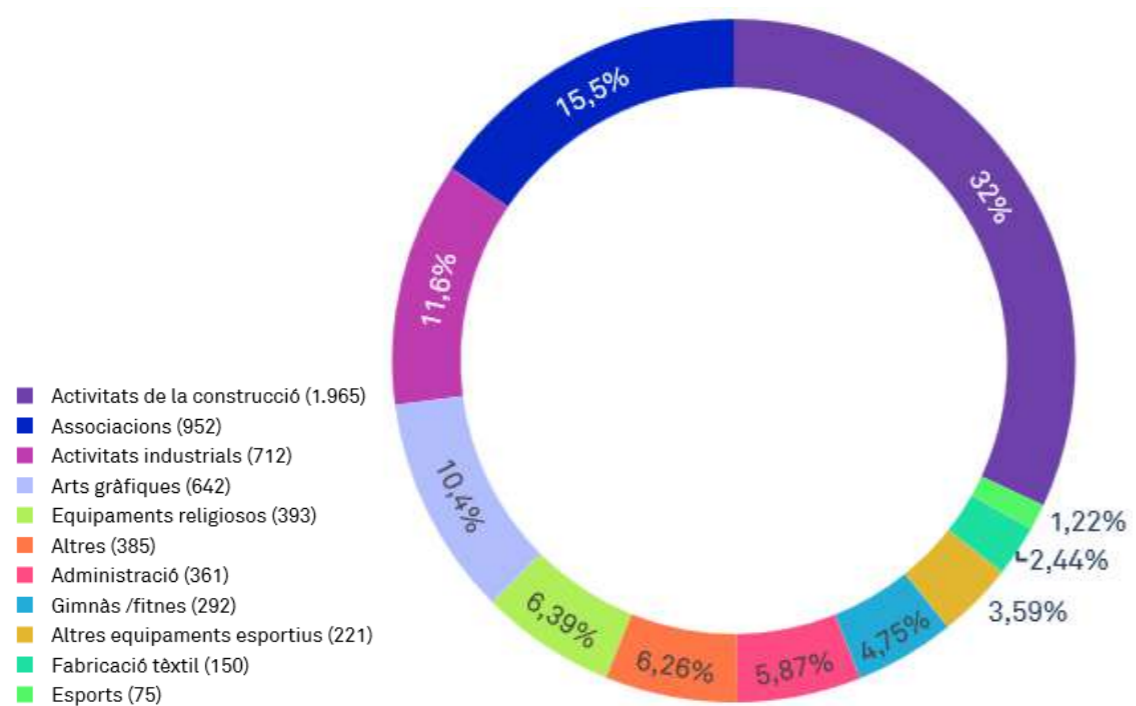
32

Observatori de Comerç

Ajuntament de Barcelona

Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019

Gràfic 2.22 Proporció dels diferents grups "Altres" (establiments actius).
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

Taula 2.23. Nombre d'establiments de la categoria "Altres" per districte.
Font: elaboració pròpia, cens 2019.

	Activitats de la construcció		Activitats industrials		Administració		Altres		Altres equipaments esportius		Arts gràfiques	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Barcelona	1.827	1.965	341	712	310	361	939	385	0	221	700	642
Ciutat Vella	76	62	3	40	58	76	78	4	0	5	83	47
Eixample	266	253	18	26	65	65	386	110	0	18	181	160
Sants-Montjuïc	210	227	62	126	22	30	61	58	0	26	67	65
Les Corts	91	125	10	12	21	25	19	62	0	24	38	40
Sarrià-Sant Gervasi	132	145	2	39	32	32	47	8	0	22	42	41
Gràcia	161	172	19	59	16	19	123	37	0	14	80	67
Horta-Guinardó	236	225	15	33	17	19	41	29	0	32	44	38
Nou Barris	197	206	4	46	28	33	106	18	0	26	30	34
Sant Andreu	233	257	98	117	15	21	54	16	0	25	55	61
Sant Martí	225	293	110	214	36	41	24	43	0	29	80	89

33

Observatori de Comerç

Ajuntament de Barcelona

Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019

	Assoc.		Equipaments religiosos		Fabricació tèxtil		Gimnàs/fitnes		Esports		Total	
	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019	2016	2019
Barcelona	764	952	325	393	75	150	0	292	464	75	5.745	6.148
Ciutat Vella	110	154	17	51	3	19	0	12	16	0	444	470
Eixample	137	147	52	54	17	38	0	68	65	18	1.187	957
Sants-Montjuïc	110	131	44	48	28	20	0	25	48	0	652	756
Les Corts	28	35	11	12	1	5	0	20	34	0	253	360
Sarrià-Sant Gervasi	53	71	40	51	3	37	0	75	65	1	416	522
Gràcia	70	85	39	39	4	13	0	7	58	47	570	559
Horta-Guinardó	58	60	28	31	6	2	0	12	40	0	485	481
Nou Barris	58	59	40	43	6	2	0	17	33	0	502	484
Sant Andreu	52	88	21	25	1	3	0	19	47	0	576	632
Sant Martí	88	122	33	39	6	11	0	37	58	9	660	927

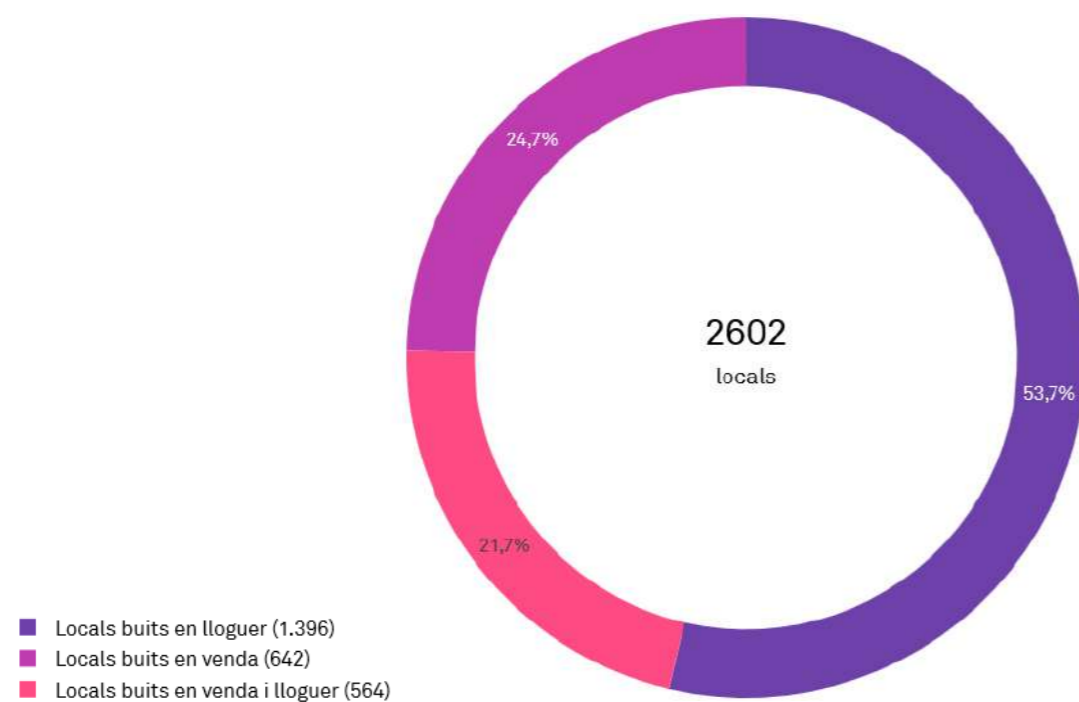
2.4 Una planta baixa amb pocs locals buits

Durant el treball de camp del cens, s'han registrat 2.602 locals en planta baixa que es troben actualment en venda i/o lloguer, és a dir, que es consideren establiments buits. D'aquests, un 53,6 % correspon a establiments buits en lloguer, un 24,7 %, a locals en venda i el 21,7 % restant es troba en alguna de les dues situacions anteriors.

Un descens del nombre de locals buits

Com a resultat de tot això, podem determinar que, d'un total de 64.160 establiments censats en planta baixa a Barcelona (dels quals 61.558 són actius), aproximadament el 4% no tenen cap activitat vigent. Si apliquem la mateixa metodologia de càlcul a les dades del cens del 2016, es detecta una tendència a la baixa del nombre de locals buits, que el 2016 era un 6% del total de la mostra censada (4.745).

2.24 Establiments buits d'acord amb la seva tipologia.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

3. INDICADORS BÀSICS

3.1. Una densitat comercial i de serveis elevada

Ja sigui per la seva morfologia i compacitat urbana que afavoreixen la proliferació del comerç en planta baixa com per la seva capacitat d'atreure visitants d'arreu, els habitants de Barcelona tenen al seu abast una oferta de comerç molt abundant. Aquesta densitat de comerços es tradueix en un índex d'abastiment comercial⁴ de 3,72, és a dir, hi ha de mitjana gairebé quatre locals amb ús comercial per cada cent habitants.

Es tracta d'un valor elevat, si el comparem amb altres metròpolis com París, que té un índex d'abastiment comercial mitjà de 2,8, i és l'única ciutat d'àmbit europeu de la

rellevància de Barcelona que fa un cens d'establiments en planta baixa i amb la qual, malgrat les diferències metodològiques i de context, es pot establir una comparació.

Respecte de la mostra comparable amb el 2016, s'observa que l'índex d'abastiment comercial a la ciutat es manté estable (un 3,72 el 2019 respecte del 3,74 del 2016).

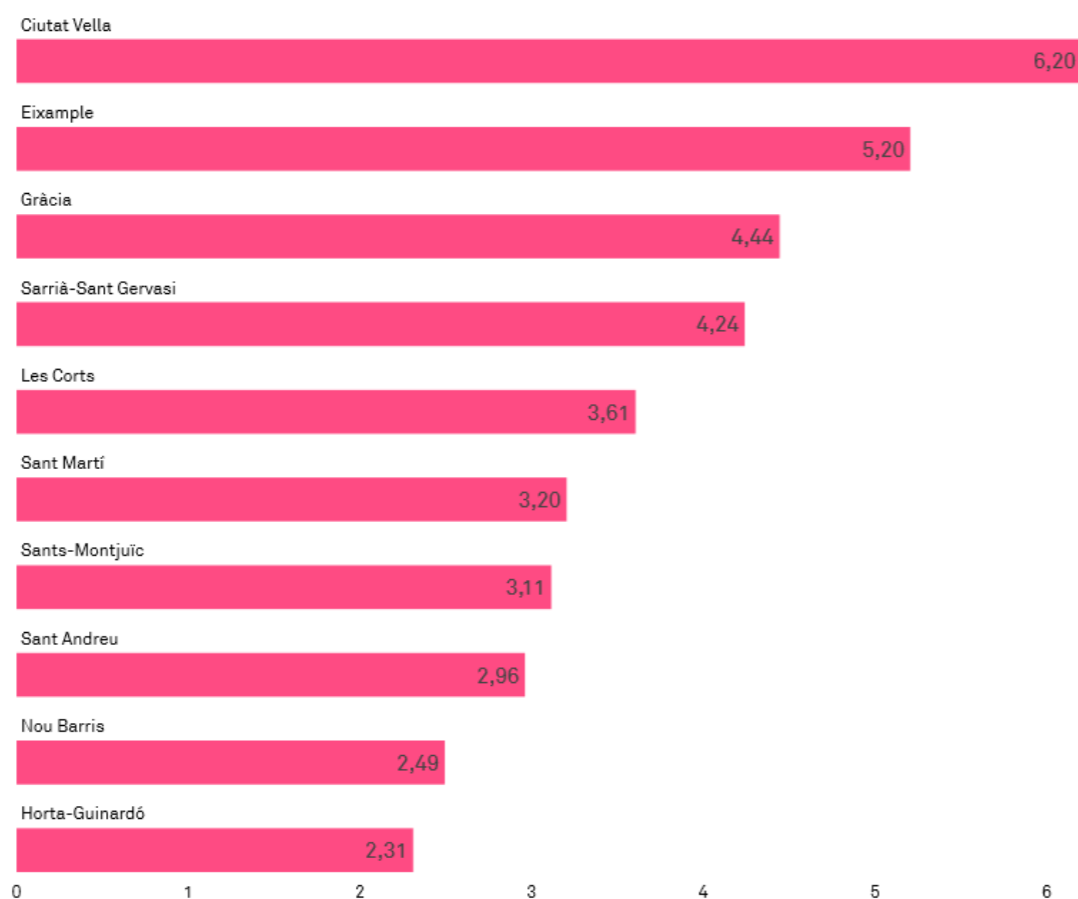
A escala de ciutat, aquest indicador oscil·la entre el 6,2 de Ciutat Vella (districte amb el nombre més alt de comerços per habitant que quasi dobla el valor mitjà de la ciutat) i el 2,31 % d'Horta-Guinardó, fet que reflecteix la

diversitat del model urbà i comercial. Tal com s'observava l'any 2016, quatre districtes se situen per sobre de la mitjana de Barcelona: Ciutat Vella, l'Eixample, Gràcia i Sarrià - Sant Gervasi.

Pel que fa als barris, i de manera semblant al 2016, 21 barris se situen per sobre del valor mitjà de la ciutat, mentre que la cinquantena restant està per sota. La concentració més gran es continua mantenint a tots els barris de l'Eixample i de Ciutat Vella, juntament amb la Vila de Gràcia, el Bon Pastor, Hostafrancs, el Poblenou, les Corts, Sarrià i Sant Gervasi. A la dotació necessària per cobrir les necessitats quotidianes dels residents, s'hi suma en alguns d'aquests barris la seva capacitat d'atracció de visitants i ciutadans de la mateixa Barcelona i arreu fins a doblar, i inclús triplicar, la mitjana de la ciutat.

A l'altre extrem, trobem uns altres 21 barris amb un índex d'abastiment inferior a dos establiments per cada cent habitants com, per exemple, Can Peguera, la Trinitat, Vallvidrera, Canyelles, Sant Genís dels Agudells o la Font d'en Fargues. Tal com ja s'apuntava el 2016, tots ells són àmbits de la ciutat on la condició topogràfica i, en alguns casos, la poca densitat urbana podrien tenir relació amb una dotació comercial més baixa.

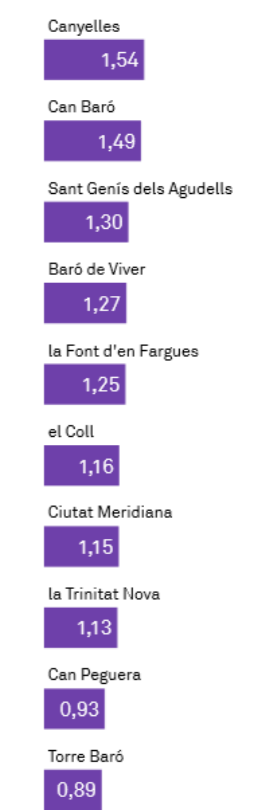
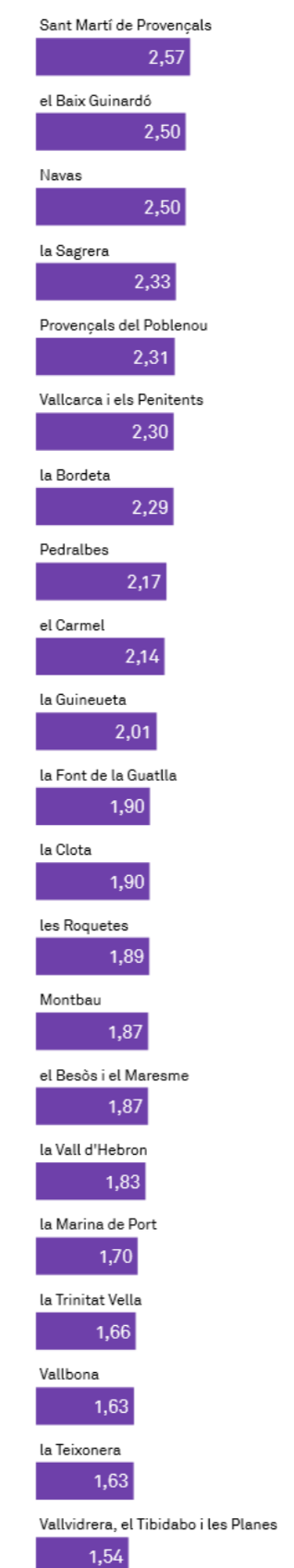
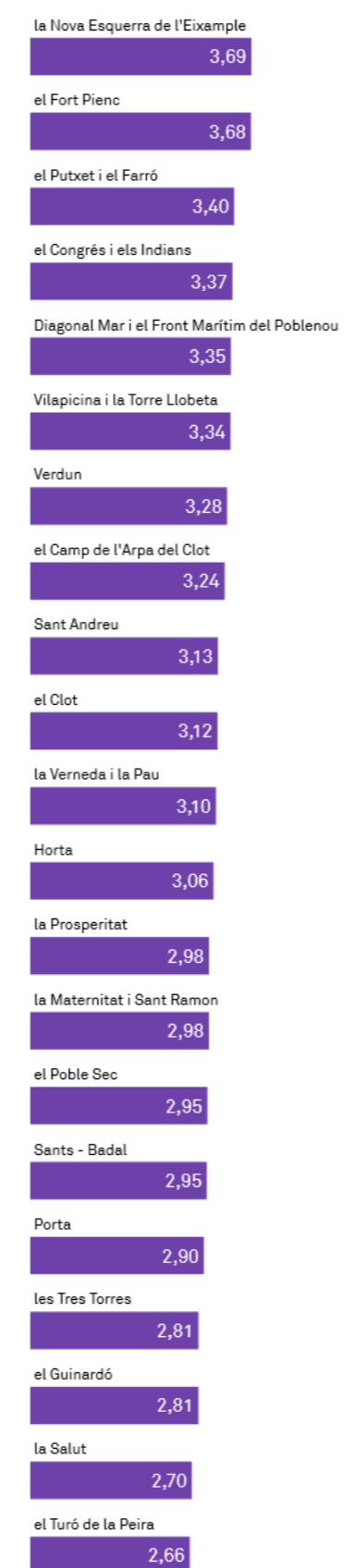
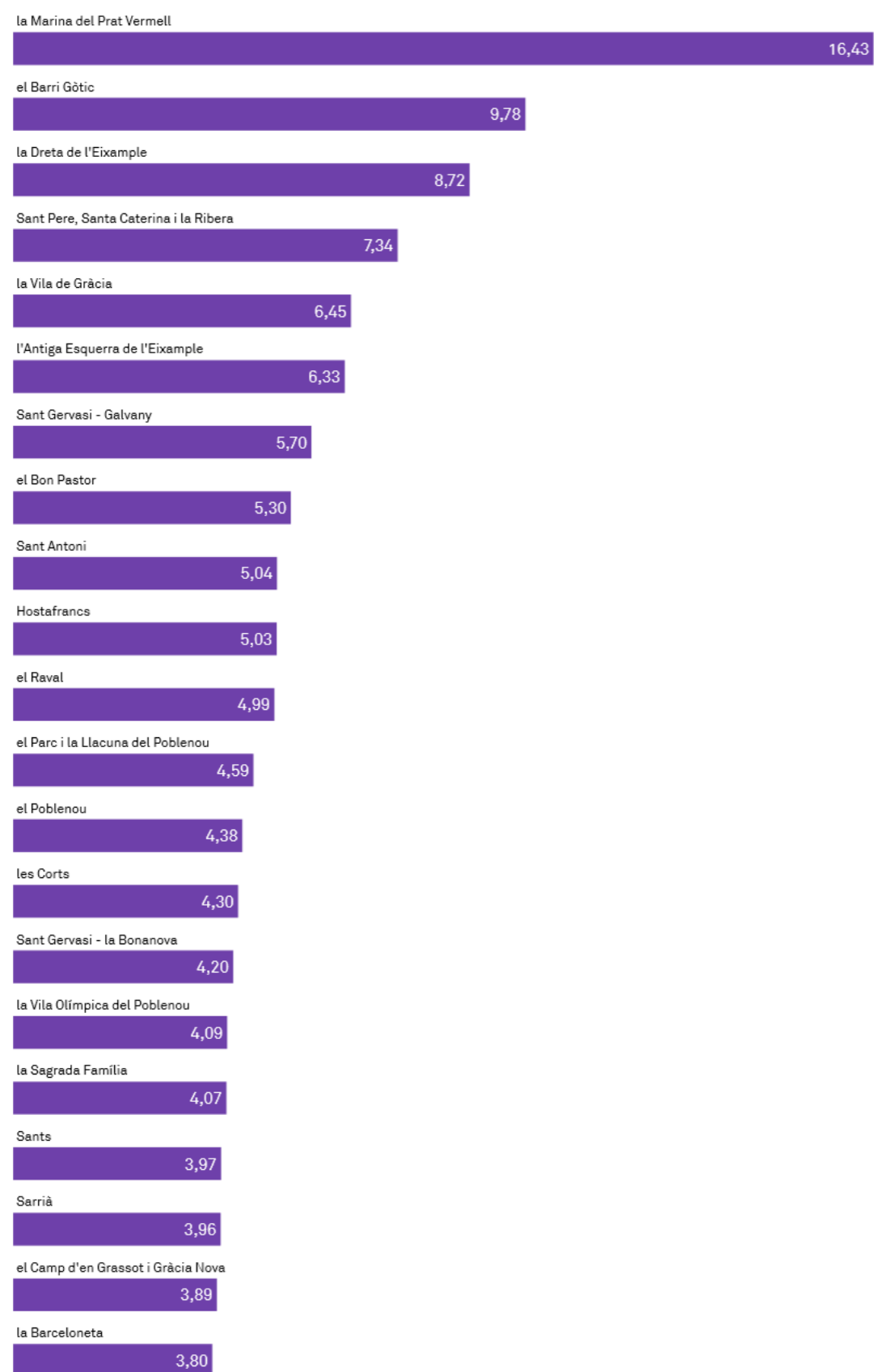
Gràfic 3.1. Índex d'abastiment comercial per districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i dades del padró en data 01/01/2019 extretes del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

⁴ Assimilable a l'indicador IDC utilitzat en informes anteriors del cens de local.

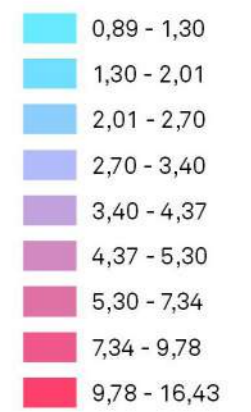
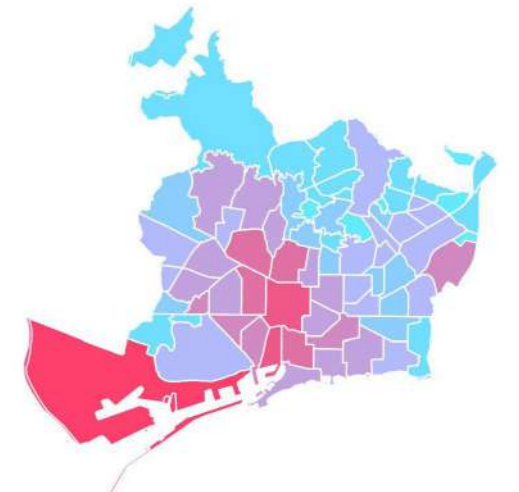
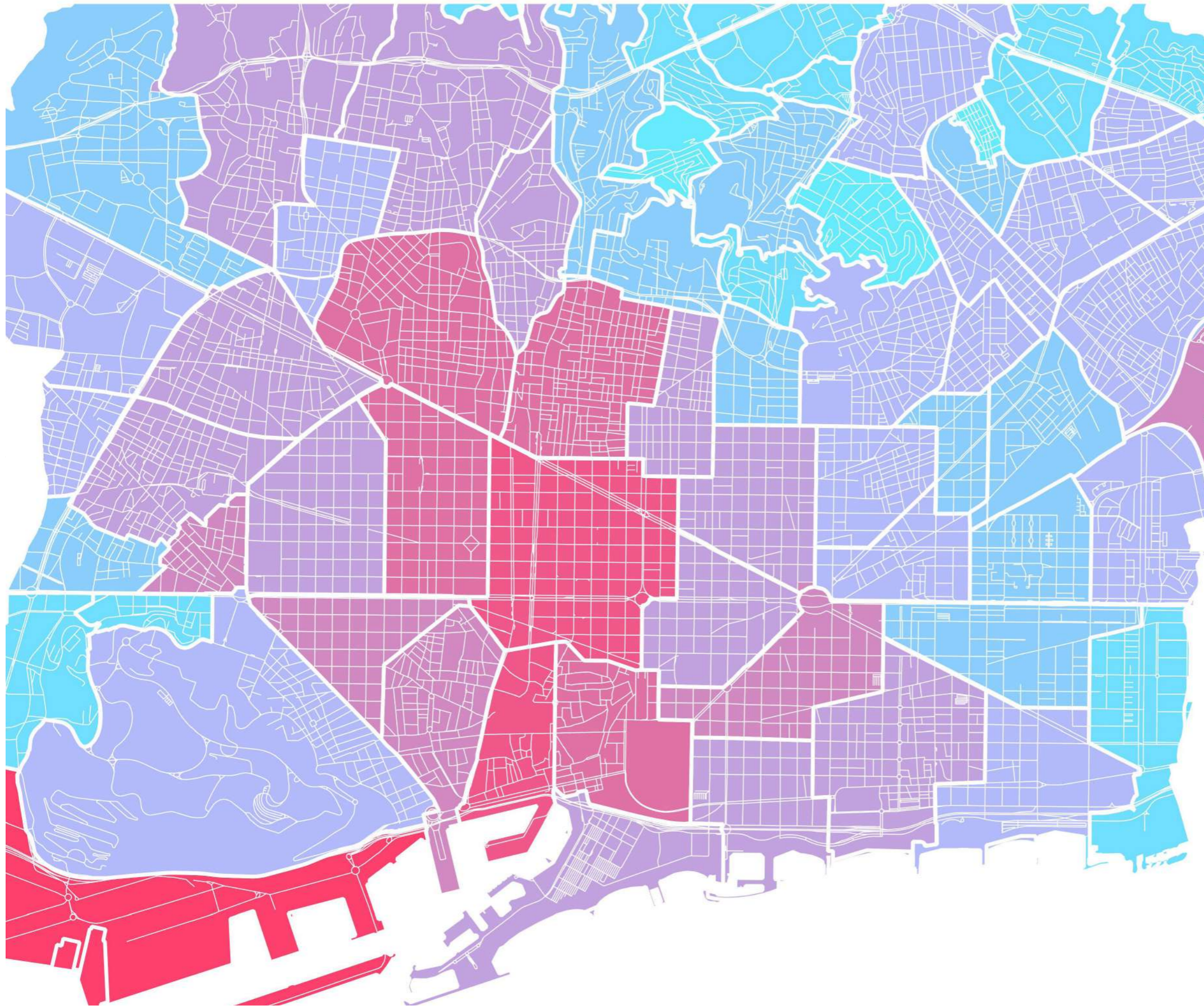
* Per al càlcul de l'índex d'abastiment comercial i la comparativa amb els anteriors s'han fet servir les dades de padró respectives de 2016 i 2019.

Gràfic 3.2. Índex d'abastiment comercial per barri.
 Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i dades del padró en data 01/01/2019
 extretes del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Gràfic 3.3. Índex d'abastiment comercial per barri.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

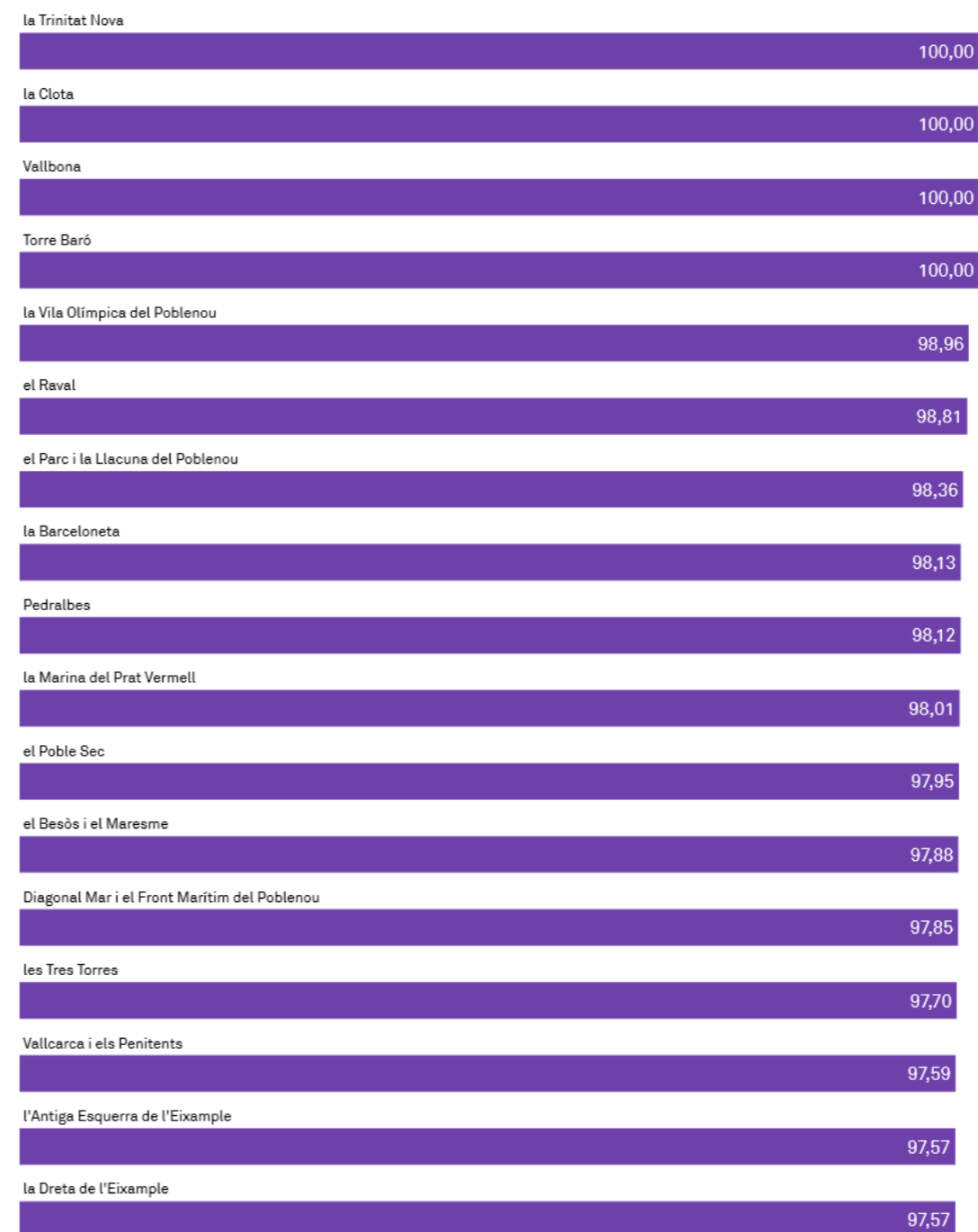

3.2. Un teixit comercial ben optimitzat

L'elevada densitat del teixit comercial va associada, en el cas de Barcelona, a un valor alt de l'índex d'aprofitament comercial. Aquest indicador,⁵ que avalua la proporció entre locals ocupats i el total de locals censats (actius més buits), ens permet afirmar que de mitjana el 95 % dels establiments en planta baixa té una activitat comercial, de serveis o altres. Respecte del 2016, aquest indicador presenta una lleugera tendència a l'alça.

Aquest valor és força uniforme si s'analitza a escala de districte: oscil·la entre el 97,60 % de Ciutat Vella i el 93,60% de Nou Barris. En el cas dels barris, la variació del valor entre els barris per sobre de la mediana de Barcelona —que són gairebé una quarantena— i aquells que estan per sota és més gran. En qualsevol cas, no hi ha cap barri per sota del 87,50% d'aprofitament comercial, fet que es reflecteix en la bona ocupació que presenta a planta baixa de la ciutat de Barcelona.

Gràfic 3.5. Índex d'aprofitament comercial per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 3.4. Índex d'aprofitament comercial per districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

⁵ Assimilable a l'indicador IATC utilitzat en informes anteriors del cens de locals.

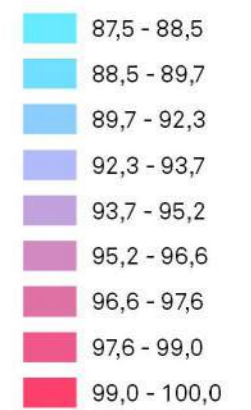
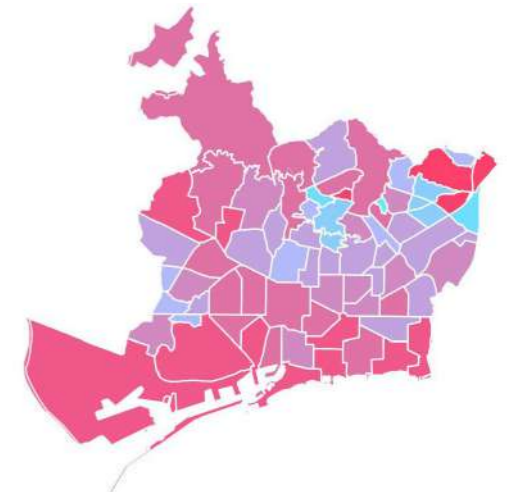
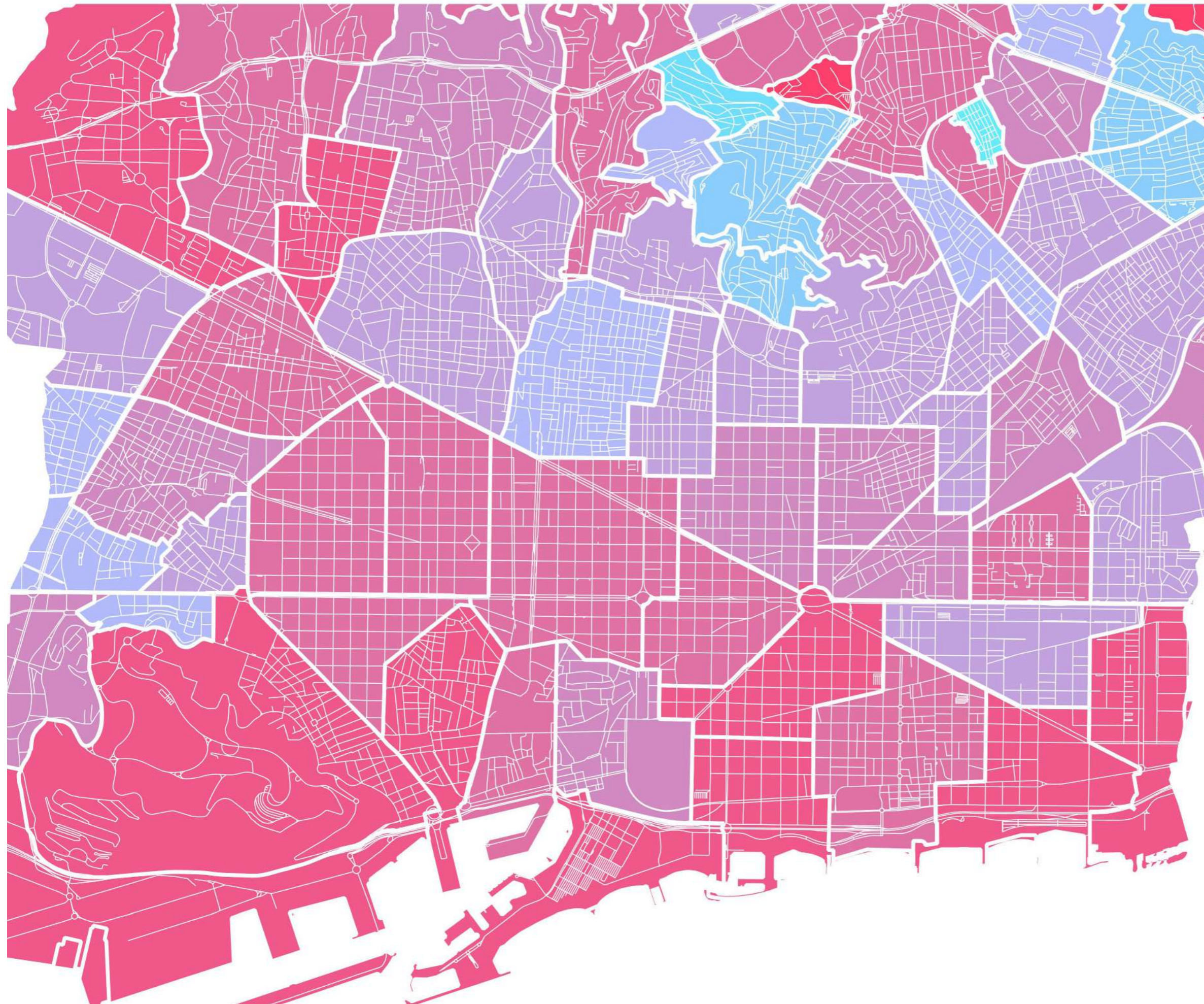
Sarrià	97,55
el Fort Pienc	97,41
Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes	97,33
el Barri Gòtic	97,30
la Vall d'Hebron	97,25
el Turó de la Peira	97,23
Sant Antoni	97,15
Sant Martí de Provençals	97,11
la Nova Esquerra de l'Eixample	97,08
les Corts	97,04
Sant Genís dels Agudells	96,97
el Poblenou	96,83
Horta	96,77
el Clot	96,59
el Bon Pastor	96,40
Sants	96,33
la Guineueta	96,27
Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera	96,16
el Camp de l'Arpa del Clot	96,05
la Font d'en Fargues	95,97
la Sagrera	95,94

la Sagrada Família	95,83
Sant Gervasi - la Bonanova	95,81
la Marina de Port	95,47
Sant Gervasi - Galvany	95,19
Montbau	95,10
Hostafrancs	95,09
Sant Andreu	95,08
la Salut	95,01
Navas	94,88
el Putxet i el Farró	94,86
Provençals del Poblenou	94,81
el Baix Guinardó	94,74
la Verneda i la Pau	94,71
el Guinardó	94,48
el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova	94,48
la Maternitat i Sant Ramon	94,33
Baró de Viver	94,29
el Congrés i els Indians	94,24
Porta	94,01
Canyelles	93,81
Vilapicina i la Torre Llobeta	93,31

Gràfic 3.6. Índex d'aprofitament comercial per barri.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

3.3. Un comerç ocasional especialitzat

Dins de l'àmplia oferta comercial de la ciutat, el comerç ocasional té una representativitat important pel que fa a la totalitat de locals amb activitat econòmica. Es tracta, fonamentalment, d'una oferta destinada a cobrir les necessitats d'equipament de la persona i la llar, així com dels establiments dedicats a cultura i lleure. Aquest tipus de comerç serveix a la vegada a residents i visitants (per vacances-oci, motius professionals o personals), i és un indicador que es pot llegir en clau d'atractivitat del teixit urbà.

Així, l'índex de comerç ocasional⁶ mitjà de Barcelona és 18,79% i Ciutat Vella és el districte amb un nombre més alt d'establiments de comerç ocasional amb un valor de 27,86 %. L'Eixample, Sarrià - Sant Gervasi i Gràcia són els altres tres districtes que se situen per sobre de la mitjana de la ciutat.

Respecte del 2016, aquest indicador s'ha mantingut estable (el valor mitjà comparable el 2019 és del 18,79% mentre que el 2016 era del 18,70%), fet que cal interpretar en el marc de l'augment de l'oferta de proximitat. Novament, barris com el Gòtic (de manera molt destacada per sobre del 21%), Sant Pere, Santa Caterina i

la Ribera, Sant Gervasi o Sant Antoni mostren alts nivells de comerç ocasional que va lligat a una dotació comercial elevada.

En l'altre extrem, tot i que amb un volum important d'establiments, trobem dos tipus de situacions: d'una banda, barris com la Vila Olímpica del Poblenou, el Poble-sec, la Barceloneta o el Guinardó, que tenen una bona dotació de comerç per habitant en què els valors baixos de comerç ocasional poden estar relacionats amb una oferta més gran enfocada als residents, i de l'altra, la major part dels barris de muntanya, que tenen una baixa dotació comercial i, en conseqüència, poca oferta de comerç ocasional possiblement vinculada a les dificultats d'accessibilitat.

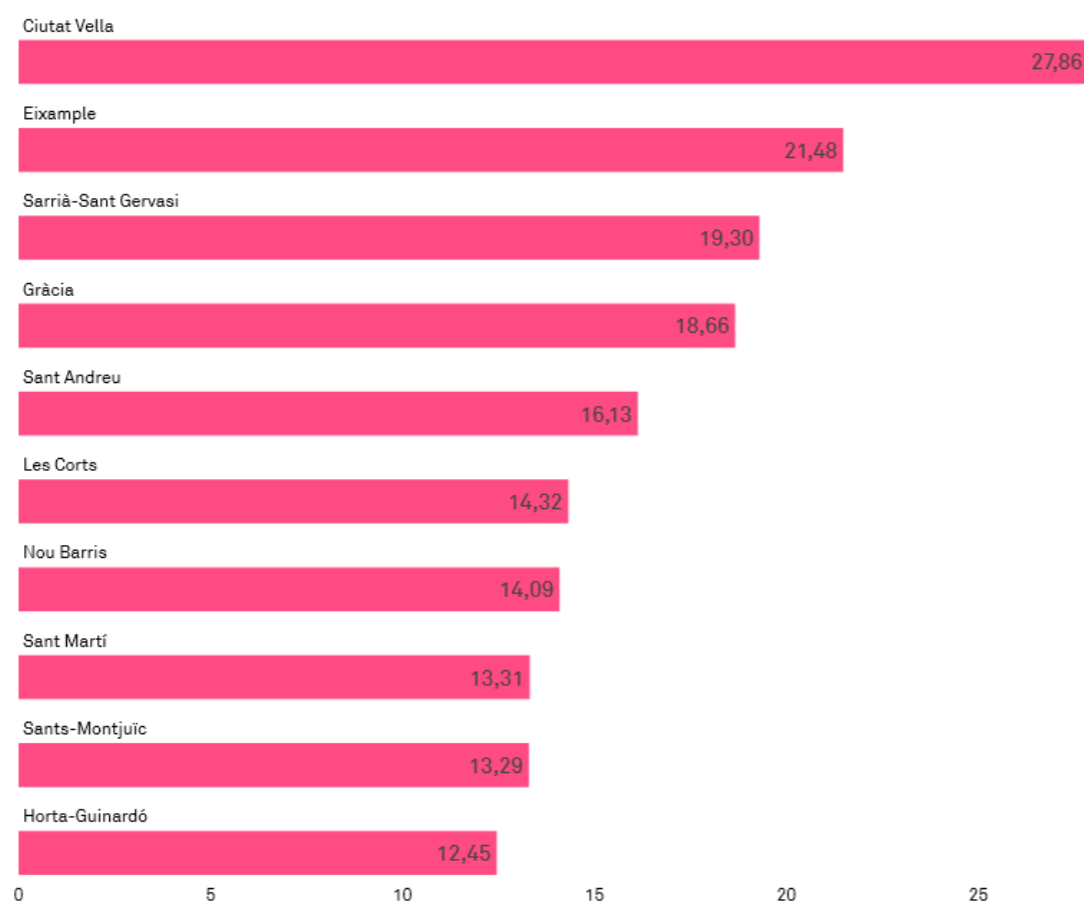
50

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 3.7. Índex de comerç ocasional per districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

51

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

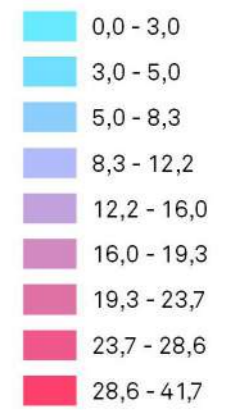
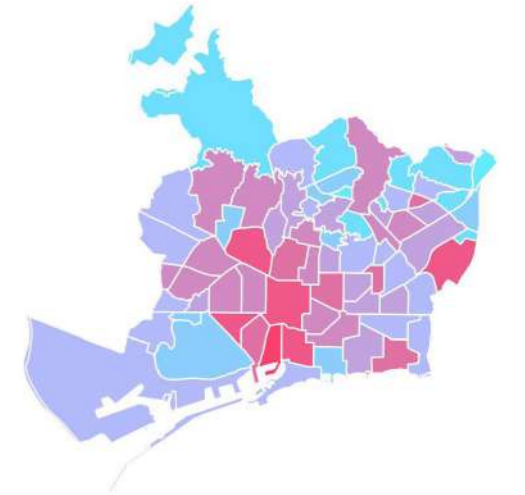
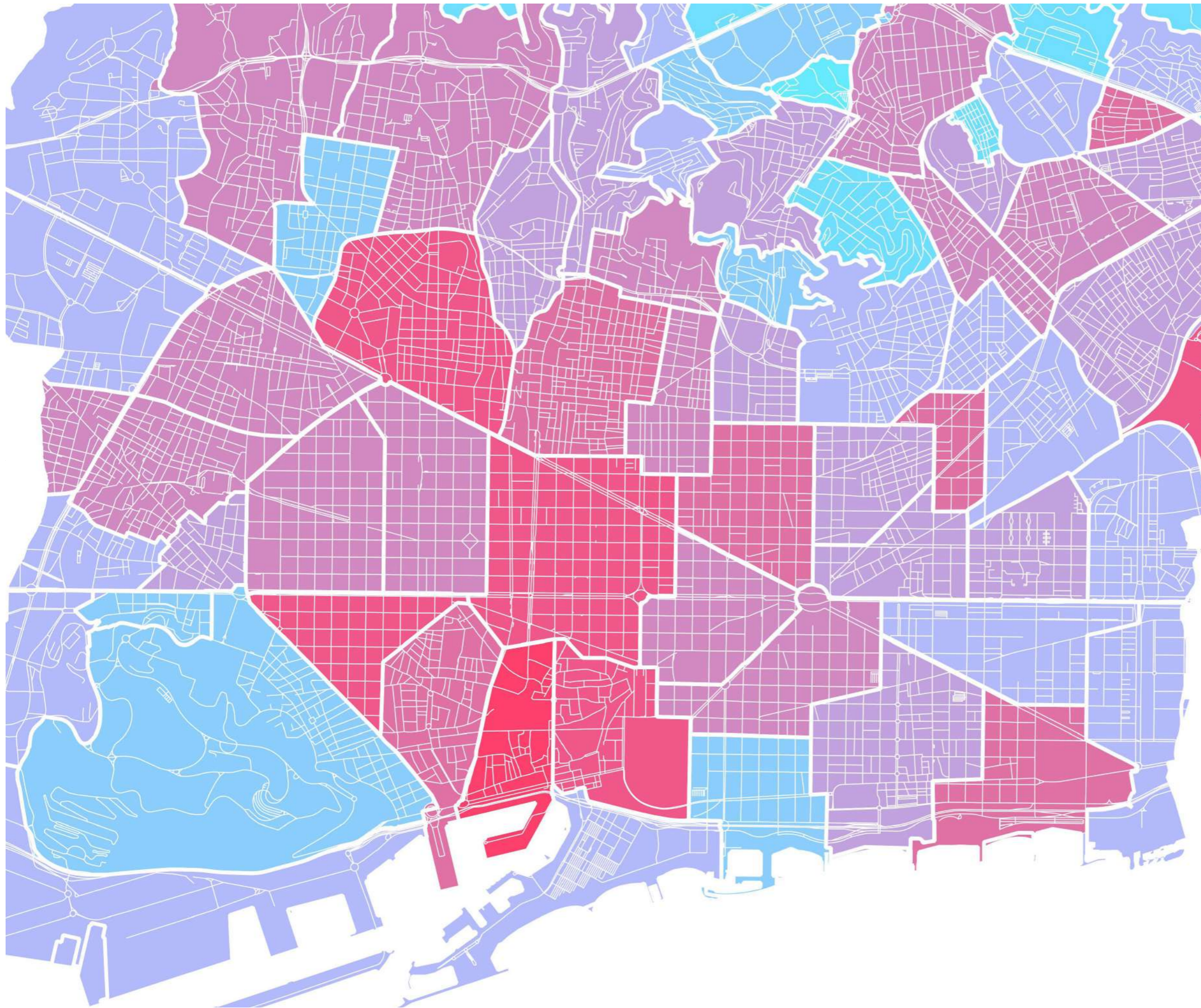
⁶ L'índex de comerç ocasional és assimilable a l'IAC (percentatge de comerços d'equipaments per a la llar i persona i cultura i lleure / total de locals amb ús activitat econòmica), utilitzat en informes anteriors del cens de locals.

Gràfic 3.8. Índex de comerç ocasional per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 3.9. Índex de comerç ocasional per barri.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

3.4. Un sector de la restauració destacat

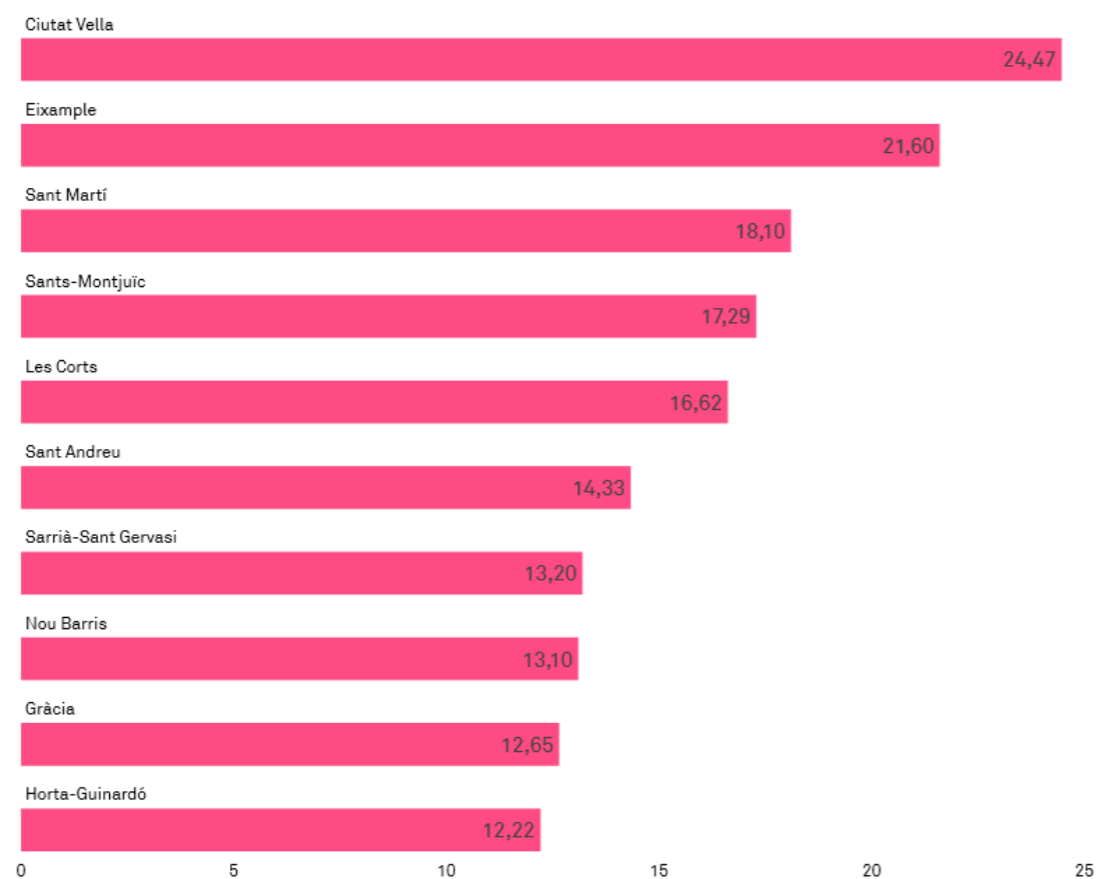
De la mateixa manera que el comerç ocasional, els serveis de restauració existents a Barcelona atreuen nombrosos residents, treballadors i visitants de la ciutat que gaudeixen de l'oferta variada de bars i restaurants. Així, d'acord amb les dades obtingudes el 2019, 17,38 de cada cent locals disponibles es destina a la restauració.

Aquest índex de restauració⁷ es manté lleugerament a l'alça respecte de l'anterior cens (en què segons la mostra comparable l'índex era de 16,07), fet que confirma el paper important que té aquest servei dins de l'estructura comercial de la ciutat, sobretot als

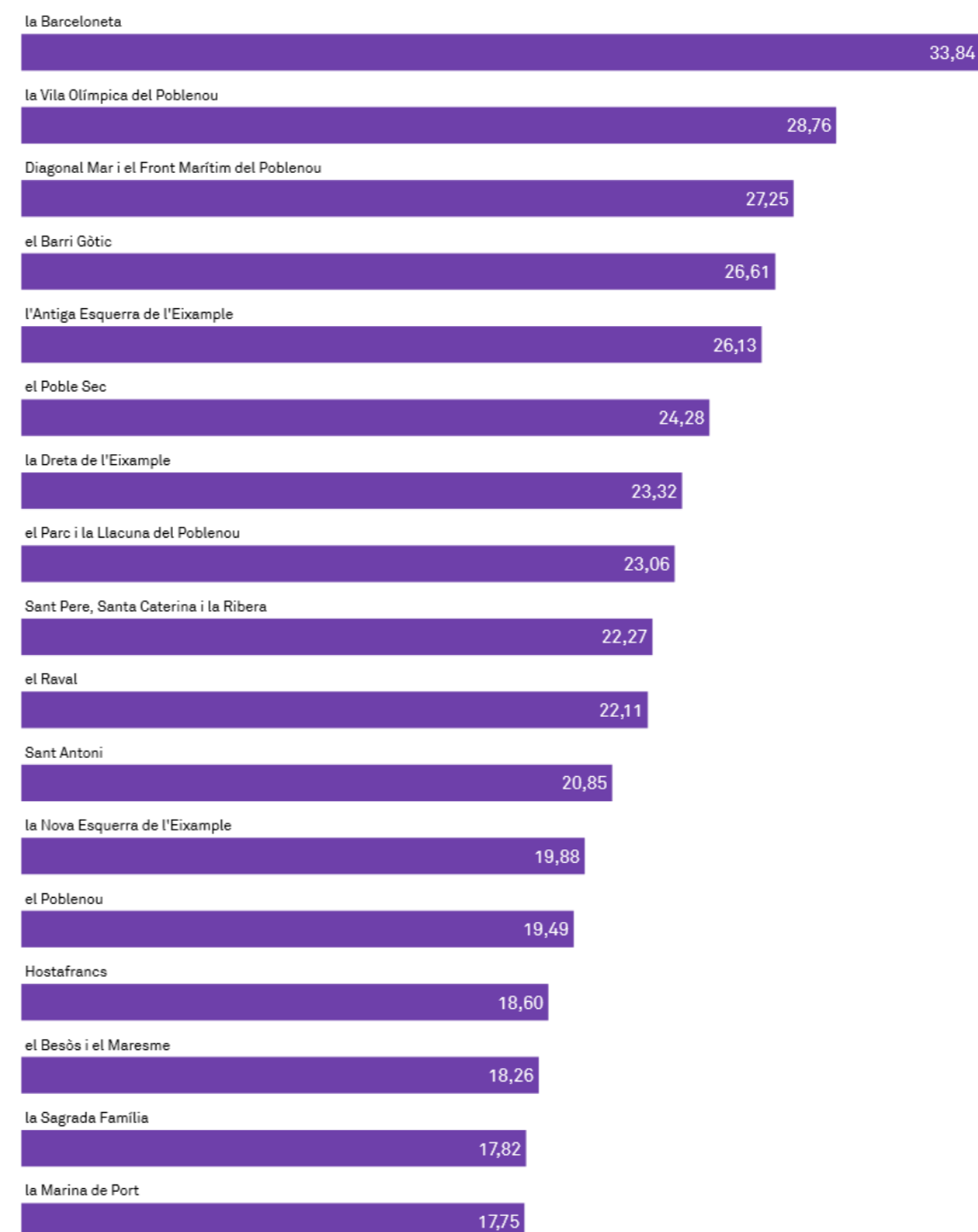
districtes de Ciutat Vella, l'Eixample, Sant Martí i Sants-Montjuïc.

Això es tradueix en el fet que tots els barris de Ciutat Vella, la major part dels de l'Eixample, així com la Vila Olímpica del Poblenou, Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou, el Poble-sec, el Poblenou, Hostafrancs, el Besòs i el Maresme i la Marina de Port, entre d'altres, es troben per sobre de la mitjana de la ciutat. Altres barris, de característiques diverses, com el Coll, Sarrià o el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova es troben entre aquells amb una dotació més baixa de serveis de restauració, amb un valor entre el 6 i el 9.

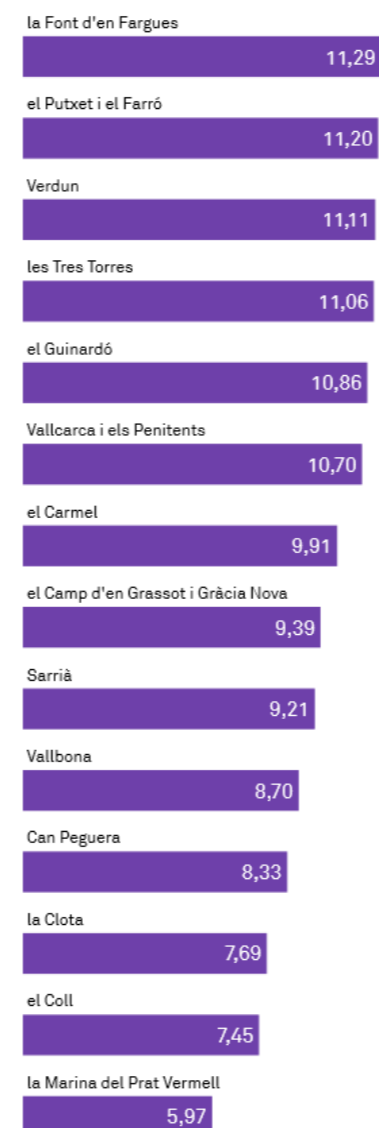
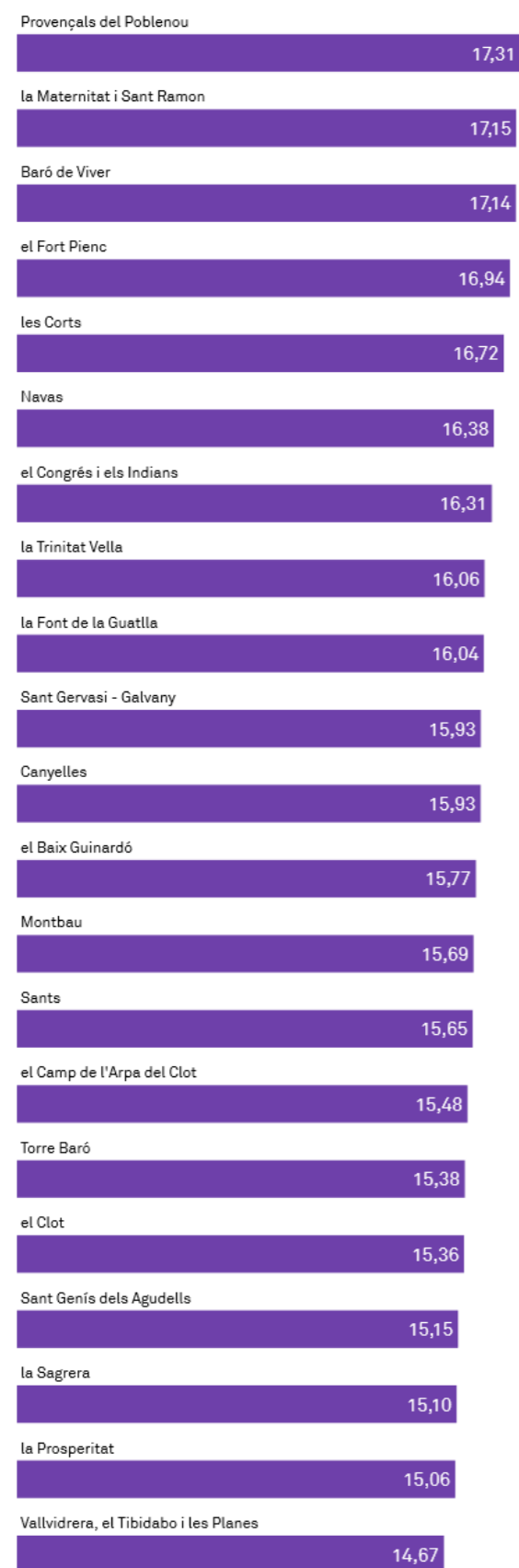
Gràfic 3.10. Índex de restauració per districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 3.11. Índex de restauració per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

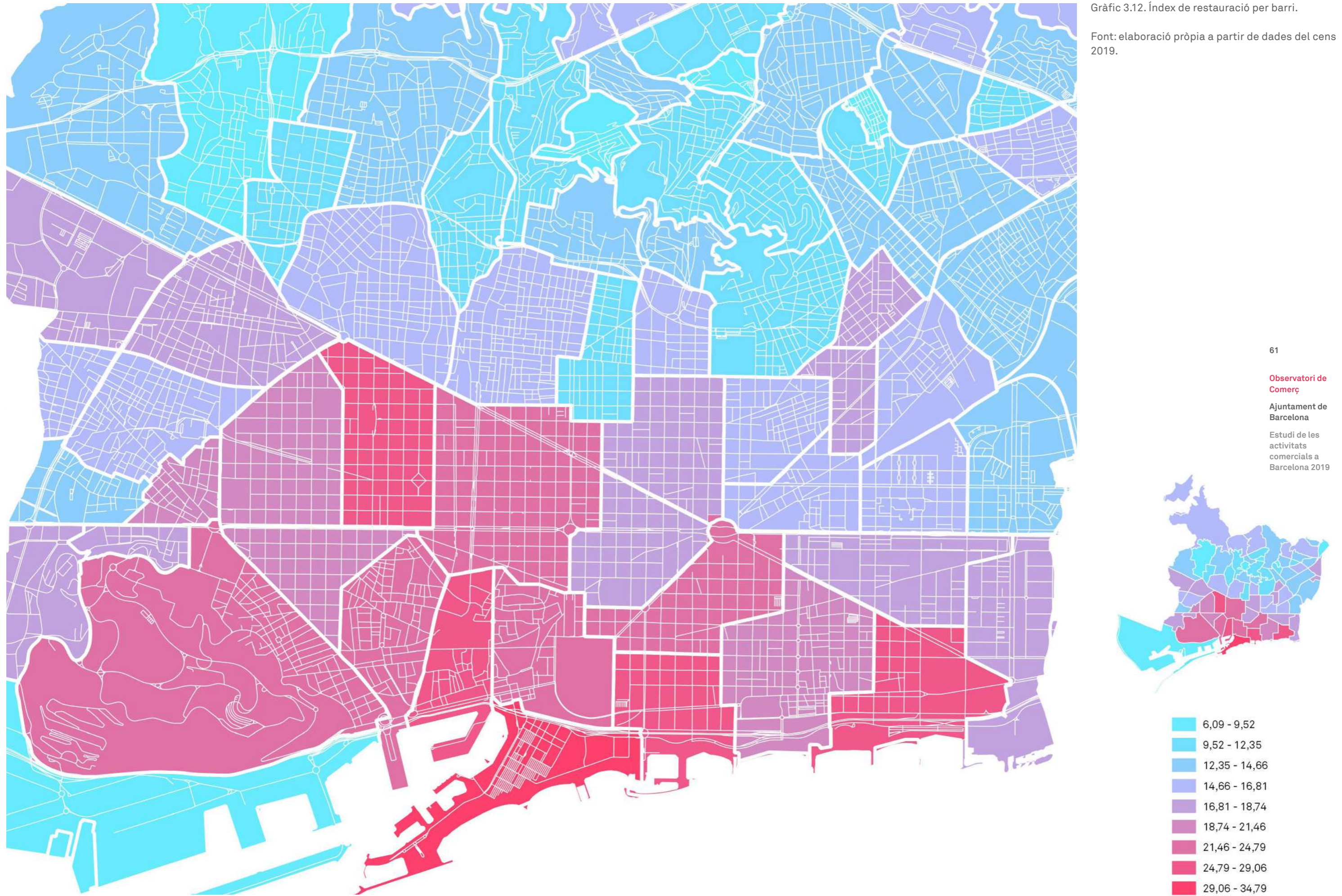

⁷ L'índex de restauració és assimilable a l'IASR, és a dir, el percentatge d'establiments de serveis de restauració respecte del total de locals amb possible ús d'activitat econòmica.

Gràfic 3.12. Índex de restauració per barri.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

4. INDICADORS ESPECÍFICS

62

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

La complexitat de les dades recollides al llarg del cens, així com la seva elevada precisió, han motivat la introducció enguany de quatre nous indicadors que tenen com a objectiu oferir una explicació sintètica a escala de secció censal. Es proposa avaluar aspectes clau com la densitat de comerços i serveis, la rotació respecte del cens anterior, la proporció de locals actius respecte del total, així com la diversitat d'activitats, tots ells aspectes que canvien en àmbits espacials petits i que requereixen baixar de la unitat de districte i barri a la secció censal (dades extretes en Setembre de 2019 del portal de cartografia CartoBcn de l'Ajuntament de Barcelona).

4.1. Densitat

Aquest indicador vol avaluar la concentració d'activitats en relació amb les àrees servides al llarg del territori de manera comparada entre les diverses seccions censals. És a dir, es compta el nombre d'establiments actius per la superfície de la secció censal avaluada.

Així, a Barcelona hi ha 14,68 comerços per hectàrea de mitjana, tot i que hi ha àmbits de la ciutat que superen aquest valor. Molts d'ells es troben a l'entorn dels mercats municipals o en proximitat amb eixos estructurants dels diversos barris.

4.2. Rotació

Amb l'objectiu de poder comparar periòdicament el nombre de comerços entre diverses sèries temporals, en aquest cas el 2016 amb el 2019, s'ha generat un indicador de rotació que avalua la variació (establiments que han obert i tancat durant el període) respecte del total de locals actius dins de la unitat d'anàlisi: oscil·la entre 0 i 40 tant en el cas de resultar positiu com negatiu.

Tal com s'observa a partir de les dades obtingudes, en general, la major part de les seccions censals es mantenen estables pel que fa al nombre d'establiments. Només en poques àrees de Barcelona s'ha produït una davallada pel que fa al nombre de locals. De la mateixa manera, en àmbits puntuals s'ha produït molta rotació dels locals. Cal recordar que aquestes dades s'han d'interpretar en el marc del creixement generalitzat del nombre de locals fruit de les millores en el cens.

Cal tenir en compte que aquest indicador avalua un període temporal llarg de tres anys i que és difícil de distingir els canvis produïts mentrestant. Gràcies a la implementació del cens continu, aquest indicador es podrà afinar en un futur per descriure i anticipar fenòmens de transformació o recanvi del comerç i dels serveis en terminis més curts.

4.3. Aprofitament

S'ha considerat necessari traduir a escala de secció censal l'índex d'aprofitament comercial, ja que el seu valor és molt uniforme en unitats espacials grans, com poden ser el districte o el barri. Com ja s'ha esmentat anteriorment, la proporció entre locals actius i el total de locals censats el 2019 de mitjana a Barcelona és del 95%.

Hi ha nombroses seccions censals que se situen per sobre d'aquest valor fins a assolir màxims en una forquilla d'entre el 98 i el 100% com per exemple espais de gran centralitat com podrien ser la plaça de Catalunya, els voltants de diversos mercats (entre els quals la Boqueria o el de Santa Caterina), eixos cívics com la rambla del Poblenou o altres àmbits discontinus repartits arreu de la ciutat.

En el cas de les zones amb un índex d'aprofitament comercial més baix, entre el 65 i el 75%, s'hi detecta un cert predomini en els teixits urbans del nord-est de la ciutat, que en algunes situacions es poden associar amb unes condicions topogràfiques més difícils que comporten dèficits d'accessibilitat.

4.4. Diversitat

L'indicador de diversitat mesura el grau d'especialització o de mixtura dels establiments, tot ajudant-nos a identificar àmbits que tenen les mateixes característiques dins del model específic de comerços i serveis de la ciutat de Barcelona.

Així, a partir de la classificació dels establiments en cinc grans categories (comerç quotidià alimentari, comerç quotidià no alimentari, serveis de restauració, serveis diversos i altres), s'ha avaluat la presència del mateix tipus d'establiments dins de la unitat d'anàlisi.⁸

El valor mitjà a la ciutat se situa a l'entorn de 3,93 punts (2 és el valor de referència a partir del qual es considera que un teixit és mixt) i arriba a assolir gairebé els 5 punts en zones concretes. Pel que fa a les àrees que tenen un valor a l'entorn o per sota de 2 punts, es tracta de seccions censals que tenen un grau d'especialització molt alt en una tipologia concreta de comerç o de serveis; seria per exemple el cas del Portal de l'Àngel, on l'oferta es concentra en botigues d'equipament personal.

63

Observatori de
Comerç

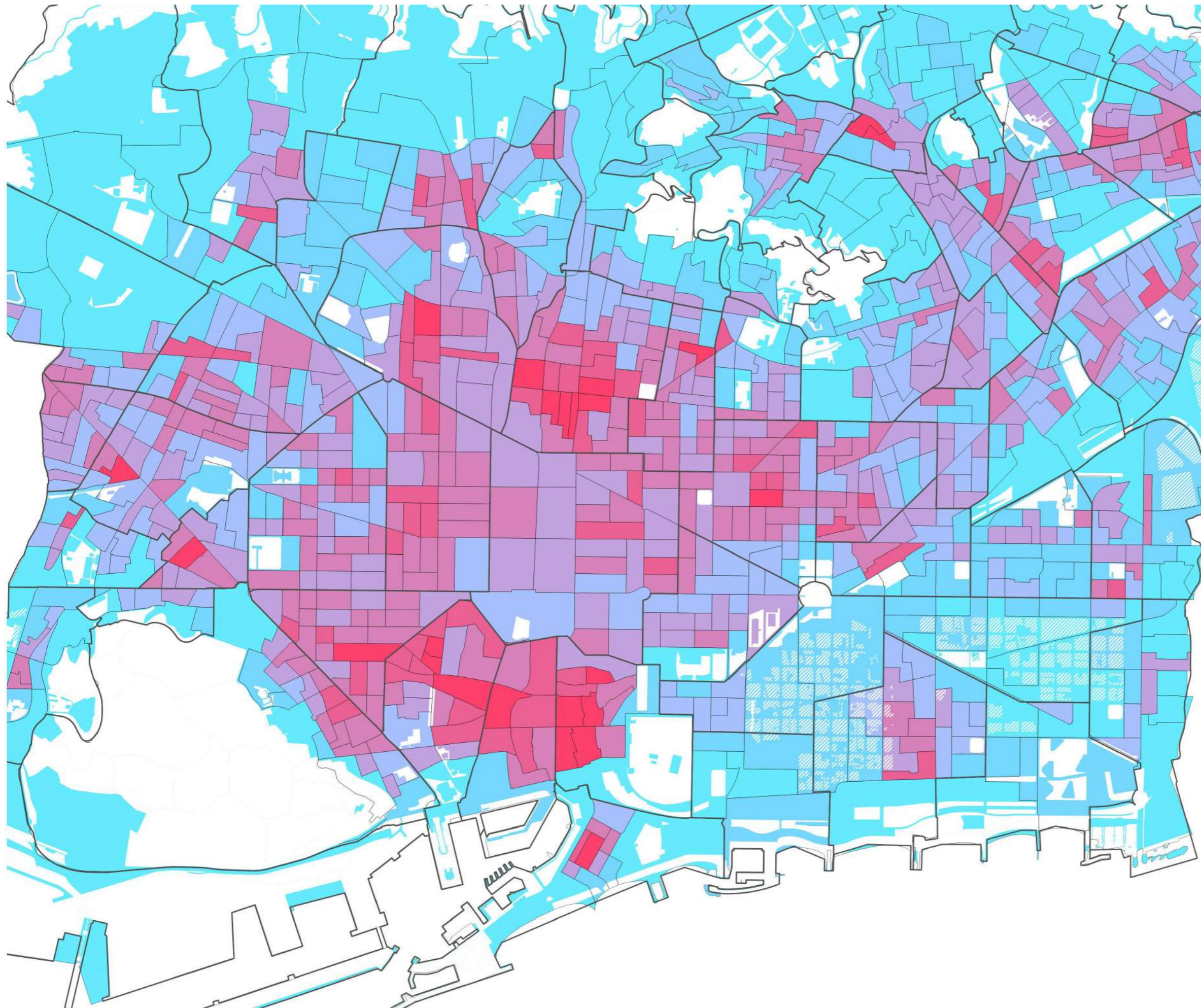
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

⁸ Per al càlcul de la diversitat, s'ha aplicat l'índex de Shannon. Es tracta d'una mesura logarítmica que s'utilitza en ecologia com a mesura de diversitat. L'índex té en compte la quantitat d'espècies que hi ha en una mostra i la quantitat relativa d'individus per a cadascuna de les espècies; és a dir, contempla la riquesa i abundància de les espècies. La comparativa d'aquest índex amb edicions posteriors, ens mostrarà l'evolució dels hàbits de consum i com es distribueix la mixtura o especialització de l'activitat comercial en locals de planta baixa de la ciutat acord a les categories definides sobre hàbits o necessitats de consum. Més informació: https://es.wikipedia.org/wiki/%C3%8Dndice_de_Shannon

Grafic 4.1. Densitat de comerç.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

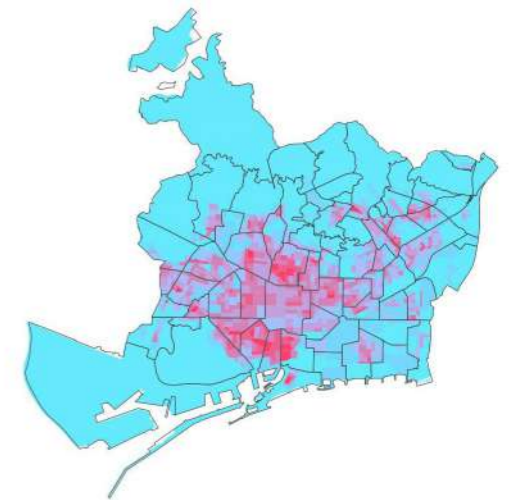

65

Observatori de
Comerç

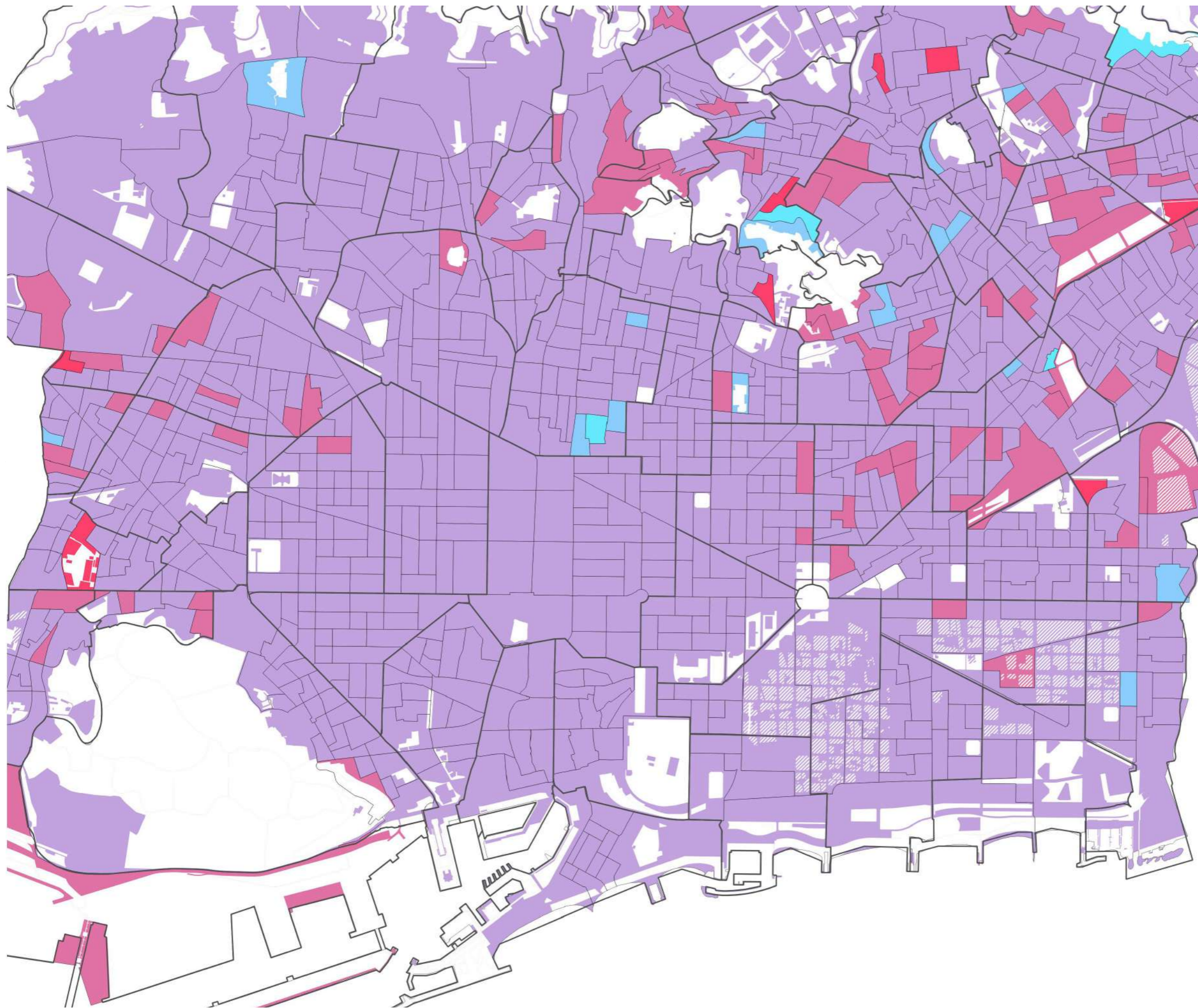
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Grafic 4.2. Rotació comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

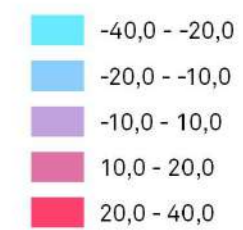
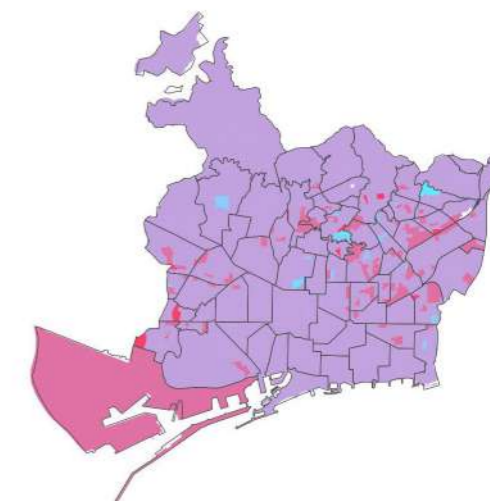

67

Observatori de
Comerç

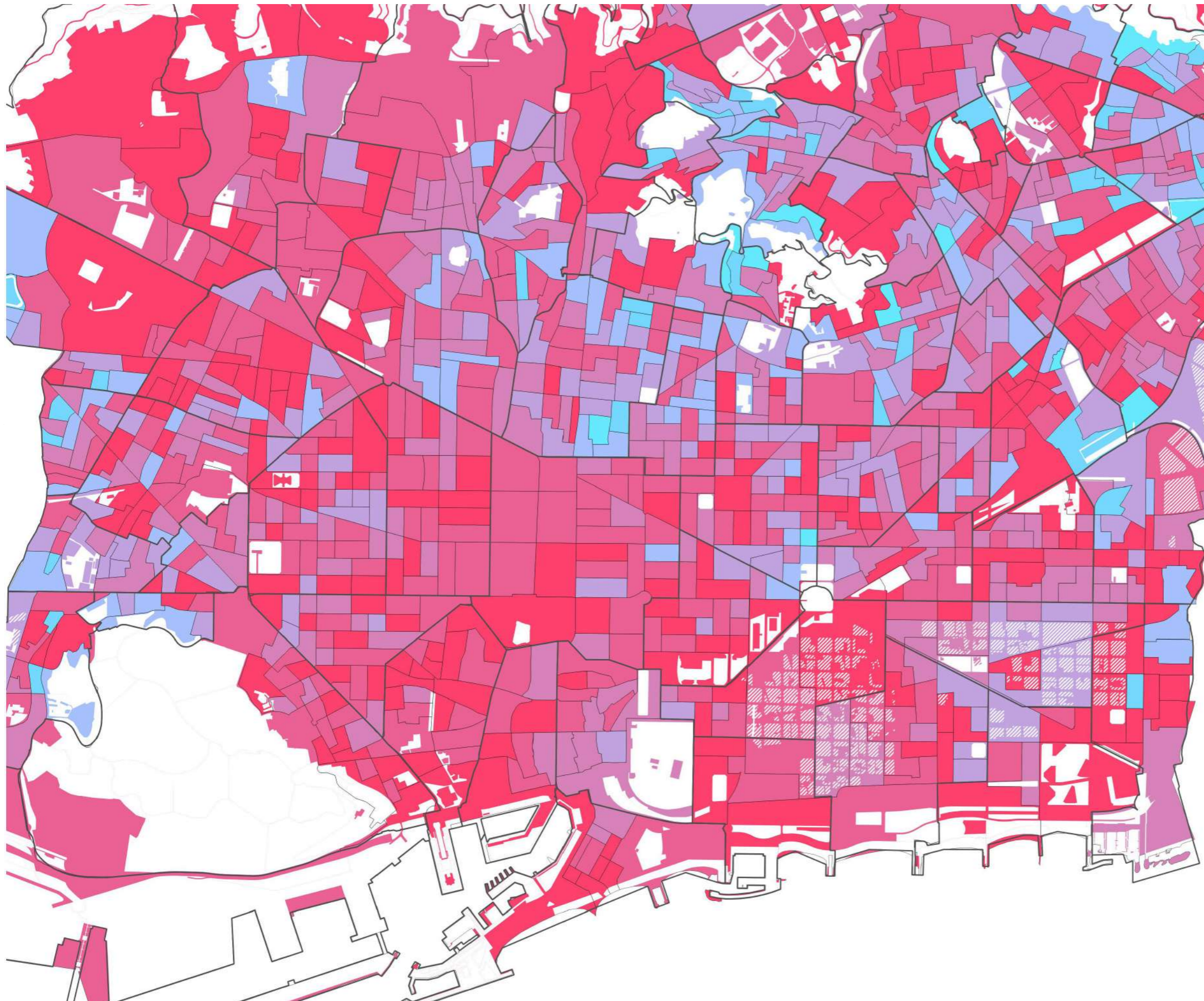
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Grafic 4.3. Aprofitament comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

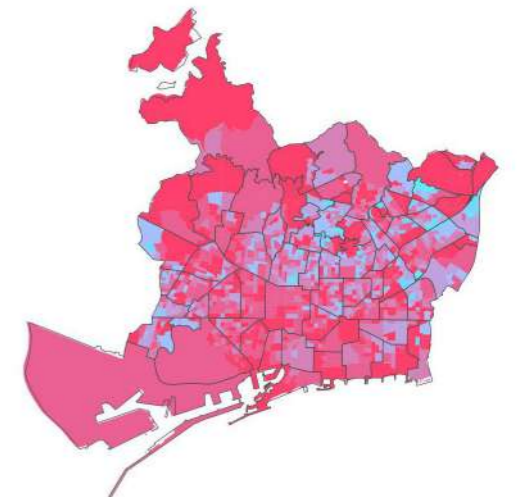

69

Observatori de
Comerç

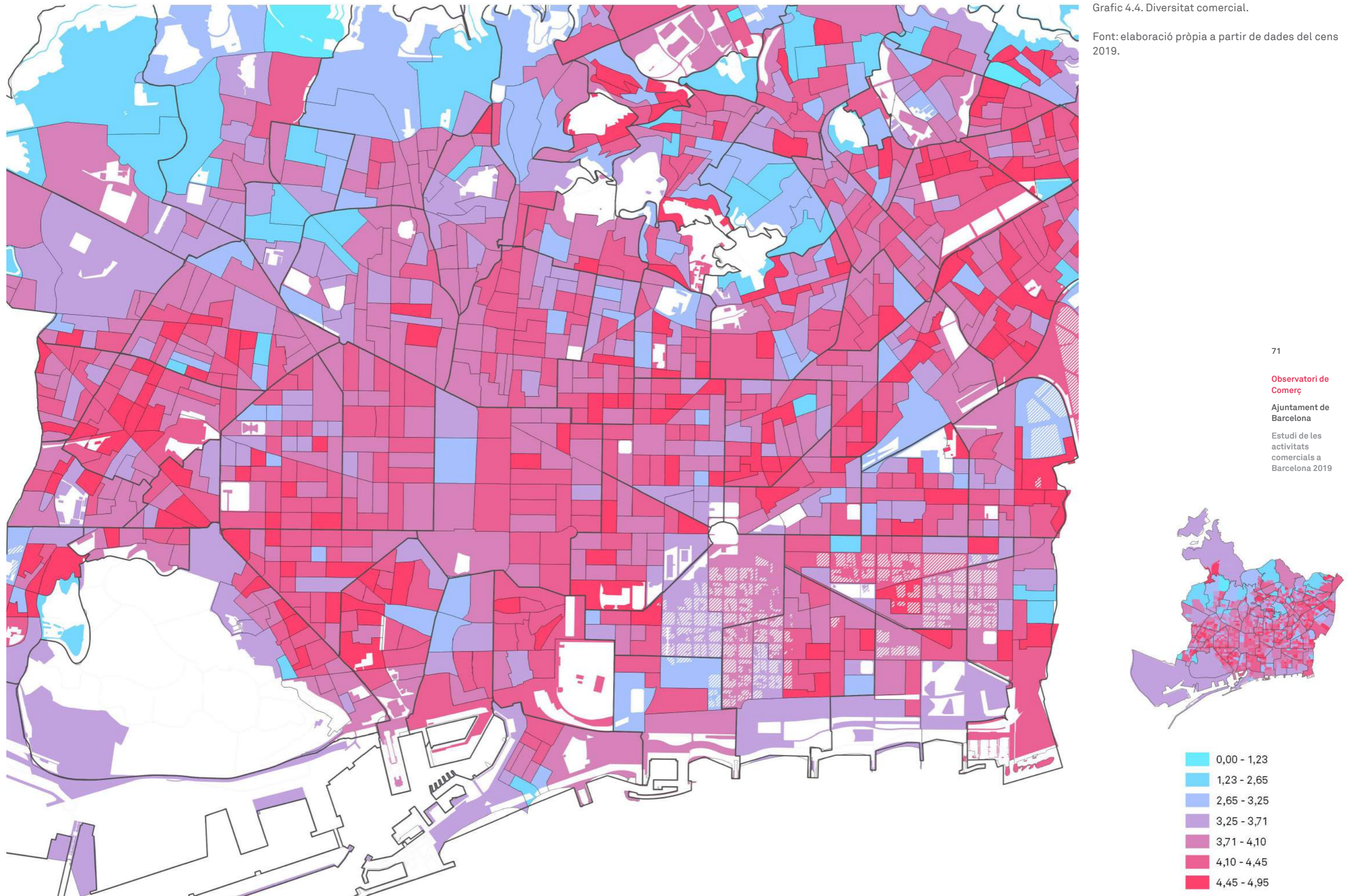
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Grafic 4.4. Diversitat comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Taula 4.5. Indicadors de comerç 2016 i 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

	2016	2019
Índex d'abastiment comercial (Nombre de locals / 100 hab.) * Assimilable a l'indicador IDC de 2016	3,74	3,72
Índex d'aprofitament comercial (Locals actius / total locals) * Assimilable a l'indicador IATC de 2016	92,70 %	95 %
Índex de comerç ocasional (Locals comerç ocasional / total locals) * Assimilable a l'indicador IAC de 2016	18,70 %	18,79 %
Índex de restauració (Locals restauració / total locals) * Assimilable a l'indicador IASR de 2016	16,07 %	17,38 %
Índex de densitat (Nombre de locals / Ha.)	-	14,68
Índex de rotació (Establiments que han obert / establiments que han tancat)	-	0-40
Índex d'aprofitament (Locals actius / locals amb activitat econòmica)	-	95%
Índex de diversitat (Nombre d'establiments d'un tipus respecte de la unitat d'anàlisi)	-	3,93

5. CARACTERITZACIÓ DEL TEIXIT COMERCIAL

Com a síntesi dels indicadors anteriors, s'ha fet una classificació de les seccions censals que té com a finalitat descriure àmbits de la ciutat que tenen característiques similars pel que fa als comerços i serveis, ja sigui perquè tenen en comú una mateixa combinatòria de tipus d'establiments o una densitat semblant.

Tenint en compte la multiplicitat de variables que influeixen en la creació de models contrastats dins de la ciutat, s'han fet servir tècniques de clusteritzat espacial que han donat com a resultat vuit tipologies diferents de teixit comercial.

En primer lloc, s'ha distingit un grup amb una gran densitat de comerços i serveis acompanyada d'una alta ocupació i un predomini del comerç quotidià no alimentari. Aquest grup es correspon amb les zones comercials del Gòtic, el Raval - Sant Antoni, els eixos rambla de Catalunya i passeig de Gràcia així com part del barri de Gràcia i els entorns del Mercat de Galvany.

A les vores dels àmbits anteriors, trobem un segon tipus de teixit comercial caracteritzat per una alta densitat d'establiments actius, i és el grup amb una proporció més alta de serveis de restauració. Es troba

fonamentalment al centre de la ciutat i correspon a zones com per exemple la Barceloneta i el Born, l'entorn del Paral·lel o el carrer d'Enric Granados i els carrers veïns, entre d'altres.

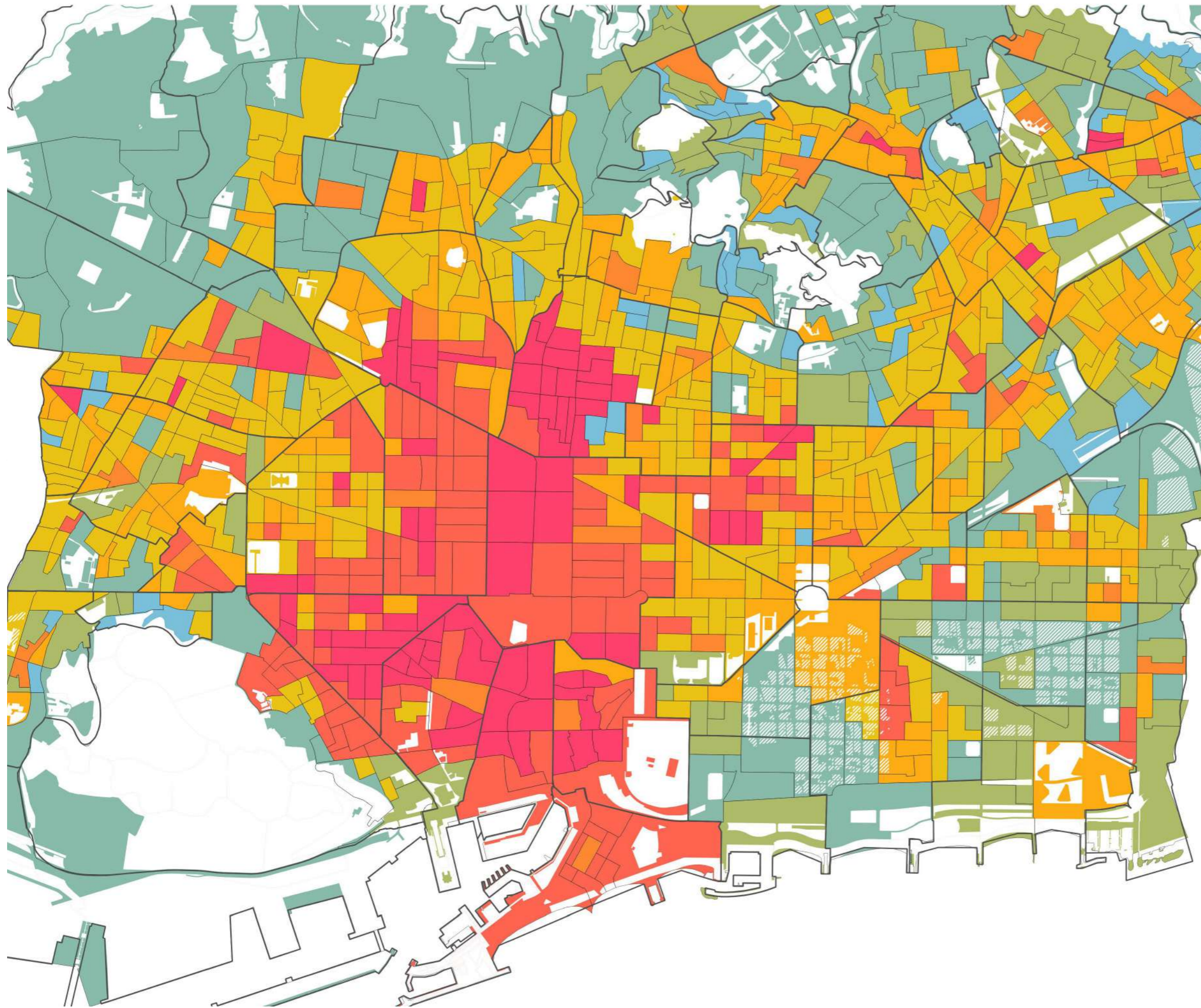
En tercer lloc, i també amb una proporció elevada d'establiments actius, trobem una categoria de teixit en què predomina el comerç quotidià alimentari (tot i que al mateix temps hi ha grans variacions entre les seccions censals). Es correspon amb àmbits molt acotats que tenen una densitat molt elevada i que, en gran part, se situen al voltant dels mercats.

Seguidament, trobem dos tipus de teixits de transició entre els anteriors: d'una banda, una sèrie de seccions censals amb densitat i ocupació moderades en què el comerç quotidià no alimentari és principal i, de l'altra, diversos àmbits que presenten valors mitjans quant a la densitat, la rotació i l'ocupació i la proporció i en què cap tipologia no destaca per sobre de la resta.

Els darrers tres tipus comparteixen una especialització en els serveis, ja siguin de restauració o altres serveis diversos. D'aquests, els dos primers són àmbits discontinus i molt localitzats mentre que el tercer té una representativitat més gran en àmbits de muntanya o amb molt teixit no residencial, i és el grup que té un índex d'ocupació més baix.

Grafic 5.2. Conclusions.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

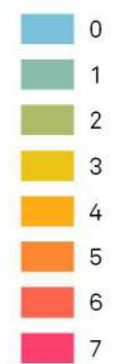
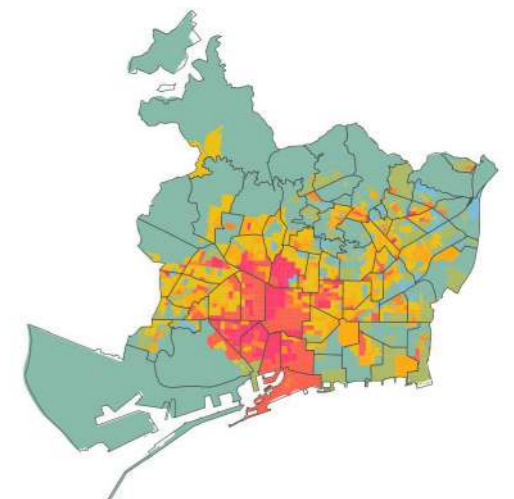

75

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

6. CONCLUSIONS

Els locals, i especialment els locals en planta baixa, són un referent del paisatge i l'estructura urbana, que és convenient identificar i analitzar en profunditat, així com mantenir contínuament monitorats. Amb aquest objectiu, l'Ajuntament de Barcelona ha fet el cens de locals de Barcelona, una operació que es vol mantenir regularment actualitzada en el marc d'un sistema d'informació exhaustiu i transversal, amb la finalitat de mantenir informada la ciutadania, l'activitat econòmica i tots els agents implicats en la dinàmica econòmica, social i urbanística de la ciutat, i que produeix, a més, el coneixement clau per al disseny i la implementació de les polítiques públiques relacionades amb aquest àmbit.

Puja l'activitat, baixen els locals buits

Els resultats obtinguts a partir de l'anàlisi de les dades recopilades i la seva comparació amb la campanya anterior (2016) indiquen una estabilitat tant dels formats comercials (a peu de carrer, mercat, centres i galeries comercials) com de la distribució per sectors, en un marc en què ha crescut el nombre d'establiments en actiu fins als 61.558. L'activitat comercial també puja en la majoria dels districtes. L'Eixample, Sant Martí, Ciutat Vella i Sarrià - Sant Gervasi representen el 56,27 % dels establiments actius a Barcelona. D'altra banda, tot això ocorre en un escenari en què el percentatge de locals buits ha disminuït (del 6% el 2016 al 4% del 2019).

Una planta baixa de la ciutat ocupada que garanteix l'abastiment dels ciutadans

Els indicadors comparatius confirmen uns bons índexs d'abastiment, d'ocupació comercial, d'oferta de comerç ocasional i de restauració, tot i els matisos que cal introduir a escala territorial que, en termes generals, orienten possibles polítiques transversals que cal implementar en aquells àmbits amb morfologies urbanes menys favorables per incloure l'activitat comercial i de serveis, sovint relacionades amb dificultats d'accessibilitat.

Unes polaritats comercials diverses

Tot i la importància del comerç a peu de carrer que articula l'equilibri de l'activitat per districtes, hi ha una oferta alternativa concentrada en els 40 mercats, 9 centres i 10 galeries comercials amb més de 3.000 establiments actius. Aquesta oferta complementa i diversifica els perfils de les activitats dels diferents barris i, en el cas dels mercats, estableixen una interacció constant i fluida amb el comerç de proximitat.

Cap a una comercialització dels serveis

Es consolida un model en què els serveis tenen un pes molt important dins de l'estructura comercial de la ciutat (amb un 54,26 % respecte del 35,75 % del comerç al detall) i que segurament reflecteix els canvis en els hàbits de consum del producte a l'experiència.

Els comerços i serveis tendeixen a especialitzar-se i a concentrar-se

Tant el comerç al detall, en què un 60 % dels establiments corresponen a quotidià alimentari (35,67%) i a botigues d'equipament personal (22,35 %), com els serveis on la restauració té un pes destacat (33,4%), han tendit des del 2016 a especialitzar-se. Aquesta especialització també es tradueix en termes territorials. Per exemple, l'Eixample, Ciutat Vella, Sant Martí, Sarrià - Sant Gervasi i Gràcia concentren el 67,83% dels comerços al detall de la ciutat, mentre que l'Eixample, Sant Martí i Sarrià, aproximadament el 47,39% dels serveis.

Una eina per avaluar el pols del comerç i proposar polítiques

Més enllà dels resultats exposats anteriorment, la consolidació d'un cens continu es planteja com un mecanisme de millora per a la ciutat que permetrà, d'una banda, ampliar la qualitat i completesa de la mostra mantenint actualitzat el cens i, de l'altra, avaluar l'estat del comerç en planta baixa i valorar les mesures implementades pels diversos agents.

Vuit models comercials característics

D'altra banda, la caracterització del teixit busca ser una eina sintètica que permeti identificar els diversos models comercials que conviuen a la ciutat i que generen formes de viure i de consumir variades, que en qualsevol cas són complementàries i donen suport a la riquesa de la planta baixa de Barcelona.

Una gran riquesa comercial reflex dels districtes i els barris

Amb més de 60.000 locals actius i gairebé quatre establiments per cada cent habitants, Barcelona té un teixit comercial que garanteix l'oferta necessària per a la ciutadania. Així, d'acord amb una lectura en grans categories comparable amb les referències existents dels Observatoris de Comerç a Europa, un de cada tres establiments es dedica a serveis diversos (36,1%), mentre que els establiments de comerç no alimentari (23%) i els serveis de restauració (18,1%) representen un de cada cinc establiments.

Aproximadament un de cada deu comerços és alimentari (12,8%). Aquesta estructura es manté estable des del 2016.

Una realitat comercial complexa que cal avaluar

Pel que fa als nous indicadors introduïts el 2019, són un punt de partida per avaluar la densitat, la rotació, l'ocupació i la diversitat de la planta baixa amb una escala de detall superior, necessària per mesurar la complexitat d'aquestes qüestions. En alguns dels casos, els àmbits de la ciutat amb valors més elevats coincideixen, per exemple, amb infraestructures comercials identitàries de la ciutat com els mercats i els eixos històrics però també amb peces fruit d'una planificació en el temps.

7. DISTRICTES

7.1. Ciutat Vella

El districte central de Barcelona destaca perquè és un motor important d'activitat dins de la ciutat (ocupa la tercera posició en nombre d'establiments actius), i es caracteritza per la seva oferta doblement encarada a les persones visitants i a les residents. Aquest perfil queda reflectit, per exemple, en les deu activitats predominants que mesclen serveis de restauració amb botigues d'equipament personal i de records i comerç en règim d'autoservei.

Els quatre barris de Ciutat Vella se situen per sobre de la mitjana de Barcelona pel que fa a la proporció de comerços actius, i el Raval és el que en té el nombre absolut més elevat (2.409), com ja passava el 2016. També cal destacar l'augment de comerços censats a la Barceloneta: de 545 el 2016 s'ha passat a 577 el 2019. Això situa la mostra censada dins del districte en valors força alts, amb una mitjana del 82,10 % dels establiments dels quals es té informació. Tots els barris tenen un percentatge de locals buits, que oscil·la entre l'1,2 % del Raval i el 3,84% de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, que està per sota de la mitjana de Barcelona.

El repartiment per grans sectors de les activitats perfilen de manera més precisa els quatre barris de Ciutat Vella. El Gòtic s'especialitza en comerç no alimentari (que representa el 45,63% dels establiments actius) i té

percentatges molt baixos de comerç quotidià alimentari (5,65%). A la Barceloneta té molta força el sector de la restauració (un de cada tres establiments) orientat al turisme, tot i que encara es manté una proporció adequada de comerç adreçat a la persona resident. Al Raval hi ha un equilibri gairebé total entre els diversos tipus d'oferta comercial i, de manera semblant, això també passa a Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, on destaca el comerç no alimentari respecte de la resta.

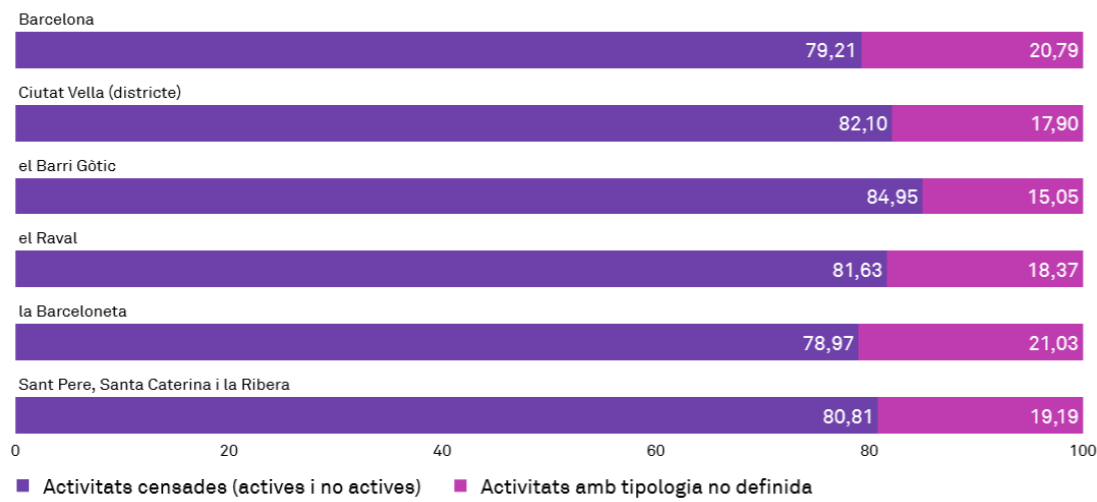
L'abastiment comercial és molt variable, amb un índex que varia de 3,8 establiments/100 habitants de la Barceloneta (just per sobre de la mitjana de la ciutat) a 9,78 al Gòtic. Per contra, l'índex d'aprofitament comercial és molt uniforme com a resultat de la bona ocupació del teixit. Els indicadors de comerç ocasional i restauració sintetitzen les particularitats anteriorment esmentades, de manera que el Gòtic i la Barceloneta són, respectivament, els dos barris més especialitzats en aquest sentit.

Gràfic 7.1.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

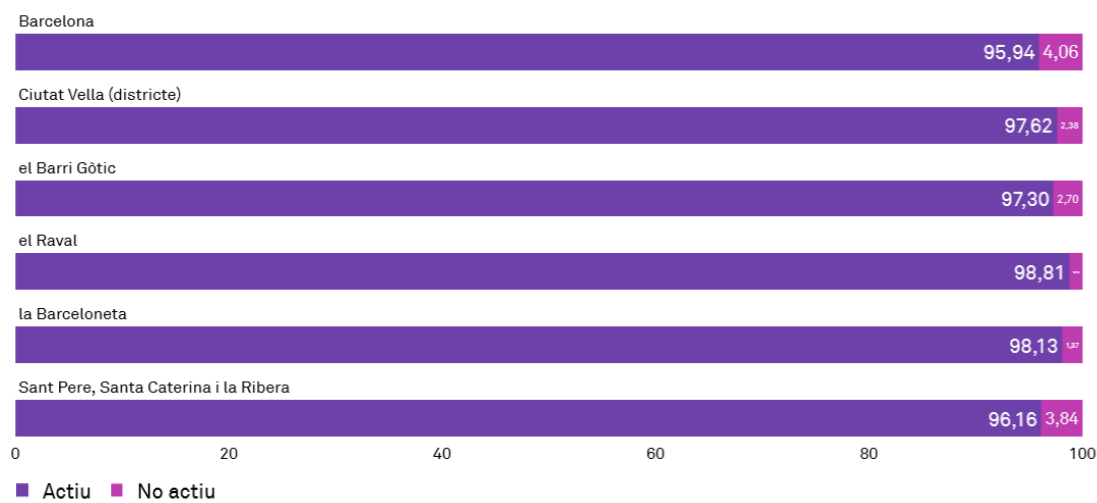

● Actius
● No actius

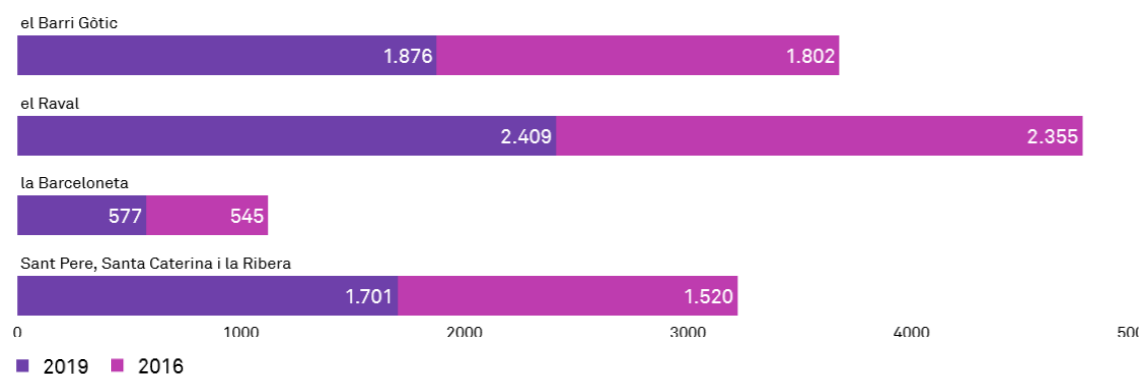
Gràfic 7.1.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

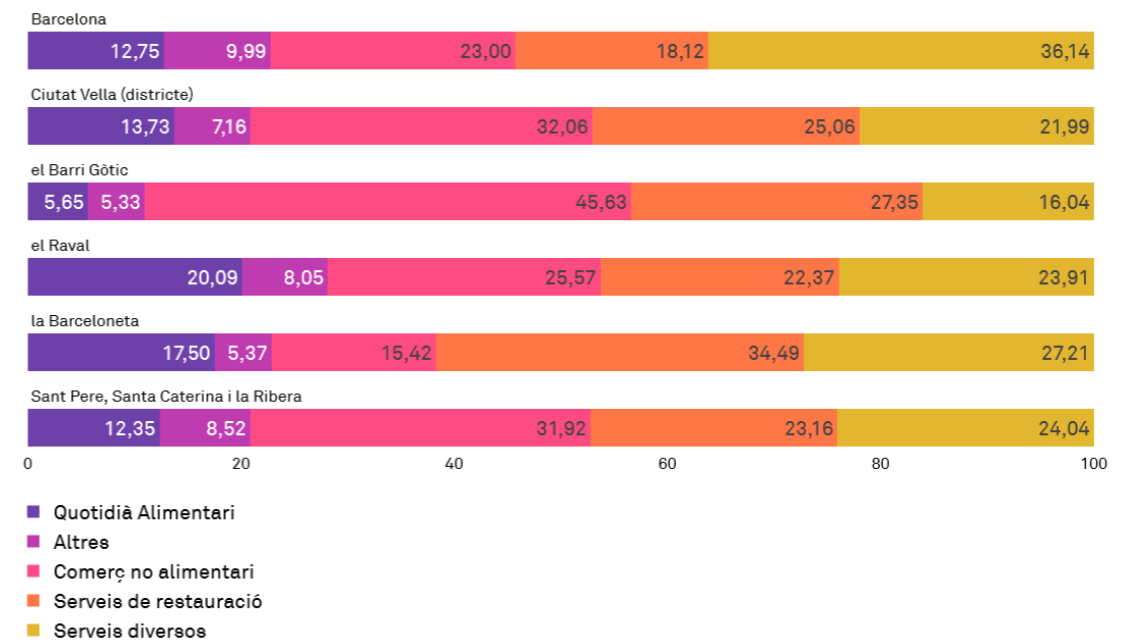
Gràfic 7.1.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

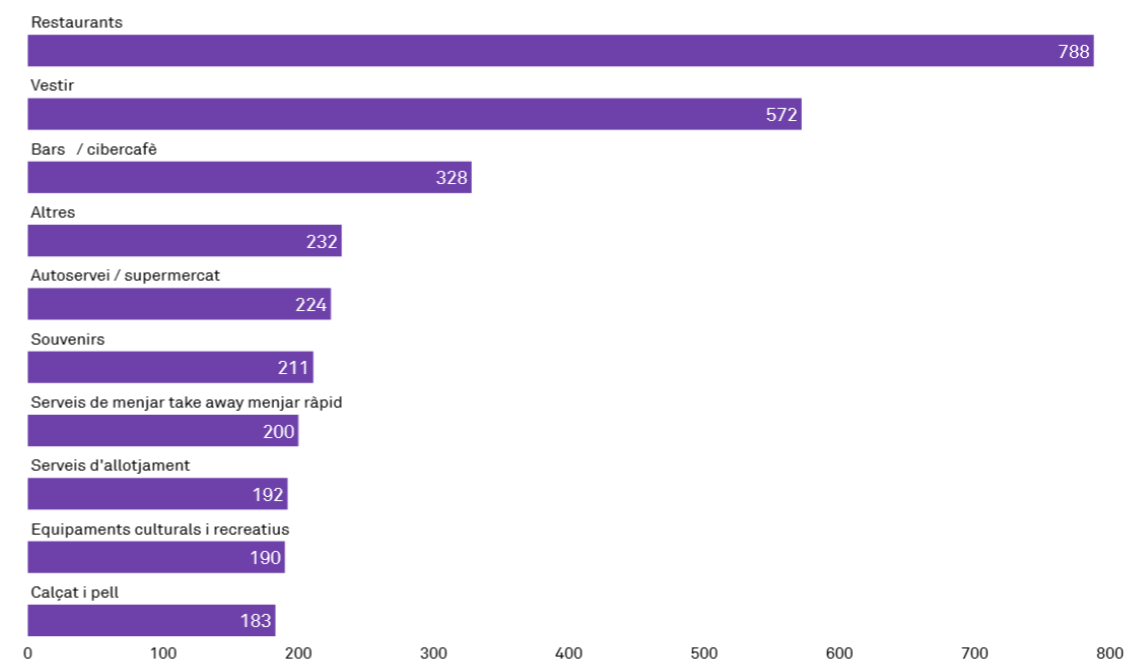
Gràfic 7.1.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

Gràfic 7.1.5 Distribució per àrees d'activitat.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.1.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.1.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

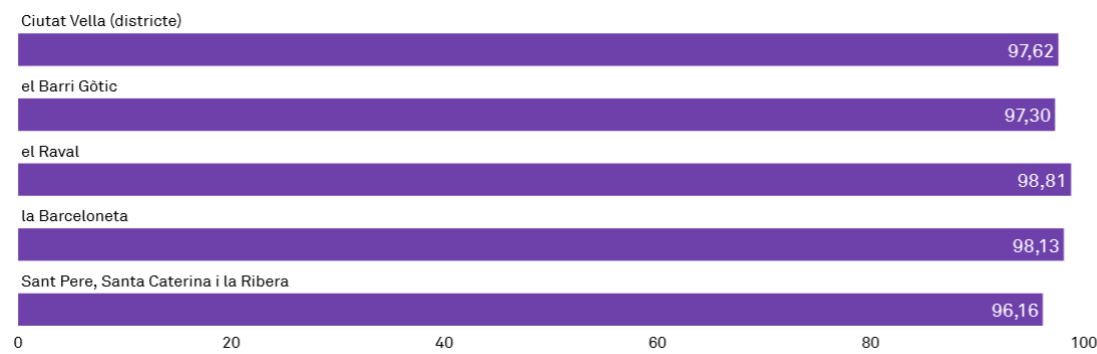
82

Observatori de
Comerç

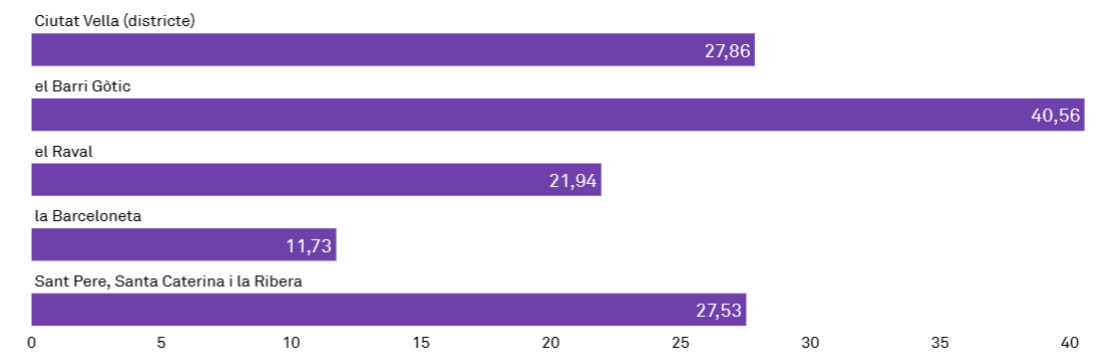
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.1.8 Índex d'aprofitament comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.1.9 Índex de comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

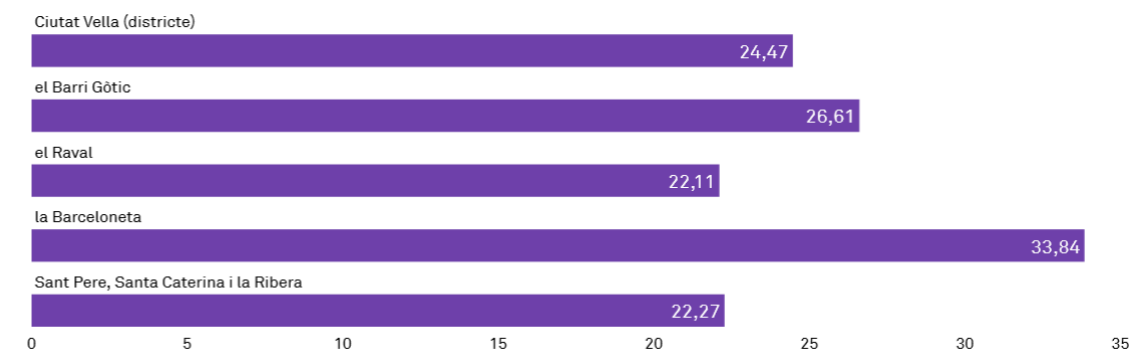
83

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.1.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

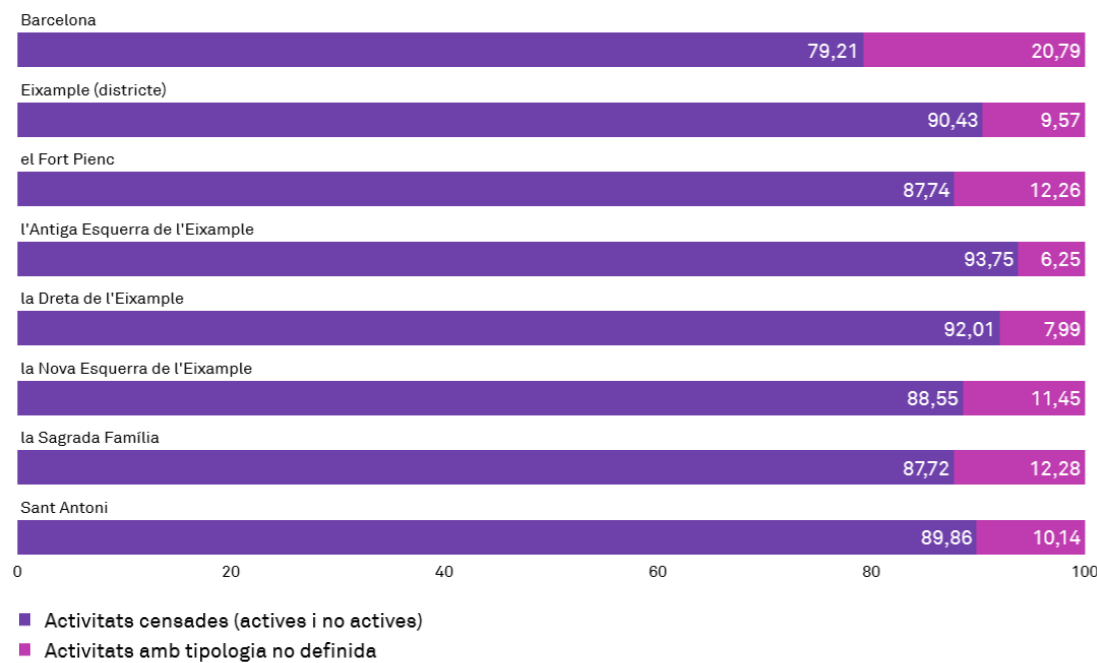
7.2 Eixample

L'Eixample destaca perquè és el districte amb més establiments de Barcelona: concretament 14.006, que suposen el 22,75 % del total de la ciutat. És un districte amb barris de caràcter divers i que concentren una gran oferta de restauració, oci i comerç no alimentari sobretot a les zones més turístiques, com el passeig de Gràcia o els voltants de la Sagrada Família.

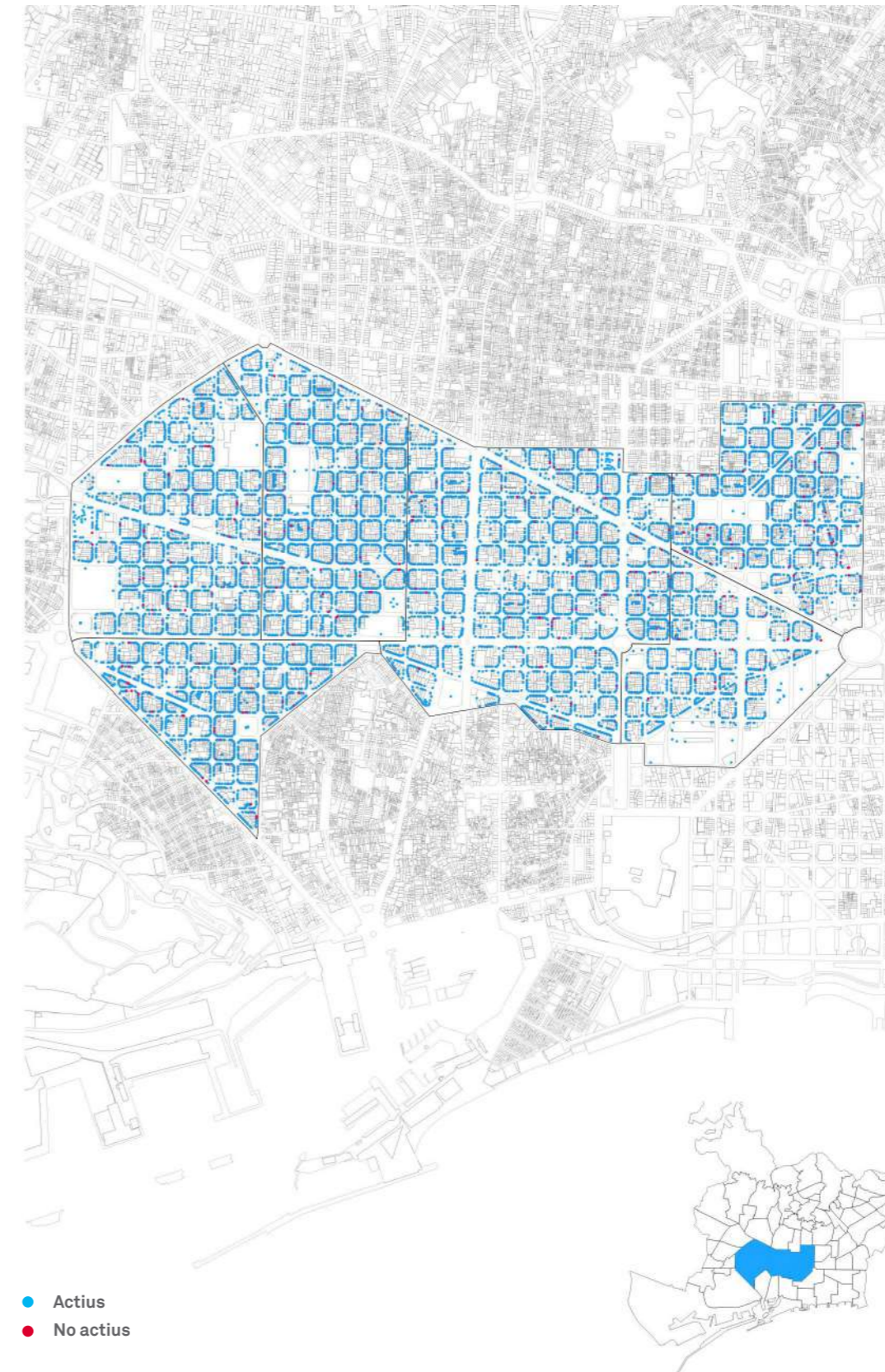
Els barris de l'Eixample se situen per sobre de la mitjana de Barcelona (95,94 %) pel que fa a la proporció de comerços actius, excepte el barri de la Sagrada Família, que té una ocupació lleugerament inferior (95,83%). Tot i això, el nombre de comerços actius ha baixat a gairebé tots els barris del districte respecte de les dades obtingudes el 2016, a excepció dels barris de la Nova Esquerra de l'Eixample i Sant Antoni, amb 82 i 13 establiments actius més respectivament.

El repartiment per sectors d'activitats mostra les similituds i les diferències entre els barris de l'Eixample. Sant Antoni i la Dreta de l'Eixample tenen l'oferta més gran de comerç no alimentari (30,31 % i 30,51 %, respectivament) i una gran oferta de restauració (21,46 % i 23,90 %, respectivament), però Sant Antoni té l'oferta de comerç quotidià alimentari més elevada del districte (14,51 %), juntament amb la Sagrada Família (14,47 %). L'Antiga Esquerra de l'Eixample, la Nova Esquerra de l'Eixample i el Fort Pienc mostren distribucions similars, amb un comerç quotidià alimentari amb valors que oscil·len entre el 10,54 % i el 11,31% i comerç no alimentari entre el 22,28% i el 22,88 %.

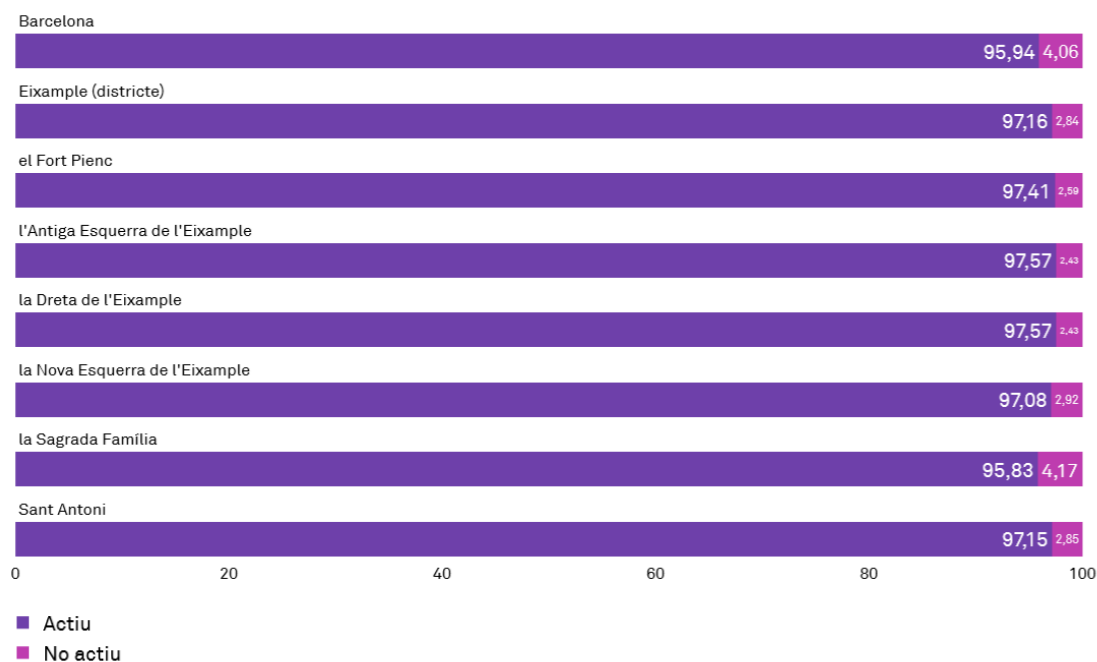
Gràfic 7.2.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.2.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

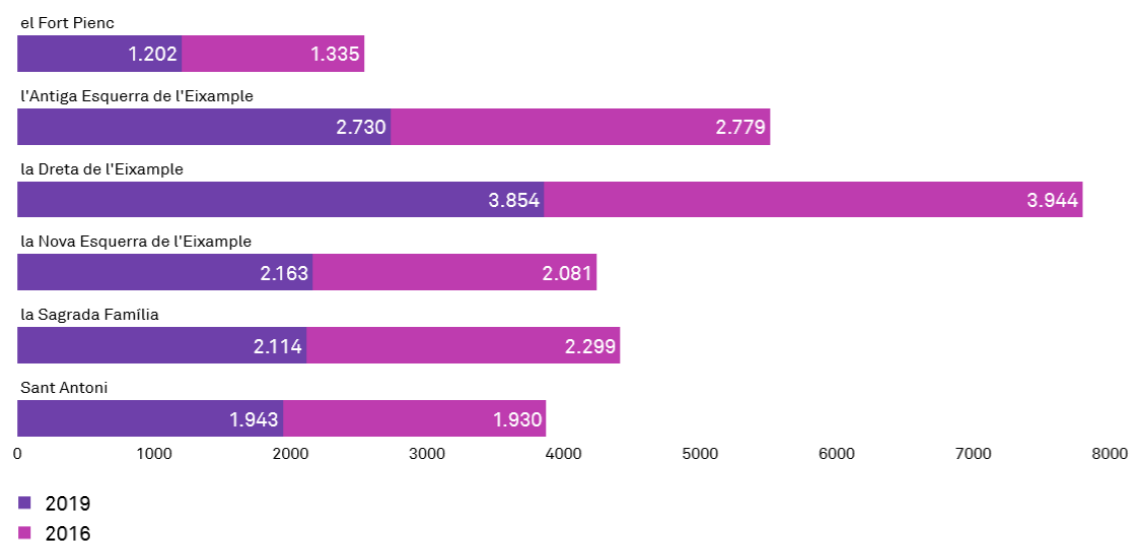

Gràfic 7.2.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

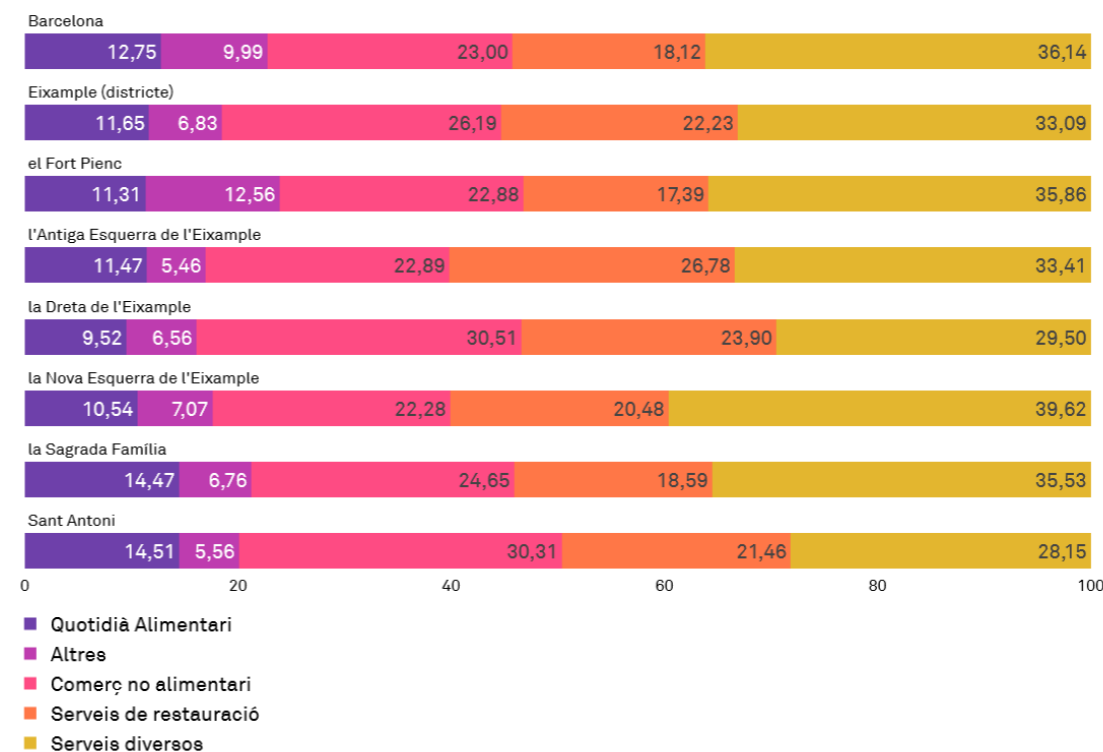

86

Gràfic 7.2.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

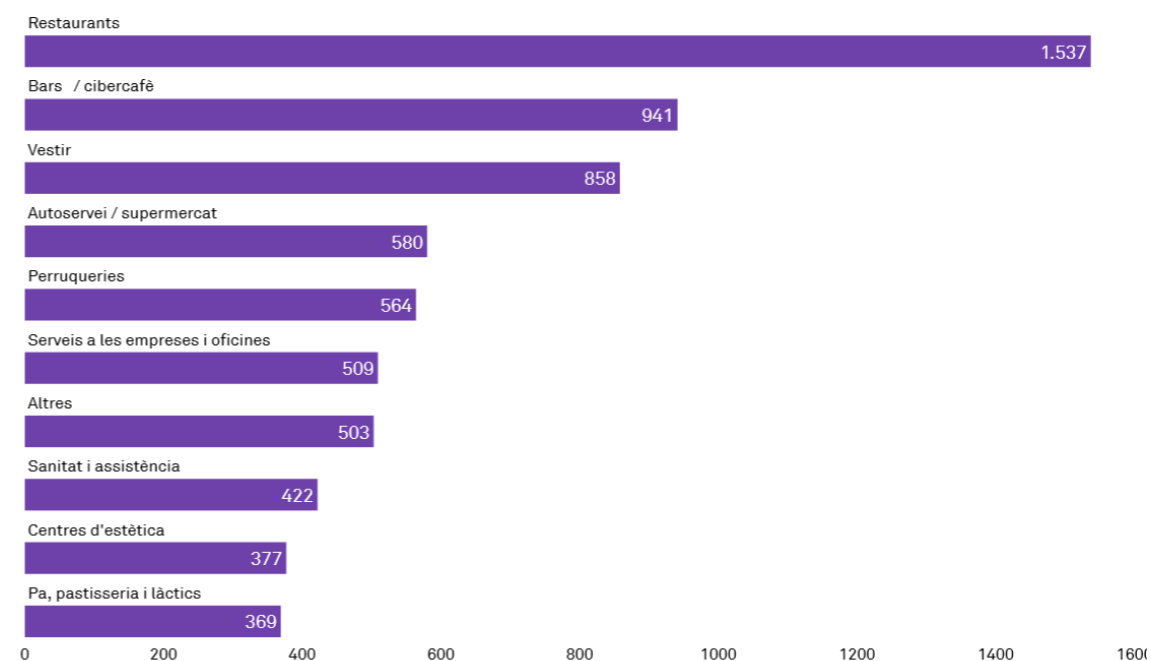

Gràfic 7.2.5 Distribució per àrees d'activitat.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

87

Gràfic 7.2.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

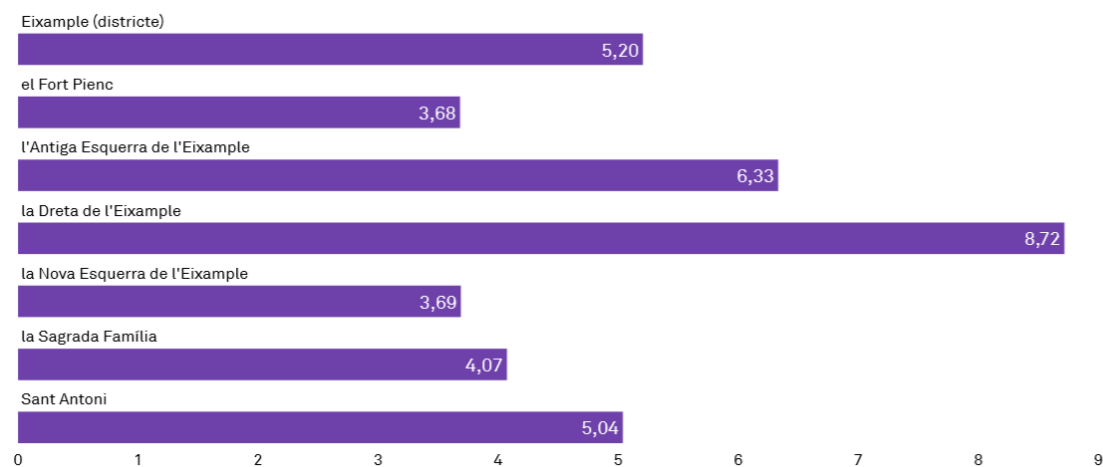

L'índex d'abstinent és molt variable: de 3,68 establiments/100 habitants al Fort Pienc (just per sobre de la mitjana de ciutat) a 8,72 a la Dreta de l'Eixample. Per contra, l'índex d'aprofitament comercial és molt uniforme com a resultat de la bona ocupació del teixit.

L'indicador de comerç ocasional mostra les similituds entre Sant Antoni i la Dreta de l'Eixample i la diferència amb altres barris, com per exemple el Fort Pienc, mentre que a l'índex de restauració destaca l'Antiga Esquerra de l'Eixample, amb una mitjana de 26,13 locals destinats a restauració per cada 100 locals actius.

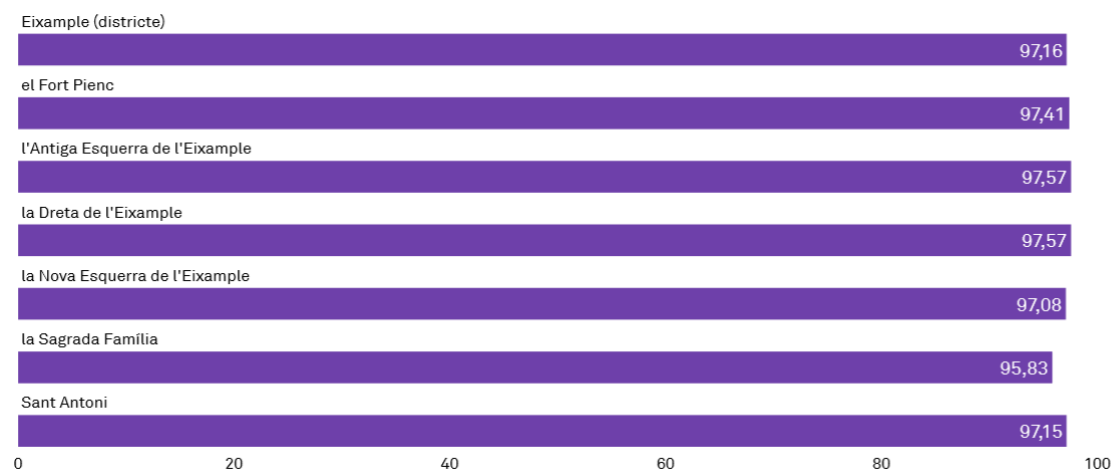
Gràfic 7.2.7 Índex d'abastiment comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

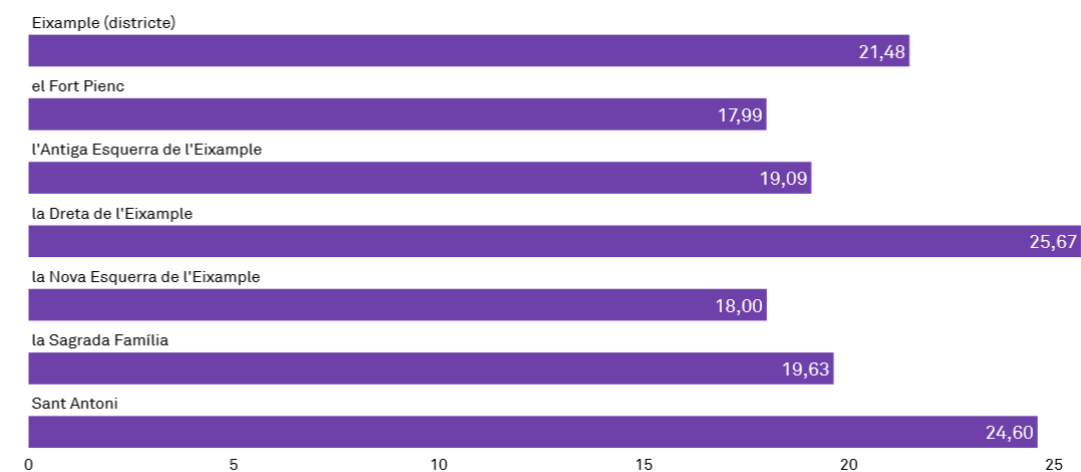
Gràfic 7.2.8 Índex d'aprofitament comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

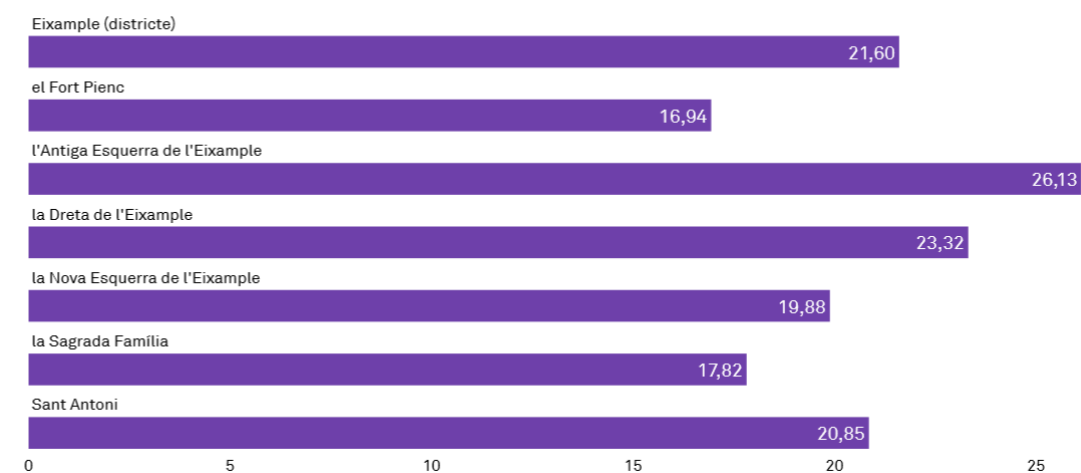
Gràfic 7.2.9 Índex de comerç ocasional.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.2.10 Índex de restauració.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

7.3 Sants - Montjuïc

El districte de Sants-Montjuïc és el més extens de Barcelona, amb una superfície de 2.090 hectàrees, que representa gairebé la quarta part del terme municipal de Barcelona. L'extensió real del districte és molt inferior si se n'exclouen les zones no habitades, com el port de Barcelona, el polígon industrial de la Zona Franca i bona part de la muntanya de Montjuïc. Aquesta heterogeneïtat del territori es tradueix en una gran diversitat comercial dels seus barris.

La representativitat de la mostra del districte de Sants-Montjuïc té valors lleugerament inferiors a la mitjana de Barcelona en gairebé tots els barris (valors d'entre el 21,62% i el 34,76% d'establiments sense informació), a excepció del barri d'Hostafrancs, amb només un 82,03 % dels quals es disposa d'informació.

La immensa majoria d'establiments del districte de Sants-Montjuïc estan actius, un 95,71 % de la mostra, percentatge molt proper a la mitjana de la ciutat (95,94 %). Només als barris de la Font de la Guatlla (92,92%), la Bordeta (93,31 %) i Sants-Badal (93,27%) trobem valors de més de tres punts de diferència.

De les activitats actives, el barri que acumula més establiments és el barri de Sants, amb 1.680, seguit a continuació i a distància del barri del Poble-sec, amb 1.194 establiments. Al seu darrere, trobem un grup format pels barris d'Hostafrancs, amb 813 establiments, i Sants-Badal, amb 721

establiments. Força enrere respecte d'aquest conjunt hi ha la resta de barris del districte, amb la Marina de Port (527 establiments), la Bordeta (446 establiments), la Font de la Guatlla (197 establiments) i, finalment, la Marina del Prat Vermell (197 establiments).

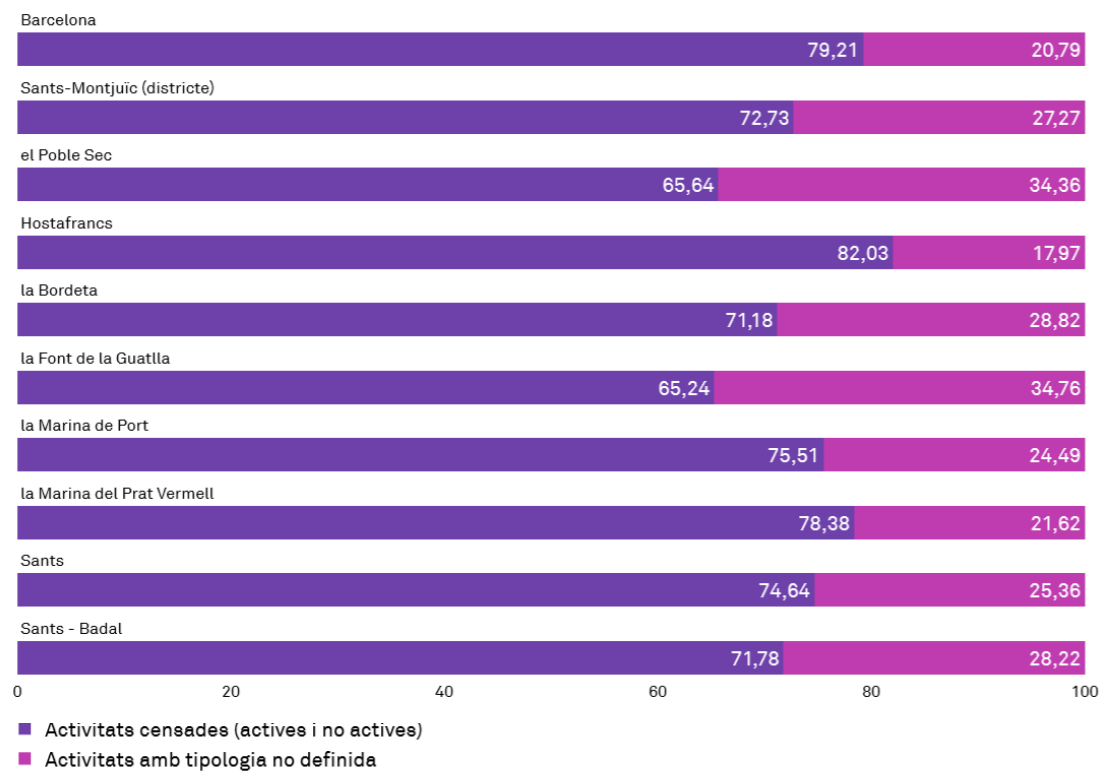
La Marina del Prat Vermell (barri en desenvolupament) mostra un índex d'abastiment comercial de 16,43 establiments per cada 100 habitants, un valor molt per sobre del 3,72 de la resta de Barcelona, molt probablement per la poca densitat d'habitants actual. Destaquen també el barri de la Font de la Guatlla i la Marina de Port, amb valors molt inferiors, de 1,9 i 1,7 establiments actius per cada 100 habitants.

Predominen els serveis dins del districte, de manera que tant la restauració com els serveis diversos suposen el 55,62 % del total d'activitats. Els restaurants són els primers en nombre d'establiments (539), seguits dels serveis a les empreses i oficines (335 establiments) i de bars i cibercafès (299 establiments). Aquesta abundant oferta s'evidencia en l'índex de restauració d'alguns dels barris, com per exemple el barri del Poble-sec, amb 24,28 establiments de restauració per cada 100 locals actius. Quant al comerç ocasional, Sants-Montjuïc té valors inferiors a la mitjana de la ciutat; els casos pitjors són el de la Font de la Guatlla (6,13 %) i el de la Bordeta (8,58 %).

Gràfic 7.3.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.3.1 Representativitat de la mostra.
 Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

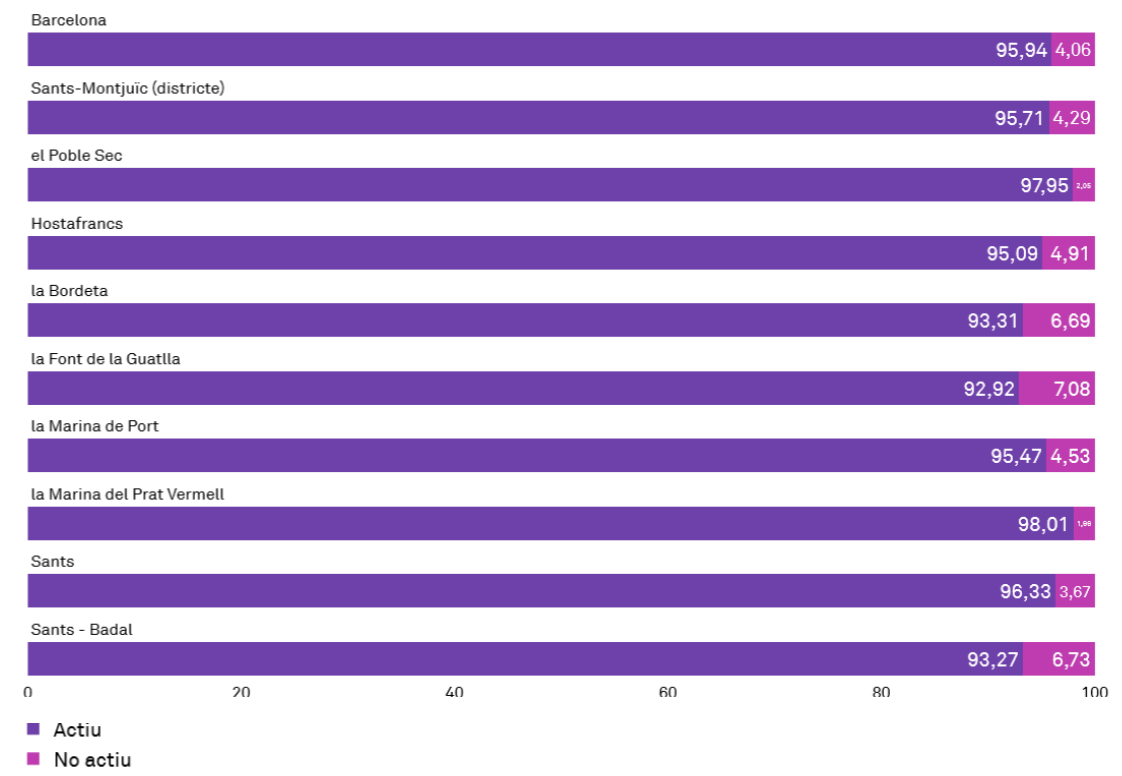
92

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.3.3 Proporció de comerços actius i no actius.
 Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

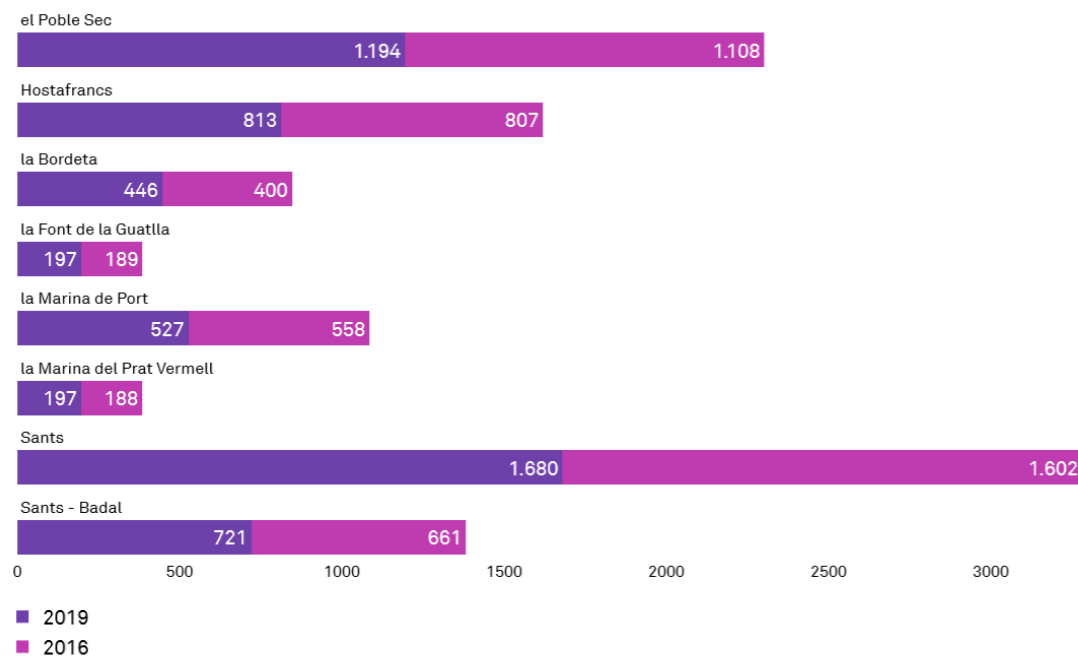
93

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.3.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

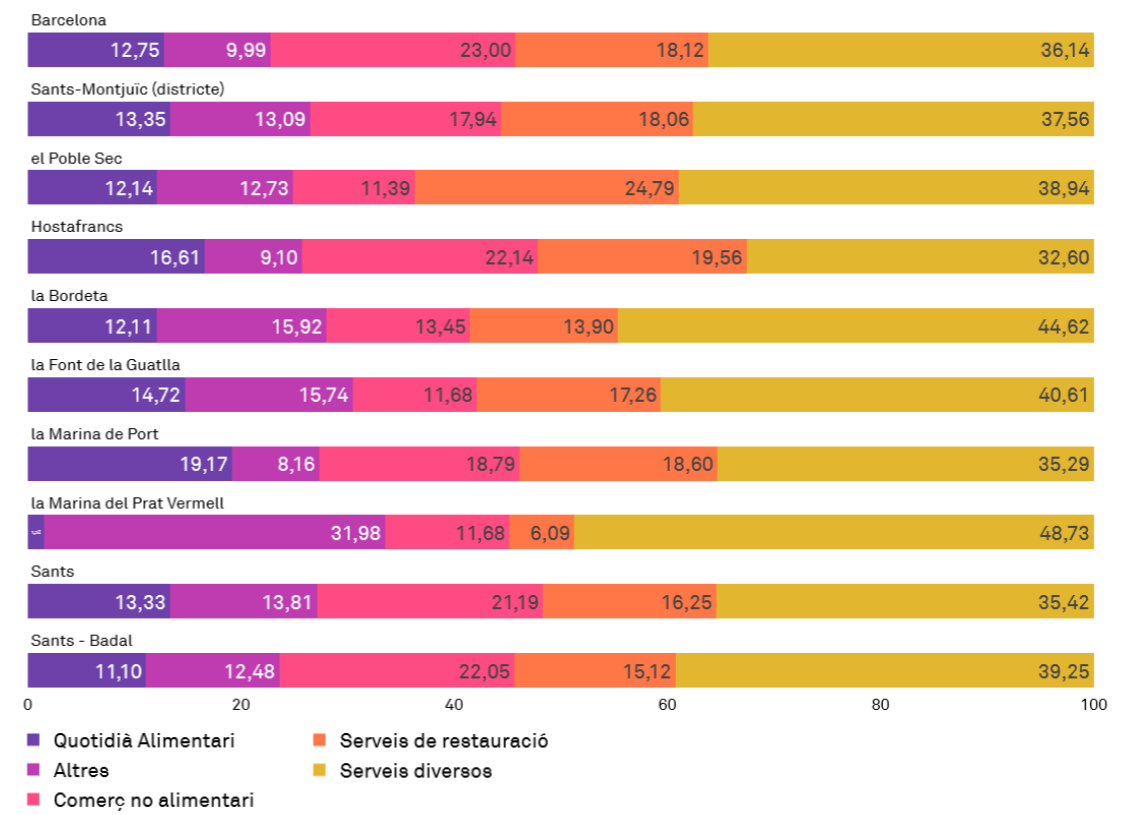
94

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.3.5 Distribució per àrees d'activitat i barris.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

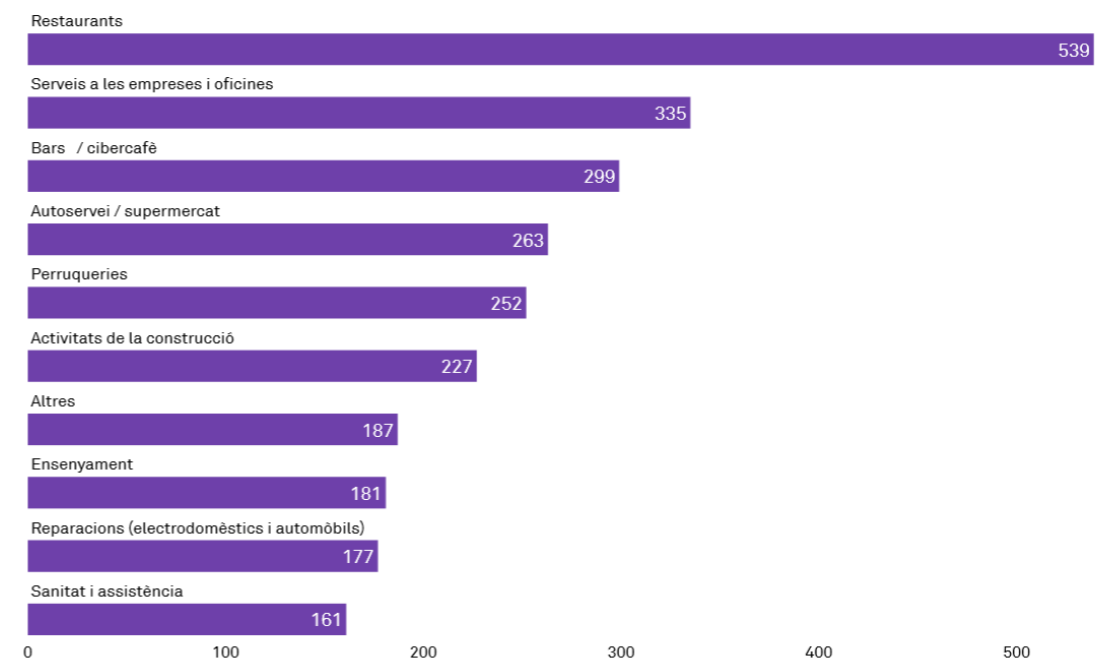
95

Observatori de
Comerç

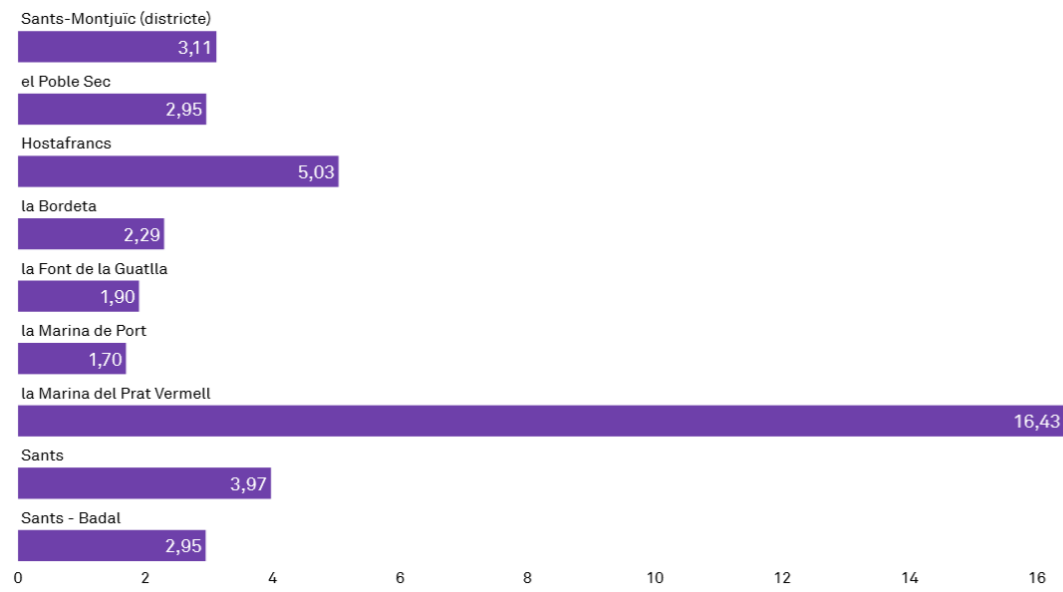
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.3.6 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

Gràfic 7.3.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

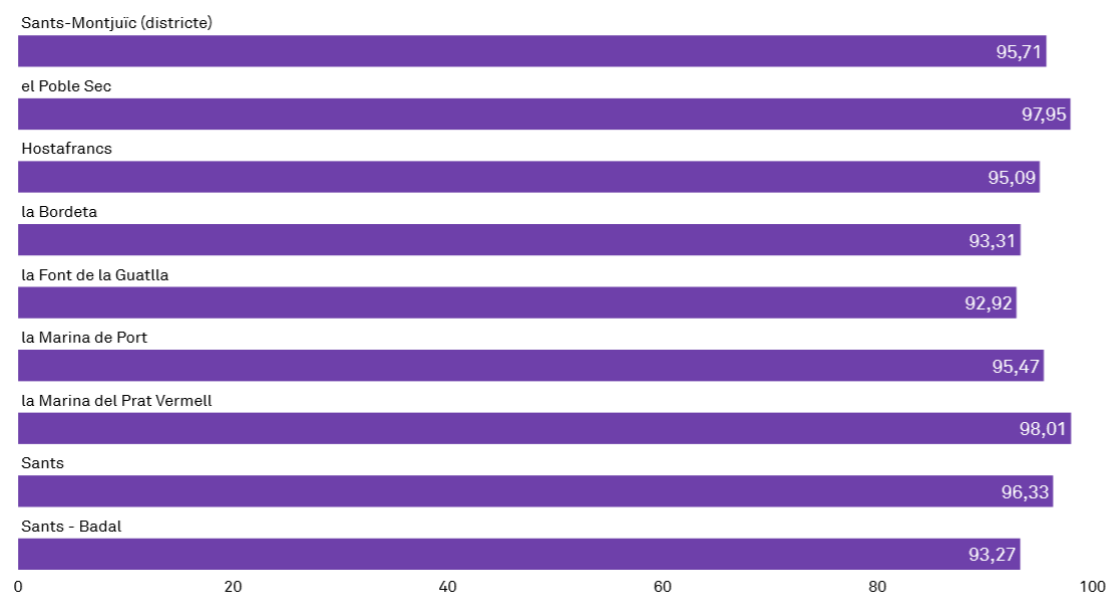
96

Observatori de
Comerç

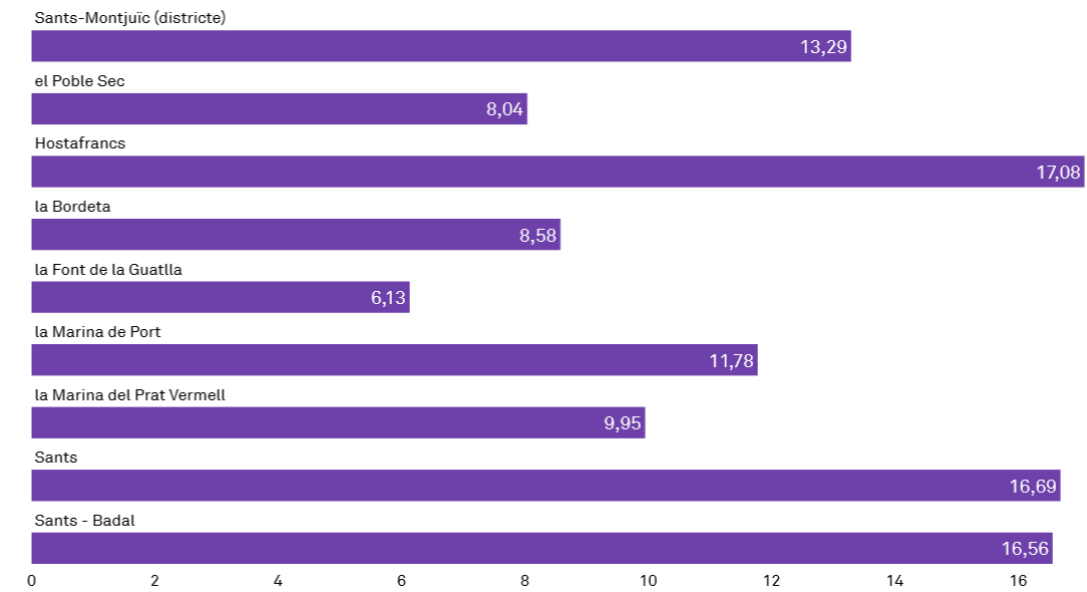
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.3.8 Índex d'aprofitament comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.3.9 Índex de comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

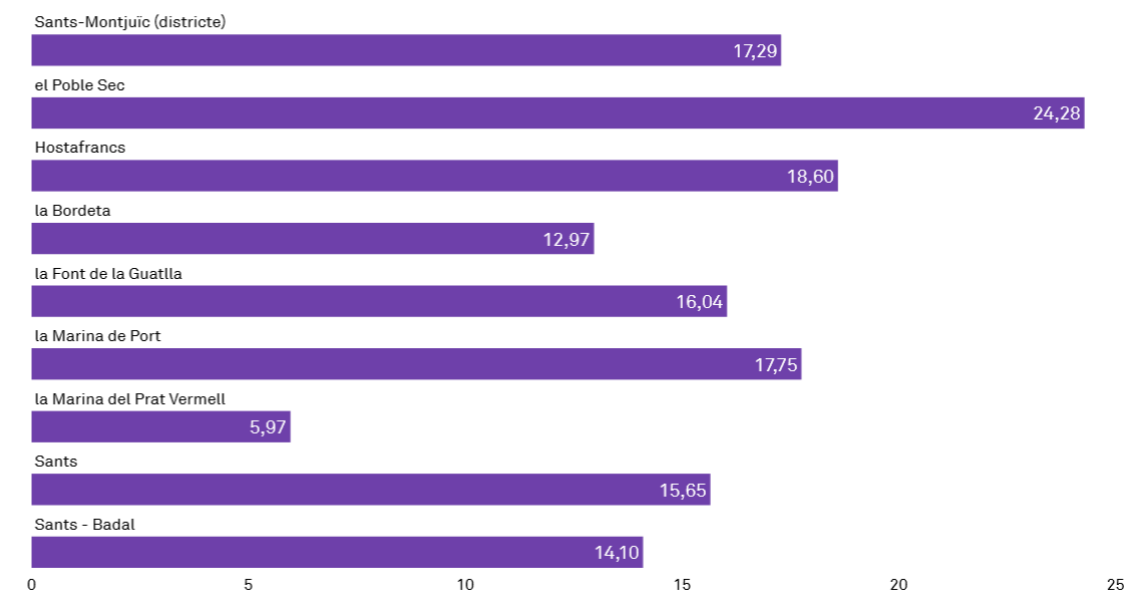
97

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.3.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

7.4 Les Corts

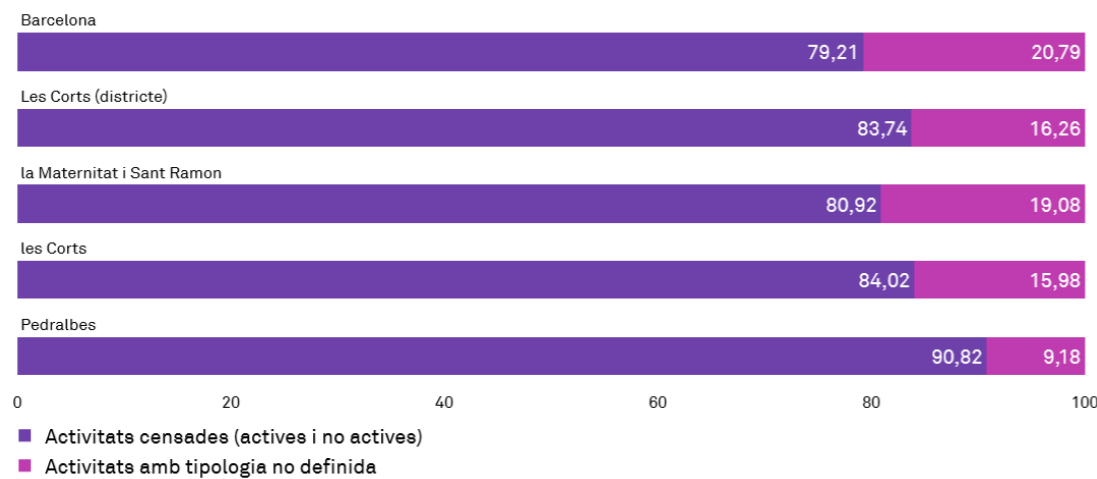
El repartiment desigual de l'activitat del districte de les Corts evidencia les diferents morfologies urbanes, on destaca l'alta densitat d'activitat a les zones més compactes del barri de les Corts i la part inferior de la Maternitat i Sant Ramon en oposició a les zones de grans equipaments educatius i esportius de la part alta del barri de la Maternitat i Sant Ramon i el barri de Pedralbes, amb un teixit més residencial.

El barri de les Corts concentra 2.002 establiments (46 comerços més respecte del 2016), seguit de lluny pel barri de la Maternitat i Sant Ramon, amb 715, i finalment el barri de Pedralbes, amb 261 comerços actius (251 el 2016). La proporció de comerços actius / no actius del districte està per sobre de la mitjana de la ciutat en tots els seus barris, excepte en el barri de la Maternitat i Sant Ramon, amb 94,33 locals actius de cada 100, i les activitats sense informació de la mostra del districte suposa només el 16,26 %.

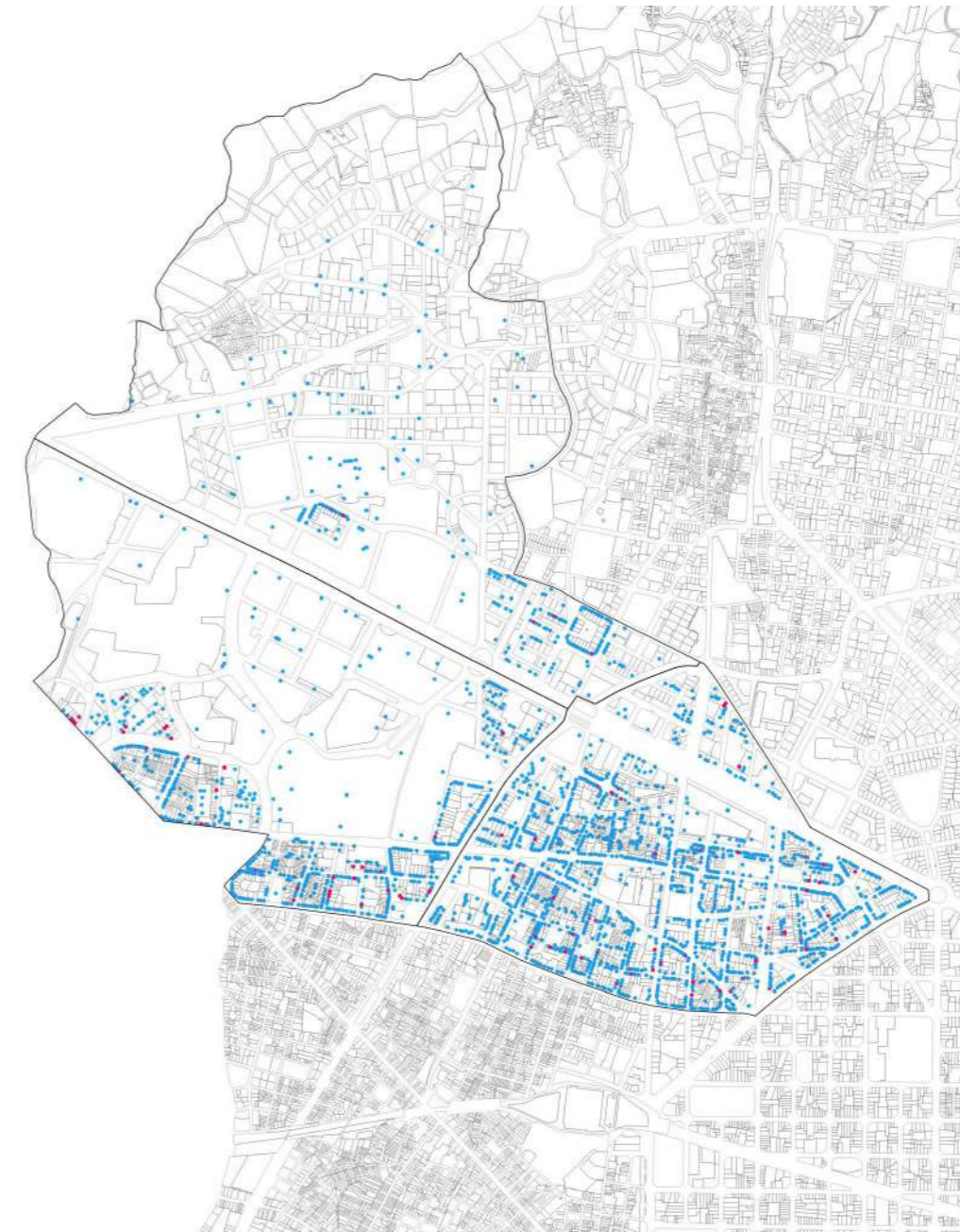
És un districte molt enfocat als serveis diversos i la restauració en determinades zones, de manera que és el segon amb més proporció de locals dedicats a serveis diversos (41,87%) i amb 16,62 locals de restauració per cada 100 establiments actius.

L'índex d'abastiment comercial recalca la desigualtat comercial del districte, amb valors més baixos que la mitjana de la ciutat tant en el barri de Pedralbes (2,17) com en el barri de la Maternitat i Sant Ramon (2,98), mentre que en el barri de les Corts és superior a la mitjana (4,3). També ho mostra l'índex de comerç ocasional, amb valors en tots casos per sota de la mitjana de la ciutat i més acusats al barri de Pedralbes i la Maternitat i Sant Ramon amb 10,9 % o 9,63 %, respectivament.

Gràfic 7.4.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

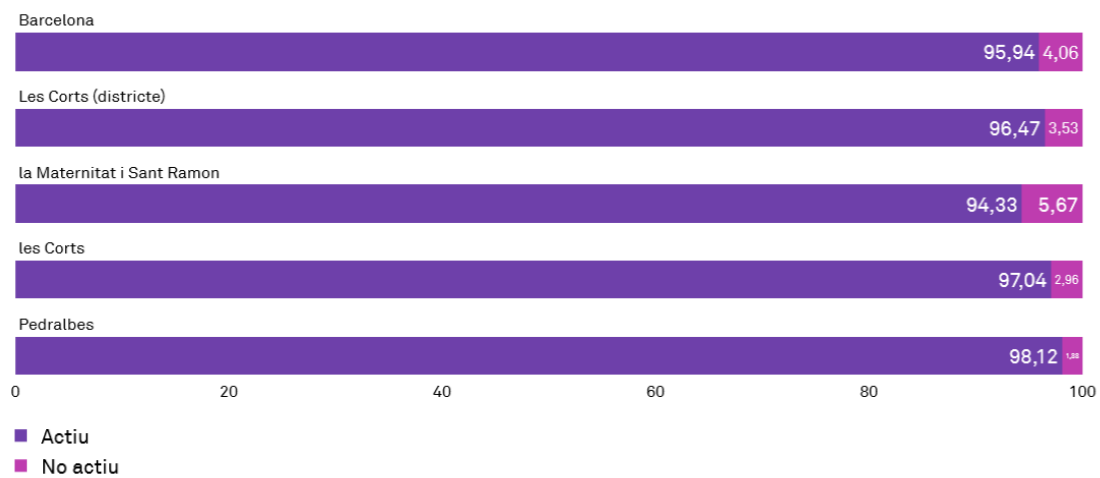

Gràfic 7.4.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

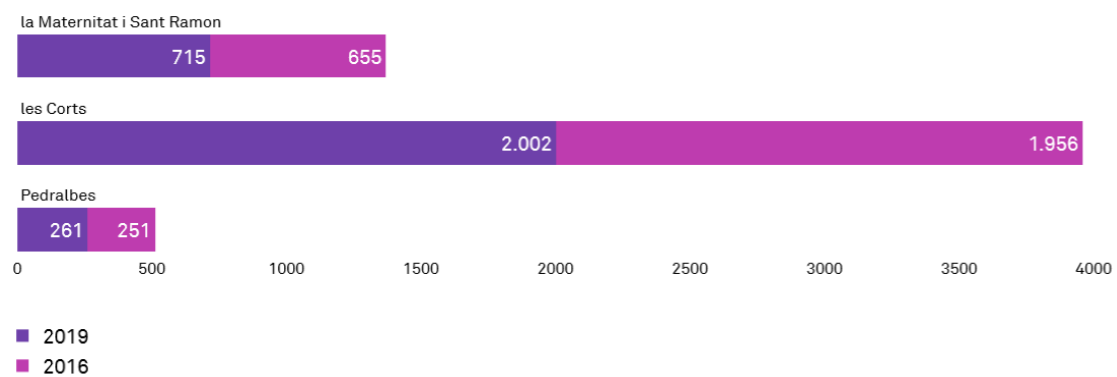

● Actius
● No actius

Gràfic 7.4.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

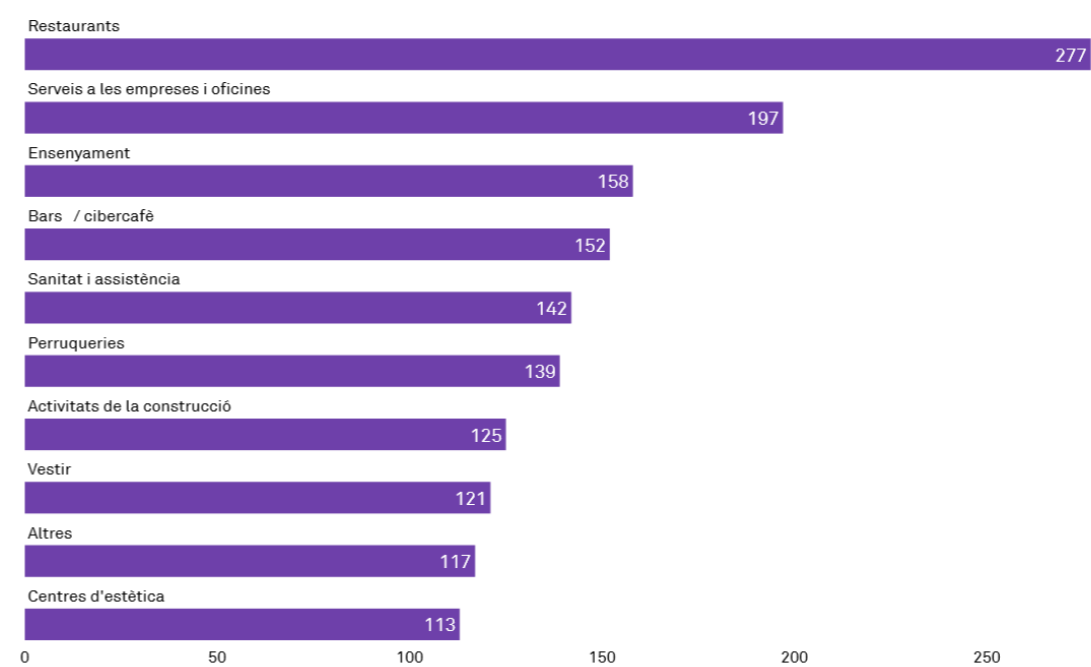
Gràfic 7.4.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

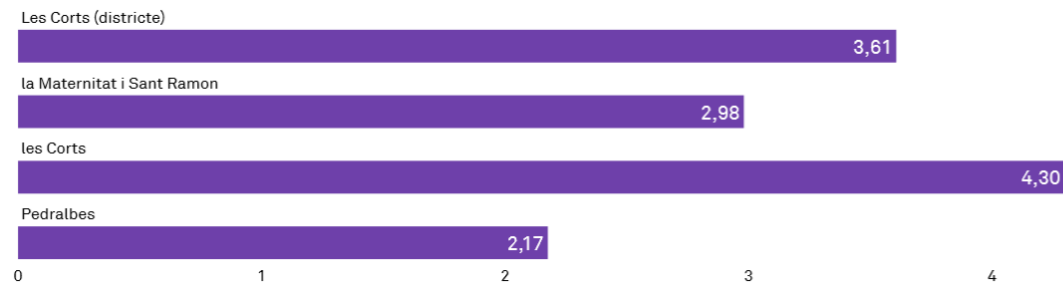
Gràfic 7.4.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

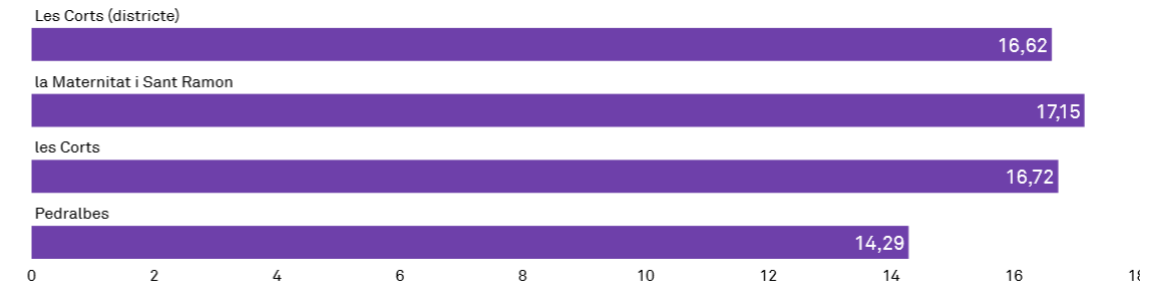
Gràfic 7.4.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

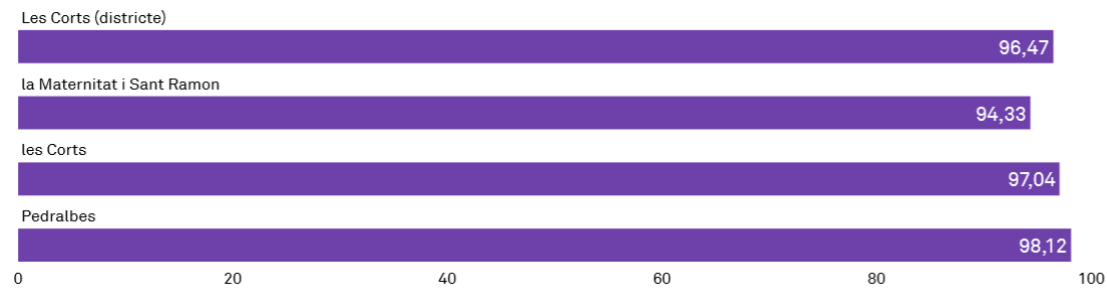
Gràfic 7.4.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

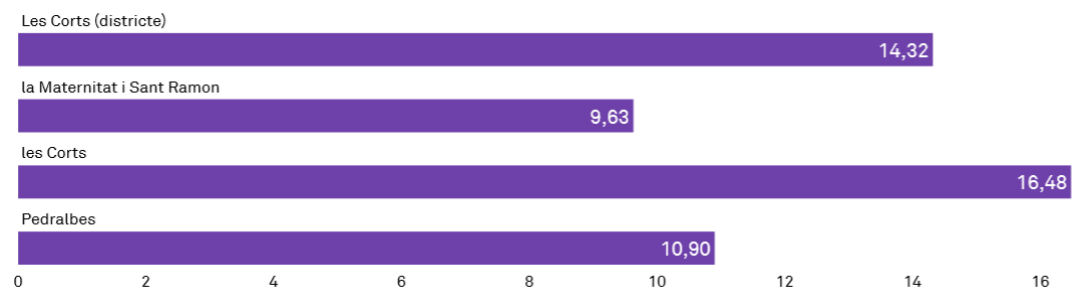
Gràfic 7.4.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.4.8 Índex d'aprofitament comercial
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.4.9 Índex de comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

7.5 Sarrià - Sant Gervasi

La proximitat del districte de Sarrià - Sant Gervasi a Collserola marca la seva condició de zona residencial, amb nombrosos parcs i zones verdes, combinats amb nombrosos centres educatius i sanitaris. És el districte amb més proporció de serveis diversos de la ciutat (43,68%). Generalment, es tracta de serveis a les empreses i oficines (743 establiments actius), així com restauració (425) i sanitat i assistència (415).

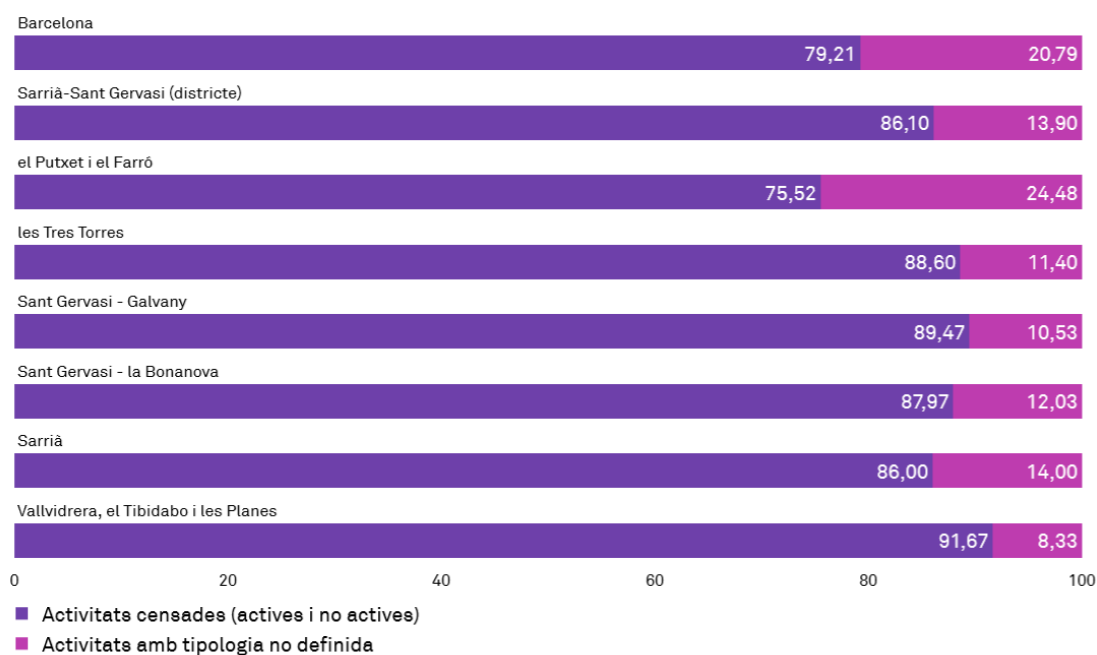
El percentatge d'activitats de la mostra del districte de Sarrià - Sant Gervasi dels quals no es té informació pscl-la entre el 8,33% i el 24,48 %, en general inferior a la mitjana de la ciutat, La proporció de comerços actius també és lleugerament inferior a la mitjana de la ciutat, de manera que el Putxet i el Farró és el barri amb menys proporció de comerços actius (94,86 %). En contraposició, els barris amb una proporció més elevada de locals actius

són les Tres Torres (97,7%) i Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes (97,33%).

La gran majoria d'establiments es troben a Sant Gervasi - Galvany, concretament 2.730 establiments. A continuació, es troben en un nombre similar el Putxet i el Farró (1.016) i Sant Gervasi - la Bonanova (1.097). Finalment, i per sota dels 1.000 establiments, hi ha Sarrià, amb 996; les Tres Torres, amb 468, i Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes, amb 73.

El repartiment per grans àrees d'activitat perfila un districte amb poc comerç quotidià alimentari (10,69%) i menys comerç no alimentari (13,78%), en ambdós casos per sota de la mitjana de la ciutat.

Gràfic 7.5.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.5.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

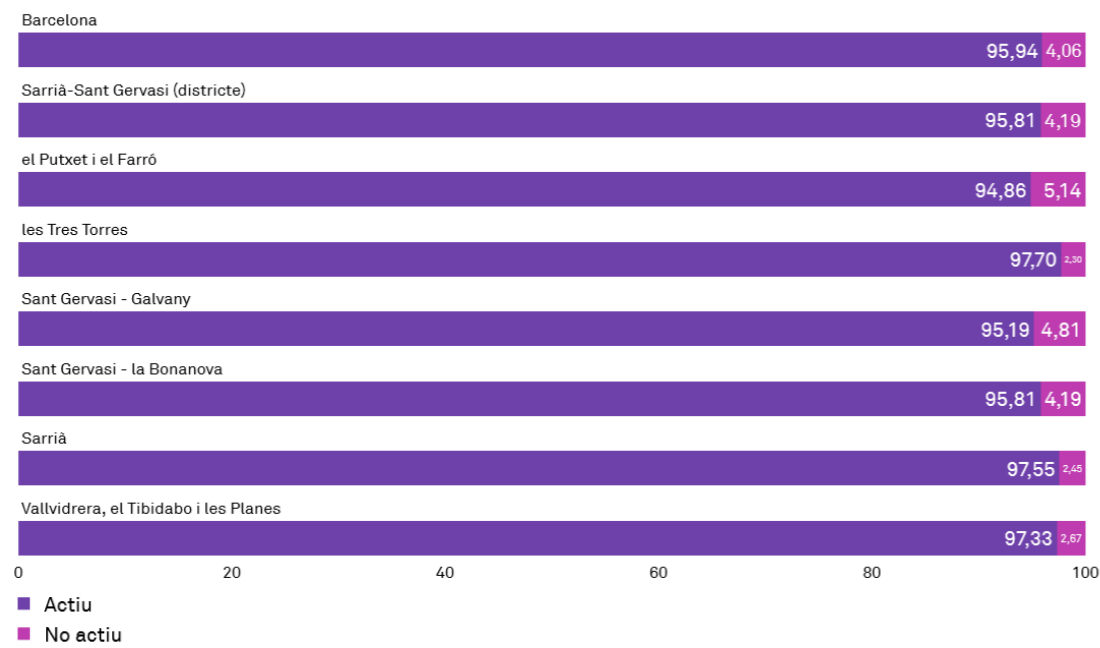
● Actius
● No actius

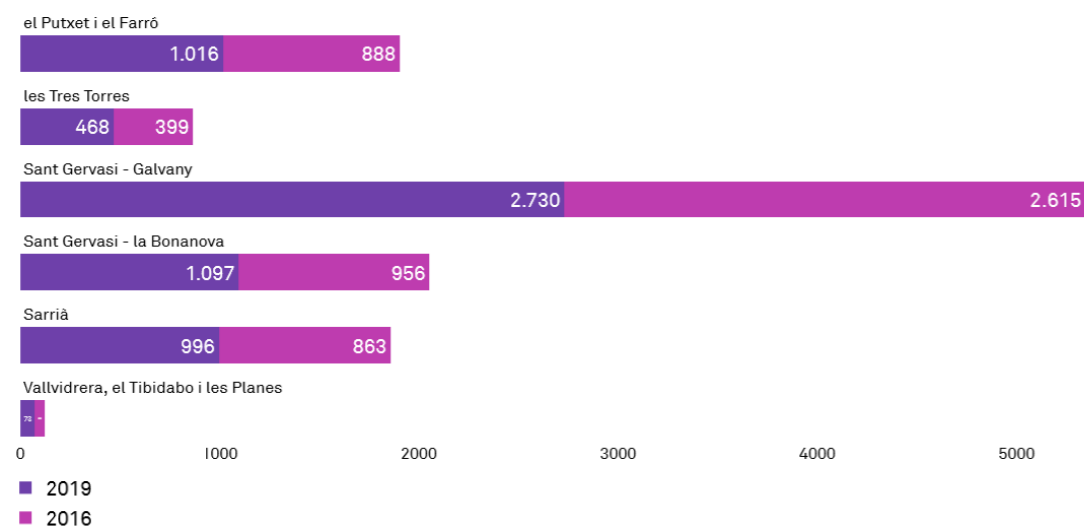
Destaca el barri de Sant Gervasi - Galvany per l'abundància de comerços actius, amb 5,7 comerços per cada 100 habitants, valor molt superior a la mitjana de 3,72 de Barcelona i a molta distància del barri del districte amb el valor més baix, Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes, amb només 1,54 per cada

100 habitants. El barri de Sant Gervasi - Galvany també lidera el comerç ocasional, amb un valor de 25,28, molt superior també a la mitjana de Barcelona, i una oferta de restauració amb 15,93 establiments de restauració per cada 100 locals actius.

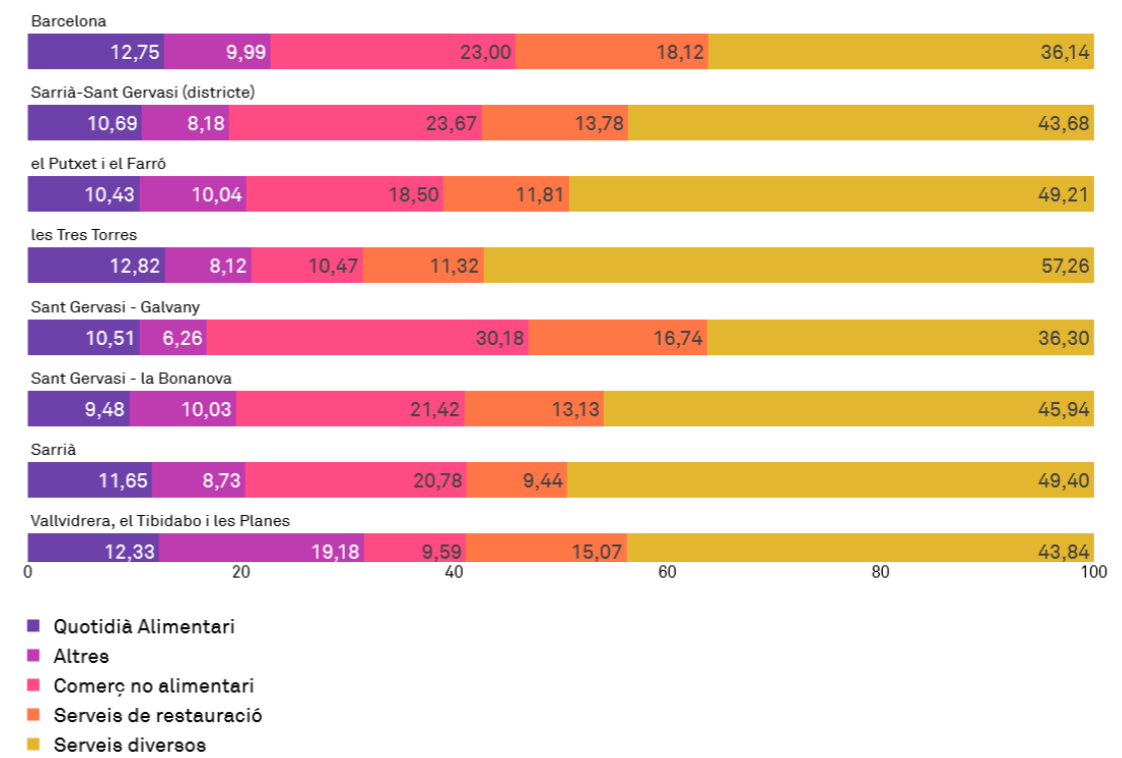
Gràfic 7.5.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

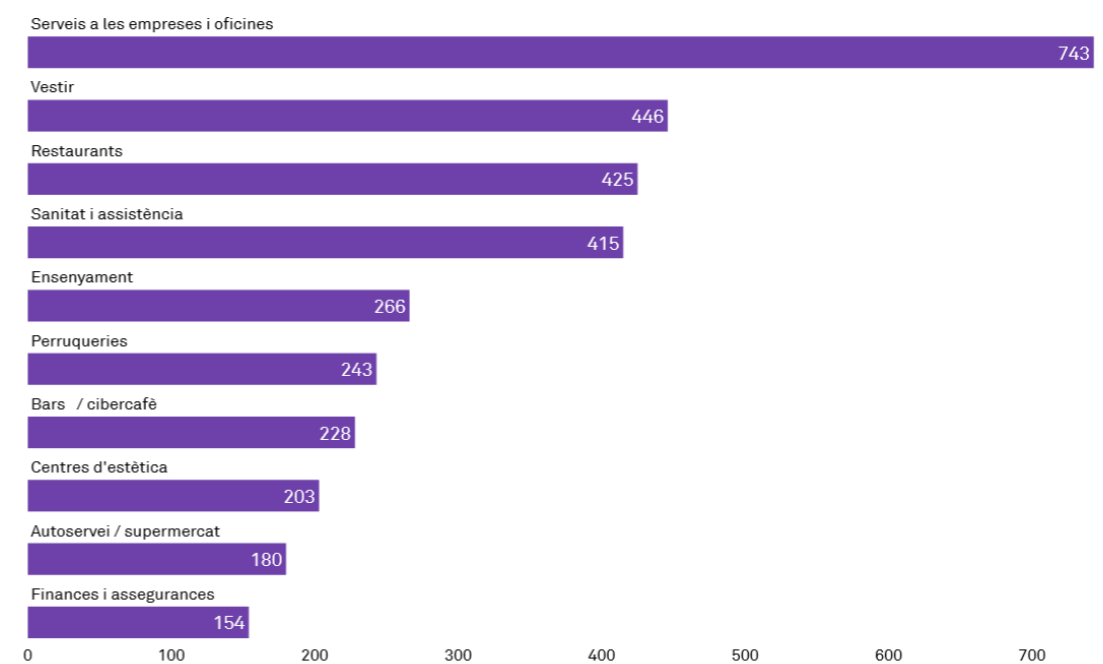
Gràfic 7.5.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

Gràfic 7.5.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

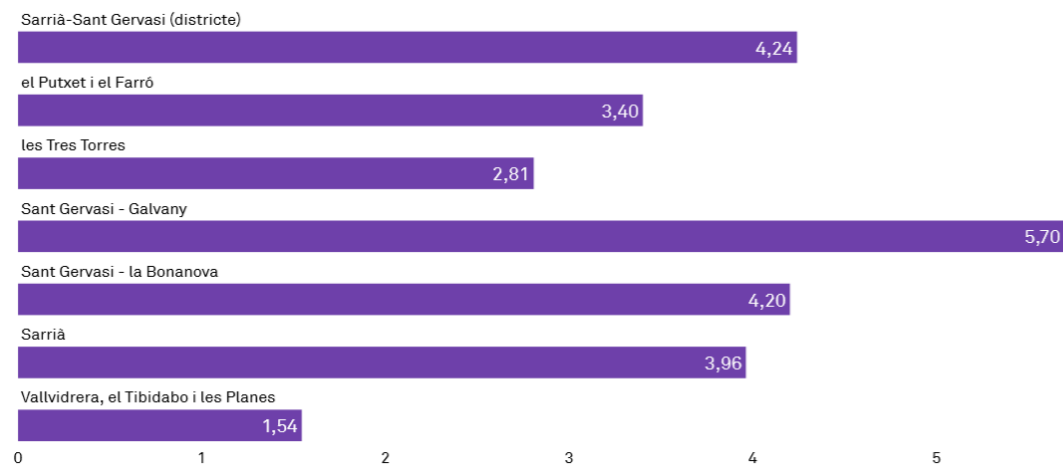

Gràfic 7.5.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

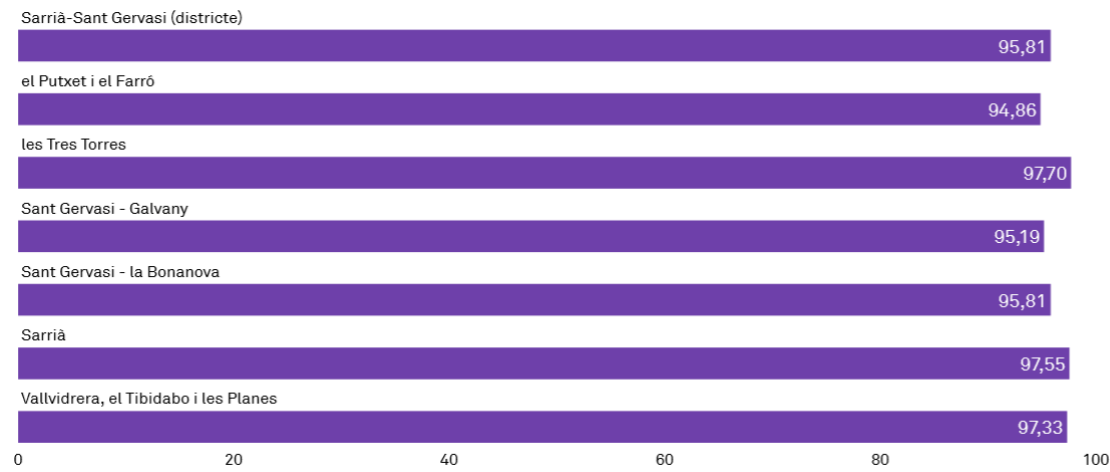
Gràfic 7.5.7 Índex d'abastiment comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

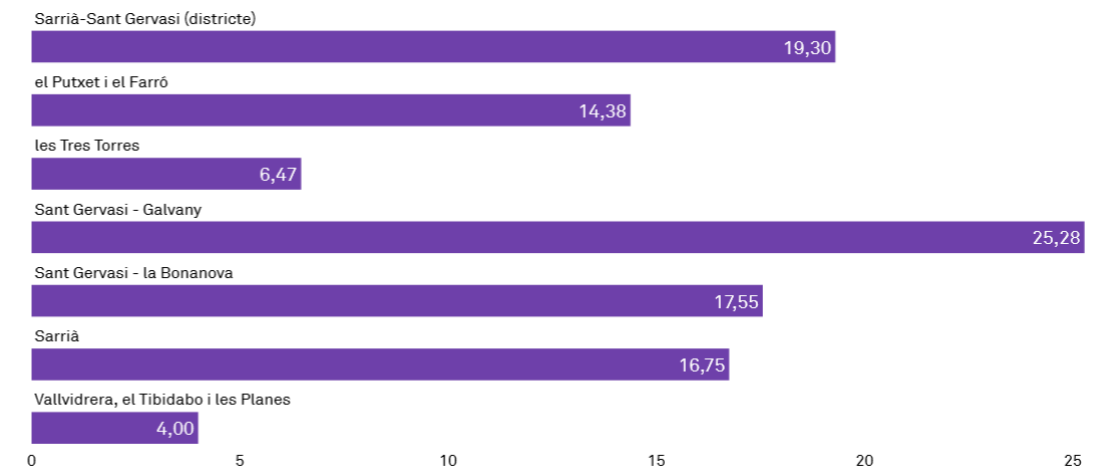
Gràfic 7.5.8 Índex d'aprofitament comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

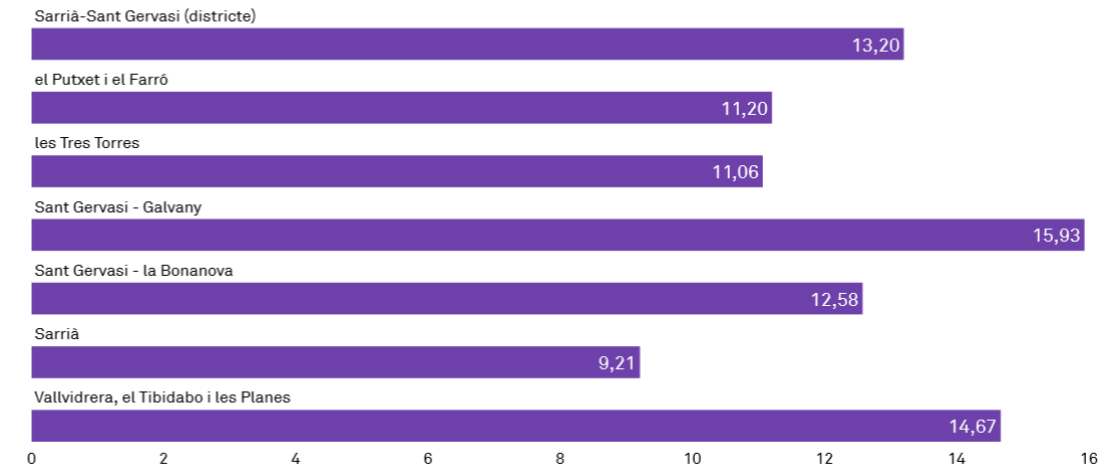
Gràfic 7.5.9 Índex de comerç ocasional.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.5.10 Índex de restauració.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

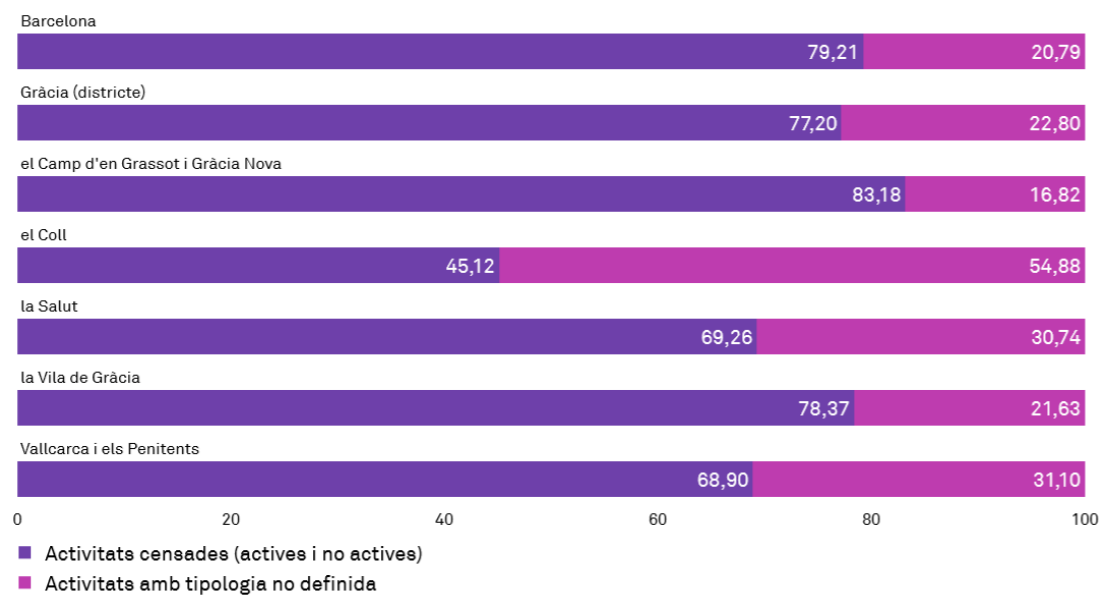

7.6 Gràcia

El districte de Gràcia destaca per l'equilibri entre comerç i serveis: el barri de la Vila de Gràcia és el que té més protagonisme, ja que concentra el 61,53% dels comerços actius del districte. El districte té 426 serveis a les empreses i oficines i 333 restaurants; a més, té un bon percentatge de locals dedicats al comerç alimentari (13,68 %) concentrats sobretot als voltants del Mercat de l'Abaceria, el de la Llibertat i el de Lesseps.

La representativitat de la mostra del districte de Gràcia és inferior a la mitjana de Barcelona, especialment acusada en el cas del barri del Coll, amb un 54,88% d'establiments sense informació. En general, el percentatge de comerços actius respecte del total d'activitats és inferior a la mitjana de ciutat; exclusivament el barri de Vallcarca i els Penitents és l'únic del districte amb més proporció de comerços actius (97,59%) que la mitjana.

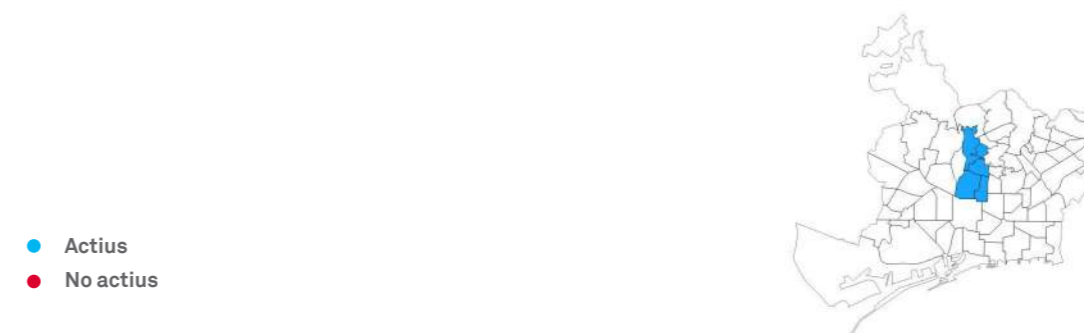
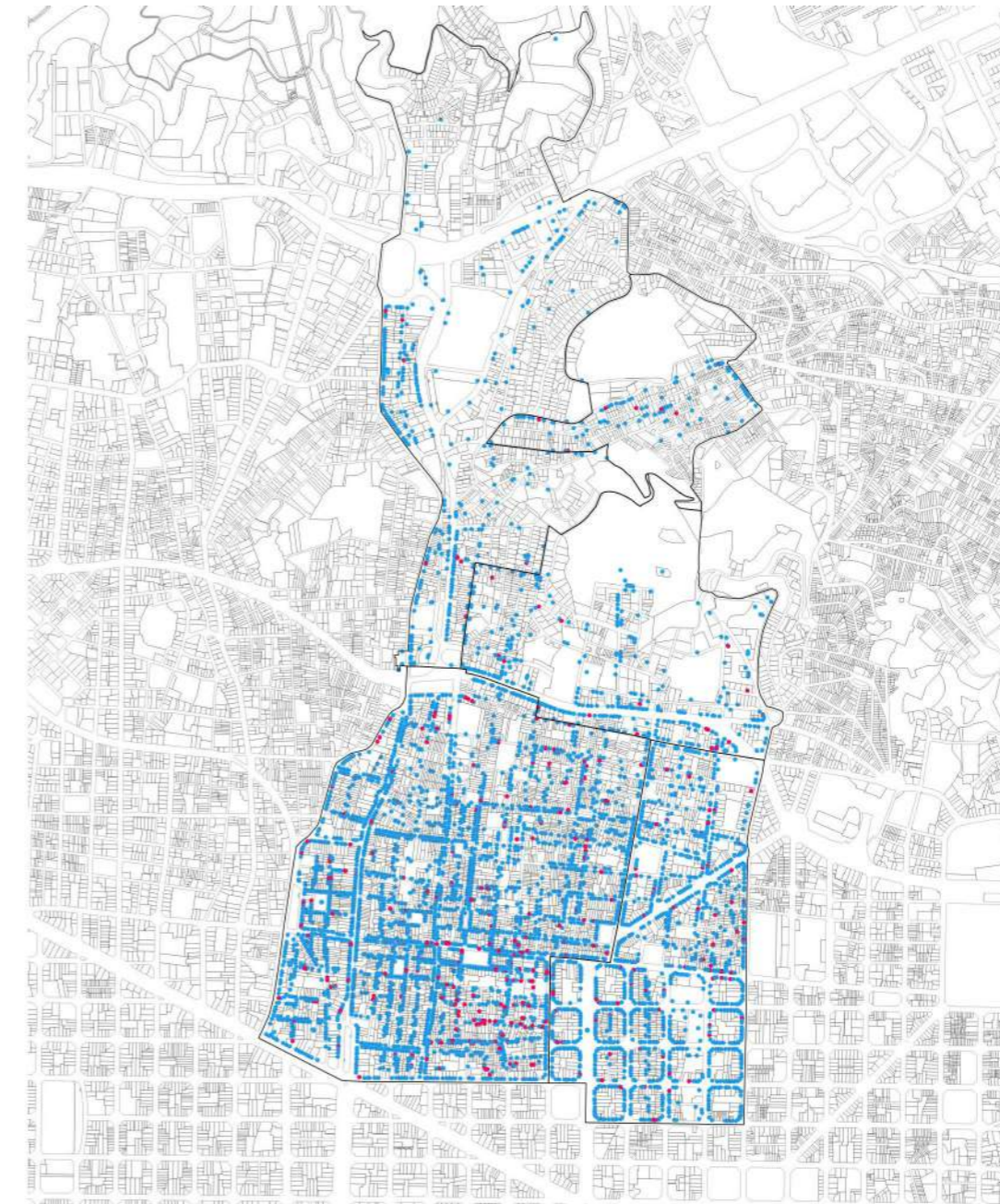
Gràfic 7.6.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

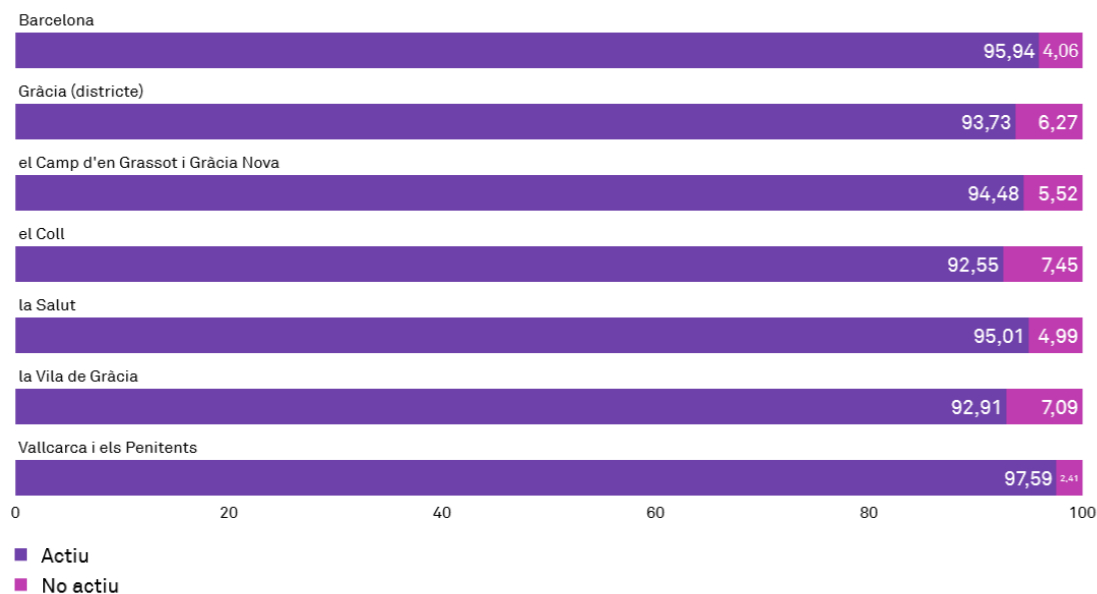
El districte de Gràcia, igual que en el cas del districte de les Corts, té barris de caràcter molt diferenciat, fet que s'evidencia en el nombre de comerços per barri. Destaca de manera considerable el barri de la Vila de Gràcia amb 3.277 comerços (segon a la ciutat), i, a una distància important, el barri del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova, amb 1.369 comerços. En una escala inferior, trobem els barris de Vallcarca i els Penitents, amb 365 comerços; la Salut, amb 362, i finalment el Coll, amb només 87 comerços i amb una baixada d'un 14,7% respecte de les dades del 2016.

L'índex d'abastiment del comerç mostra també les diferències entre els diferents barris del districte de Gràcia: la Vila de Gràcia és un dels cinc barris de Barcelona amb millor abastiment (6,45), i el Coll, un dels cinc barris amb pitjor abastiment (1,16). Això també passa amb l'índex de restauració, on el Coll té un dels pitjors resultats (7,45 %), i amb l'índex de comerç ocasional, amb el Coll (8,51 %) en un extrem i, en l'altre, el barri de la Vila de Gràcia (20,07 %).

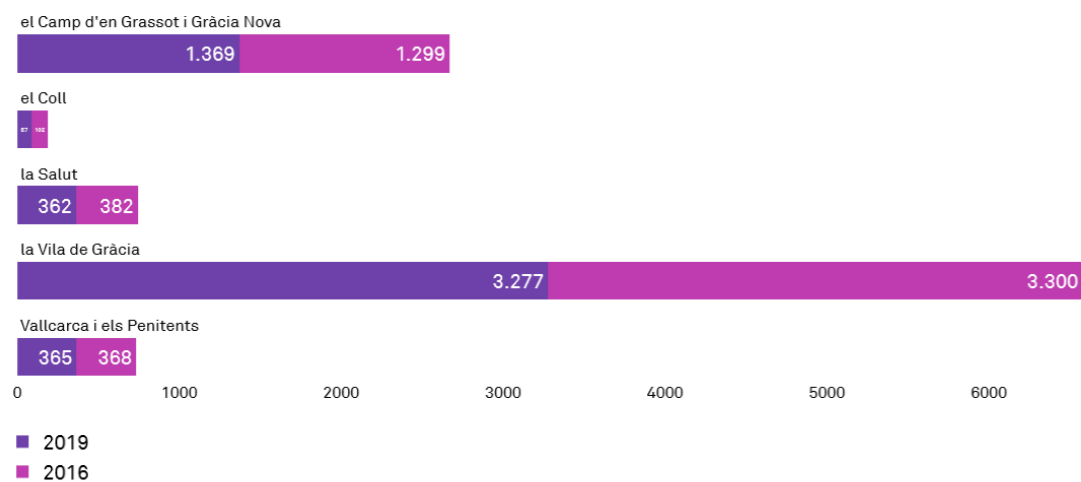
Gràfic 7.6.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

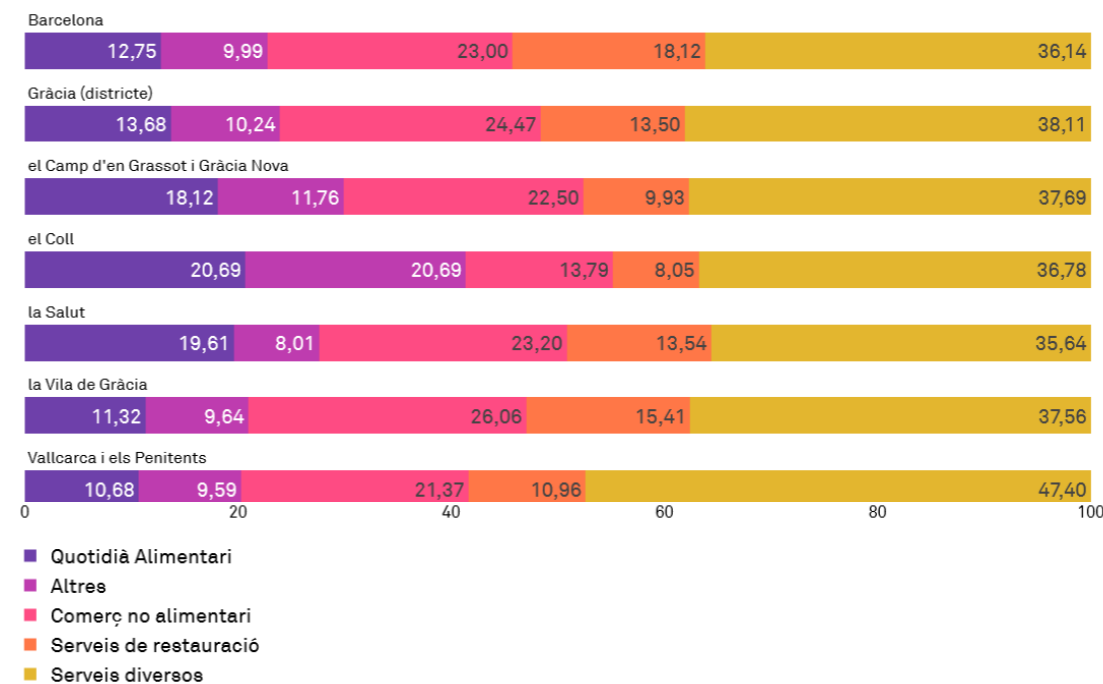
Gràfic 7.6.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

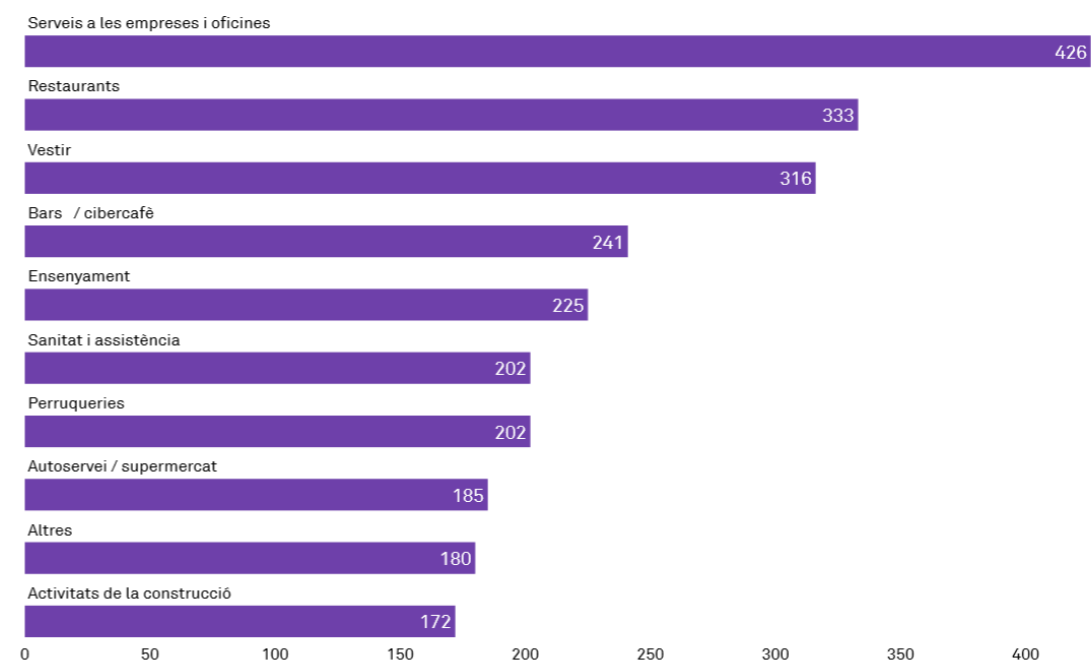
Gràfic 7.6.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

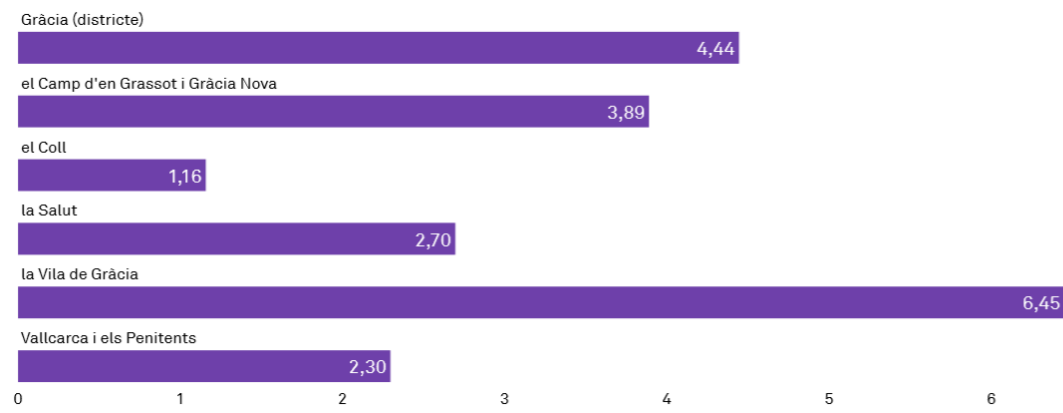
Gràfic 7.6.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

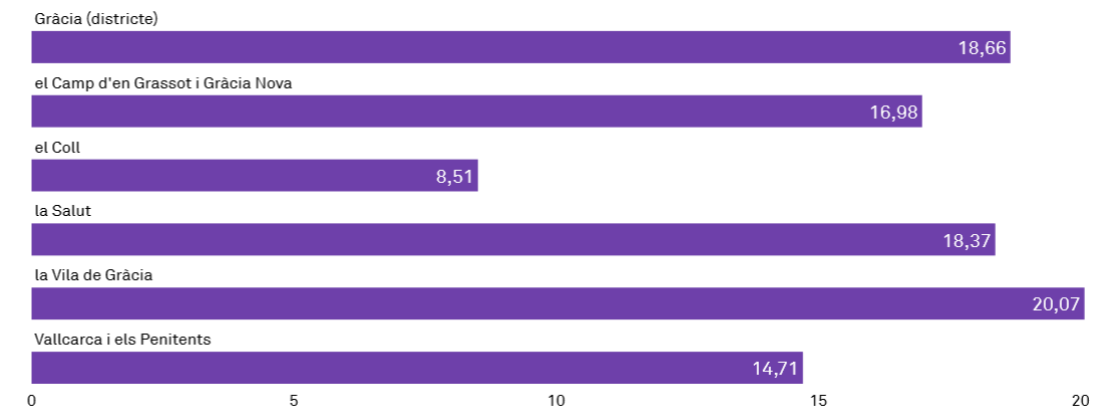
Gràfic 7.6.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

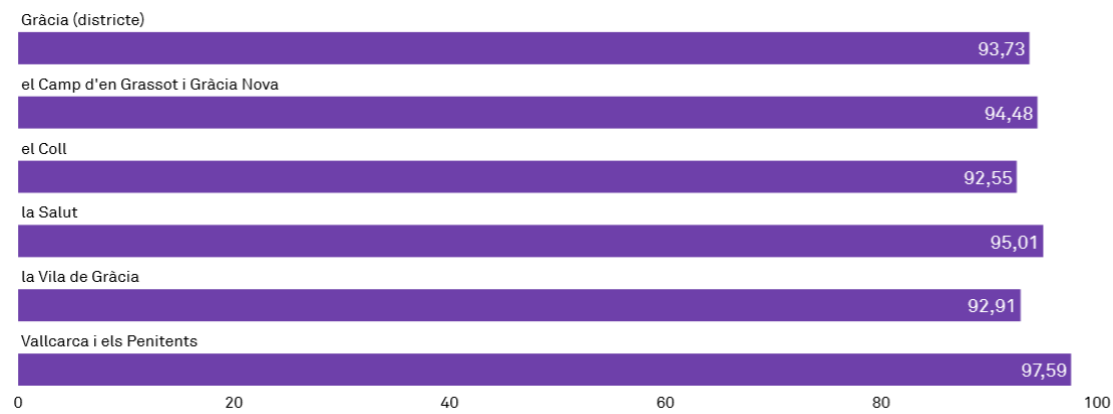
Gràfic 7.6.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

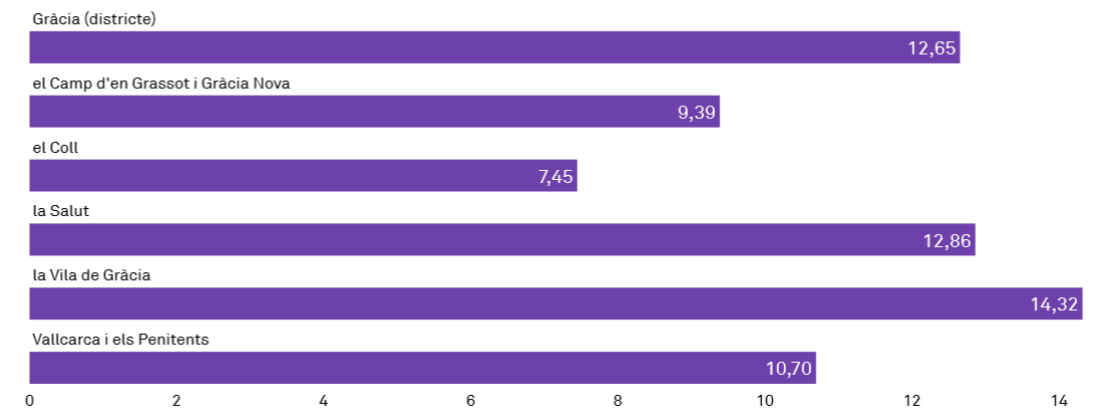
Gràfic 7.6.9 Índex de comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.6.8 Índex d'aprofitament comercial per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.6.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

7.7 Horta-Guinardó

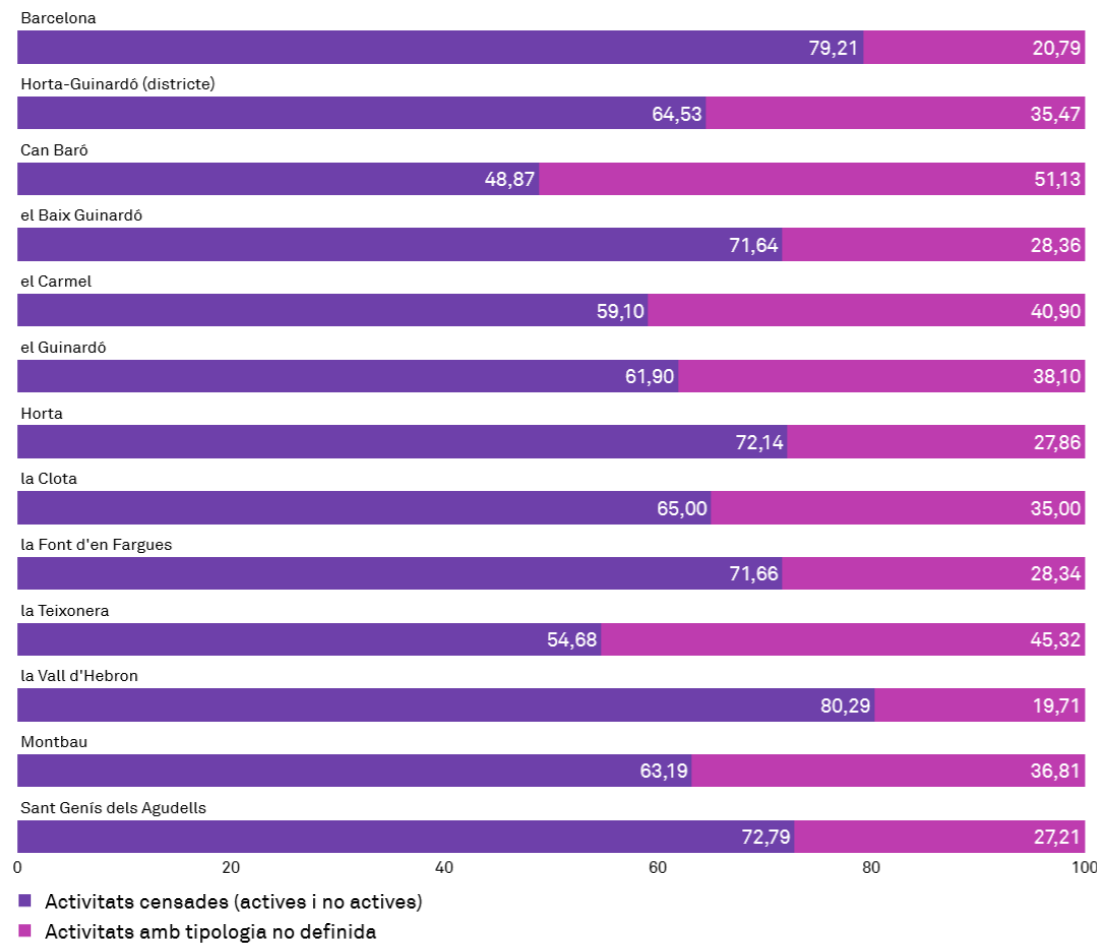
Horta-Guinardó és un districte gran amb alguns barris molt poc densos i amb forts pendents que fa que tinguin pocs establiments, com és el cas de la Clota o la Font d'en Fargues; ara bé, hi ha altres barris que destaquen pel sector dels serveis i de restauració, com el Carmel i el Guinardó, i Horta, exclusivament pel sector del comerç.

El districte d'Horta té una morfologia dispersa, ja que engloba molts barris i el nombre d'establiments està força repartit. El nombre més alt d'establiments s'ubica al barri del Guinardó, amb un total de 1.044 establiments actius, seguit del barri

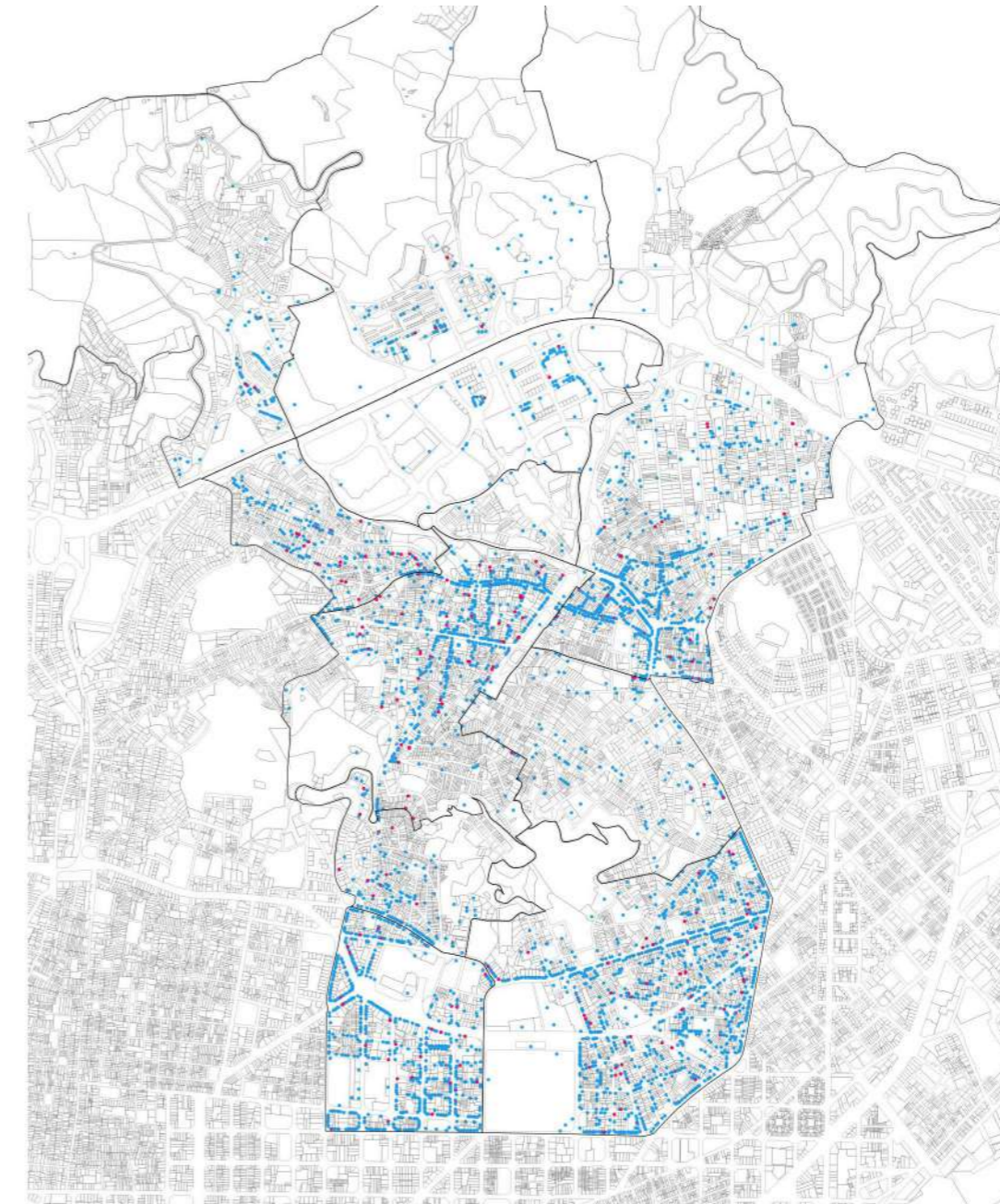
d'Horta, amb 840 establiments, i el barri del Baix Guinardó, amb 649. Per contra, i amb el nombre mínim d'establiments, hi ha el barri de la Clota, amb només 13 establiments. El nombre d'establiments en tots aquests barris ha baixat respecte de les dades del 2016, especialment al barri d'Horta, on han disminuït en 275 establiments en aquest nou cens. Només augmenten en nombre els comerços del barri de la Font d'en Fargues i de Sant Genís dels Agudells. Trobem dades d'abastiment comercial realment baixes en barris com la Font d'en Fargues o Sant Genís dels Agudells (aquests amb menys de 1,30 comerços per cada 100 habitants).

Gràfic 7.7.1 Representativitat de la mostra.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.7.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

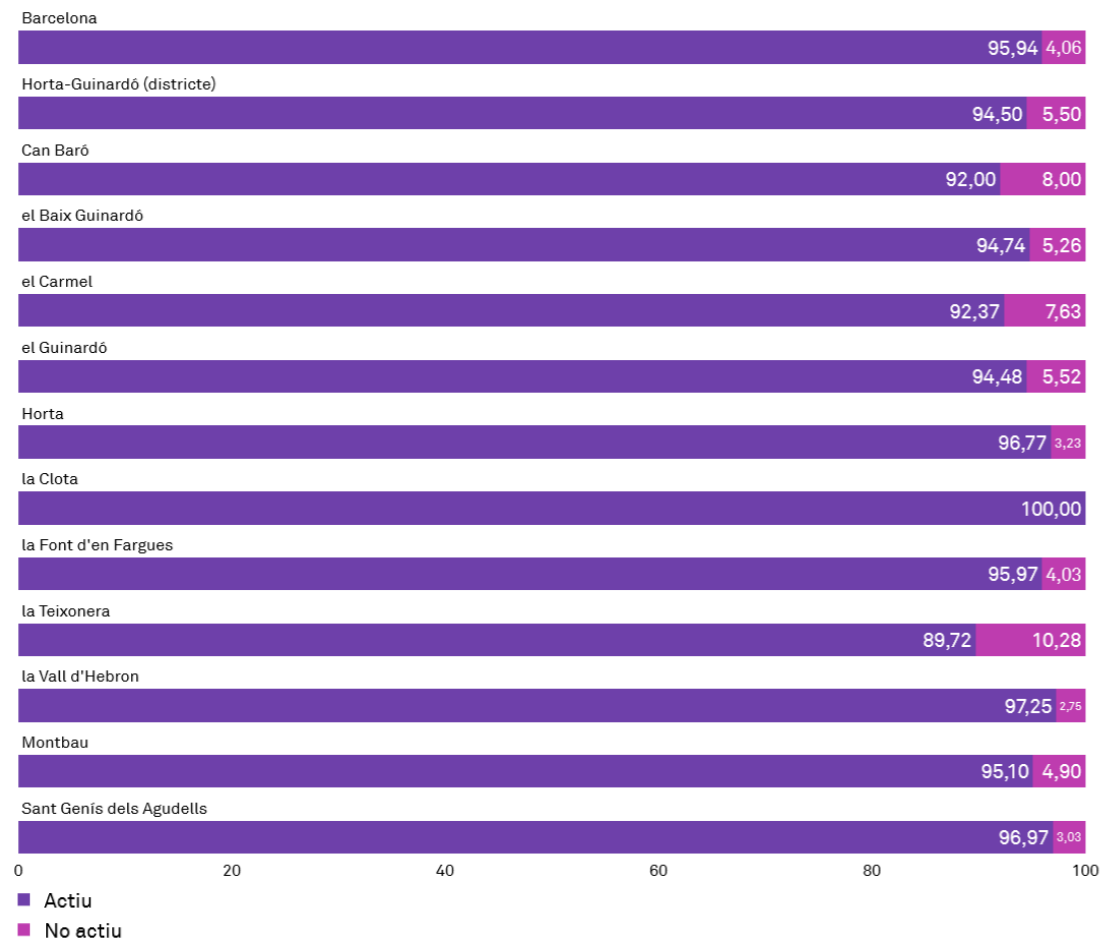
● Actius
● No actius

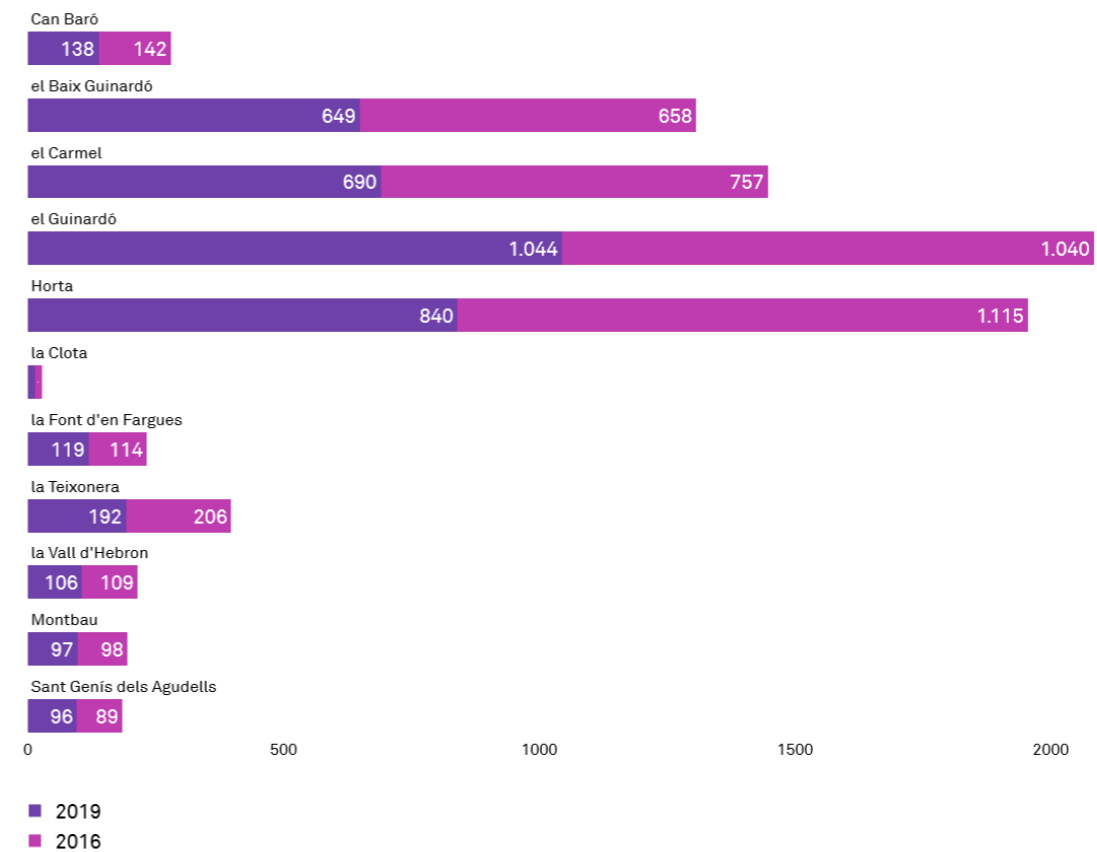
El resum de la representativitat de la mostra del districte d'Horta-Guinardó mostra un nombre molt important d'establiments sense informació a tots el barris, per sobre de la mitjana de Barcelona (excepte a la Vall d'Hebron amb 19,71%), i on el cas del barri de Can Baró és el més extrem, amb un 51,13% dels locals sense informació. En aquest sentit, és important tenir en compte a l'hora de llegir els resultats de l'anàlisi que encara cal aprofundir en el coneixement que es té actualment de molts punts d'aquest districte.

Amb les dades obtingudes, podem arribar a la conclusió que el districte d'Horta-Guinardó prioritza el sector dels serveis (41,21 %), amb 289 restaurants; tot i això, la ràtio de restaurants per habitant del districte (12,22 %) és de les més baixes de la ciutat, especialment acusada al barri de la Clota (7,69 %), que suposa un valor inferior a la meitat de la mitjana de la ciutat. Igual que el comerç ocasional, amb dades molt baixes fins i tot al barri d'Horta (17,74 %), l'únic que s'aproxima a la mitjana.

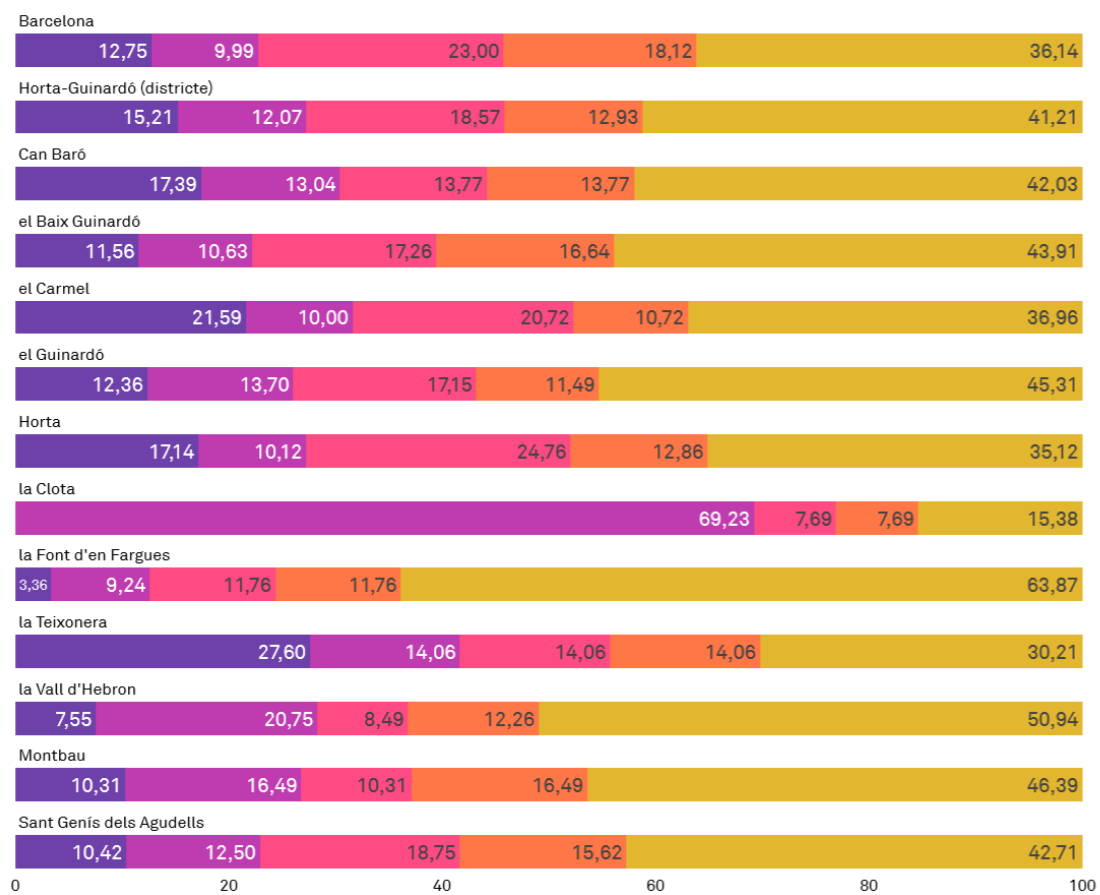
Gràfic 7.7.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.7.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

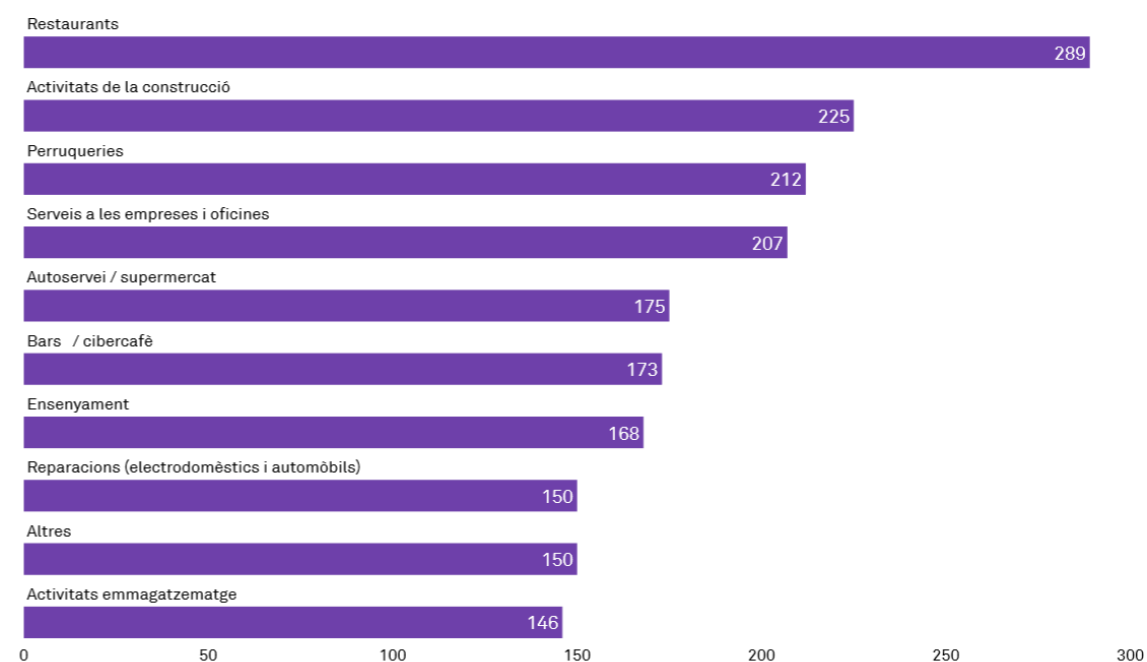

Gràfic 7.7.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

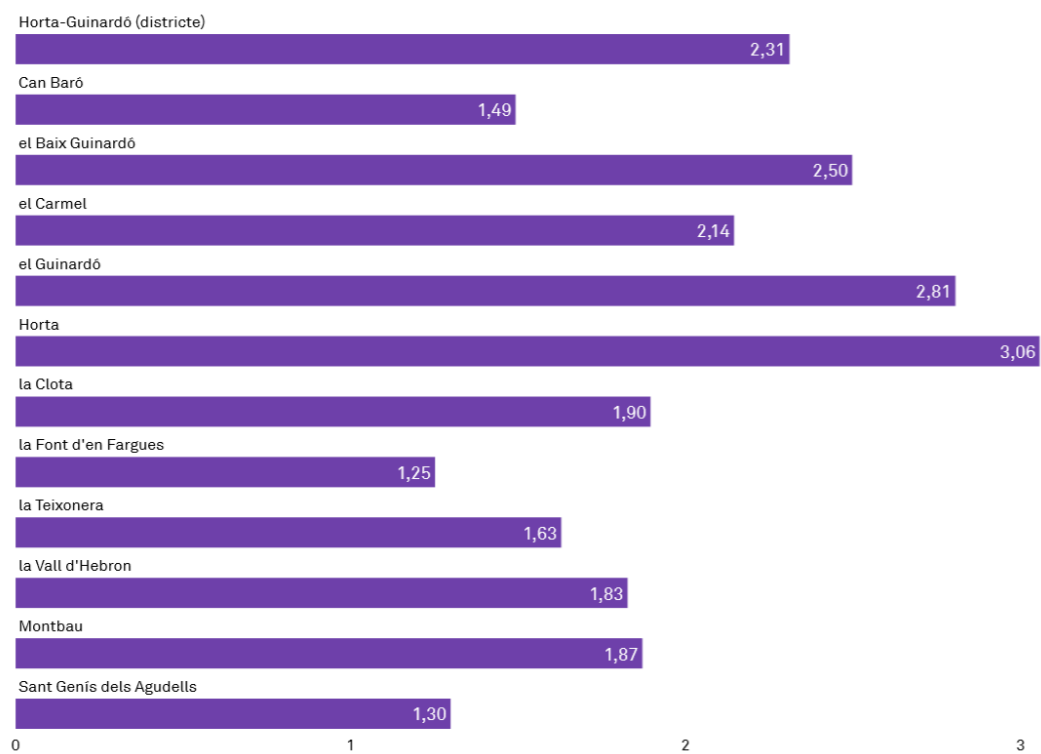

- Quotidià Alimentari
- Altres
- Comerç no alimentari
- Serveis de restauració
- Serveis diversos

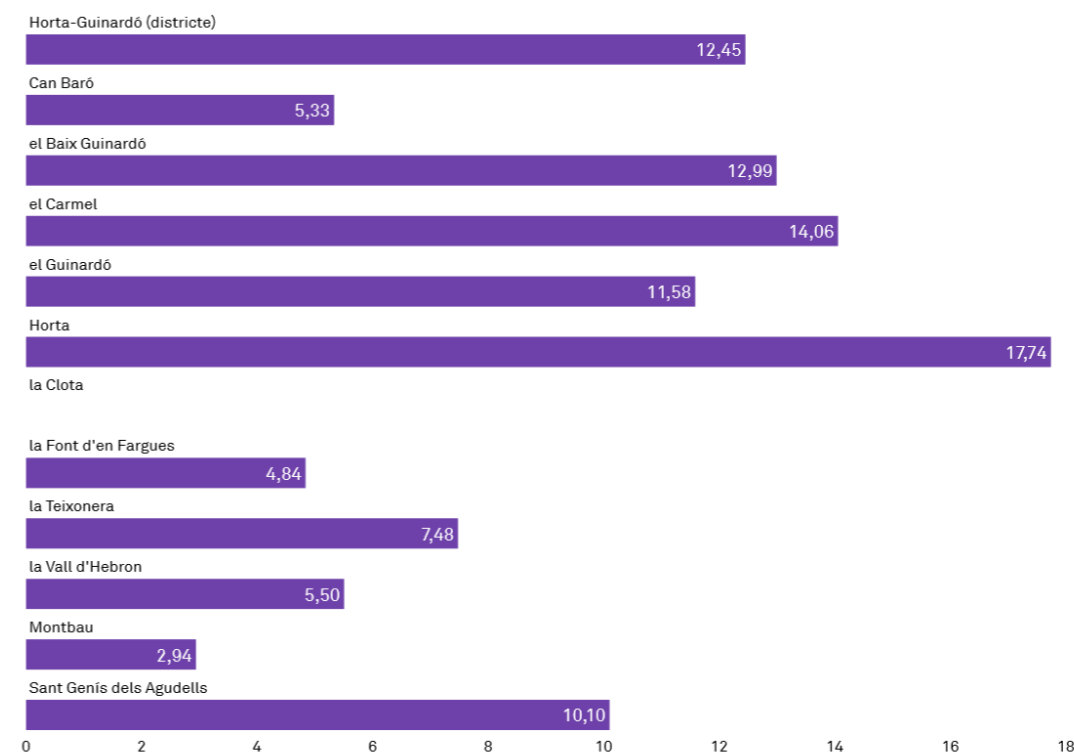
Gràfic 7.7.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

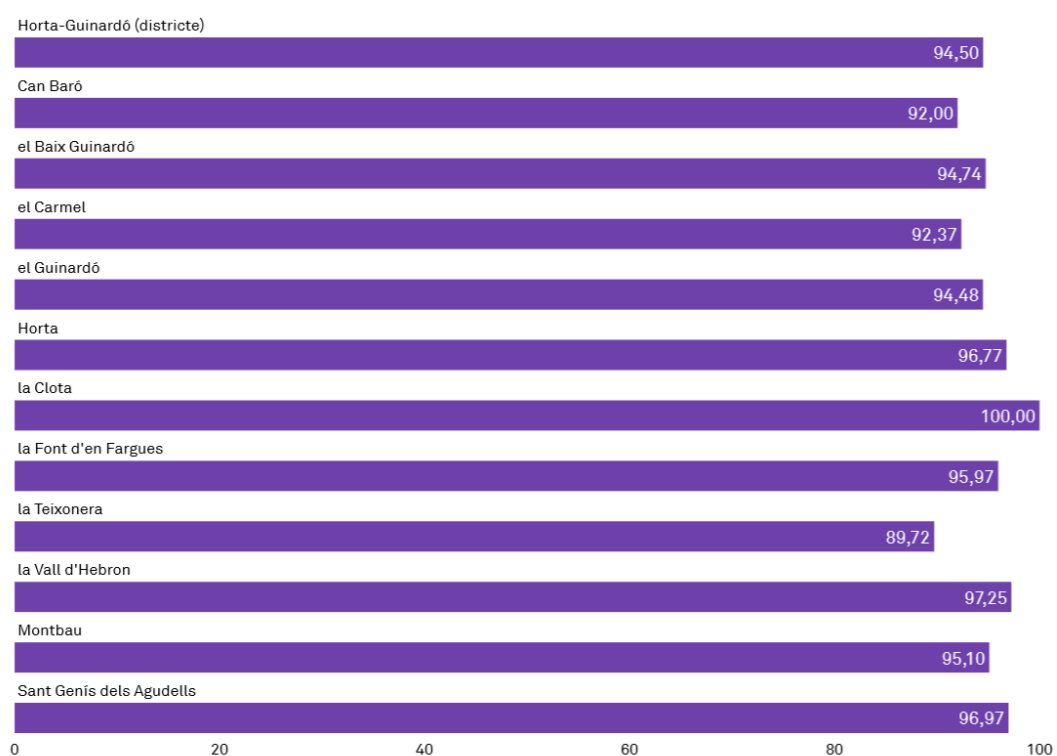
Gràfic 7.7.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

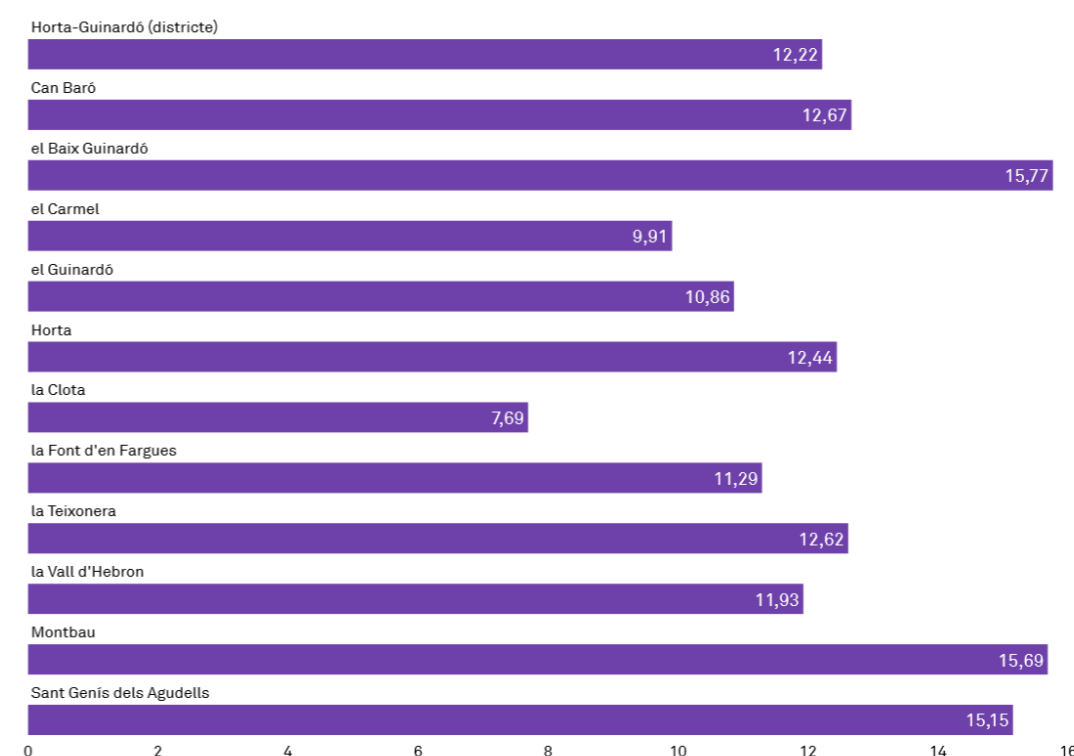
Gràfic 7.7.9 Comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.7.8 Índex d'aprofitament comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.7.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

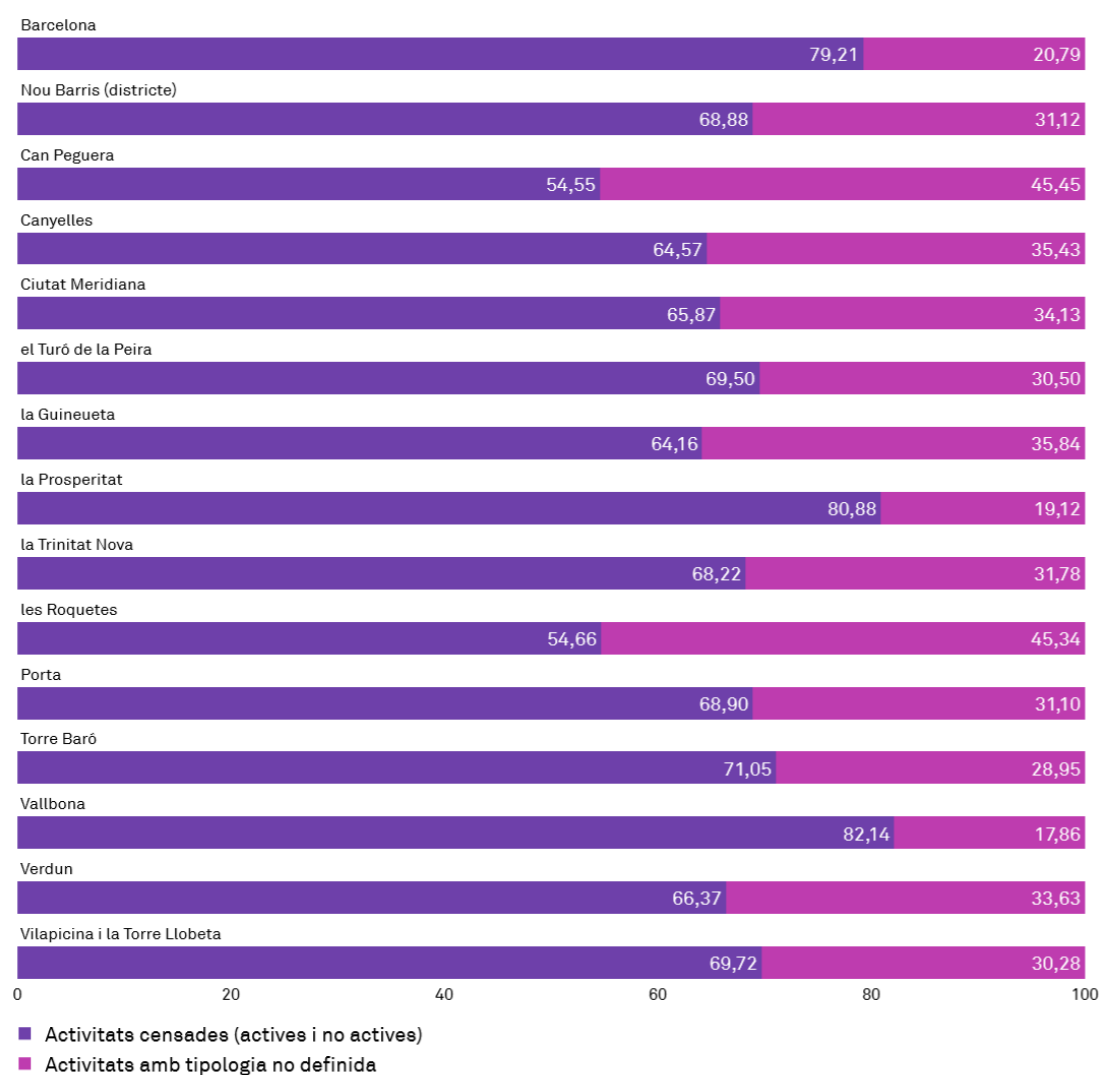

7.8 Nou Barris

El districte de Nou barris és molt divers, ja que consta de molts barris i el nombre d'establiments està força repartit. La gran majoria de locals actius es troben al barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (865 establiments actius), la Prosperitat (800 comerços actius) i Porta (769 establiments actius), mentre que la resta de barris tenen poca activitat.

La mostra del cens del 2019 del districte de Nou Barris és molt variable entre els barris que el componen.

Gràfic 7.8.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Només el barri de la Prosperitat (80,88%) i el de Vallbona (82,14 %) tenen una representativitat de la mostra per sobre de la mitjana de la ciutat; la resta queda bastant per sota, en especial el barri de Can Peguera, amb només un 54,55% d'activitats censades.

Malgrat que les dades de la proporció entre comerços actius i no actius del districte no són alarmants, cal prestar atenció a barris com Can Peguera, amb un 12,5 % dels comerços no actius, o les Roquetes, amb un 9,17 %, barris que perden establiments respecte de les dades del 2016.

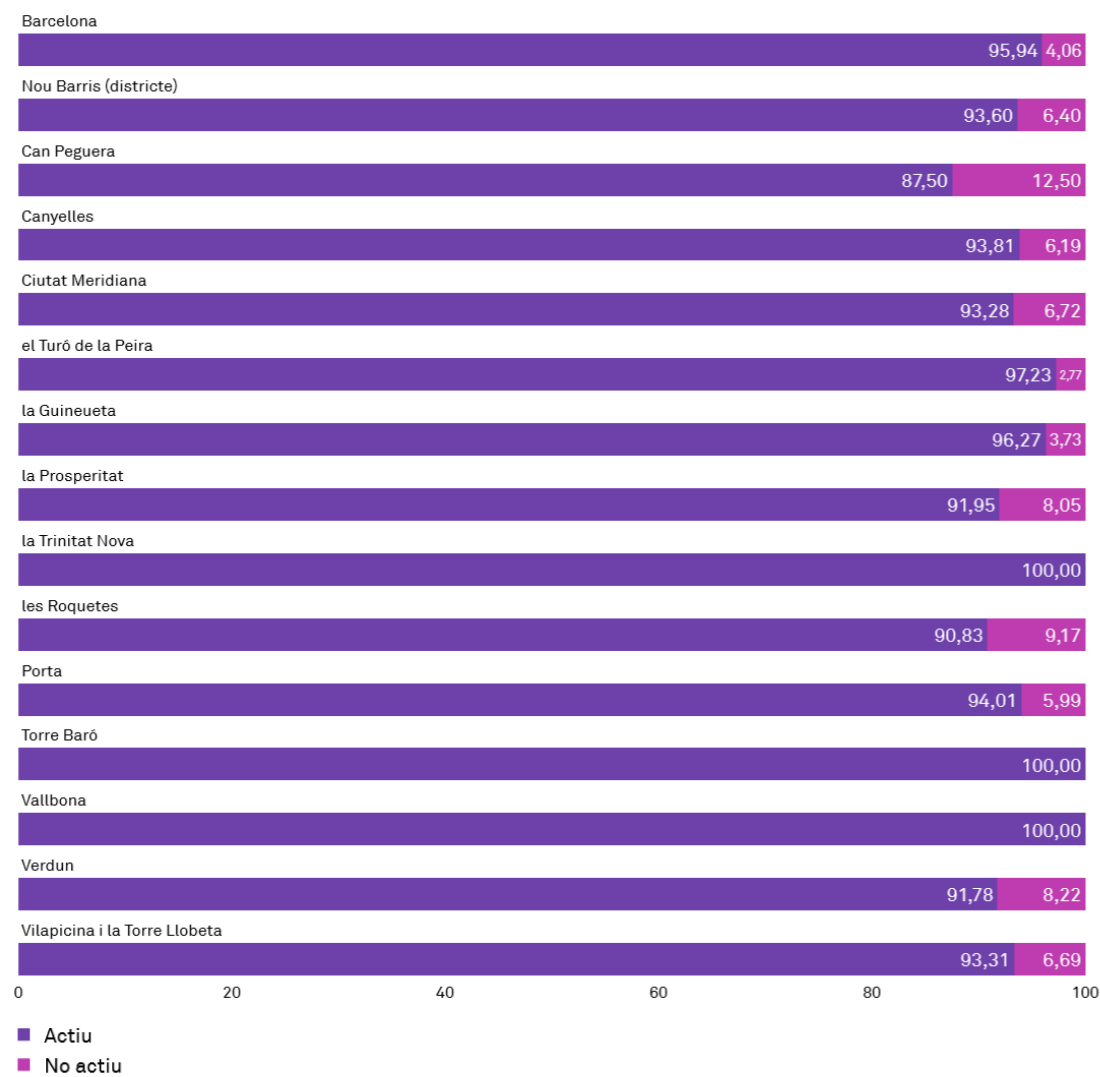
Gràfic 7.8.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

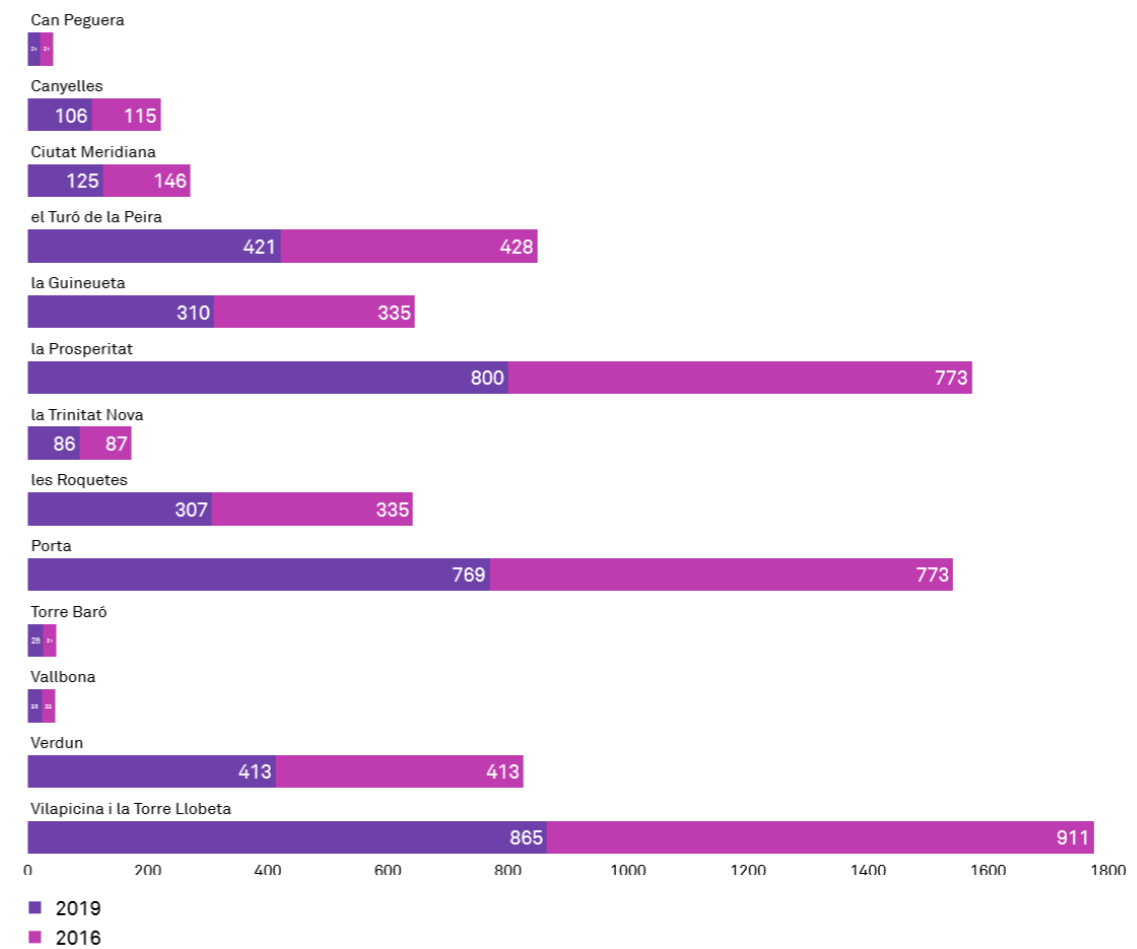
Les activitats predominants del districte són els serveis, especialment la restauració, sobretot al barri de Canyelles (15,93 %) i Torre Baró (15,38%). També hi ha un gran nombre de locals dedicats als serveis personals, com per exemple les 302 perruqueries del districte. Així mateix, trobem gran abundància de comerç quotidià alimentari, en especial al barri de les Roquetes o la Trinitat Nova (32,25% i 30,23% del total d'establiments, respectivament).

La dotació comercial és molt variable, amb un índex d'abastiment que varia de 3,34 establiments/100 habitants a Vilapicina i la Torre Llobeta (just per sota de la mitjana de ciutat) a 0,93 a Can Peguera, un dels dos més baixos de la ciutat. Quant a l'aprofitament comercial, trobem barris amb un aprofitament del 100% (Vallbona, Torre Baró, la Trinitat Nova) i barris amb un nombre molt baix de locals actius (entre 23 i 61 locals).

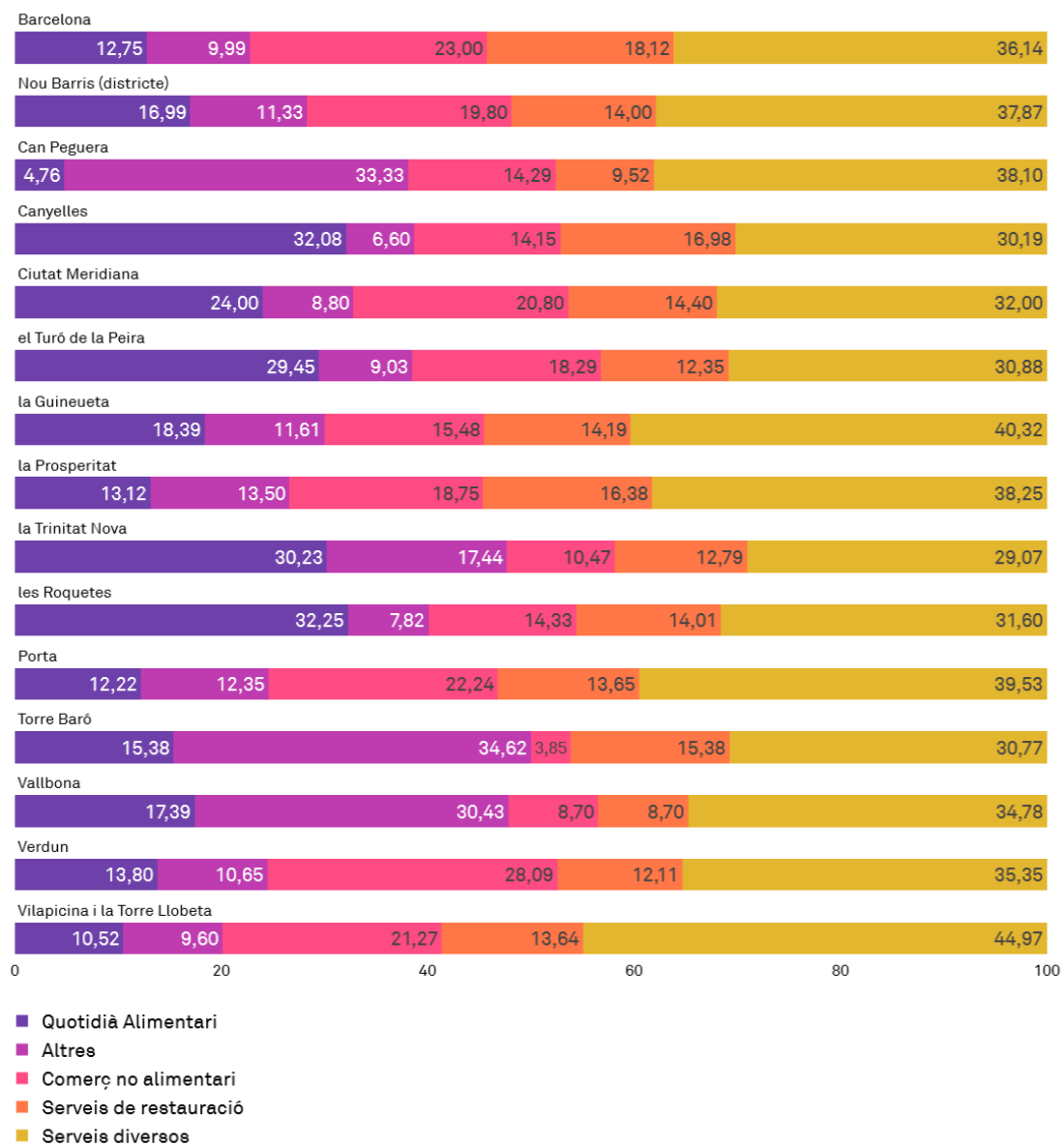
Gràfic 7.8.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

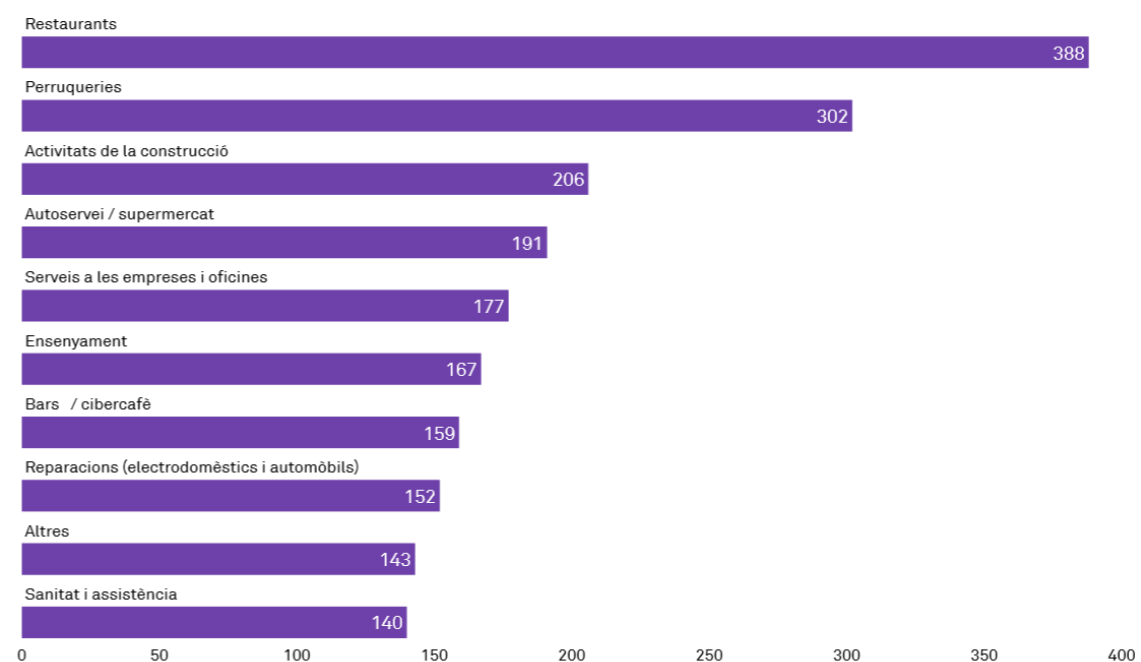
Gràfic 7.8.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

Gràfic 7.8.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

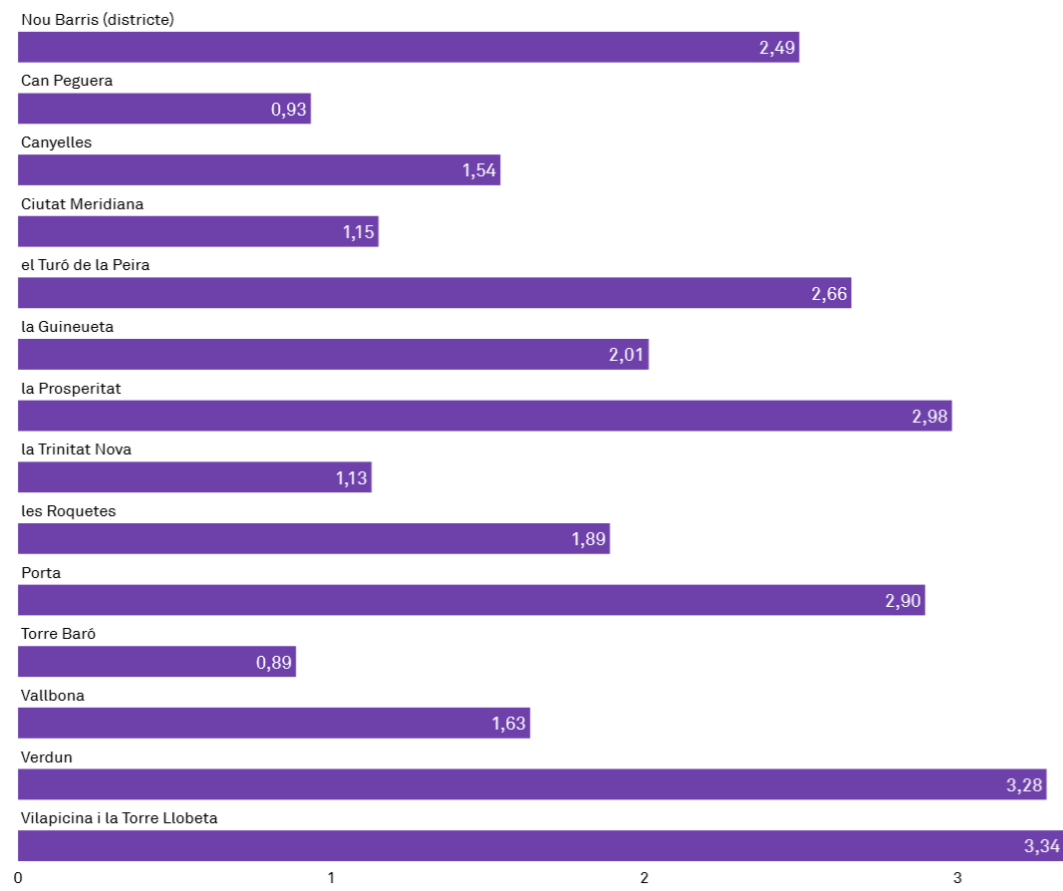

Gràfic 7.8.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.8.7 Índex d'abastiment comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

130

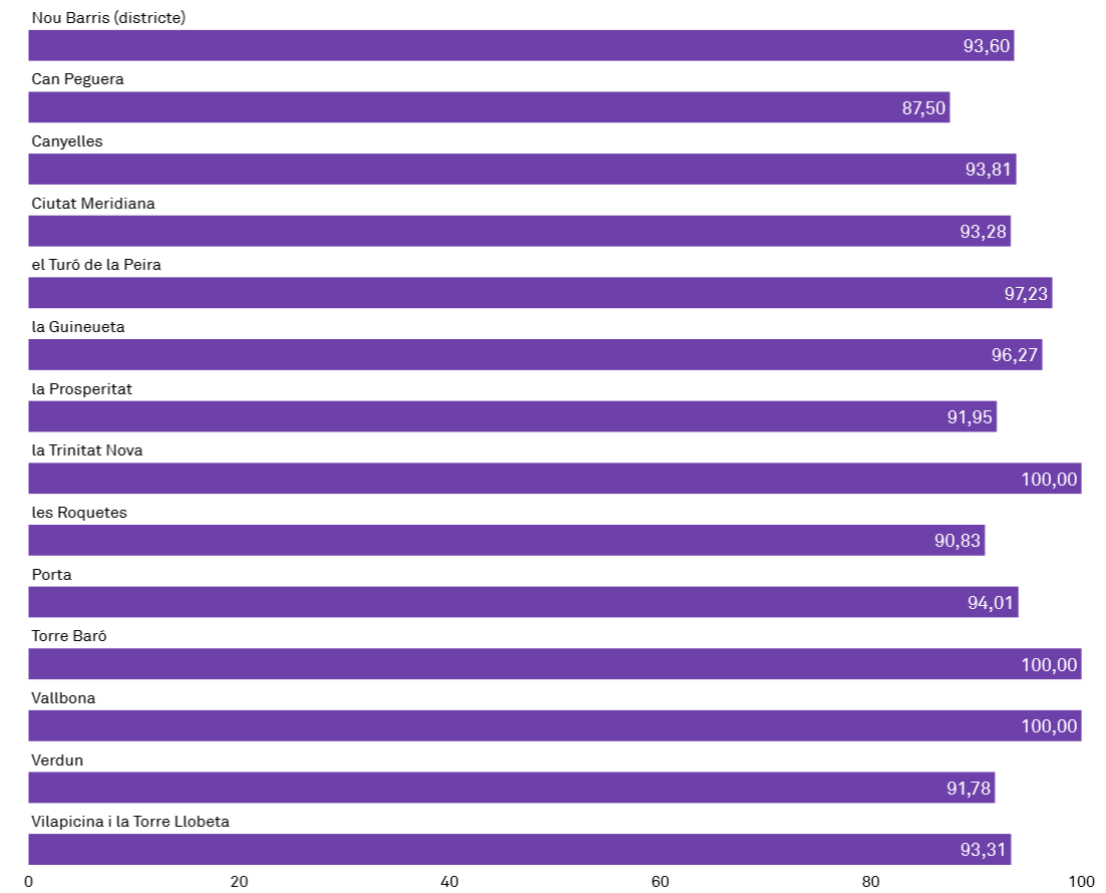
Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.8.8 Índex d'aprofitament comercial.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

131

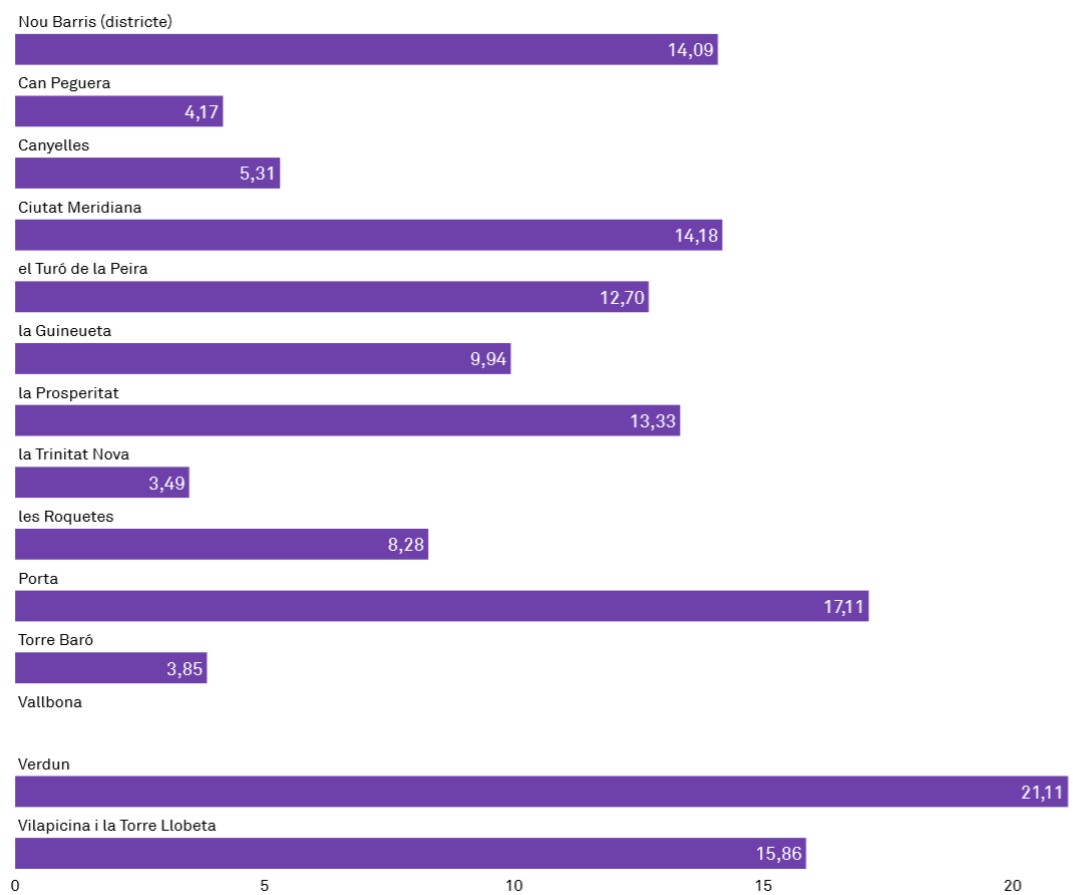
Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.8.9 Índex de comerç ocasional.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

132

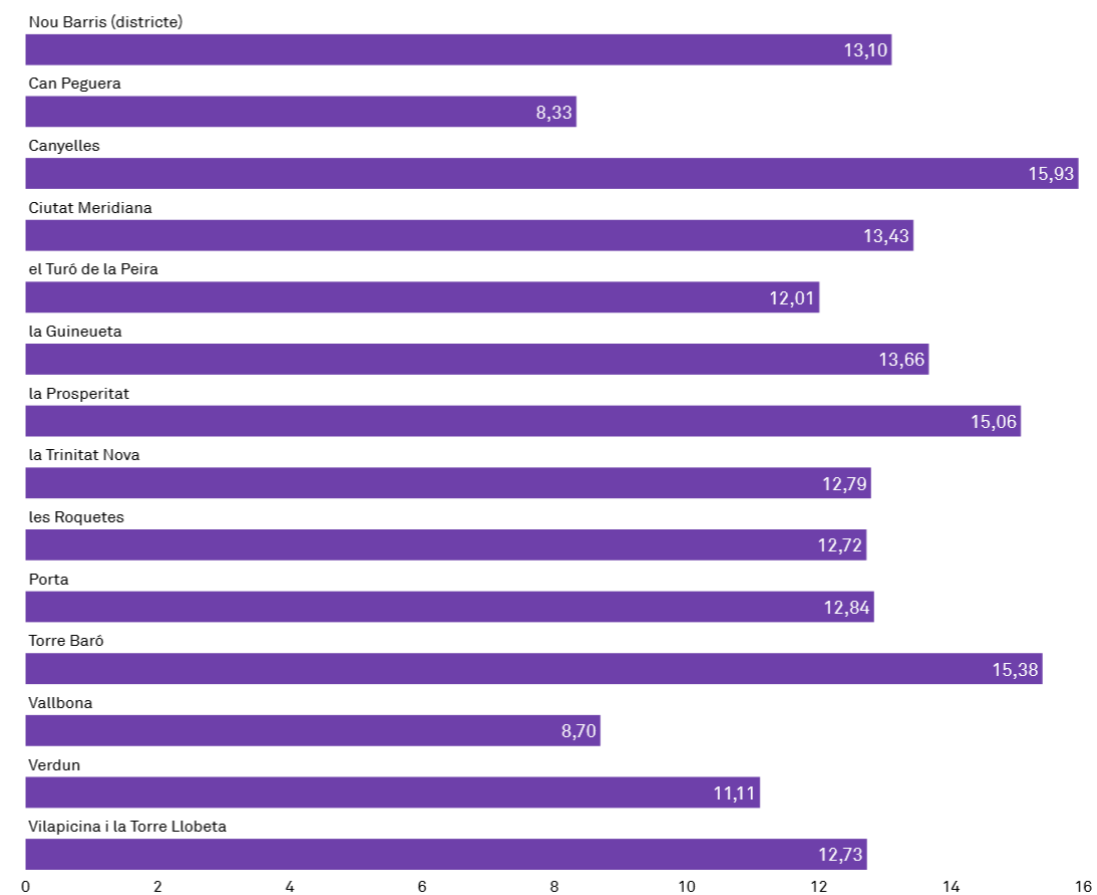
Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.8.10 Índex de restauració.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

133

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

7.9 Sant Andreu

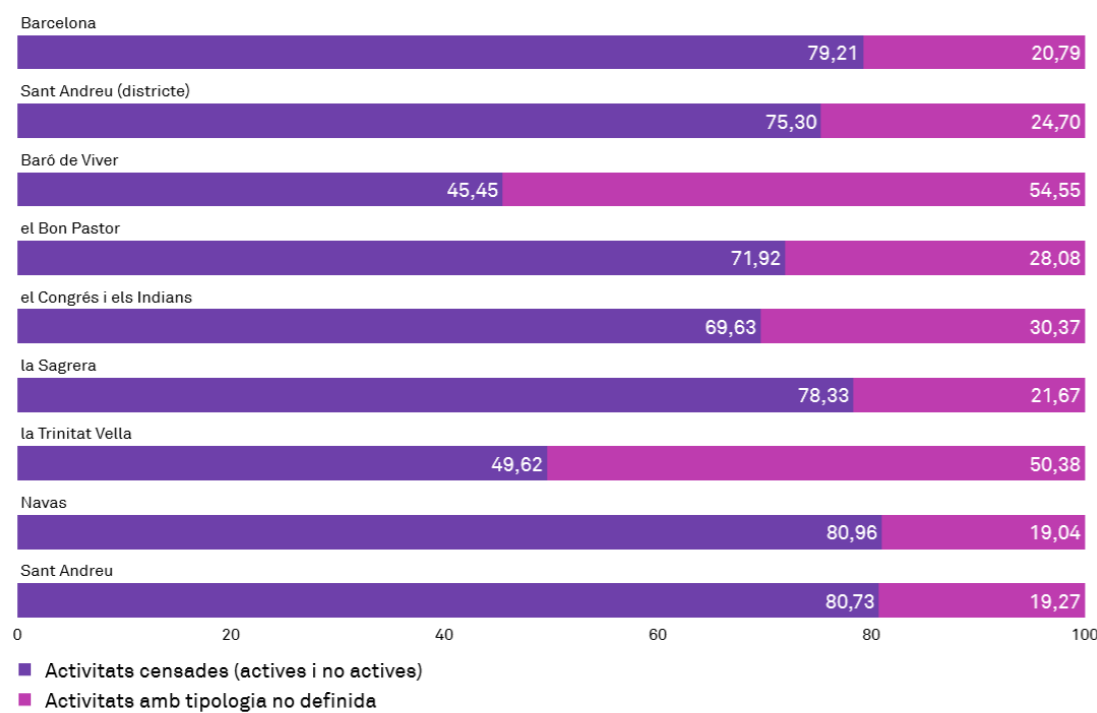
El districte de Sant Andreu té una distribució comercial heterogènia que concentra la majoria de comerços al barri de Sant Andreu de Palomar (1.815), amb una gran tradició de comerç i serveis, seguit a gran distància del Bon Pastor (amb 696 establiments actius) i la Sagrera (amb 686). També cal destacar La Maquinista com a centre comercial, amb un nombre elevat d'establiments de tot tipus.

Com ja hem destacat, la immensa majoria d'establiments d'aquest districte se situen a Sant Andreu, que experimenta una pujada respecte de les dades del 2016 (1.692 comerços actius). També s'incrementa el nombre de comerços actius, tot i que en una proporció inferior, de la resta de barris del districte.

Excepte els barris de Sant Andreu de Palomar (19,27%), Navas (19,04%) i la Sagrera (21,67%), que s'aproximen a la mitjana de la ciutat (20,79%), la resta de barris tenen un percentatge important d'establiments dels quals no es té informació. Destaquen el barri de la Trinitat Vella, amb un 49,62 % del total d'activitats, i sobretot el de Baró de Viver, amb un 45,45 % del total.

Sant Andreu és un dels dos primers districtes de la ciutat quant a establiments d'electrodomèstics, mobles, parament de la llar i ferreteria. També hi tenen molt de pes els equipaments educatius, que representen un 8,9 %, i els serveis, amb 439 restaurants i 216 perruqueries, que són les tipologies més repetides del districte, tot i que la ràtio és de 14,33 establiments de restauració per cada 100 habitants, inferior a la mitjana de Barcelona.

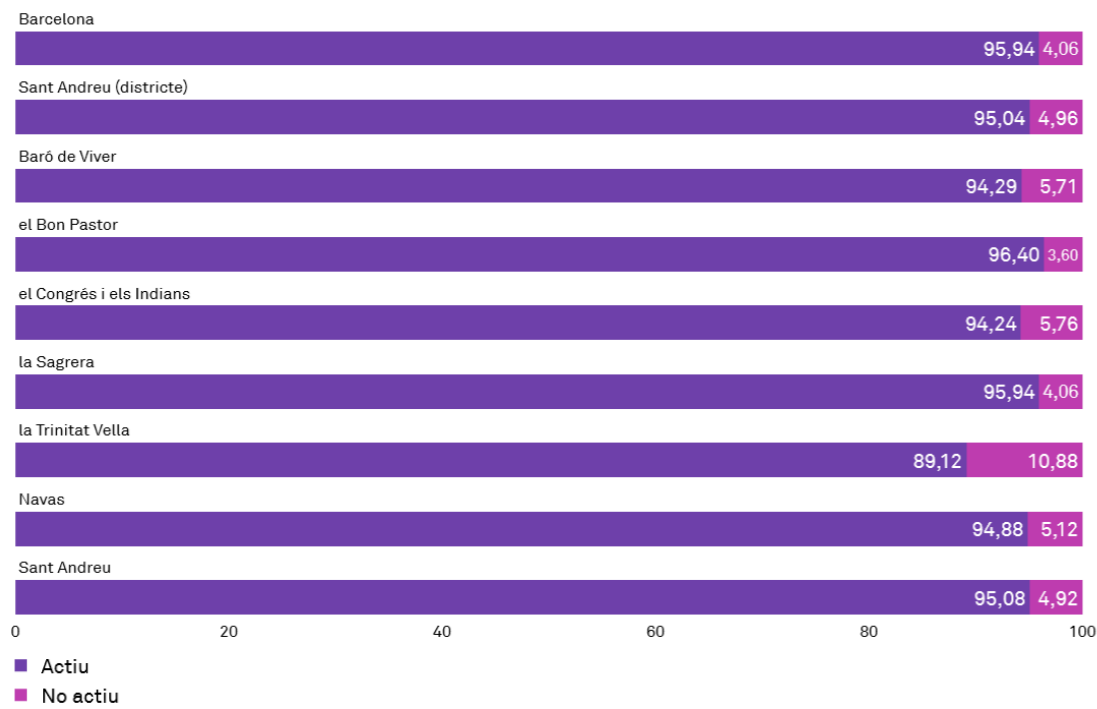
Gràfic 7.9.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.9.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.9.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

136

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

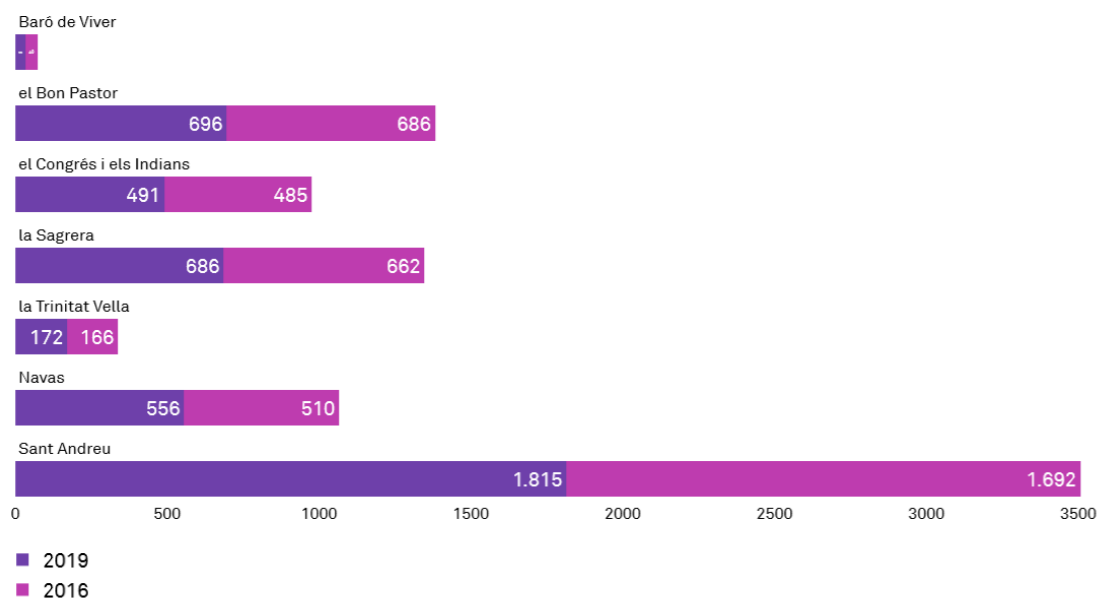
137

Observatori de
Comerç

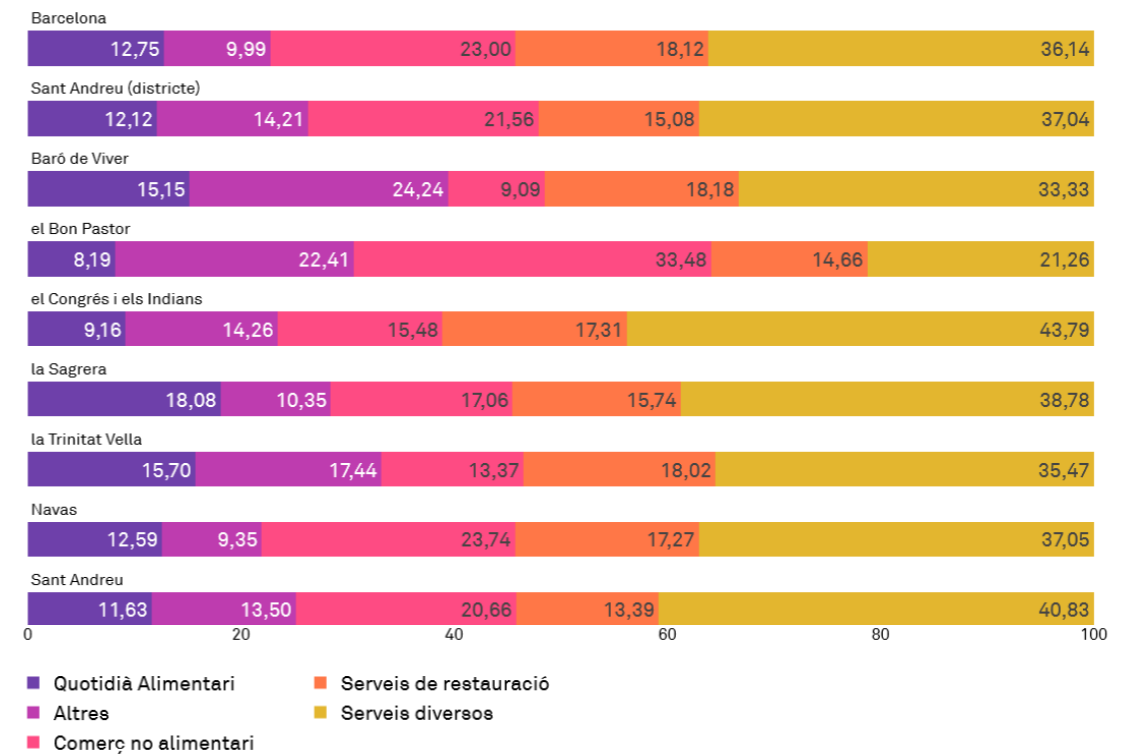
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

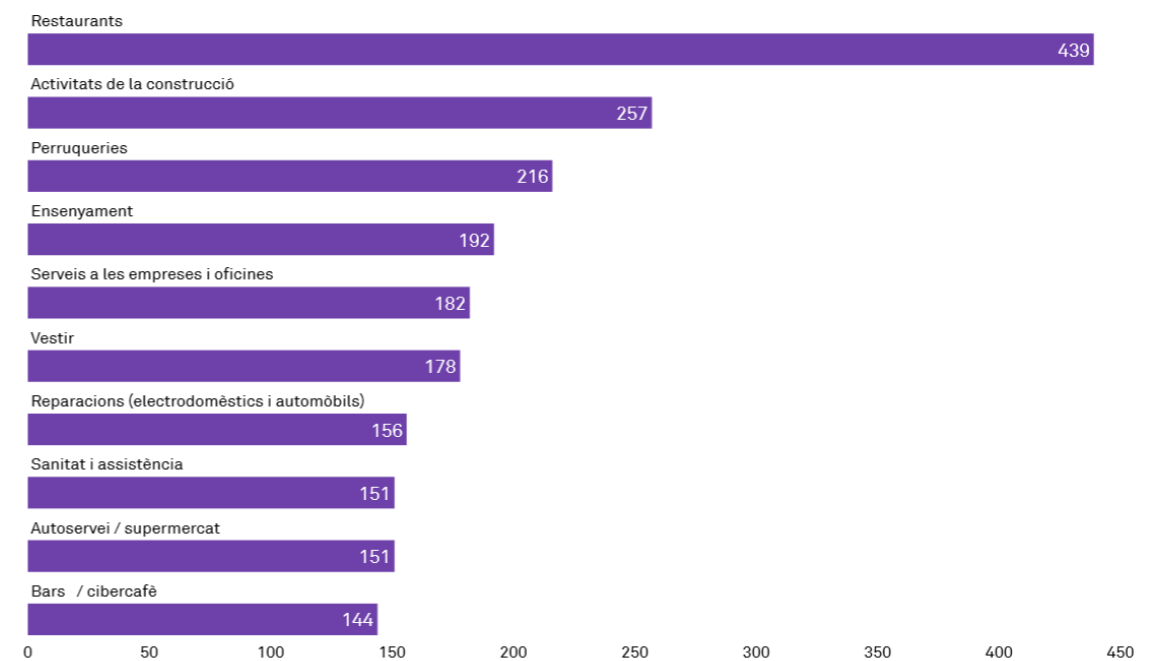
Gràfic 7.9.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

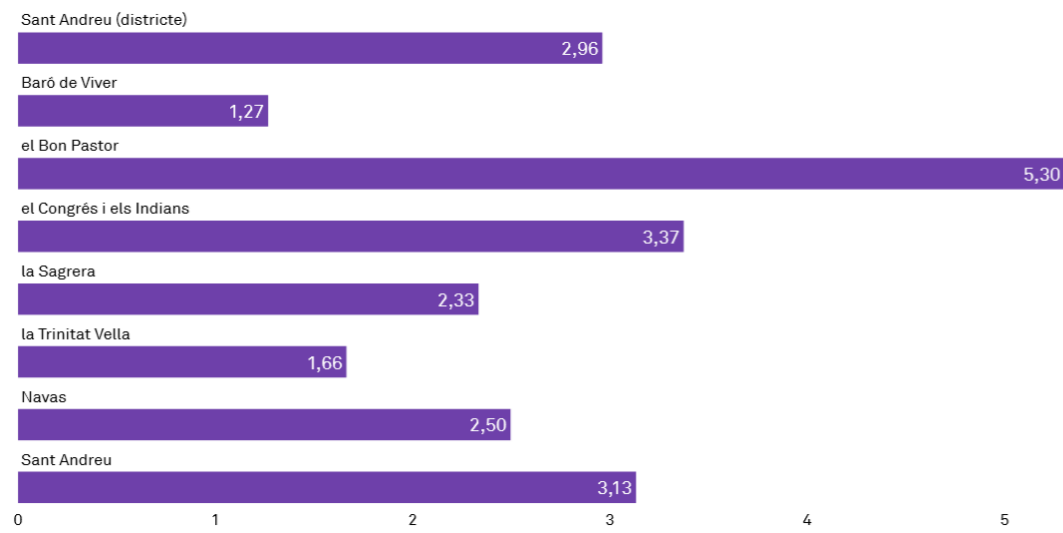
Gràfic 7.9.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

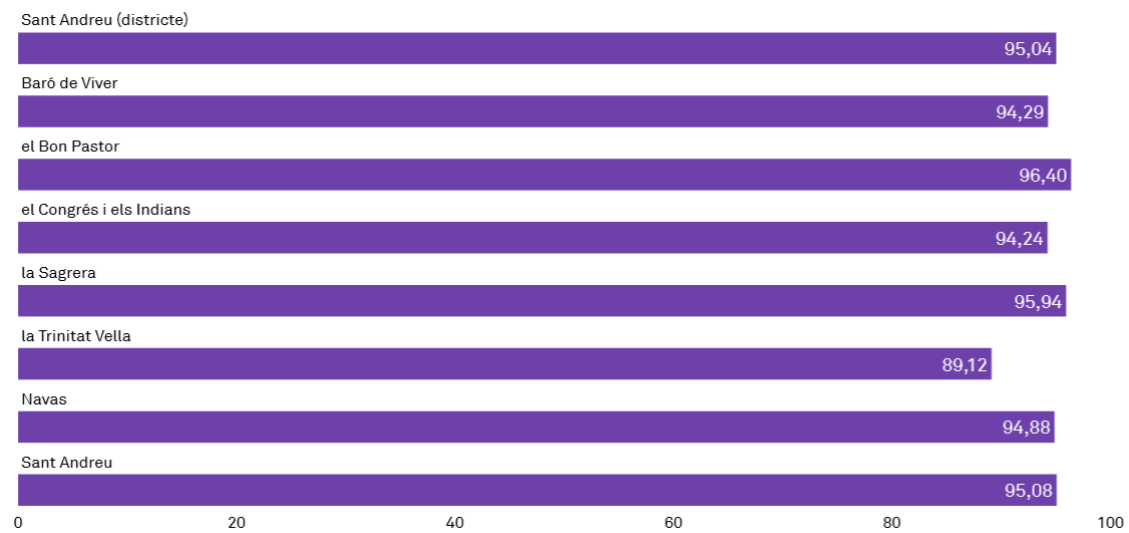
Gràfic 7.9.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

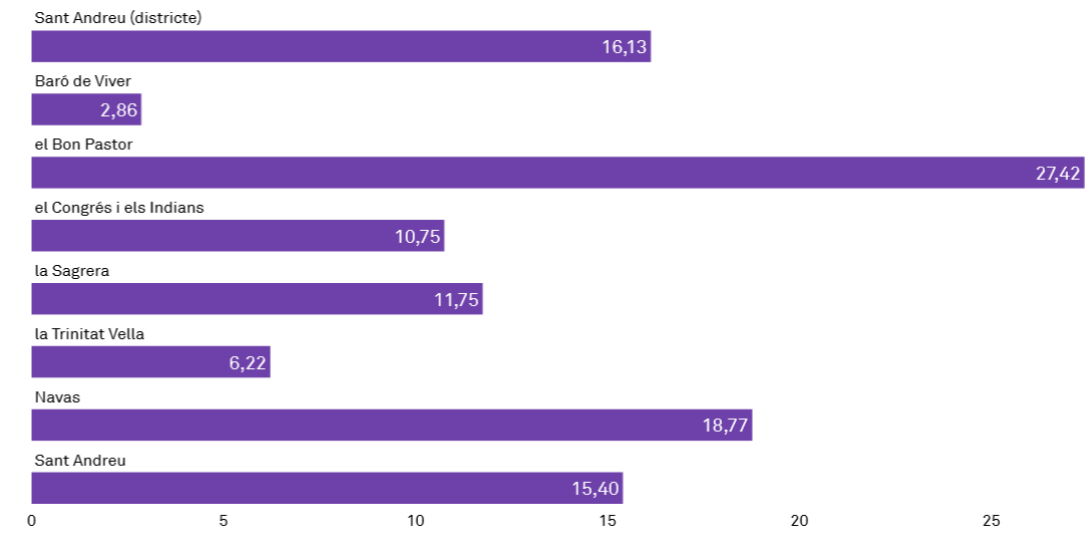
Gràfic 7.9.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

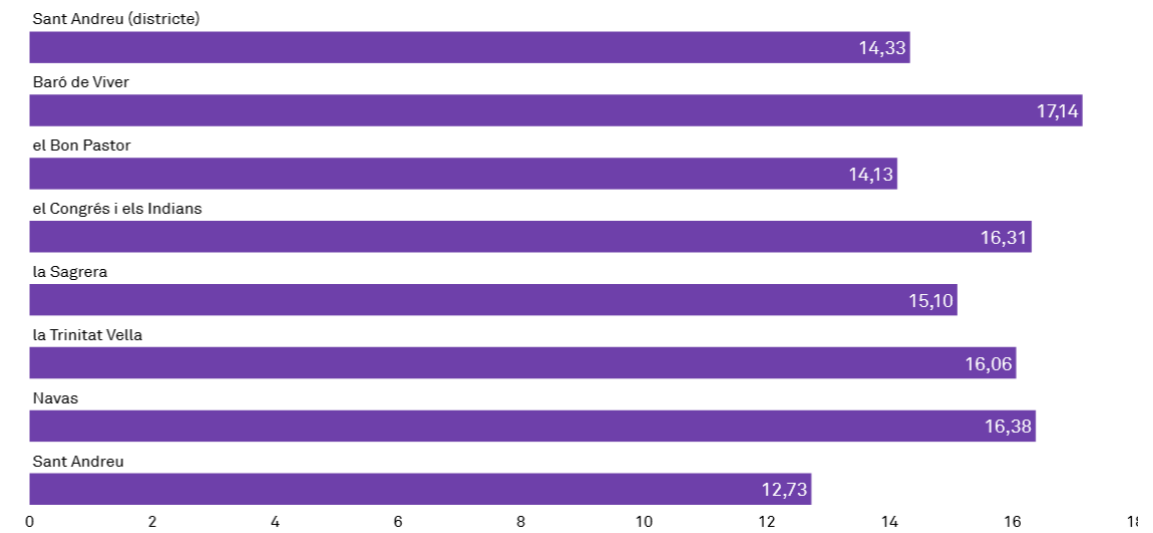
Gràfic 7.9.8 Índex d'aprofitament comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.9.9 Índex de comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.9.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

7.10 Sant Martí

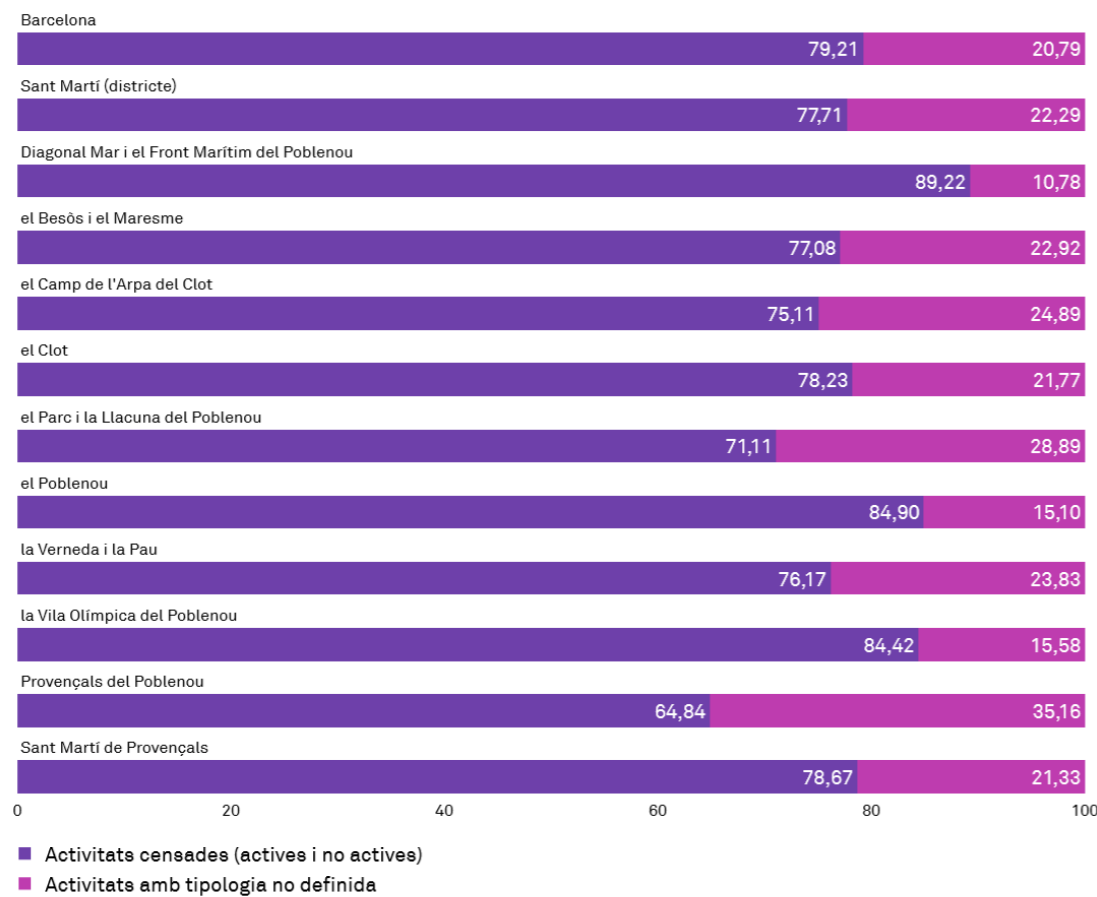
El districte de Sant Martí inclou deu barris que tenen com a nexa comú un llarg passat industrial i una forta transformació arran dels Jocs Olímpics de Barcelona. Aquest districte barreja l'activitat econòmica (empreses i oficines), la formativa i la residencial, a més d'una forta presència dels centres comercials de Diagonal Mar, Glòries i El Centre de la Vila.

És un districte amb molt bona ocupació dels locals, gairebé tots els seus barris tenen un percentatge d'ocupació superior a la resta de la ciutat; el cas més evident és el del barri de la Vila Olímpica del Poblenou, amb un 98,96 % dels locals actius.

El Poblenou lidera quant a nombre de locals actius (1.495): és un barri innovador en creixement, com evidencien els 157 locals actius més respecte de les dades del 2016. En segon lloc, trobem el barri del Camp de l'Arpa del Clot, amb 1.266 locals actius, seguit de la Verneda i la Pau, amb 895.

Quant al repartiment de les activitats, Sant Martí és un dels districtes amb un nombre absolut de comerços alimentaris (953) més elevat, així com de comerç no alimentari, amb un 14,34% dels establiments de Barcelona.

Gràfic 7.10.1 Representativitat de la mostra.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

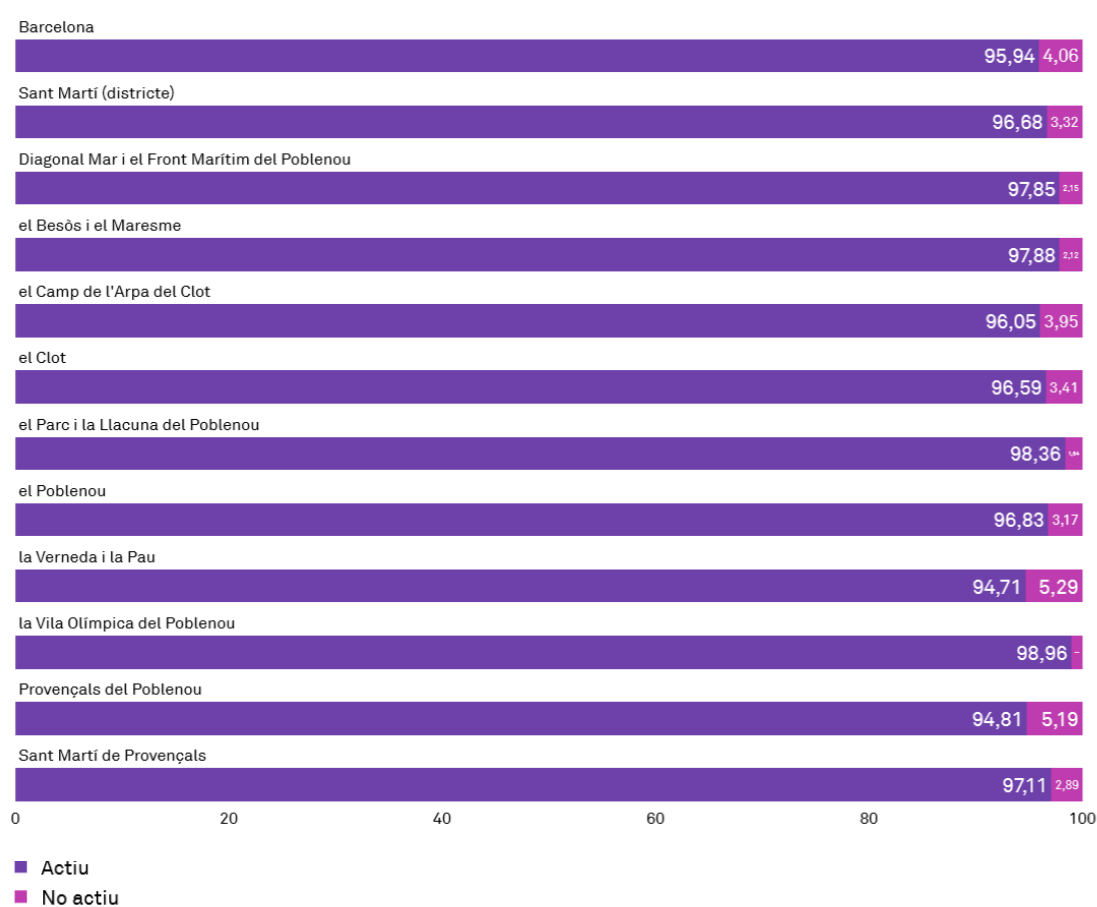
Gràfic 7.10.2 Establiments actius i no actius del districte.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

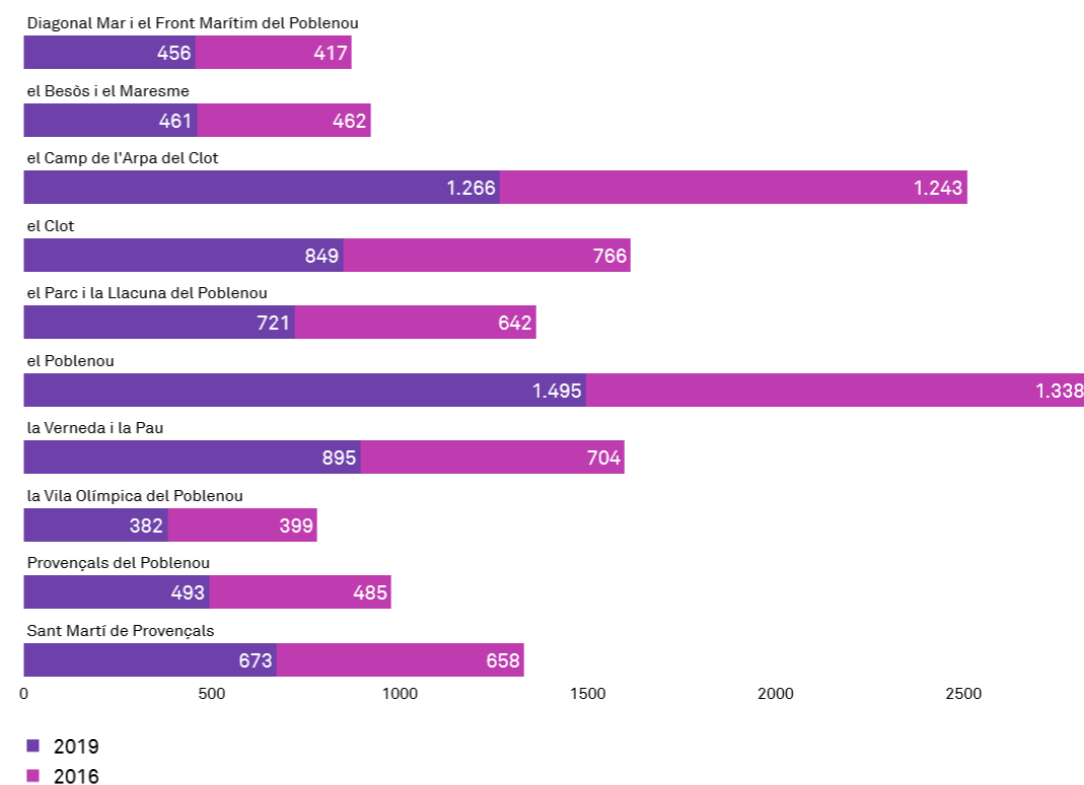
És també un districte amb molt de pes del sector dels serveis, sobretot en el barri de la Vila Olímpica del Poblenou, que recull tota l'oferta de restauració del Port Olímpic, on els serveis de restauració suposen un 29,06 % de la seva activitat.

El barri de Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou destaca en l'índex de comerç ocasional (23,18 %), molt superior a la mitjana de la ciutat. La resta de barris del districte mostren ràtios molt variables de comerç ocasional, amb valors que oscil·len entre el 6,74% de la Vila Olímpica del Poblenou i els 16,92 del Parc i la Llacuna del Poblenou.

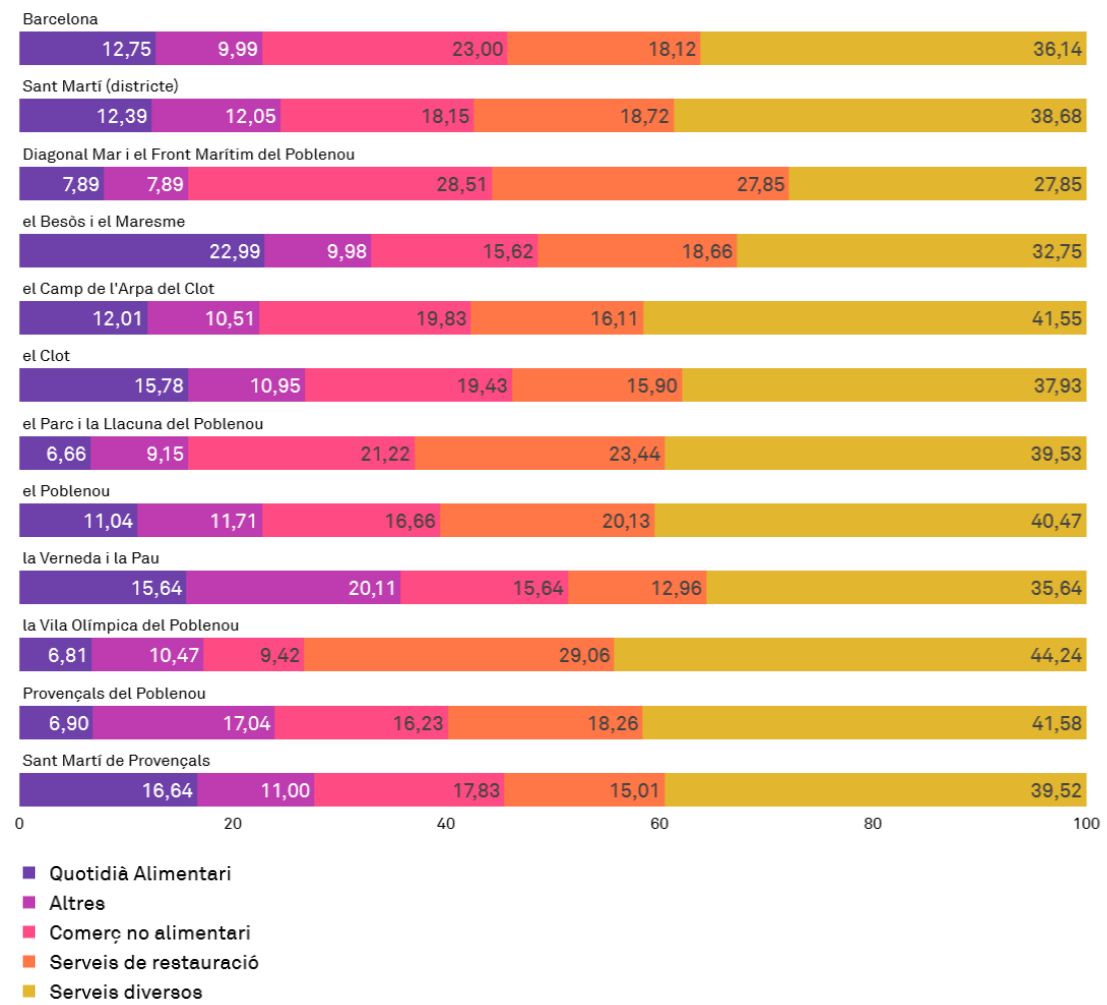
Gràfic 7.10.3 Proporció de comerços actius i no actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.10.4 Nombre de comerços actius per barri (2019-2016).
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019 i 2016.

Gràfic 7.10.5 Distribució per àrees d'activitat per barri.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

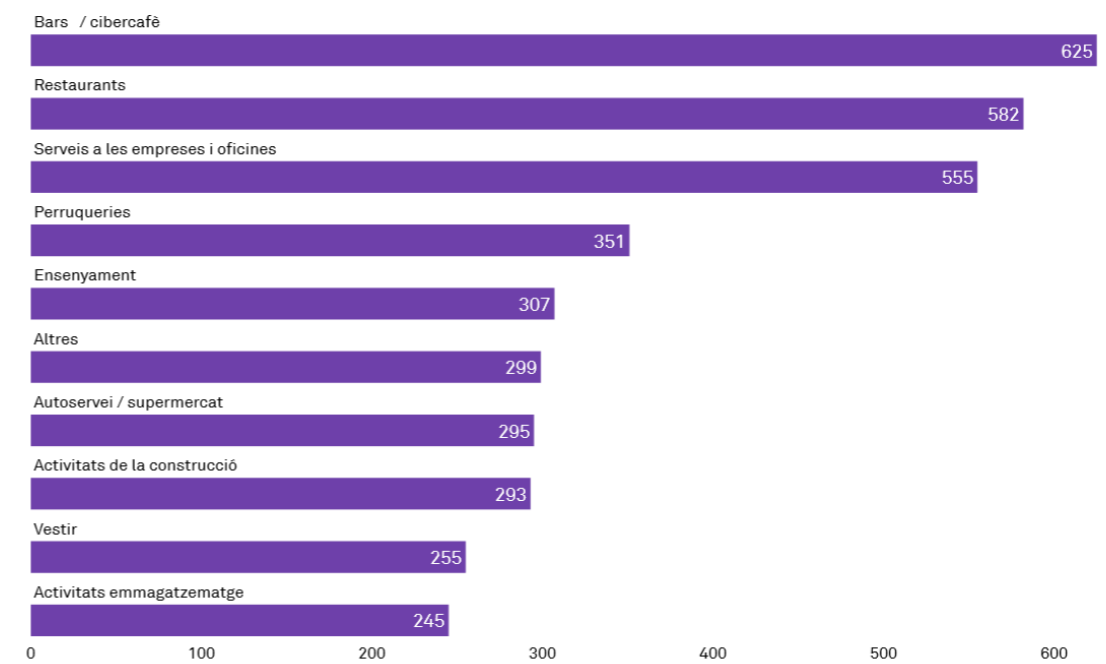
144

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.10.6 Activitats amb més nombre d'establiments actius.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

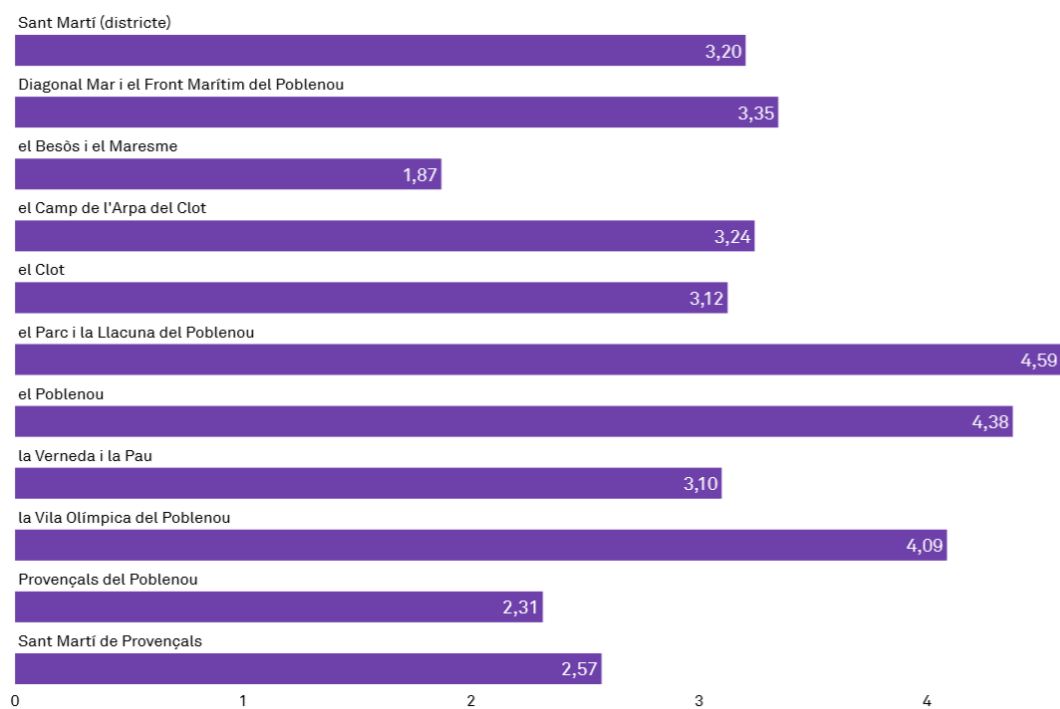
145

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.10.7 Índex d'abastiment comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

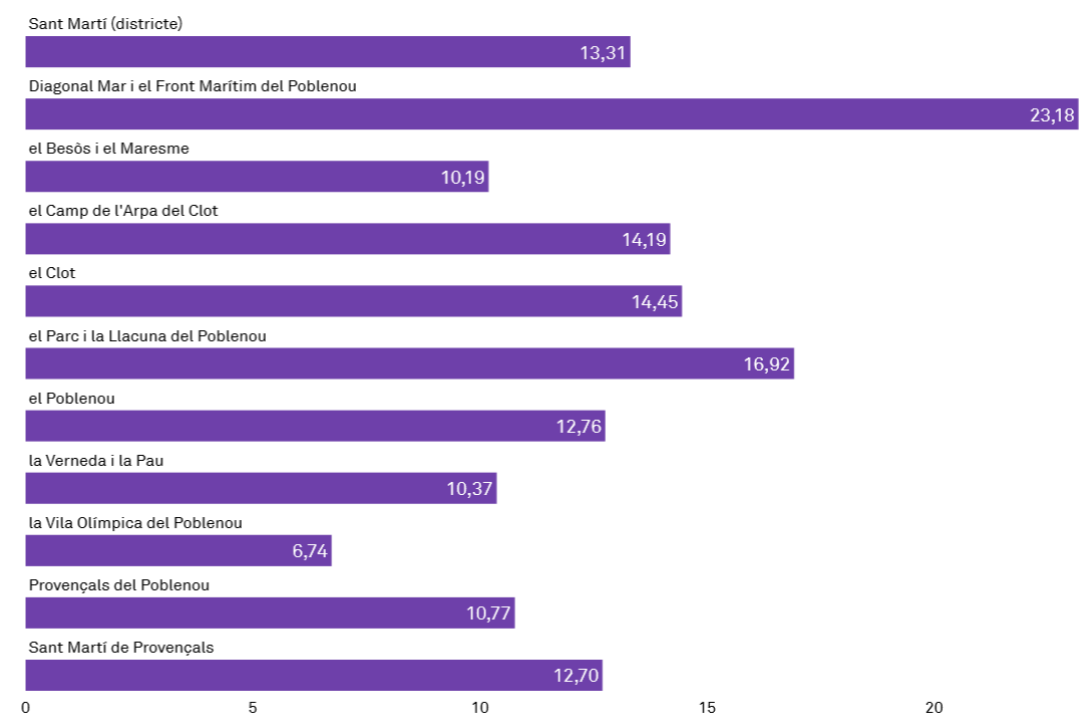
146

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.10.9 Índex de comerç ocasional.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

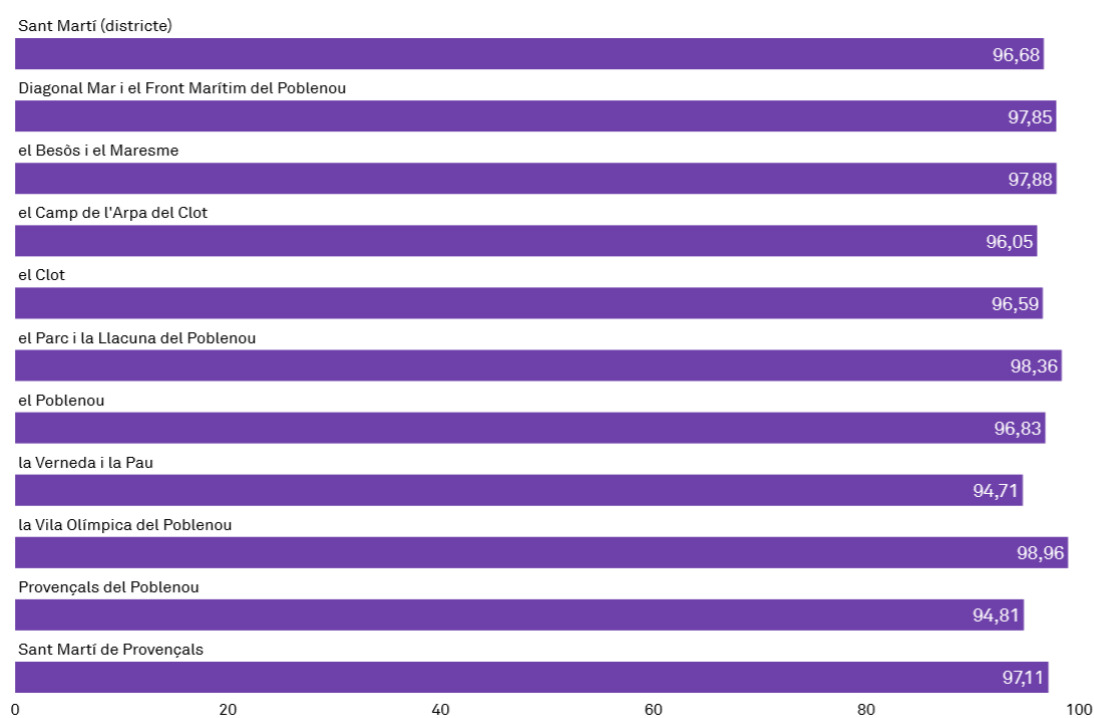
147

Observatori de
Comerç

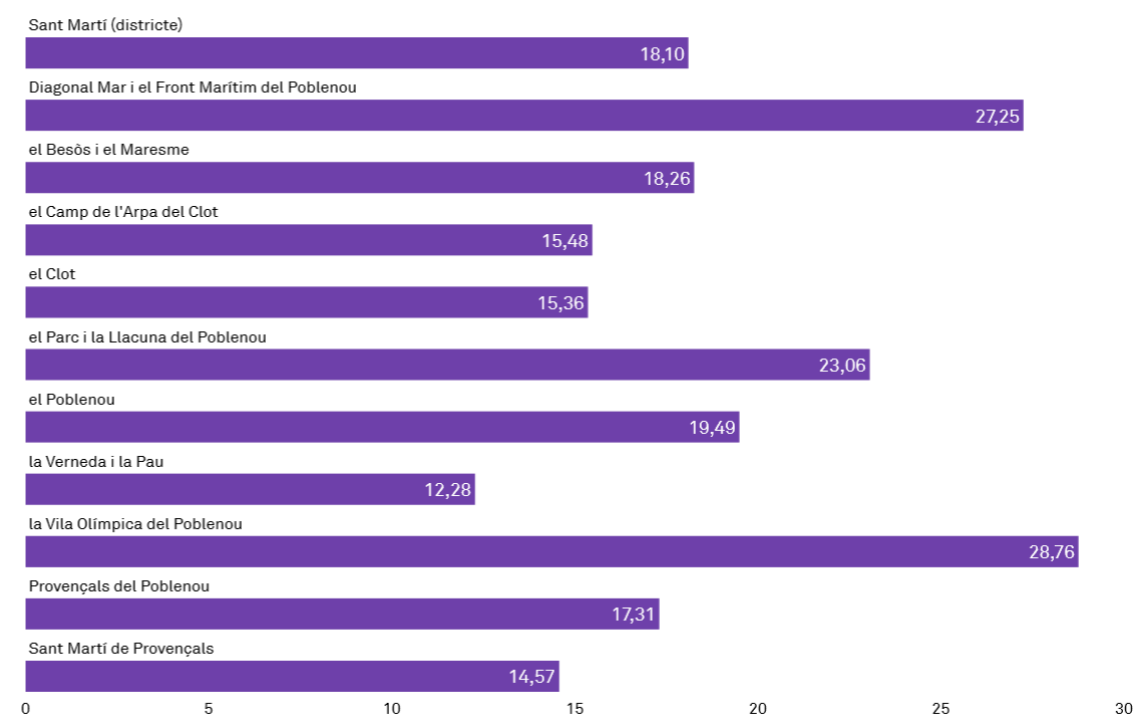
Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Gràfic 7.10.8 Índex d'aprofitament comercial.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Gràfic 7.10.10 Índex de restauració.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

8. ANNEX 2

Nota metodològica sobre la representativitat de la mostra i els mètodes de càlcul

A banda dels establiments actius i no actius, al llarg del cens s'ha catalogat una bossa de locals que es corresponen amb diverses situacions. Es tracta de locals sense informació (11.164), locals sense informació que anteriorment havien tingut activitat (4.275) i establiments en reforma (954), que sumen un total de 16.393.

Tots aquests locals s'han extret de la base de càlcul dels indicadors pel seu caràcter ambigu (podrien ser magatzems, locals amb activitat nocturna que semblen tancats durant el dia o establiments efectivament buits), tenint en compte que no hi havia prou informació per catalogar-los.

En aquest sentit, cal interpretar els resultats d'acord amb el nivell de representativitat de la mostra, que amb la implementació del cens continuat permetrà la revisió i l'increment del coneixement sobre aquells àmbits de la ciutat en què aquest valor se situa per sota de la mitjana.

Pel que fa a la metodologia de comparació amb les bases de dades del 2016, tots els indicadors han estat recalculats a partir de la nova homogeneïtzació de la classificació de les activitats.

S'ha utilitzat el padró de l'Ajuntament que es proporciona a la unitat censal, així com les dades de les unitats administratives corresponents.

Comparabilitat de les dades dels censos de 2016 i 2019

El cens de 2019 parteix de l'estructura d'informació de l'edició del 2016. D'una banda, s'han tingut en compte tant el manual procedimental amb els criteris acordats per a la digitalització d'establiments comercials com la base de dades resultant (en la seva versió publicada al portal de dades obertes de l'Ajuntament). A partir d'aquesta informació gràfica i alfanumèrica, s'ha comprovat la integritat de la geolocalització (contrast entre informació del mapa de parcel·lari, la guia de carrers i les coordenades de l'establiment) i s'ha assignat un codi unívoc a cada local censat que a partir d'ara permet ubicar-lo.

D'altra banda, s'han adequat els criteris de classificació del 2016 per poder segmentar les activitats amb més detall en la campanya d'enguany. S'han segregat les activitats, amb la qual cosa s'ha passat de 69 activitats el 2016 a 89 activitats el 2019 per tal de poder caracteritzar de manera més acurada la diversitat i especialització dels locals comercials i les seves activitats. També s'han assignat nous codis a les noves activitats i s'ha recodificat la classificació acord amb la numeració de 7 dígits implementada per habilitar la comparació de les bases de dades i els evolutius de la classificació.

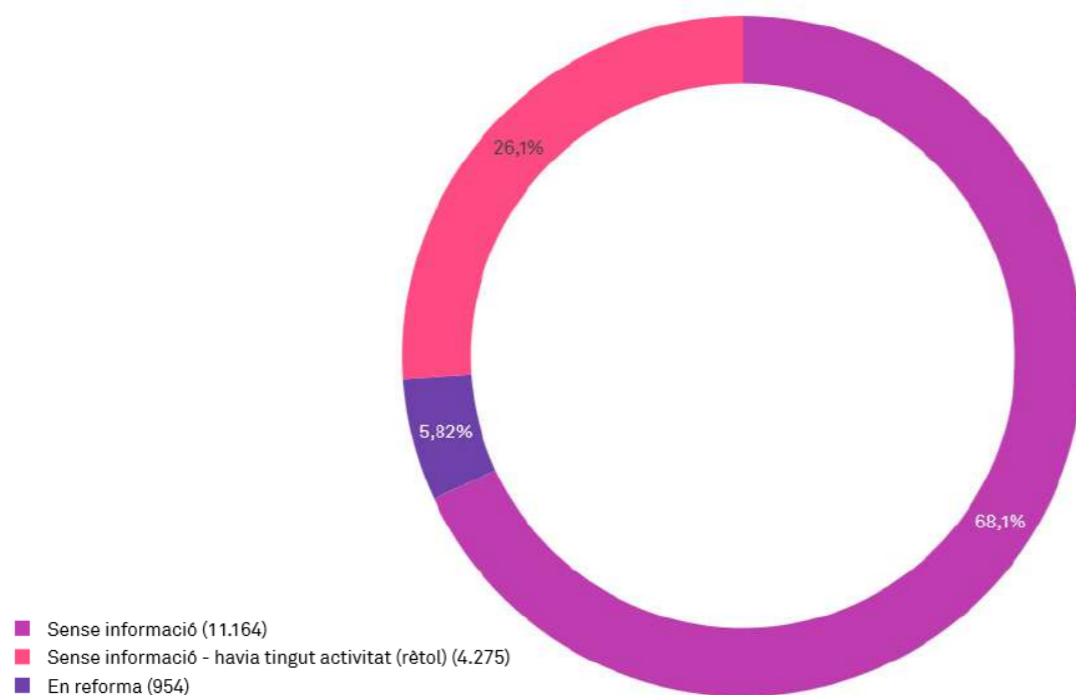
Durant el treball de camp i el posterior control de qualitat, s'ha actualitzat la informació dels locals ja existents en la base de dades del 2016 i s'han donat d'alta nous locals que no estaven censats fins ara, i s'han incorporat a la nova base de dades 2019 seguint el procediment de geolocalització sencer.

En aquest sentit, es pot afirmar que el cens del 2019 és una evolució des de l'any 2016, la qual cosa fa que ambdues bases de dades siguin comparables. Tots els locals censats mantenen el vincle amb el codi de classificació del 2016 perquè puguin disposar dels valors agregats i comparats amb el valor afegit que cada local incorpora un identificador alfanumèric únic i s'adequa la geolocalització del local amb el mapa de parcel·lari i la guia de carrers vigents, assignant una adreça i una posició georeferenciada a cada unitat.

Pel que fa a les dades i indicadors comparatius presentats al llarg de l'informe, aquests s'han extret directament de la base de dades 2016 i 2019, o s'han recalculat segons el cas, tenint en compte la nova homogeneïtzació de la classificació de les activitats.

Com a dades externes al mateix cens, s'ha utilitzat el padró de l'Ajuntament que es proporciona a la unitat censal, així com les dades d'unitats administratives corresponents.

Gràfic 8.1. Tipologies d'establiment sense informació.
Font: elaboració pròpia a partir de dades del cens 2019.

Taula 8.2. Taula d'equivalència d'activitats entre el 2016 i el 2019.
Font: elaboració pròpia a partir de dades dels censos 2016 i 2019.

Sector	Grup	Activitat	Codi 2019	Codi 2016	
150 Observatori de Comerç Ajuntament de Barcelona Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019	Quotidià alimentari	Resta alimentació	1000000	1000	
		Plats preparats (no degustació)	1000010	100001	
		Autoservei / supermercat	1000020	100002	
		Altres	1000030	100003	
		Begudes	1001000	1001	
		Carn i porc	1002000	1002	
		Fruïtes i verdures	1003000	1003	
		Ous i aus	1005000	1005	
		Pa, pastisseria i làctics	1006000	1006	
		Peix i marisc	1007000	1007	
		Quotidià no alimentari	Tabac i articles per a fumadors	1008000	1008
			Combustibles i carburants	2000000	2000
			Drogueria i perfumeria	2001000	2001
	Farmàcies i parafarmàcia		2002000	2002	
	Herbolaris, dietètica i nutrició		2003000	2003	
	Parament de la llar	Aparells domèstics	3000000	3000	
		Floristeries	3001000	3001	
		Material d'equipament per a la llar	3002000	3002	
		Mobles i articles fusta i metall	3003000	3003	
	Comerç al detall	Parament ferreteria	3004000	3004	
		Equipament personal	Calçat i pell	4000000	4000
			Joieria, rellotgeria i bijuteria	4001000	4001
	Merceria		4002000	4002	
	Oci i cultura	Vestir	4003000	4003	
		Informàtica	5000000	5000	
		Joguines i esports	5001000	5001	
		Llibres, diaris i revistes	5003000	5003	
	Automoció	Música	5004000	5004	
		Vehicles	6000000	6000	
	Comerç al detall /a l'engròs	Parament de la llar	Segells, monedes i antiguitats	3005000	3005
			Grans magatzems i hipermercats	7000000	7000
		Altres	Maquinària	7001000	7001
			Òptiques i fotografia	7003000	7003
Òptiques			7003010	700301	
Fotografia			7003020	700302	
Souvenirs i basars			7004000	7004	
Souvenirs			7004010	700401	
Basars			7004020	700402	
Altres			7005000	7005	

151 Observatori de Comerç Ajuntament de Barcelona Estudi de les activitats comercials a Barcelona 2019	Activitats immobiliàries	Activitats immobiliàries	8000000	8000			
		Ensenyament	9000000	9000			
		Finances i assegurances	1100000	11000			
		Manteniment, neteja i producció	Manteniment, neteja i similars	1200000	12000		
			Reparacions (electrodomèstics i automòbils)	1300000	13000		
		Restaurants, bars i hotels (Inclòs hostals, pensions i fondes)	Serveis de menjar i begudes	1400000	14000		
			Equipaments culturals i recreatius	1111111	10000		
		Serveis	Restaurants, bars i hotels (Inclòs hostals, pensions i fondes)	Bars / cibercafé	1400001	1400001	
				Restaurants	1400002	1400002	
				Serveis de menjar per emportar-se, menjar ràpid	1400003	1400003	
				Bars especials amb actuació / bars musicals / discoteques / pub	1400004	1400004	
				Xocolateries / geladeries / degustació	1400005	1400005	
	Altres (per exemple <i>vending</i>)			1400006	1400006		
	Serveis d'allotjament			1400100	14001		
	Altres			1400200	14002		
	Altres			Altres	Sanitat i assistència	1500000	15000
					Pàrquings i garatges	1600000	16000
		Activitats de transport i emmagatzematge	1600100		16001		
		Activitats de transport	1600101		1600101		
		Activitats d'emmagatzematge	1600102		1600102		
		Serveis de telecomunicacions	1600200		16002		
		Locutoris	1600300		16003		
		Serveis a les empreses i oficines	1600400		16004		
Agències de viatge		1600500	16005				
Perruqueries		1600600	16006				
Centres d'estètica		1600700	16007				
Tintorereries		1600800	16008				
Veterinaris / animals de companyia	1600900	16009					
Arranjaments	1611000	16110					
Serveis socials	1611100	16111					
Altres	1611200	16112					

		Altres	1700000	17000
		Administració	1700100	17001
		Associacions	1700200	17002
		Esports	1700300	17003
		Gimnàs / fitnes	1700310	170031
Altres	Altres	Altres equipaments esportius	1700320	170032
		Equipaments religiosos	1700400	17004
		Activitats industrials	1700500	17005
		Activitats de la construcció	1700600	17006
		Arts gràfiques	1700700	17007
		Fabricació tèxtil	1700800	17008
Sense informació	Grup no definit	Activitat no definida	444	444
Locals buits de lloguer	Grup no definit	Activitat no definida	222	222
Comerç al detall	Altres	Segells, monedes i antiguitats	7002000	7002
Locals buits en venda	Grup no definit	Activitat no definida	111	111
En reforma	Grup no definit	Activitat no definida	555	555
Locals buits en venda i de lloguer	Grup no definit	Activitat no definida	333	333
En reforma	Grup no definit	En reforma	50	*0000050
Sense informació - Havia tingut activitat (rètol)	Grup no definit	Sense informació - Havia tingut activitat (rètol)	42	*0000042
Sense informació	Grup no definit	Sense informació	41	*0000041
Locals buits en venda i de lloguer	Grup no definit	Locals buits en venda i de lloguer	30	*0000030
Locals buits de lloguer	Grup no definit	Locals buits de lloguer	20	*0000020
Locals buits en venda	Grup no definit	Locals buits en venda	10	*0000010

9. GLOSSARI

INDICADORS BÀSICS

Índex d'abastiment comercial

Nombre de locals amb ús comercial per cada 100 habitants.

Índex d'aprofitament comercial

Percentatge de locals ocupats respecte del total de locals amb ús comercial o activitat econòmica.

Índex de comerç ocasional

Comerços d'equipament per a la llar, persona, cultural i lleure respecte del total de locals amb ús comercial o activitat econòmica.

Índex de restauració

Percentatge d'establiments de serveis de restauració respecte del total de locals amb possible ús o activitat econòmica.

INDICADORS SINTÈTICS

Índex de densitat

Avalua la concentració d'activitats en relació amb la superfície de les seccions censals.

Índex de rotació

Avalua la variació (establiments que han obert i tancat durant el període) respecte del total de locals actius dins de la secció censal.

Índex d'aprofitament

Nombre de locals actius respecte del total de locals amb activitat econòmica.

Índex de diversitat

Mesura el grau d'especialització o de mixtura dels establiments.

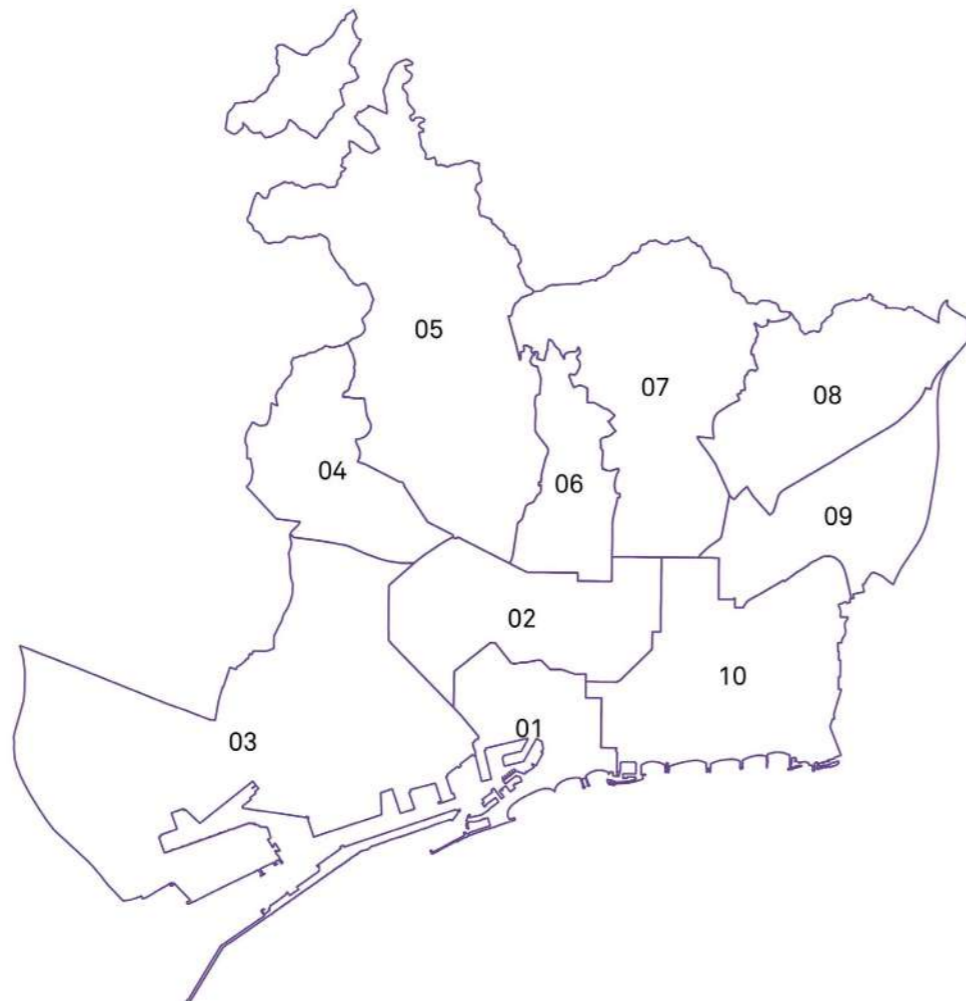
10. DIVISIONS ADMINISTRATIVES

A continuació es relacionen les divisions administratives utilitzades al llarg de l'estudi.

Districtes

01. Ciutat Vella
02. L'Eixample
03. Sants-Montjuïc
04. Les Corts
05. Sarrià-Sant Gervasi
06. Gràcia
07. Horta-Guinardó
08. Nou Barris
09. Sant Andreu
10. Sant Martí

Gràfic 10.1. Districtes de la ciutat.
Font: Elaboració pròpia.

154

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

Barris

Districte de Ciutat Vella

1. El Raval
2. El Gòtic
3. La Barceloneta
4. Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera

Districte de l'Eixample

5. El Fort Pienc
6. La Sagrada Família
7. La Dreta de l'Eixample
8. L'Antiga Esquerra de l'Eixample
9. La Nova Esquerra de l'Eixample
10. Sant Antoni

Districte de Sants-Montjuïc

11. El Poble Sec
12. La Marina del Prat Vermell
13. La Marina de Port
14. La Font de la Guatlla
15. Hostafrancs
16. La Bordeta
17. Sants-Badal
18. Sants

Districte de Les Corts

19. Les Corts
20. La Maternitat i Sant Ramon
21. Pedralbes

Districte Sarrià-Sant Gervasi

22. Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes
23. Sarrià
24. Les Tres Torres
25. Sant Gervasi-Bonanova
26. Sant Gervasi-Galvany
27. El Putget i Farró

Districte de Gràcia

28. Vallcarca i els Penitents
29. El Coll
30. La Salut
31. Vila de Gràcia
32. El Camp d'en Grassot i Gràcia Nova

Districte d'Horta-Guinardó

33. El Baix Guinardó
34. Can Baró
35. El Guinardó
36. la Font d'en Fargues
37. El Carmel
38. La Teixonera
39. Sant Genís dels Agudells
40. Montbau
41. La Vall d'Hebron
42. La Clota
43. Horta

Districte de Nou Barris

44. Vilapicina i la Torre Llobeta
45. Porta
46. El Turó de la Peira
47. Can Peguera
48. La Guineueta
49. Canyelles
50. Les Roquetes
51. Verdun
52. La Prosperitat
53. La Trinitat Nova
54. Torre Baró
55. Ciutat Meridiana
56. Vallbona

Districte de Sant Andreu

57. La Trinitat Vella
58. Baró de Viver
59. El Bon Pastor
60. Sant Andreu
61. La Sagrera
62. El Congrés i els Indians
63. Navas

Districte de Sant Martí

64. El Camp de l'Arpa del Clot
65. El Clot
66. El Parc i la Llacuna del Poblenou
67. La Vila Olímpica del Poblenou
68. El Poblenou
69. Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou
70. El Besòs i el Maresme
71. Provençals del Poblenou
72. Sant Martí de Provençals
73. La Verneda i la Pau

Parc de Montjuïc
Zona Franca - Port

155

Observatori de
Comerç

Ajuntament de
Barcelona

Estudi de les
activitats
comercials a
Barcelona 2019

